

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

ФСБ

РУСКИЯТ
007

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

СЕРГЕЙ ДОНСКОЙ

УМРИ ДНЕС И ТУК

СЕРГЕЙ ДОНСКОЙ УМРИ ДНЕС И ТУК

Превод: Иван Тотоманов

chitanka.info

Целият свят е в паника. Бивш микробиолог и днешен маниак терорист изобретява ново бактериологично оръжие за масово поразяване и решава да шантажира правителствата на западните държави — иска невероятни суми. Ако вирусът попадне във водопроводите, ще загинат милиони хора. Но ФСС бди. В естонския град Пярну, където живее маниакът, пристига капитанът от контраразузнаването Евгений Бондар. Този човек е способен самичък да унищожи не само маниака, но и цялата терористична организация, която стои зад него. Но Бондар още не знае, че от въпросното оръжие са се заинтересували местните фашисти, и му се налага да се сражава с цяла гмеж обезумели фанатици.

Сергей Донской е псевдоним на полковник от военното разузнаване, отдал повече от трийсет години от живота си на работа в много горещи точки по света. Два пъти е раняван. Бяга от плен. Носител е на правителствени награди, включително Орден за храброст. Освен седем езика владее различни източни бойни изкуства и има черен пояс по карате.

Новата серия „ФСС. Руският 007“ е посветена на приключенията на един свръхтаен агент на федералната служба за сигурност. Той е отдаден на работата си, постига набеязаната цел на всяка цена. Има какви ли не умения, може да намери изход и от безизходни ситуации. Беззаветно е предан на Родината и презира враговете ѝ. Той е смел и честен и затова мрази страхливите и подлите. Обича красивите жени, но не е донжуан и не си прави колекция от победите си. Готов е да спаси любимата си дори с цената на собствения си живот. С две думи — той просто е добър човек. А в наше време това не е малко.

ГЛАВА 1

МАРТ ВЕЧНО ПОДНАСЯ ИЗНЕНАДИ

Бондар си вдигна яката. Сутринта, докато тръгваше от санаториума „Горичката“, слънцето напичаше като през лятото, но щом наближи Москва, времето рязко се развали. Сега пък, докато доближаваше най-прочутата сграда на Лубянка, заваля направо като из ведро.

Март вечно поднася изненади и много малко от тях са приятни. Същото може да се каже и за началниците. Първо насила те карат да си вземеш отпуска, а после също толкова безцеремонно ти я прекъсват. Е, на кой може да му хареса това?

Бондар изруга наум и забърза. Въпреки че обувките му бяха почти съвсем нови, му се струваше, че газии из локвите бос. Честита пролет!

На зебрата му се наложи да се дръпне, понеже по платното изфуча огромен джип с тъмни стъкла и съвсем гангстерски облик. Шофьорът нарочно караше точно покрай бордюра, та да залива пешеходците с потоци кална вода. Най-отвратителното обаче беше, че оплисканите граждани не размахваха юмруци след джипа и изобщо не проявяваха никакви признаци на негодувание. Отръскваха се, поизбърсваха се и тихомълком си продължаваха по пътя. Поведение, предизвикано не толкова от страх, колкото от дългогодишния навик да си унижително покорен на съдбата.

А дъждът не просто се лееше — направо плющеше и всичко наоколо изглеждаше не само сиво, ами съвсем обезцветено, да не говорим, че беше и мокро и мръсно.

Всичко това изобщо не допринасяше за добро настроение и Бондар влезе в управлението с такава навъсена физиономия, че проверката на документите му отне два пъти повече време, отколкото обикновено — дежурните старшини може би го заподозряха, че е терорист камикадзе, готов да се прости с живота си.

Докато решише и пригладдаше мократа си коса пред огледалото във фоайето, Бондар се опита да изглади и вертикалната бръчка между веждите си, но от това изражението му не стана по-малко сурово. Сиво-сините му очи гледаха с неприязън дори собственото му отражение. А брадичката му — с кос бял белег през нея — бе все така вирната мъничко по-високо, отколкото се полагаше на капитан — в случая капитан Евгений Николаевич Бондар, инспектор в оперативния отдел на Управлението за контраразузнаване на ФСБ на РФ.

Защо ли началникът на отдела го викаше по спешност? Едва ли за да го представи за правителствена награда. Преди две седмици Бондар беше разкрил организаторите на взрива в нощния клуб „Друс“ и дори беше получил самопризнания от главатаря им. Ръководството обаче не беше доволно от меко казано решителните действия на капитана. Прекалено голяма джабала беше вдигнал в луксозната сграда, в която живееха някои наистина влиятелни личности. Ехото от стрелбата и до днес отекваше в средствата за масова информация. Резултатът не беше повишение, а поредната черна точка в досието му. Тоест изненадващото му привикване при началството не обещаваше нищо хубаво. Бондар се приготви за поредното конско и влезе в асансьора.

Покрай него се промуши да се вмъкне пръв един от сътрудниците на отдела за електронна безопасност на апаратурата. Съкращението на отдела не звучеше много възпитано, особено когато ги кастреха на съвещанията. ЕБА това, ЕБА — онова. Да не говорим, че оперативните работници по принцип не харесваха побърканите на тема електроника хипарчета от ЕБА — те всичките бяха брадясали, рошави, затънали във виртуалните си видения и говореха на нещо средно между наркомански и хакерски жаргон. Та и този, който се провря покрай Бондар, също не можа да измисли нещо по-умно от това да размърда пръсти и да изръси:

— Хелоу, шефе. Как е хавата на тайния фронт? Да ти се намира някой излишен ордер за убийство, а? Тъщата вече съвсем ме съсипа.

И се захили като идиот — сигурно си мислеше, че е страшно остроумен. Между пръстите на лявата му ръка стърчеше грижливо загасена до половината цигара, очевидно вносна — но си миришеше на недопушен роден боклук.

— Ти заплата не получаваш ли? — попита Бондар и хвърли неодобрителен поглед към фасата.

— Че как! Вчера даже ни ги вдигнаха — похвали се младежът.

— Тогава що се стискаш за една цигара, Гоша?

— Геша се казвам.

— Не виждам кой знае каква разлика, Гоша — изхъмка Бондар. — Срамота. Голямо момче си, а се държиш като дете.

— Това е истински „Честърфийлд“ бе — каза малко обидено младежът и му показа филтъра. — Вносен, не е менте. Купен е директно от Сохо. Такива цигари...

Бондар не го доизслуша и слезе от асансьора.

Етажът беше тих и безлюден. Бондар бързо тръгна по червената пътека, спря пред вратата на началника на оперативния отдел, бутна я и влезе.

Личната секретарка на полковник Роднин Алтинникова откъсна поглед от монитора и благоволи да се усмихне очарователно. Бондар я поздрави и се помъчи да се усмихне също толкова приветливо. Беше симпатичен на секретарката и се стараеше да ѝ отвърща с взаимност. Доколкото можеше.

Тя беше малко над четирийсетте, но съвсем побеляла — след една прекалено активна почивка на някакъв ски курорт се бе наложило да ѝ направят трепанация на черепа и когато обръснатата ѝ коса израсла, се оказало, че от светлоруса е станала съвсем бяла. Отначало Алтинникова много страдаше, но после разбра, че сребристите ѝ къдри не само ѝ придават неповторимо очарование, но и че я подмладяват по-добре от всякакви широко рекламирани средства.

Бондар се престори, че се любува на тъмносиньото ѝ жакетче с по-светлосини райенца.

— Пак сте с ново костюмче, Светлана Афанасиевна. Много ви отива.

Тя се засмя и поклати глава.

— Ах, Женя, Женя! Същото го казахте и миналия път. И поминалия.

— Ами защото винаги се обличате красиво — отвърна Бондар, без да му мигне окото.

— Да де, но това костюмче не съм го сваляла цяла зима. — В очите на Алтинникова се мярна нещо като тъга. — И все пак благодаря, Женя. Между другото, като заговорихме за дрехи... Василий Степанович каза преди да влезете при него да отидете при Саша Беляев. За да му се явите в преобразен вид, така да се каже.

— И в какъв по-точно? — Бондар се намръщи.

— Беляев знае. Получил е съответните нареждания.

Доця му се да тресне с юмрук по бюрото, и то така, че всичките й канцеларски джунджурийки да хвъркнат чак до тавана.

— Може ли все пак по-конкретно, Светлана Афанасиевна? — мило попита Бондар, но все пак склочи ръце зад гърба си.

В отговор Алтинникова невинно заклепа с ресници и заприлича на Мерилин Монро.

— Василий Степанович иска да види как ще си паснете.

Бондар тръсна глава като човек, който подозира, че май сънува.

— С кого! — попита и се намръщи.

— С партньорката си. — Алтинникова се подсмихна.

— Тъй ли? Каква партньорка? От къде на къде пък партньорка?

— Нямам представа. Но интуицията ми подсказва, че е от онези.

— Кои онези?

— Ами проститутка де. Най-добрият ни женски кадър идва от пиацата. Имам предвид агентурната мрежа — бързо се поправи Алтинникова и се изчерви, но точно в момента Бондар най-малко от всичко на света се интересуваше от цвета на лицето й.

— Шефът да не се е побъркал? — изръмжа той. — И къде мисли да ме праща с тая к... с тая колежка?

Алтинникова, която наистина бе тайна покровителка на Бондар поне в душата си, се огледа предпазливо и понижи глас:

— Мисля — прошепна му заговорнически, — че ще ви пратят на Балтийско море. Цяла сутрин изготвям справка за Естония. Чак глава ме заболя от тъпите им имена — оплака се Алтинникова и кокетно пипна белите си къдрици. — Знаете ли как се нарича естонският парламент? Рийгикогу, представяте ли си. Ами министърът на вътрешните им работи? Сиймсаар Мунамяти, ужас! Вие например, Женя, можете ли да се сдържите да не се засмеете, докато говорите с него? — Алтинникова се изкиска. — Добър ден, господин Сиймсаар Мунамяти, как мина работното ви пътуване до Йесуу, вярно ли е, че

покривът на полицейския участък в Пюхайе трябва спешно да се ремонтира?

Бондар се навъси още повече. Лично на него ситуацията изобщо не му изглеждаше смешна, ама хич.

— Мразя Прибалтика — изсумтя той.

— Е, не се разстройвате чак толкова, Женя — възкликна Алтинникова и ободрително го потупа по ръкава. — Поне морският въздух е полезен. Не че искам да кажа нещо, но според мен прекалявате с алкохола и никотина. Те са много вредни. Това мъжете сте наистина много глупави.

Гледаше го майчински загрижено. Почти майчински загрижено.

— Прием, понеже ни се пие — малко грубо каза той, — а пушим, когато не знаем къде да си денем ръцете.

— Със спътничката, която са ви намерили — многозначително отбеляза Алтинникова, — май няма да имате време за цигари, сериозно ви казвам.

— Знаете ли, Светлана Афанасиевна, ако бяхте по-млада, изобщо нямаше да се съобразявам с това, че сте жена! — Вече съвсем освирепял, Бондар тръгна към вратата, но на прага се обърна. — А, май някой има рожден ден другата седмица, нали? Като се върна от Естония, тежко ѝ се пише на рожденицата.

Алтинникова се усмихна кокетно.

— Като ви подържат на диета от балтийска сельодка, ще видим на кой какво ще му се пише. И освен това... — тя пак се превъплъти в скромничеца Мерилин Монро — предстоящата командировка ще ви изцеди всичките сили, Женя. Едва ли ще стигнат да се справите с една скромна секретарка вече на четирийсет.

Бондар изскърца със зъби и изхвърча от приемната.

ГЛАВА 2

ИЗКУСТВОТО НА ПРЕВЪПЛЪЩАВАНЕТО

Щом Бондар влезе, Беляев се облиза с възделение.

— Добре дошъл, боец.

Въпреки вече солидната си възраст Беляев си оставаше за повечето сътрудници просто Саша — почти никой не го наричаше Александър Романович и не му говореше на „вие“. Подобен тип мъже цял живот си остават момчета. След като минат възрастта на детските играчки, те започват да изобретяват реактивни велосипеди, стрелящи химикалки, ефективни средства за развързване на езици или капсули с цианкалий.

Всичките тези шпионски джаджи се заобиколени с купища легенди, слухове, догадки и преднамерена дезинформация. Повечето образци на свръхсекретни изобретения, фигуриращи в екшъните и трилърите, открай време са плод единствено на богатото въображение на авторите им. В арсенала на ФСС нямаше нито спортни коли на въздушна възглавница, нито магнитни часовници „Ролекс“, които променят траекторията на куршумите, нито миниатюрни имитатори на гласови алгоритми. Тук се интересуваха най-вече от приспособления, чиято реалност се потвърждава от подробни технически описания или от опитни образци.

Впрочем конструкторите черпеха някои от смъртоносните си идеи именно от литературата и киното. В много популярната навремето комедия „Удряй пръв, Фреди“ например един от героите пали пура, натъпкана с барут, тя гръмва и зрителите си умират от смях, като гледат почернялата му физиономия и облещените от ужас очи. Някои шегаджии дори почват да натъпкват в цигарите си барут от кибритени клечки, та да черпят приятелите си. Спецслужбите доразвиват идеята — разработват миниатюрни мини и почват да ги слагат в пури, в дръжки на лули, дори във филтрите на цигарите. Взривното вещество е мъничко тетрил или оловен азид. Маскираният фитил се възпламенява заедно с тютюна. Силата на взрива е толкова

голяма, че жертвата остава не само без очи, но и без лице. Вредата от подобно пушене се оказва толкова голяма, че разузнавачите започват да отказват, когато ги черпят с цигари, а пък ако събеседникът извади табакера, направо се хващат за оръжието.

Един от виновниците за тези панически настроения е прочутият конструктор Стечкин, създал смъртоносната табакера ТКБ-506А. В корпуса ѝ са монтирани три дула и спусково устройство с копче под вид на закопчалка. Докато любезно поднасяш тази табакера на противника си, можеш да го простреляш смъртоносно. Въпреки че цевите са значително по-къси от тези на обикновен пистолет (само 25 милиметра), патроните с усилен заряд не оставят на жертвата изобщо никакъв шанс.

При това положение няма нищо чудно, че стрелящата табакера е одобрена и приета на въоръжение от агентурата на КГБ. Много скоро започва да се произвежда с четири цеви и специални безшумни патрони, а куршумите се пълнят с цианкалий. Не е известно колко вражески шпиони са били ликвидирани с тази смъртоносна „играчка“. Когато табакерите излизат от мода, разузнавачите облекчено си поемат дъх, но както много скоро става ясно, избързват. Защото на рубежа излизат запалките.

Отначало в тях кривят автоматично изскачащи остриета и отровен газ под налягане, после запалките се превръщат в еднозарядни стрелящи механизми. Което е много удобно. Можеш да дадеш огънче на събеседника си или да го убиеш с изстрел от упор. Практикува се и едното, и другото. В различна последователност.

В отговор стреснатите специалисти от ЦРУ разработват секретно оръжие — седемсантиметрова цигара с миниатюрна цев, заредена с миниатюрно куршумче. Цигарата успешно преодолява изпитанията, но се оказва абсолютно непригодна в реални условия. За да се произведе изстрел, човек трябва да я вземе в дясната си ръка, с лявата или със зъби да измъкне мъничкия предпазител, после с палец и показалец да завърти „филтъра“ срещу часовниковата стрелка — така се вдига ударникът. Няколко американски супермени са ликвидирани точно на този етап, преди да приведат в действие спусъка, който също е монтиран във филтъра. На всичкото отгоре стрелящият трябва да държи ръката с цигарата възможно по-далече от себе си, понеже откатът я изтръгва от пръстите и тя просто може да ти се забие в окото.

Не постигат кой знае какви успехи и немските конструктори, които снабдяват агентите си със стрелящи джобни ножчета — в дръжките им има миниатюрен многозаряден пистолет. Сгънато обаче ножчето не работи. За да може да се използва, първо трябва да се отвори, при което „острието“ става дръжка на пистолета, след това да се измъкне сгъваемият спусък и да се вкара многозарядният магазин. И чак след това можеш да откриеш огън срещу противника... който пък отдавна вече е успял да реагира. Между другото руските стрелящи ножове, създадени от тулските майстори, действат бързо и безотказно, като най-обикновени пистолети. Изстрелян от тях куршум от 25 метра пробива милиметрова титанова пластина плюс петнайсет слоя кевлар, тоест стандартна бронирана жилетка.

Да се занимава с подобни приспособления бе основната страст на Саша Беляев, в чиито владения сега се бе озовал Бондар.

— Какво според теб е това? — попита го Беляев и му подаде клетъчен телефон с логото на „Нокител“.

— Компактен детектор на лъжата? — предположи той.

— Не позна. Това е кошмарът на всички полицаи в Европа и Америка. Ново оръжие, взето на въоръжение от мнозина терористи. Вместо електроника в телефончето има четири дула калибър 5,6 милиметра. — Беляев се изпъчи, все едно лично беше изобретил това чудо. — За да произведеш изстрел, е достатъчно да натиснеш което и да е копче от „пет“ до „осем“.

— И на колко бие? — попита Бондар, докато внимателно разглеждаше телефона; изпитваше непреодолимото желание да натисне едно от назованите копченца.

— До двайсет метра без никакви проблеми. — Беляев побърза да му вземе мобифона. — Според сведенията ни ги правят някъде на Балканите. Можеш да си представиш паниката сред бодигардовете на високопоставените персони и охранителите по летищата. Няма да тръгнат да взимат на прицел всеки, който държи клетъчен телефон, нали?

— Няма — съгласи се Бондар, след което кимна към телефона. — За мене ли е?

— Не, за съжаление. — Бондар като че ли се натъжи, но след миг се оживи и повлече гостенина си към включения компютър. — Виж! — Тупна с пръст по монитора. — Как ти се струва?

— Екранът излъчва някакви смъртоносни лъчи, така ли? — попита Бондар и за всеки случай застана малко отстрани.

— Що за нелепа идея! Снимката виж. Как ти се струва?

От екрана ги гледаше навъсен трийсетинагодишен мъж. Четината, покриваща страните му, бе също толкова гъста и къса, колкото и на бръснатата му глава. Черните му очи бяха леко дръпнати и гледаха свирепо, между веждите му имаше дълбока вертикална бръчка.

— Мрачен тип — коментира Бондар.

— Това си ти! — тържествуващо възкликна Беляев.

— Не съм почнал да оплешивявам.

— След малко ще почнеш. Съответните контактни лещи вече са готови, ще ти дръпнем очичките с неразтварящо се лепило... — Беляев отстъпи една крачка и го огледа. — Идеално, че не си се избръснал. Ще си точно като нашия типаж. — И пак тупна с пръст по екрана.

Бондар само вдигна рамене — не споделяше възторга на Беляев. Не беше сложно да си представи какво потискащо въздействие ще има върху околните след превъплъщението си. Влиза например някъде и хората, които до този миг са водили оживен разговор, моментално млъкват. Минувачите, които заговаря, се вцепеняват като зайци пред питон, децата се крият зад полите на майките си, майките пък се мъчат да не го гледат в очите.

Нещо подобно ставаше и преди месец и половина, когато Бондар бе смазан от връхлетялото го нещастие — семейството му беше загинало при самолетна катастрофа и да се примири с това бе все едно да свикне с ампутирането на жизненоважни органи. Бондар вече се беше повъзстановил — но съвсем малко. Момичето, с което се беше запознал в санаториума — всъщност бяха заедно само два дни, — тъжно му каза, когато си тръгваше: „Знаеш ли, хваща ме страх от тебе. Ти не си човек, а робот. Жив човек не може да има вечно едно и също изражение“.

Ами ако човек е изгубил любимата си жена и четиригодишния си син?

— За такава физиономия най-подхожда траур — отбеляза Бондар и изгледа неодобрително снимката.

— Бъркаш — заяви Беляев. — Костюмчето ти ще е шаренко. Залагаме на контраста.

— Както кажеш.

Отговори му поглед, пълен с укор. Беляев не одобряваше подобно безразличие — той се гордееше, че обръща внимание на всяка подробност, и на най-малката. Така че изсумтя:

— Дай да ти взема мерките.

— Давай.

За Бондар всичките тия номерца бяха безполезни. Според него никой вече не се заблуждаваше от външния вид. Маскировката върши работа единствено когато от тебе не се интересуват професионалисти. Обаче ако не се интересуват, за какво е целият този маскарад? Единствено за да могат онези, които планират и подготвят операцията, да си погъделичкат самолюбието? Или за да не се нарушават общоприетите правила на играта?

— Сако петдесет и две, панталон — четирийсет и осем — заключи Беляев и почна да навива метъра. — Оръжието отляво ли го носиш?

— Естествено — отвърна Бондар. — „Валтер“, поименен.

— ППК?

— За какво ми е такава бракма? Р99.

Беляев чак подсвирна. Познаваше модела, за който ставаше дума. Удобен лек плосък пистолет, в трисантиметровата му дръжка се побираше магазин с шестнайсет патрона. Можеш да го носиш по цял ден, без изобщо да привлечеш внимание.

— Дай да го пипна — помоли Беляев.

— Зареден е — предупреди го Бондар.

— Да не мислиш, че очаквам да се разхождаш без патрон в цевта? — Беляев пристъпваше от крак на крак, все едно чака на опашка пред клозета. — Хайде де, дай да го погледна. Досега съм го виждал само на кино.

Бондар без особено желание му подаде валтера — с дръжката напред.

Рязко скосена под ъгъл 110 градуса, тя увеличаваше общата дължина на пистолета до осемнайсет сантиметра; самото дуло беше почти два пъти по-късо.

— Наистина удобно — одобри Беляев; беше примижал и се прицелваше в най-различни неща из кабинета си. — Ръката направо си ляга сама, автоматично. Идеален е за скоростна стрелба.

— Е, трябва и да се прицелиш и от време на време да натискаш спусъка — отбеляза Бондар, взе си пистолета и го пхна под колана си.

Беляев въздъхна, отиде в съседната стая, донесе цял куп дрехи и нареди на Бондар да се преоблича. След пет минутки Бондар бе накипрен с лимоненожълто поло, широко сако на капки, в което все пак преобладаваше сивото, и черен панталон, понабран около глезените.

— Това не е сако, а ямурлук — изсумтя той, като се погледна в огледалото. — И тоя идиотски цвят...

— Брой го за работно облекло — каза Беляев.

— Защо, лайна ли ще рина?

— Е, няма да садиш цветенца.

Бондар опъна пешовете на сакото, разкърши рамене и завъртя врат. После попита:

— И къде отивам в тоя вид?

— През вратата вляво — безгрижно отговори Беляев. — Ще ти сменят очичките и прическата. После идваш пак тук. Ще те щракна за документите и ще ти дам останалата екипировка.

— И какво включва? Клоунски нос? Перука? Протеза с черна ръкавица?

— Е, не разполагаме чак с такива неща.

— За каква екипировка ми дрънкаш тогава? — кипна Бондар. — Това не ти ли стига? — И дръпна с показалец яката на яркото поло.

— Кобур. Презраменен.

— Не нося кобур!

— Презраменен кобур — продължи Беляев, все едно не го беше чул, — обувки, лоденче, така да се каже. И разните там дреболийки, които ти се полагат според легендата.

— Между другото, за легендата. — Бондар го стисна за лакътя и го дръпна към себе си. — На какъв ме маскираш? И къде смятат да ме пратят?

— В една много подходяща дупка в североизточната част на Европа — отвърна Беляев. — Шибано независима държавичка, разположена на южния бряг на Балтийско море. — Затвори очи, все едно декламираше любимото си стихотворение, но тонът му си остана сух и безизразен. — Граничи с Латвия на юг и с Русия на изток. На север с Финския залив, а на запад — с Рижкия. Доволен ли си?

— Това си го знам и без теб — разочаровано изсумтя Бондар.

— Като го знаеш, защо питаш? — възмути се Беляев. — Бягай да те острижат. Чакам те.

Бондар излезе и след четирийсетина минути се върна съвсем преобразен. Чувстваше се като идиот. Все едно беше тръгнал на карнавал, а не на сериозна задача.

— Браво — удовлетворено каза Беляев. — Така и родната ти майка няма да те познае.

— Няма, разбира се — съгласи се Бондар. — Аз нямам майка.

ГЛАВА 3

НА ВОДАТА ЧЕШМЯНА — ЖИВА И МЪРТВА

Щом видя Бондар, Алтинникова прехапа устна, но се въздържа от коментар. Само почти счупи копчето на интеркома и докладва:

— Капитан Бондар, Василий Степанович.

— Да влиза — чу се от микрофона металически глас.

Бондар отвори, затвори и спря. Роднин — с неизменния си син костюм с подплънки — стоеше с гръб към него и гледаше през прозореца как дъждът мие площада. Без да се обръща, каза:

— Сядай, капитане.

И чак след като Бондар седна на масичката пред бюрото, напусна наблюдателния си пост и седна на фотьойла срещу него. Оглежда го мълчаливо най-малко три минути и накрая каза:

— Добре изглеждаш.

— Че как иначе с тия дрешки — изсумтя Бондар. — Ей сега мога да ида да отворя сергия на пазара. Или цехче за кренвирши.

— Смятай, че си го направил преди пет години — подсмихна се Роднин. — Частният ти бизнес отдавна върви по мед и масло и ти осигурява не кой знае колко голям, но стабилен доход. В момента си някъде на половината път до спечелването на първия си милион.

— Значи спешно трябва да взема под наем някой гараж и да почна да правя ментета — замислено каза Бондар. — За да ускоря процеса. И току-виж до Нова година милиончето вече ми е в джоба. Тъкмо ми дадоха подходящо палто — дълго, че и зеленикаво.

— Нищо не е това. От днес разполагаш и с хубава западна кола, кредитни карти и... с красива съпруга.

Бондар реши, че не го е чул добре.

— Какви са тия идиотщини, другарю полковник?

— Кротко, капитане. Все пак не си на форум на представителите на малкия и средния бизнес, а в кабинета на прекия си началник. —

Роднин погледна към прозореца и сметна за необходимо да уточни: — На Лубянка.

— Днес всички ми говорят само със загадки — оплака се Бондар. — Все едно сте се наговорили, честно. Няма ли все пак да ми кажете какво става? И каква е тая жена?

— Щом трябва, не само ще те оженим, но ще ти сменим и гражданството. — Роднин се усети, че прекалява, и добави примирително: — Но засега не е необходимо. Не е необходимо да правиш жертви, нито да проявяваш героизъм. Стигат ни проблемите, които ни създаде миналия месец.

— Действах изключително в интерес на работата и с оглед на оперативната обстановка.

— Знам аз как действа. Труп до труп, направо морга да отвори човек. Но — край на удоволствията. — Роднин приглади белия пух, който му заместваше косата, и опря лакти на масичката. — Започват трудовите делници. Без гърмежи и преследвания с коли.

— Но пък с нова жена и зелено палто — изсумтя Бондар.

— Не ме прекъсвай!

И като се опитваше да не навлиза в технически подробности, полковникът пристъпи към същността на задачата.

И така, имало едно време един професор Сергей Николаевич Виноградски, доктор на микробиологическите науки, и той отгледал уникални бактерии, способни да оцеляват и активно да се размножават в хлорирана среда.

В чешмяната вода например. Понеже защо тя е толкова мътна и мирише толкова гадно? Защото в нея има хлор и затова тя мирише на неизточен басейн. В нея е разтворен същият онзи хлор, който безброй пъти е бил използван като бойно отровно вещество — халогенен жълто-зелен газ с остра миризма, който при налягане лесно се втечнява. Много опасна отрова, смъртоносна не само за хората, но и за какви ли не вредни бактерии.

Специалистите не били на едно мнение по въпроса. Едни смятали, че минималната концентрация на хлор във водопровода изобщо не е опасна за здравето. Други твърдели, че това води до образуването на трихлорметан или хлороформ, който пък предизвиква рак. Виноградски не участвал в тези дискусии. Изобщо не го вълнувало как влияе хлорът на човешкия организъм, включително на

собствения му. Той се бил съсредоточил върху проблема на оцеляването на бактериите и го решил успешно.

Направил откритието си още по съветско време, обаче дошла перестройката и не оставила камък върху камък от лабораторията на НИИ, чийто шеф бил изтъкнатият бактериолог. Засекретените помещения почнали да се дават под наем, уникалното оборудване се превръщало във вторични суровини във вид на цветни и благородни метали, архивната документация — в стара хартия, а учените — в просяци, останали без средства за препитание. След като се помотал малко в унищожения институт, като се опитвал да получи подкрепа от страна на частния бизнес и международните инвестиционни корпорации, Виноградски съвсем паднал духом и почнал да пие. Съпругата му видяла, че няма какво да си губи времето с такъв неудачник, бързо се развела с него, сменила жилището и се омъжила за по-предприемчив тип. Освен това в резултат на разни неясни юридически машинации Виноградски изгубил московското си жителство и бил принуден да се върне в Естония, откъдето бил родом.

— Родителите му са покойници — уточни Роднин, за да тегли чертата.

— Тоест сега е с естонско гражданство — предположи Бондар и потисна прозявката си.

— О, не. Гражданството му си е нормално, руско.

— И какво иска той от нас?

— Ние искаме от него, капитане, ние. — Роднин се намръщи загрижено. — Проблемът е, че въпросният Сергей Николаевич не седи със скръстени ръце. Започва да учи английски, пише статии за чуждестранни научни издания. Плащат му, и то добре, и той пак си стъпва на краката и...

— И подновява изследванията на бактериите — продължи Бондар.

— Не точно. За тези изследвания трябва много пари. Виноградски обаче разполага със стари разработки и наскоро е решил да се възползва от тях. Последната му статия може да стане истинска сензация в научните кръгове.

— Може? Значи още не е публикувана?

— Именно — потвърди Роднин. — Текстът е изпратен по електронната поща и е засечен от нашите специалисти. Виноградски

твърди, че може да превърне обикновената чешмяна вода в оръжие за масово поразяване. В смисъл, бактериите, които бил отгледал навремето, можели да се опасни като неутронната бомба. Наситената с тях вода била като бавнодействаща отрова.

— Сигурно добре ще му платят за тази статия — процеди Бондар през зъби.

— А после ще поискат да я обоснове подробно.

— И ще го гушнат...

— И ще го откарат в Пентагона...

— Ако дотогава не го приберат хората на Бен Ладен...

— Или на Масхадов...

Офицерите от ФСС знаеха какво казват. Безброй такива бе имало и имаше на света — непризнати гении, мечтаещи за Нобелова награда и световна слава. Всяко голямо откритие обаче се превръща в драма. Защото какво става с учените? Убиват ги, подкупват ги, отвличат ги, шантажират ги, вкарват ги в затвора — а после резултатите от изследванията им стават всеобщо достояние и щафетата минава у следващите.

— Вече разбираш колко е важно да изпреварим всички възможни конкуренти и да си върнем Виноградски — почна Роднин след кратка пауза. — Умници като него не се срещат под път и над път. Бактериите му или ще работят за нас, или срещу нас — трета възможност няма. Предлагай му на тоя Сергей Николаевич всичко, каквото решиш: лична вила, апартамент, лаборатория, Държавна награда...

— И ще ги получи, така ли? — недоверчиво попита Бондар.

— Това ще го решим впоследствие. Важното е да го убедиш да се върне в Русия. Не се притеснявай от моралната страна на задачата. На практика Виноградски замисля да издаде държавна тайна, тъй като е правил изследванията си тук, а не в Естония. За да го върнем, можем да използваме всякакви средства. Той или ще размисли, или...

Роднин не довърши.

— „Или“ също ли влиза в задачата ми? — тихо попита Бондар.

— Ти представяш ли си какво ще стане, ако някой мръсник пусне тези бактерии във водопровода на Москва или на някой друг голям град?

— Това не е отговор, другарю полковник.

— Смятай го за отговор — отсече Роднин. — В момента Виноградски живее в Пярну. Ако реши да остане там, не можем да му попречим. При това положение обаче нека си остане там завинаги. — Полковникът взе един плик от бюрото си и го подхвърли на Бондар.

— Писмена заповед? — изуми се той.

— Да бе, с подпис и печат. — Роднин изпръхтя. — Ти да не си се побъркал?

— Ами какво е тогава? — Бондар опипа плика. — Мога ли да го отворя?

— Вкъщи ще го отвориш. Вътре има сведения, които може да ти свършат работа. Освен това има всички възможни данни за Виноградски. Без времето, откакто е в Пярну, разбира се — там са недостатъчни.

— Пярну... Това не беше ли курорт на Балтийско море?

— Лятно време е курорт — потвърди Роднин. — Зиме си е просто заспало градче с шейсет хиляди души. Борове, бял пясък, къщички и бунгалца, уличните клозети са със сърчица на вратите. — Роднин въздъхна театрално. — А бе — рай за младоженци.

— Какво ще правят младоженци в тая дупка? — изсумтя Бондар.

— Не знаеш ли какво правят младоженците? Е, ако си забравил, скоро ще имаш възможност да си припомниш. Понеже от днес вече си женен, капитане. — Роднин натисна едно копче на интеркома и преди Бондар да се опомни, заповяда: — Вера Савич — бързо!

ГЛАВА 4

ПЛАНИРАНЕ НА СВАТБЕНО ПЪТЕШЕСТВИЕ

Бондар приблизително си представяше каква ще е партньорката му. Ако се съдеше по думите на секретарката, беше бивша проститутка, а това казваше всичко. Нахакана и лъжлива пачавра със студени очи, пламващи единствено когато стане въпрос за пари. Прегракнал от цигари глас, ниско чело, долу недообръсната и бодлива като брадясал клошар, с две-три сърцераздирателни истории как тя, бедното невинно момиче, станала продажна жена. А причината всъщност винаги си е една и съща: пари, пари и пак пари. Мангизи, кинти, гущери. Продажната твар си е продажна твар.

Докато Бондар напрегнато търсеше доводи, с които да убеди полковника да не му натрапва такава партньорка, вратата се отвори и влезе Вера Савич.

Първото, което се набиваше на очи, беше правата ѝ синьо-черна коса, подстригана като на древноегипетска танцьорка по стенописите. Заради бухналата прическа фигурата ѝ изглеждаше крехка и изящна — направо като статуетка. Златното коланче, стегнало талията ѝ, беше само с един пръст по-широко от кучешки нашийник.

— Може ли, Василий Степанович? — попита Вера Савич с нисък, невероятно кадифен глас.

— Влизай, Вера, влизай. — Роднин махна гостоприемно с ръка. — Сядай срещу любимия си.

Тя изхъмка малко прекалено високо и бавно влезе с походката на първокласна манекенка. Когато видеше такива маршоподобни дефилирания по телевизията, Бондар се мръщеше и превключваше канала, но на живо си беше съвсем различно. Вера равномерно вдигаше дългите си крака, обути във високи велурени ботушки, стъпваше по килима като по сцена и гледаше ту Бондар, ту Роднин. Походката ѝ беше едновременно и предизвикателна, и недостъпна.

„Можеш да си опиташ късмета, разбира се — казваше Вера с целия си вид, — но ако не си супермен и Джеймс Бонд, по-добре стой настрана“.

Стигна до тях и спря неподвижно — само големите ѝ обици продължаваха да се люшкат.

— Сядай — каза Роднин; наслаждаваше се на ефекта от появата ѝ. — Запознайте се. — Погледна напрегналия се Бондар. — Говорите си на „ти“. Задачата ясна ли е?

— Аз съм Вера — каза тя и седна. Отблизо лицето ѝ наистина беше малко вулгарно, но тя се държеше все така надменно, все едно си мислеше, че е Клеопатра.

— Евгений — изсумтя Бондар.

— Тоест Женя?

— Невероятно си съобразителна за мацка на повикване.

— Как не те е срам?! — възмути се тя. — Простак с простак!

— Стига си ми се правила на света вода ненапита. — Бондар се намръщи. — Да те таковам в Савската царица. Не-фер-ти-ти, моля ви се.

Роднин потропа с ръка по масата, за да им привлече вниманието, и подвикна:

— Без дърлене! От този момент сте мъж и жена, така че бъдете любезни да се държите по съответния начин.

— Всъщност истинските съпрузи непрекъснато се дърлят — примирително отбеляза Вера и изгледа Бондар изпод скромно отпуснатите си мигли — погледът ѝ беше бърз и злопаметен.

— Но не и младоженците — прекрати пренията Роднин. — Значи така. — Той се обърна към Бондар. — Няма да я обиждаш, тя е наше момиче, проверено.

— И изобщо не съм проститутка — включи се Вера.

— Не е проститутка — потвърди Роднин. — Тя е мис Краснодар двехилядна, между другото. Спонсорите на конкурса я подмамили, че ще я правят топмоделка, обаче я натикали в един истанбулски бардак. Нашите момчета я измъкнаха.

„И сега тя си отработва щастливото избавление“ — помисли Бондар. Само си го помисли, не го каза. Беше чувал какво става в такива бардаци и можеше единствено да съчувства на попадналите там

момичета. Вярно, че повечето от тях попадаха там, понеже искаха луксозен живот, но това вече бяха подробности.

— Темата е приключена, другарю полковник — сухо каза Бондар.

На смуглото лице на Вера не се изписаха никакви емоции. Сочните ѝ устни — вишневочервени — дори не трепнаха. Очите ѝ бяха взрени невиждащо в прозореца зад гърба на Бондар. Причината за това може да беше, че я бе обидил. А може би тя просто внимателно слушаше инструктажа, който Роднин вече беше започнал.

Полковникът очевидно беше притеснен, въпреки че се мъчеше да се държи уверено. Беше педант по дух и го измъчваше това, че се налага да заобикаля любимите си формалности.

При провеждането на всяка операция задължително трябва да има предварително изготвен план. В него са отбелязани всички етапи и варианти на операцията, към него се прилага и така наречената „легенда“ — своеобразен сценарий на спектакъла, който да се разиграе в случай на провал. Планът не може да бъде утвърден без скрупулъзен разчет на материалното осигуряване на операцията: транспорт, пари (включително за бензин), храна, оръжие, средства за връзка и така нататък.

След като началството си сложи „чавките“ на документа, въз основа на така утвърдения план се издава писмена (в никакъв случай устна) заповед за провеждане на „мероприятието“. Преди самото започване на операцията се прави също така писмен доклад за степента на готовност на сътрудниците. След края на операцията се пише подробна докладна, съставена въз основа на отчетите на непосредствените изпълнители. В нея се описват положителните резултати и грешките, хвалят се отличилите се и се посочват провинилите се и провалилите се. След това се изготвя заповед за отчисляване на материалните ресурси, изразходвани или унищожени по време на операцията.

И това съвсем не е всичко. Ако ФСС взаимодейства с други структури, такива като МВР, МВнР, ГРУ или Министерството на извънредните ситуации, това вече е съвместна операция и за провеждането ѝ се информират съответните ръководители. В такива случаи се прави съвместен план, който се подписва от ръководителите на всичките включени ведомства.

По този начин, като действа в рамките на формалното законодателство, ФСС се обрича на затъване в безкрайна бумащина. Във Федералния закон „За Федералната служба за сигурност“ се казва, че дейността на органите на ФСС „се осъществява в съответствие със Закона на РФ «За оперативно-следствената дейност в Руската федерация», наказателния кодекс, а също и с настоящия федерален закон“. Въпреки това, и Бондар го знаеше много добре, всички чекисти, от най-високопоставените до самото дъно, трябваше непрекъснато да се съобразяват с член 5-и на Закона, за чието спазване ревностно следяха всички, които държаха да обвинят ФСС във всички възможни смъртни грехове. Членът гласеше, че при осъществяването на всички видове оперативно-следствена дейност задължително трябва да се спазват правата и свободите на личността. С други думи, всеки сътрудник трябваше да носи не само пистолет, но и екземпляр от конституцията, та да не би, не дай си боже, да накърни правата на разните там шпиони, диверсанти, наркодилъри, терористи и най-обикновени предатели на родината.

Стигаше се до абсурд. На арестуваните предатели им се полагаше адвокат, който ги предпазваше от всевъзможни посегателства от страна на правоохранителните органи. Много от тези така наречени адвокати бяха тайни осведомители на чуждите разузнавания и не само им съобщаваха имената, длъжностите и служебните телефони на сътрудниците на ФСС, но и пречеха на следствието по всички възможни начини. Още преди чекистите да успеят да си свършат работата, срещу тях се завеждаха дела. За един терорист например се застъпваше Генералната прокуратура, понеже докато го задържали, му били насинили окото. Някакъв гей от модните кръгове пък се оплакваше на журналистите, че на Лубянка се гаврили с честта и достойнството му.

Сложна работа беше да се спазва буквата на закона в такива условия и ревностните службаши от типа на полковник Роднин страдаха всеки път, когато трябваше да престъпят тази буква. Предстоящата операция пък така или иначе излизаше извън рамките на наказателнопроцесуалните норми, доколкото тези норми се утвърждаваха от хора, изобщо незапознати с оперативната дейност.

И така, капитанът от ФСС Бондар и извънщатната сътрудничка Вера Савич трябваше да заминат за Естония с кола като семейство

Спицини под предлог сватбено пътешествие. Крайният пункт на пътуването им беше град Пярну, на 850 километра от Москва.

Бактериологът Виноградски пък живееше в голяма къща и редовно даваше горния й етаж под наем на курортисти. През зимата в Пярну ходеха малко туристи, но идеята беше, че младоженците сами си избират къде да им е сватбеното пътешествие, така че пристигането на Спицини не би трябвало да предизвика подозрения. Просто млада двойка, решила да си прекара медения месец далече от големия град — какво по-естествено от това? Туристическата агенция вече се беше свързала с Виноградски, беше сключила договор, Виноградски си беше получил аванса и сега чакаше младоженците да пристигнат.

— Зиме в Пярну — каза Роднин — пришълците се броят на пръсти, но като младоженци не би трябвало да предизвикате никакви подозрения. Все пак не забравяйте, че непрекъснато ще сте в центъра на вниманието.

— Това ли е единствената причина, поради която ни пращате там заедно? — попита Бондар.

— Не, капитане. Ако не успееш да въздействаш на тоя учен със силата на убеждението, се включва женският чар на партньорката ти. — Роднин намигна на Вера. — Специално я избрахме толкова колоритна. Навремето Виноградски е предпочитал брюнетки.

— И сега сигурно страшно се е изнервил сред толкова естествени естонски блондинки — предположи Вера.

— Надяваме се да е така.

— Добре де, погледнете ме — каза Бондар. — Кой мъж, вече на възраст, ще тръгне да се репчи на тип като мене? И да сваля жена ми? Не е ли по-добре да си сменя образа? Нещо така — очилца, шкембенце, интеллигентска брадичка?

— Не е необходимо — увери го Роднин. — Веднага щом стане ясно, че обикновените методи на вербуване не действат, вдигате семеен скандал, след което вбесеният съпруг, тоест ти, си тръгва от Пярну и зарязва жена си на произвола на съдбата.

— Нали трябваше да си гукаме като гълъбчета.

— Понякога дори гълъбчетата почват да ръмжат като разярени тигри — многозначително и дори многообещаващо каза Вера. —

Пълно безветрие и изведнъж — буря. Виж, това ми харесва!

Бондар си помисли, че сцената на скандала сто на сто ще се получи наистина ефективна и убедителна. Ако се наложеше да действат по този сценарий, жителите на Пярну щяха да запомнят задълго младата двойка Спицини. Все пак смръщи вежди и каза мнението си по въпроса:

— Вера не трябва да остава сама с тоя Виноградски. Тихата вода е най-дълбока.

— Охо! — възкликна тя. — Да не би вече да ревнуваш, мили?

— Под „тиха вода“ имам предвид Пярну — все така намръщено обясни Бондар. — Градът е курорт, там спокойно може да има хора от други спецслужби, заинтересовани от откритието на Виноградски. Откакто Естония влезе в НАТО, стана като разграден двор за западните разузнавания. Естонските правоохранителни органи са си направо филиали на ЦРУ, сериозно. Няма да се учудя, ако се намеси естонската полиция — те дори ще се радват да окошарят руснаци.

— Абсолютно си прав — съгласи се Роднин. — Именно затова трябва да сте страшно внимателни. Вторият ви коз е внезапността. Тръгвате нощес. — Роднин си погледна часовника. — Колата с всичко необходимо, плюс документите, разбира се, ще е пред блока ти в двайсет и два нула-нула. Да не би да си мислиш, че те изкарах от санаториума просто така, за кеф?

— Малката знае ли ми адреса? — попита Бондар, без изобщо да поглежда Вера.

— Стига де — засмя се тя. — Оттук си се прибираме направо вкъщи, да се гушкаме, нали, мили?

Бондар отвори уста да й отвърне както заслужава, но Роднин ревна:

— Млък! Да не съм чул повече глупости!

— Е, аз мога да изчакам и на гарата — каза Вера с онова благопристойно изражение, което толкова се удава на жените със съмнително минало. — Или на някоя пейка. Не е чак толкова студено. Вярно, вали, но пък любящият ми съпруг ще ми даде чадъра си — нали, Женя? Не се притеснявай, ще ти дам разписка.

Роднин удари с юмрук по масата, но не повиши глас, а заговори тихо, все едно се страхуваше, че може да ги подслушват:

— Ако ми провалите операцията с идиотските си номерца, мислете му. И двамата. Това не ви е детска градина бе! Ей, големи хора, а не могат да се разберат. Нали сте уж мъж и жена. Марш вкъщи, Спицини! И да не съм чул гък повече!

Краят на тирадата му вече беше оглушителен.

Вратата на кабинета на началника на оперативния отдел беше звуконепроницаема, но докато излизаше в приемната, Бондар реши, че секретарката го гледа с присмех, все едно е чула всичко. Наведе глава като бик и тръгна по коридора толкова бързо, че ботушките на Вера зад гърба му затропаха като градушка.

Бондар нямаше нищо против да си ги счупи тия токчета — и краката с тях.

ГЛАВА 5

УКРОТЯВАНЕ НА ОПЪРНИЧАВАТА

Първото, от което се интересува Вера Савич, след като влезе в апартамента, беше къде е банята. И влезе в нея, като взе и големия си сак. Все едно си мислеше, че Бондар ще почне да ровичка в него.

Той реши да не ѝ се ядосва и се зае със собствения си багаж — изобщо не го беше вадил, откакто се върна от санаториума; всъщност нямаше и време за това.

Зачуди се дали да скрие оръжието си направо между дрехите, или ще е по-добре да му измисли някое по-тайно място, после реши да пробва удобен ли е кобурът, който му бяха зачислили. Извади пълнителя, увери се, че пистолетът не е зареден, напъха го в кобура, после светкавично го извади и го насочи към ключа на лампата на стената. Повтори упражнението няколко пъти — с различни цели — и установи, че с ваденето на оръжието проблеми няма. Вярно, целеше се на сантиметър по-високо, отколкото трябваше, но тази неточност се дължеше на това, че без пълнителя валтерът беше доста по-лек. Бондар повтори упражнението и със сложен пълнител и се увери, че кобурът изобщо не пречи на скоростната му стрелба.

Установи също и че е застанал пред огледалото в антрето и се цели в собственото си замръзнало отражение. И после загледа как бавно отпуска пистолета. Точно такъв го виждаха за последно онези, по които беше стрелял — точно това беше последното им впечатление, което отнасяха със себе си на оня свят. Трийсетгодишен мъж, разкрачен и леко приклепнал, с вдигната дясна ръка и отметната настрани лява.

Небръснат трийсетгодишен мъж, който се държи като голобрадо хлапе.

Бондар изхъмка и бързо прибра валтера. Наистина много се беше променил от времената, когато бе почнал да се упражнява с първия зачислен му пистолет пред огледалото. Ако онзи Женя Бондар можеше да се види порасъл и с тази маскировка, дали щеше да иска да стане

такъв? Дали щеше да се познае в този човек със студен циничен поглед, белег на брадичката и безжалостно стиснати устни?

На млади години виждаше нещата в романтичен ореол. Представите му за мъжествеността се бяха формирали под влиянието на филмите и книгите. С годините много от илюзиите му се разсеяха. Блестящият меч на правосъдието на практика се оказа тежък и тъп, доспехите на храбрите рицари — покрити с ръжда и кръв, а потъмнелите девизи на щитовете им изобщо не отговаряха на действителността.

Само малцина от колегите на Бондар се осмеляваха открито да заявяват, че работят във ФСС. Защото когато говореха и пишеха за тях, ги представяха не като герои, а като провокатори, жандарми, шпиони и диверсанти. Дори съвсем обикновени думи и изрази като „контраразузнавач“ и „сътрудник на специалните служби“ предизвикваха у околните отвратени гримаси. Всъщност това си беше съвсем естествено. Понеже почти всички игри, на които си играеха хората от тази професия, бяха прекалено мръсни, за да се играят честно.

— Такива като нас не стават за космонавти — заключи Бондар и обърна гръб на огледалото. Изобщо не съжеляваше, че не е космонавт. Да се оплакват от съдбата си неуспелите бизнесменчета и успешите бандити, спортистите алкохолици и преуспяващите жигола. Колкото до Бондар, той беше избрал различен път и беше решен да стигне до самия му край, какъвто и да е този край.

Преоблече се в удобни джинси и фланелка, въздъхна доволно и отиде в кухнята. Също като другите стаи, тя беше идеално чиста. Не беше трудно да я почиства всъщност — преди да замине за санаториума, беше откарал на вилата почти всичко, което можеше да му напомня за свършилия му живот като семеен. След това в полуопразненото жилище се завъди ехо, но пък изчезнаха призраците от миналото. Искаше му се да вярва, че ще им е много по-добре при родителите на Наташа. До гуша му беше дошло от призраци. Пък и самият той поне засега се водеше жив, а не мъртъв.

Отвори консерва сардини, нарязва хляб и кашкавал, сложи чайника на котлона. Докато ядеше, току поглеждаше светещото

прозорче на банята — в нея шуртеше и шуртеше вода. А бе колко дълго щеше да се къпе тая Вера?! Толкова чак чистоплътна ли беше — или обратното?

Все едно усетила, че мисли за нея, тя подвижна:

— Чакаш ли ме, любими?

— М-хм — отвърна Бондар, без да спира да дъвче. — С жар и плам. Можеш да не бързаш обаче. Всичко вече ми е ясно.

— Какво ти е ясно?

— Че рядко виждаш топла вода, познах ли?

Вместо да се обиди, Вера се засмя и дори изтърва нещо. Ако се съдеше по звука, беше леко и поне с частичка метал. Дано да не беше самообръсначката му.

— Ей сега идвам — весело викна тя. — Сложи ли масата? Страшно съм гладна.

— Е, не мога да ти обещаю чак пир, но мисля, че ще си доволна. — След тези думи Бондар си наля чай и реши да пофантазира на кулинарни теми. — Започваме с хайвер върху препечени филийки, след това телешко филе алангле със сос беарнез и накрая ангинар с майонеза. За десерт ягоди със сметана.

— Жестоко! — Вера пак изпусна нещо.

— Нищо особено — увери я Бондар. — Човек не трябва да пести от храната. Апропо, ще прием „Блан дьо блан брут“, миналогодишна реколта.

— Какво-какво?

— Шампанско.

— Страхотно! — възхити се Вера. — Знаеш ли, май не си чак такъв досадник, колкото ми се стори отначало. Хайде да си направим романтична вечеря. Със свещички.

— Нямам хемороиди — изсумтя Бондар.

— Не те чух?

— Вече съм ги запалил.

— Идвам!

След няколко секунди Вера цъфна в кухнята. Освежена, с дълга фланелка на голо, със светнали очи, полускрити от кичурите мокра коса, беше наистина красива... докато не видя какво всъщност представлява обещаната ѝ романтична вечеря. Да се каже, че изражението ѝ се промени рязко, означава да не се каже нищо. Бондар

разбра, че шегата му е наистина малко жестока, но беше късно да отстъпва.

— Сядай — каза той любезно. — Аз вече хапнах, така че няма да ти правя компания. Гъбата за чинии е в мивката, кофата е в шкафа под нея. Приятен апетит.

Никакъв отговор. Само леден поглед, след който душът, който Бондар отиде да си вземе, му се стори почти топъл.

Както стана ясно, след като Бондар излезе от банята, Вера също си падаше по сюрпризите. Той беше откарал двойното легло и детското креватче от спалнята на вилата и в апартамента беше останал само диванът — който всъщност вече бе зает от гостенката му. При това без фланелка.

— Не се притесняваш, че съм negliже, нали? — невинно попита тя и извърна глава към него.

Гърбът ѝ беше тесен и гладък, прешлените не изпъкваха. Кожата ѝ беше мургава. По дупето ѝ, което лъщеше на светлината на лампата, лесно можеше да се определи точно какъв бански е носила през лятото.

— Чакат ни почти хиляда километра път — малко пресипнало каза Бондар. — Мислех да подремна, преди да тръгнем.

— Защо говориш толкова трагично? — невинно попита Вера. — Първо, аз също карам. Второ, тук има място за двама. Вечерята на свеци пропадна, но пък никой не е отменил медения ни месец, нали?

Бондар — чувстваше се като персонаж от някакъв идиотски водевил — сложи пепелника до дивана, взе си цигарите и запалката и легна по гръб; преструваше се, че изобщо не се интересува от Вера, която веднага долепи дупето си до него.

— И аз искам цигара — каза капризно.

Пред носа ѝ изникна запечатан пакет „*Monte Carlo*“ и ѝ се наложи сама да свали целофана и да си извади цигара. Справи се успешно със задачата и поиска огънче. Запалката тупна пред лицето ѝ.

— Благодаря, много си любезен — каза Вера и я щракна.

— На рак да ти стане — отвърна Бондар и си прибра цигарите и запалката.

Към тавана се изви синкава струйка дим.

— По кутия ли пушиш? — попита Вера.

— По две — рязко отвърна Бондар.

Втора струйка пушек се надигна над дивана и се сплете в облаче с първата.

— Ако си мислиш, че ще ти отварям по два пакета на ден, имай предвид, че ще трябва да си плащаш.

— Ти правиш ли изобщо нещо безплатно? — язвително попита Бондар.

— Може да се изненадаш, но — да — спокойно отговори Вера.

— И какво по-точно?

— Разни глупости, които лично за мен не означават нищо.

Вера се пресегна през Бондар, за да изтръска пепелта, и го парна с огънчето — а после всичко стана толкова бързо и толкова непринудено, че той изобщо не разбра как се оказа без джинси, макар че май се опитваше да си ги опази. Вярно, съпротивата му продължи съвсем малко — точно колкото човек да наниже стръвта на кукичката.

Раз! — и всичко стана без никакво участие от негова страна.

Два! — Вера легна по гръб и го принуди да заеме позиция отгоре.

Три! — Ноктите ѝ се впиха в кръста му и му дадоха да разбере, че няма да му позволи да мързелува.

А после темпото се смени — и изобщо не беше валсово.

ГЛАВА 6

ПРЕДСТАРТОВО БРОЕНЕ

Когато Бондар си върна способността да възприема околния свят, откри, че Вера преспойно си пафка, все едно не е станало нищо. Ако се съдеше по пепелта на цигарата, всичко бе станало не само бързо, а катастрофално бързо. Потвърждението на това предположение дойде веднага.

— Минута и половина — каза Вера и се наведе от дивана да тръсне цигарата в пепелника. Долната половина на тялото ѝ си остана под Бондар.

— Засече ми време ли? — попита той и се надигна от нея.

— Не, просто преброих до сто. Все трябваше да се занимавам с нещо, нали.

— Защо го направи?

— Реших да ти се отблагодаря за разкошната вечеря. Наистина ти благодаря. Беше великолепно.

Нацупените ѝ устни свидетелстваха за обратното.

— Почти две седмици съм на сухо — изръмжа Бондар, макар изобщо да не мислеше да се оправдава.

— Е, на пропусналите може само да им съчувства човек. Наистина си много напорист. Не може да те спре човек.

— Стига вече!

— О, още не съм почнала — парира Вера. — Толкова си пъргав, че човек не може да те настигне, мили съпруге.

Изпод показното ѝ равнодушие избиваше зле скрито превъзходство. „Ще видиш ти — обещавай Бондар наум. — Ще те науча аз тебе“.

Смъкна потника си — в създалата се ситуация с потник изглеждаше адски тъпо, — отиде до масата и донесе плика, който беше получил в управлението.

— Хубава фигура имаш — одобрително каза Вера. — Надявам се, че следващия път ще мога да стигна поне до триста.

— Много е лесно — увери я Бондар. — Три по сто си е точно триста. Важното е да не объркаш броенето. Стигаш до сто, свиваш едно пръстче и почваш пак. Ти си умно момиче, ще се справиш.

— Между другото съм завършила педагогика — отрязва го Вера.

— Тъй ли? Е, значи освен да броиш можеш и да четеш. На. — Бондар ѝ подаде няколко странички.

— Какво е това?

— Информация за страната, в която отиваме.

— Изобщо не ми е изтрябвала! — Вера изпръхтя негодуващо и понечи да стане от дивана.

— Къде тръгна? — Бондар я хвана за ръката и я спря.

— В банята.

— Има време. Чети.

— Искам да се подмия.

— Засега ще се справиш и с това. — Бондар ѝ подхвърли смачканата тениска — вече я беше използвал по предназначение.

— Ти луд ли си бе? — възмути се Вера. — Тя е съвсем чиста... Беше де.

— Няма страшно. Като идеш да се измиеш, ще я опереш. Имаме... — Бондар си погледна часовника — два часа и малко. Ще изсъхне на радиатора. Така че почвай да четеш, драга. На глас.

— Разрешете да не заставам в стойка „мирно“, другарю капитан.

— А, лежи си — милостиво разреши Бондар.

От монотонния ѝ глас му се доспа. Всъщност какво толкова ѝ беше сложното на най-малката прибалтийска държавица с площ само 45000 квадратни километра? Хиляда и петстотин островчета, хиляда езера, блата и торф на четвърт от територията. Всичко останало — унила плоска равнина, покрита с гори. Като научи, че най-високият връх в Естония се издига на цели 318 метра над морското равнище, Бондар се запита има ли в тази страна алпинисти и ако да, дали са вдигнали знаме на покорения връх.

— Изобщо не слушаш — обади се Вера.

— Слушам, слушам — каза Бондар; зяпаше тавана. — Много внимателно слушам.

— И какво прочетох току-що?

— Че естонското време е с два часа пред московското.

— А, не! — тържествуващо възкликна Вера. — Тъкмо напротив. По-назад са с два часа. През зимата с един, през лятото — с два.

— Бавен народ — заключи Бондар. — Обаче колкото и да е странно, в тоя студ там май водят по-активен живот от нас.

— Там не е студено. Не става и горещо, впрочем. Средната температура през януари — Вера погледна листовете — е минус пет градуса. През юли — плюс шестнайсет. Дължи се на съчетанието на морския и умереноконтиненталния климат.

— Ей, вадят късмет някои хора! Не харчиш нито за зимни дрехи, нито за летни. Караш си с демисезонните — демисезонен народ са това естонците.

— За твоє сведение от милион и половината естонски граждани триста хиляди са руснаци.

— Трийсет процента православни срещу седемдесет процента католици — пресметна Бондар.

Вера пак зачете и каза:

— Никакви католици няма. Били лютерани, моля ти се. Какво е това лютерани?

— Не знам точно, но подозирам, че са последователи на Луцифер — вдъхновено излъга Бондар и пусна лявата си ръка на пътешествие по тялото на Вера.

Тя трепна.

— Как така?

— Ако си имат съответния член в конституцията, няма проблеми — убедено каза Бондар и ръката му продължи да изследва издутините и вдлъбнатините по пътя си.

— Спри де! — изсумтя Вера. — Идва най-интересното. Естонската корона е равна на сто сента или centa и е вързана твърдо за еврото.

— С какво?

— Стига глупости... Още не са минали към еврото... Махни си ръката де... Една естонска корона се равнява на около една шестнайсета от еврото...

— Много добра пропорция — оцени Бондар и включи в изследването и дясната си ръка.

— Стига си ме опипвал!... Валута се сменя в банките и чейнджовете към хотелите, летищата и ав... автогарите... ъъ-mmm...

— Вера почваше да се позадъхва, въпреки че не беше хукнала наникъде, а си лежеше на дивана, без да прави никакви физически усилия. — В много хотели, ресторанти и магазини... ммм... се приемат всички видове кредитни... кредитни карти... има много банкома... ахт, ти!...

— Отлично, малката!

И след като ѝ писа отличен, Бондар я облада — и то толкова настървено, все едно беше мечтал за този момент през целия си съзнателен живот. Този път обаче не забрави да се контролира — и Вера много скоро го изпита собственолично. Дори да се беше опитала да брои, броенето ѝ най-много да стигна до двайсет, не повече. За броене на пръсти и дума не можеше да става — те си се бяха сгърчили още от самото начало.

Скоро от гърлото ѝ се изтръгна задъхан хлип, все едно беше изплувала от всмукващ я водовъртеж. Хлиповете се заредиха, все по-високи и все по-отчаяни. Ако се съдеше по разкривеното ѝ лице, можеше да се приеме, че я измъчват до смърт. Бондар се постара да доведе сладката ѝ мъка до апогея. И точно когато тя щеше да изстене от облекчение, се надигна и излезе от нея, от треперещото ѝ тяло. За да сме обективни, тук трябва да кажем, че тя изобщо не искаше да го пусне. Усилията ѝ обаче се оказаха напразни — Бондар съвсем лесно се освободи от обятията ѝ.

— Ка... какво ти стана? — сърдито попита тя и трепна: доколкото можеше да се съди по пламналия ѝ поглед, изобщо не от гняв.

— Реших, че май си сбъркала в броенето — каза Бондар и ѝ обърна гръб. — Лично аз стигнах до хиляда. Все трябваше да се занимавам с нещо, нали така.

— Махай се! — изсъска Вера.

В гръба го удари топка смачкани листове.

— Ще сложа чай — каза той и стана.

— Не!

Чак стъклата задрънчаха от пронизителния ѝ вик.

— Защо, не обичаш ли чай? Кафе ли искаш?

— Ела! — Гласът на Вера премина в шепот. — Моля ти се.

Бондар се обърна. Слабините вече почваха да го болят, а тя го гледаше така умоляващо... И той отстъпи. И съжали за това само след

няколко минути, когато Вера, задоволена и изнемощяла, викна:
— Господи! Само да знаеш колко те мразя!...

ГЛАВА 7

ОТ МОСКВА ДО НАЙ-ДАЛЕЧНИ КРАИЩА...

В десет и четвърт багажът на младоженците Спицини вече беше натоварен във вишневочервеното ауди, което ги чакаше пред входа. Двата седнаха отпред и внимателно провериха документите си. Приятно ги изненада, че неизвестните експерти, които ги бяха изготвили, бяха запазили истинските им лични и бащини имена. От друга страна, ако бяха питали новопръкналия се Женя Спицин, той би предпочел да замине на това сватбено пътешествие сам-самичък. Ако се съдеше по изражението на Вера, тя изпитваше аналогични чувства. Е, поне в едно мненията им съвпадаха.

Това все пак не беше единственият плюс. В жабката намериха подробна пътна карта на Естония, придружена с описанието на всички населени пунктове — доста дебела брошура.

— Значи ще си ми личен щурман — подметна шеговито Бондар; беше решил да подобри отношенията си със спътничката си.

— А ти ще си ми личният шофьор — озъби се тя.

Създаваше се впечатлението, че насила са я тръшнажи на дивана в хола. Доста изнервящо. Бондар включи двигателя малко прекалено рязко и измърмори:

— Сложи си колана, мила.

— След теб, скъпи — злобно му отвърна Вера.

За отмъщение Бондар подкара толкова внезапно, че тя си удари главата в облегалката. Колата беше пъргавелка, макар и доста поочукана. Точно като някои курви, дето се мислят за Клеопатри.

— Удари ли се? — загрижено попита Бондар.

— Гледай си пътя — изсъска Вера.

— Не ме учи!

— Като си тъп, ще те уча!

— О, така ли?! Я стига!!!

Колата спря още по-рязко, отколкото беше потеглила, и Вера — насмалко да пробие предното стъкло с глава — се дръпна към вратата. Погледна Бондар и уплашено, и предизвикателно едновременно. Той посегна да я потупа по ръката — и тя трепна. Думите му обаче бяха толкова неочаквани, че Вера чак замига.

— Виж какво — кротко ѝ каза Бондар. — Ако ще продължаваме в същия дух, всеки срещнат веднага ще разбере, че изобщо не сме влюбени младоженци, ами първи врагове.

— Нищо не мога да направя — отвърна Вера. — След всичко, което стана между нас...

Беше жена и да пледира към здравия ѝ разум беше все едно да учи кокошка да минава на зелено или да убеждава оса, че да жили каквото ѝ падне е лошо. Само емоции — змийско кълбо емоции. И Бондар реши да използва тях, та гадният характер на спътничката му да не превърне пътуването им в ад.

— Извинявай — каза и я погали по косата. — Да, не съм джентълмен и няма да стана джентълмен. Нито кавалер, разбира се. Нямам проблем да ти набия ума в главата с два-три шамара...

— Само посмей! — изквича Вера. — Веднага слизам и се обаждам на полковника...

Репликата ѝ все едно не бе чута.

— ... с два-три шамара — повтори Бондар. — Но не мисля да го направя. И знаеш ли защо? Защото си най-святната жена, която съм виждал напоследък. — Спомни си Наташа и автоматично извади цигара и я захапа. — Умна си, красива си, мила си с мен... — Това вече очевидно си беше преувеличение и той заговори по-бързо, за да смени опасната тема. — Виж, изобщо не мисля да те бия! — („Искам, разбира се!“ — мина му през ума.) — Разбира се, че не. Виж, дай да забравим всичко и да почнем отначало. Става ли?

— Става — изсумтя Вера. — Значи мир. Обаче никакви цунигуни повече. Изобщо не се надявай.

— Слава богу! — възкликна Бондар и подкара аудито.

Каза го толкова искрено, че Вера нямаше как да не попита подозрително:

— Май си доволен, а?

— Доволен съм, че се разбрахме.

Това обяснение ѝ се стори правдоподобно и тя млъкна, макар че като че ли не беше много доволна. За да не ѝ е скучно, Бондар пушна радиото и то запя някаква идиотщина:

*Ах, страдам, страдам, страдам аз,
без тебе страдам във захлас,
ела и ме вземи...*

Да се наслаждава човек на такива кретенщини означаваше, че няма нито една мозъчна гънка, но Бондар търпеше. Беше за предпочитане пред това да слуша нещо подобно от устата на спътничката си. Поне с момиченцата от радиото не му се налагаше да си приказва, докато с Вера би се наложило да поддържа нещо, наподобяващо диалог. Една жена, която пее, е за предпочитане пред жена, която е решила да мисли, нали така. „Особено — каза си Бондар наум — ако пее тихичко, без микрофон и възможно някъде по-далече“.

След кратък размисъл пое по шосе Е95 (същото М10), което водеше към Естония през Ивангород и Нарва. По Новорижкото шосе щеше да е по-бързо, но Бондар реши да си запази по-краткия път през Печора за на връщане — връщането току-виж се превърнало в отчаяно бягство. Не мислеше да пресича границата и на отиване, и на връщане на едно и също място. Елементарна предпазливост.

Вера задряма и той с облекчение спря радиото — и му стана почти хубаво, но не чак като навремето. Въпреки че пътят беше нормален и на места дори хубав, не изпитваше удоволствие от шофирането. Откакто беше изгубил семейството си в катастрофа, карането на кола вече не му доставяше едновременното удоволствие. Сексът също — навъсено си помисли Бондар, като погледна спящата си спътничка.

Беше скучна като нощното шосе. От време на време се мяркаха реклами, окичени с лампички като коледни елхички. Известно разнообразие предлагаша и пътните знаци и табелите. „Ленинград — 250 — четеше Бондар. — Хм, интересно. Отдавна вече няма такъв град, но излиза, че все пак може да стигнеш до него“. При 140 километра в час имената на другите населени пунктове изглеждаха

също толкова отвъдни: Луга... Вира... Малка Шамбала... Голяма Шамбала...

Бондар тръсна глава да пропъди съня, запали поредната цигара и почна да си спомня всичко, което му беше известно за страната, в която отиваше.

Историята на естите беше забулена с мъглата на митове и сказания, скрили всички реални събития и факти. Първата естонска жена се била излюпила от яйце, мъжът ѝ бил долетял от някаква свещена гора на огромен орел, а пък синът им Калевипоег — неизлюпен и недолетял отникъде — станал всенародно обикнат могъщ герой и защитник на естонската земя.

Никой не знаеше къде всъщност е родината на този герой. Естите се лутали по света, докато един ден не видели на пътя един камък. Вълшебните руни на този камък гласели, че на север от него има безчет животни със скъпи кожи и кристалночисти езера, пълни с риба, а на юг, на много дни път, по зелените хълмове се виели натезали от гроздове лозя. Една част от племето поела на север и така се появили фините. Друга част тръгнала на юг и така се появили унгарците. Онези пък, които не можели да четат, тръгнали право напред, стигнали до морето и си останали там, понеже ги мързяло да се връщат. И така се родила Естония.

Много дълго пиратските набези на естите всявали в крайбрежните поселища ужас не по-малък, отколкото всявали викингите, но през тринайсети век на това се турил край, понеже страната била поробена от Ливонския орден. Именно тогава в Естония били прокарани пътища и били построени черкви и замъци. Понеже немците може и да не ги бива за друго, но в строителството равни нямат. По същото това време местните жители били научени на ред и дисциплина, при това толкова добре, че щом видели немски рицари, покорно лягали край пътя и по-специално жените си вдигали полите. Тъй че не е чудно, че скоро туземците станали значително по-руси (естите, както и фините впрочем, първоначално били чернокоси и мургави).

Колкото до родния си език, успели да го запазят — може би все пак не в девствено чистия му вариант, но с всичките му четиринайсет

падежа. Това най-вероятно било последица от презрителното високомерие на завоевателите, а и евентуално от плиткоумието на естонците, които така и не успели да научат немски.

Истинските трудности обаче започнали с Реформацията, когато естонците решили, че са страшни завоеватели, съюзили се с презрените рицари и решили да заграбят руските земи. И почва Ливонската война и само след година по-голямата част от Естония вече е руска. През следващите шейсет години страната е ту полска, ту датска, ту немска, ту шведска. После пък идва Северната война, след която естонско-скандинавските богатири се свират в дупките си и изобщо и не помислят да вадят нож и на умряло куче.

До Октомврийската революция Естландия се води руска, макар и понемчена територия. Чак след рухването на Руската империя Естонската република живва като самостоятелна държава и живее в тази самозаблуда чак до четирийсета година, когато другарят Сталин учтиво, но с твърда ръка въвежда необходимия ред. Естонците посрещат руските танкове с радостни усмивки и с цветя, но — нещо, което е характерно за тях — затаяват злобата в сърцата си.

Всичко това свършва с поредното рухване на Руската империя и с поредното обявяване на независимостта на Велика Естония, което става през деветдесет и първа година. Няколко години минават, докато се установят границите, докато се въведе собствена валута, докато се създадат несъкрусима армия и флот и се подпишат най-различни международни договори — и ето ви я Естонската република. Съвсем суверенна европейска страна, минала по неповторим исторически път.

Бондар се усмихна саркастично, чукна с пръст фаса през прозореца и установи, че непрогледната нощ се е сменила със сивкава утрин. В сивотата се виждаха запуснати села, заблудени сред безкрайните поля. Жителите им изпращаха аудито с погледи, все едно виждаха неидентифициран летящ обект. Един абориген даже падна от велосипеда си.

В седем сутринта Бондар събуди Вера, натика я зад волана и легна да подремне на задната седалка, след като предварително скри там и валтера си. Точно след три часа и половина се събуди и нареди почивка. В единайсет предобед, по-замаяни, но пък вече умилени се и даже закусили, влязоха в Ивангород.

По времето на СССР той бе едно цяло с Нарва; преди революцията двата града бяха враждували векове. Безброй врагове бяха нападали русите, заселили се на десния бряг на реката — и тевтонските рицари, и потомците на скандинавските викинги, и литовците, и шведите! Сега река Нарва, като в отколешните времена, разделяше двете древни крепости, извисили се на хълмовете една срещу друга. Границата минаваше по реката. От руската страна чакаха да я преминат двайсетина коли. След като поразпита и разбра, че опашката ще се точи поне два часа, Бондар реши да огледа ивангородската крепост. И въпреки че Вера му се лепна, крепостта му направи страхотно впечатление.

Отдавна не беше виждал такова военно чудо. Огромни бастиони във формата на паралелепипед, високи стени, тесни бойници — всичко излъчваше мощ и скрита заплаха. В крепостта имаше стара православна черква, кубетата ѝ блестяха.

— Като на кино — коментира Вера и врътна капризно глава. — Обаче е страшно мръсно. Виж тяхната каква е, нали?

Бондар погледна чуждата крепост оттатък реката и вдигна рамене.

— Киното всъщност е там. А тук си е чистата истина.

Вера сбърчи нос.

— Много ти е мръсна чистата истина. Виж колко е чисто при естонците, направо красота...

— И благодат — изръмжа Бондар.

— Защо, какво лошо има?

— Тяхното си е чист декор за туристическия бизнес. Куклен театър. За нищо на света не бих бранил крепост като тяхната.

Вера се усмихна снизходително.

— Че кой днес брани крепости? Защо да ги брани?

— За да не го поробят ония чистичките — отвърна Бондар. — За да не сринат нашите черкви и да вдигнат на тяхно място техните кирхи. За да не ни асфалтират гробищата за аутобани.

— Че какво ти пука за черквите и гробищата? — учуди се Вера. — Да не би да си вярващ?

— Вярващ съм. — Бондар кимна към трицветното знаме, което се вееше над главната кула. — В Русия вярвам.

— Глупости — възкликна Вера. — То пък голямата разлика! Нашето знаме е бяло-синьо-червено, тяхното — синьо-черно-бяло. Много важно!

— Сериозно? А хората?

— Какво хората? И те са еднакви. Само дето оттатък границата са по-добре облечени и...

— И са чистички, красиви и възпитани — саркастично продължи Бондар.

— Точно така — предизвикателно възкликна Вера. — А нашите са мръсни, пияни и гадни.

— И защо?

— Откъде да знам защо?!

— Защото Русия от векове е била принудена да се брани, вместо да се пудри и да се прави на красива, затова. Те правят модни парцалки, а ние — бомби и ракети.

— Те също се въоръжават — възрази Вера. — Дори по-бързо от нас.

— Защото си имат приятелчета — обясни Бондар. Мъчеше се да говори разбираемо, все едно говореше с дете, а не с печена мръсница, дете знае и две, и двеста. — Значи докато Германия напада Русия, ония оттатък океана си дъвчат дъвката, нагъват си хамбургерите и се наливат с кока-кола. След това Щатите почват надпреварата във въоръжаването, а пък Европа изобретява чорапогащите и миниполите. На нас някой да ни е дал тая възможност?

— Стига де! — Вера се намръщи. — Това е било едно време. Студената война отдавна свърши. Можем да си живеем, без да ни е страх от нищо. Да правим мерцедеси вместо ракети. Да разпуснем армията. — Тя пак погледна замъка оттатък реката. — Вземи Естония например. Никой не я закача, нищо че е мъничка и слаба. И знаеш ли защо? Защото не се перчи. И ние трябва да почнем да живеем така.

ГЛАВА 8

ДА ЖИВЕЕ ЕСТОНИЯ — МАЙКА НА РЕДА!

На руската граница процедурата по проверка на визите, паспортите и багажа отне десетина минути. След четиристотин метра нашите пътешественици спряха пред естонските граничари, които се оказаха много по-ревностни. Посветиха на семейство Спицини и на колата им цял половин час от скъпоценното си време. Багажът им беше внимателно разгледан на екрана на един компютър, при което на няколко пъти ги помолиха да покажат различни подозрителни неща: самобръсначка, термос, дамски несесер, бельото също.

Бондар се похвали наум за предвидливостта си, благодарение на която валтерът си кротуваше под разпраната тапицерия на задната седалка. И все пак тъпата педантичност на граничарите и митничарите го изправяше на нокти. Един рус до бяло естонец, след като им взе паспортите, започна да им обяснява като на идиоти, че туристическата виза им позволява еднократно влизане в Естония и че е валидна за три месеца.

— Разбрах де, разбрах — повтаряше Бондар, но русият пазител на реда продължаваше да повтаря едно и също.

Бондар вече нямаше нерви да го слуша. Все едно го бяха пуснали на запис на бавни обороти той естонец — едва успяваше да скалъпи по някое изречение на руски, а и на разбирането засичаше.

— К-ъде о-тивате?

— В Пярну — отвърна Бондар. — Идваме от Москва.

— От Моск-фа?

— Да.

— В П-ярну?

— Да, да.

— А с-ащо прес Талин? — подозрително попита служителят.

— Талин е древен град. Искаме да го разгледаме.

— С-тран-но. Губите ф-реме.

— Заникъде не бързаме — обясни Вера.

— С-ъщо с-тран-но — бавно отвърна естонецът. — Ф-сички пързат, само фие — не.

От което следваше, че лично той не обича да си губи времето. Тук обаче, в Естония, времето май креташе като костенурка. Бондар имаше чувството, че е затънал в лепкаво тресавище, от което няма да може да се измъкне и до Второто пришествие. Особено когато русият граничар беше сменен от също толкова рус до бяло митничар с воднисти очи.

— Носите ли ф-алута?

— Две хиляди долара — отвърна Бондар.

— За двамата?

— Да, за двамата, за двамата — нетърпеливо се обади Вера.

— Суми над 4350 американски долара се дек-ларират.

— Ние носим два пъти по-малко.

Със същия успех можеха да си контактуват с говорещ папагал. В отговор митничарят заяви, че суми над единайсет хиляди американски долара трябва не само да се декларират, но и че за тях трябва да има документи, доказващи произхода им. Тирадата му продължи около три минути — естонецът по някакъв начин успяваше да изговаря всяка дума за два, че и три пъти по-дълго време от нормалното.

— Имаме точно две хиляди долара — уморено каза Бондар. — Не четири хиляди триста и петдесет и не единайсет хиляди. Две хиляди. — И за по-нагледно вдигна два пръста.

— Да, яс-сно. — Естонецът кимна важно. — Ще дек-ларира-те ли нещо?

— С огромно удоволствие — каза Вера. — Но нямаме какво.

— Ще с-мените ли доларите за крони?

— Какъв е курсът?

— З-за това т-рябва да п-опитате в бюрото за об-мяна на валута — бавно отвърна естонецът и също така бавно им махна да минават.

Бондар вече беше целият потен в идиотското си палто — но играта на нерви тепърва започваше. Да сменят част от доларите за крони отне толкова време, че той успя да стъпче един фас и почти да допуши следващата цигара. След което пък трябваше да заредят, а към този процес в Естония очевидно се отнасяха със същата бавна разсъдливост, както и към всичко останало. За четирийсет литра деветдесет и пет платиха триста седемдесет и две крони — почти

трийсет и пет долара. Дебелогъзият служител на бензиностанцията — с фирмен гащеризон — напълни резервоара с такова достойнство, все едно зареждаше не кола, а самолет, дори може би космическа ракета.

— Като в замъка на Спящата красавица — каза Вера, докато излизаха от бензиностанцията.

— Това е то Европа — съгласи се Бондар.

— Дай газ, Женя. Че и аз ще взема да заспя.

— Слушам, мадам.

Не му трябваше подканяне. И на него вече му идваше до гуша от това заспало царство. Аудито полетя като птица покрай чистичките дворчета, подстриганите храстчета и кукленските къщички с червени покриви. Шосето беше тясно, гладко и право като прокарана с линия черта. Без никакви дупки. На всяко кръстовище имаше табели — в Естония не би се изгубил дори първокласник.

Въпреки че вече приближаваше обяд, всички насрещни коли караха с включени фарове. И щом Бондар даваше мигач, че ще изпреварва, всички покорно се изтегляха към банкетата и го пускаха да мине.

Тази идилия продължи до момента, когато аудито беше настигнато от един бял форд, който на свой ред го изпревари. За лош късмет във форда се возеха полицаи с радар. Естонски полицаи, разбира се, така че общуването с тях си беше истинско мъчение. Все едно да те пекат на бавен огън. Бондар дори заподозря, че не говори с тъпи плиткоумници, а с коварни йезуити, които нарочно му лаят по нервите.

В хода на монотонния разговор стана ясно, че: а) глобата за това, че караш без включени къси, е 600 крони (около 40 евро); б) превишаването на скоростта с двайсет километра в час се наказва с глоба от 3500 крони или с отнемане на правата за срок до три месеца; в) че няма смисъл да се опитваш да се разбереш с катаджиите и да им предлагаш да платиш веднага и на място — това било равнозначно на подкуп на длъжностно лице.

— Глобите се са-плащат само по п-анков път — каза длъжностното лице и сви белезникавите си вежди над прасешките си мигли.

— Банков имате предвид? — сети се Вера: беше слязла да се поусуче около мъжете.

— И-менно. — Полицаят кимна. — По панков път, да.

Бондар събра съответните суми, раздели ги на курса на долара и си помисли, че ще трябва да се вмести в максимално сбити срокове и че ще е най-добре вече да не натиска педала на газта. Парите се топяха неудържимо.

— Веднага ще платим, нали, Женя? — Вера го подръпна за ръкава. — Дай да идем да намерим някоя банка.

— Не с-се на-тяфайте, че ще ус-пеете да ислесете от страната, пез да сте си платили г-лобата — предупреди ги полицаят, докато подаваше квитанцията на Бондар. — С-федения-та феднага флизат в ком-пютъра и моше да и-мате проблеми.

— Вече си имаме — въздъхна Бондар, докато седнаше зад волана. — Още откакто минахме границата.

— Интересно — отбеляза Вера, щом потеглиха — те и в кревата ли са такива загубеняци?

Когато аудито спря пред жилището на професор Виноградски, часовникът показваше 16:45 московско време, а километражът — че са изминали точно 1022 километра. На Бондар обаче му се струваше, че е направил околосветско пътешествие. Заедно с безброй естонци, които броят всички телеграфни стълбове и му обясняват поотделно и подробно за какво е вдигнат всеки.

ГЛАВА 9

СТРАСТТА НА БАКТЕРИОЛОГА

Сергей Николаевич Виноградски се оказа колоритен старец. Изправена стойка, айнщайновска побеляла грива, пронизителен поглед — изглеждаше наистина импозантно на шейсет. Гласът му беше като на младеж.

— Господа Спицини, нали? — подвикна той, докато бързаше към гостите си.

— Добър вечер — казаха двамата в хор.

— Ден, драги, ден. — Виноградски се засмя. — Тук времето тече иначе: плавно, без да бърза.

— Забелязахме вече — призна Бондар, докато оглеждаше жилището, където щяха да се заселят.

Виноградски живееше в покрайнините на Пярну. Фамилното му гнездо беше позанемарено, дори позапуснато: керемидите бяха потъмнели от времето, от високия комин бяха паднали няколко тухли, каменните стени бяха потъмнели от влага.

— Хубава къща — одобри Бондар.

— Идеална, приятелю, наистина идеална — увери го Виноградски.

Стиснаха си ръцете. Ръката на Вера беше удостоена с галантна целувка. След кратката церемония по запознаването Виноградски твърдо отказа да им види паспортите и копие от договора за наем.

— Моля ви се, моля ви се — заповтаря той и замаха с ръце, все едно пред очите му нямаше документи, ами връхлетели го разярени оси. — Изобщо не е нужно. Познавам добрите хора от пръв поглед, също както наличието на хипохлорит в кислорода.

— Е, нали сте прочут учен — възхитено каза Вера.

— Благодаря. — Виноградски ѝ се поклони старомодно.

Бондар ги остави да си правят взаимни комплименти, вкара аудито в двора и го паркира до един стар фолксваген. Докато вадеше багажа, Виноградски дойде и му обясни, че е направо във възторг от

такива чудесни квартиранти като тях с Вера, след което се обърна към къщата и викна с цяло гърло:

— Ингрид! Ингрид! Ела да се запознаеш с гостите ни! И те са младоженци като нас!

Бондар така се смая, че насмалко да изпусне чантата. Не беше очаквал подобен развой на събитията. Какъв младоженец можеше да е тоя овехтял дядка? И коя беше тая Ингрид — и защо не му бяха казали за нея?

След секунди Ингрид излезе на площадката — с малко смутена усмивка на бледите си устни. И с много къса поличка и дълги шарени чорапи — това беше впечатлението от пръв поглед. Като ходеше, като че ли лекичко подскачаше, все едно в коленете ѝ бяха монтирани някакви пружинки.

— Ингрид — представи се тя, щом стигна на разстояние една протегната ръка. Ръката ѝ беше малка и хладна.

— Евгений — успя да отвърне Бондар.

— Вера — включи се мнимата му съпруга.

— Запознахме се по интернет — каза Виноградски и прегърна Ингрид през рамо. — Писахме си два дни — и хоп, това райско създание ми цъфва на вратата. Страхотна изненада.

„На стари години човек може и инфаркт да получи от такива изненади“ — помисли Бондар, докато разглеждаше от упор райското създание: то беше доста над шейсет килограма. После каза:

— Много ми е приятно.

— *Me too.* — Ингрид приклепна в палав книксен. — И на мен.

След което ѝ се наложи да си оправи русата коса, която падна над челото ѝ. Луничките около носа ѝ я правеха съвсем невинна, но внезапната ѝ поява на сцената караше Бондар да е нащрек.

— Естонка ли сте? — попита той.

— Само по майка — отвърна Ингрид. Говореше с лек акцент, но иначе съвсем правилно. — Баща ми е руски емигрант, преподавател по литература. Живеем в Кливланд, Охайо.

— И сте долетели чак тук, следвайки зова на сърцето си? — възхити се Бондар.

— Не, дойдох от Америка още през февруари. Родителите ми искаха да намеря подходяща вила на морето. Сега, когато Естония влезе в Норт Атлантик... в НАТО, тук е чудесно място за почивка.

Мислим да прекарваме летата в Пярну. — Ингрид погледна лукаво Виноградски. — Стига любимият ми да не каже, че предложението му за брак е било само шега.

— Как може да говориш така! — с укор възкликна той. — С теб се родих отново, любима... Официално ще сключим брак другия месец — доверително поясни той на Вера, — но пък истинските бракове се сключват в небесата, нали? С Ингрид решихме да живеем заедно още в деня, когато се запознахме. — Виноградски намигна на Бондар. — Е, вече май ще трябва доста да се постарая, та меденият ни месец да не отстъпва по жар на вашия.

— Мен ако питате, младите не могат да ви стъпят и на малкия пръст. — Вера скромно сведе очи.

— Точно така, точно така! — Виноградски вдигна тържествуващо палец. — Старото си е учено. Важно е качеството, а не количеството, нали така, Ингрид?

— Най-добре си е златната среда — уклончиво отговори тя.

Вера забеляза изучаващия поглед, който хвърли на Бондар, и побърза да го хване за ръка — инстинктивен жест на собственичка.

— Хайде сега вкъщи, вкъщи! — развика се Виноградски и заподбутва гостите си към вратата. — Наясно съм, че нямате търпение да останете насаме, обаче нека преди това да ви почерпя с по чашка „Канну Кук“.

— „Канну Кук“ ли? — попита Бондар. — Какво е това?

— Чудесен малинов ликьор, много е ободряващ. Давай чашите, Ингрид.

Стаята, в която влязоха, беше сумрачна, но много чиста. Старомодните дъбови мебели създаваха усещане за покой и благополучие. В камината весело припукваше огън, на стената равномерно тиктакаше часовник с махало. Зад прозореца се виждаха борове, а зад тях — стоманено гладкото море.

— Много е хубаво у вас — каза Бондар, докато взимаше миниатюрната чашка с някаква отровно червена напитка.

— Да, много уютно — включи се и Вера, докато се мъчеше да не обръща внимание на петната влага по варосания таван.

— Ще направя всичко възможно да запомните дома ни завинаги — увери ги Виноградски. — Нали, Ингрид?

— Разбира се — обеща тя и погледна Бондар някак замислено.

Той вдигна наздравица за гостоприемните домакини и за да даде пример, гаврътна чашката. Наистина беше малинов ликьор — отвратително сладък.

— Чудесна напитка — каза Бондар, докато осмукваше от устата си кристалчетата захар. — Напитката на боговете. Скандинавските имам предвид.

Въодушевеният Виноградски предложи да повторят, като обясни, че знаел едно отлично средство срещу махмурлук.

— Пероралната употреба на чашка натриев хипохлорит в съотношение двеста милиграма на литър вода води до изключително положителен ефект върху човешкия организъм — каза той наставнически. — Знам го от личен опит след една изключително бурна вечер. Прочиства и прояснява главата.

— Ще го имам предвид — обеща Бондар и завъртя чашчицата с ликьора между палеца и показалеца си. — Как казахте — калциев хипохлорит?

— Натриев — строго го поправи Виноградски. — Натриевият хипохлорит освобождава в организма активен кислород и окислява токсичните вещества като билирубин, анилин, амоняк, карбамид, креатинин, холестерин, въглероден окис...

— Стига, мили — нежно помоли Ингрид поувлеклия се Виноградски и изтръска пърхота от раменете му. — На гостите ни това едва ли им е интересно.

— Ацетон — продължаваше той, — ацетоацетат, етанол, метанол, гликозиди, барбитурати...

— Да, това е много интересно — съгласи се Бондар, — но предлагам да го продължим по-късно. Съпругата ми е наистина уморена от пътуването. — И погали Вера по косата.

— О, да, да, разбира се — опомни се Виноградски. — Трябва да се изкъпете, да се преоблечете, да си починете. Но точно в осем нула-нула ви чакаме за вечеря. Възражения не се приемат. — Заплаши ги с пръст. — И не забравяйте да върнете часовника с един час. Благодарение на това ще разполагате с цял час повече — това е много важно за младоженци като вас, нали?

Докато се качваха след развеселения си домакин на втория етаж, Бондар се обърна. Ингрид отвърна на погледа му със сияеща

холивудска усмивка — но той можеше да се закълне, че само допреди миг устните ѝ бяха стиснати, а веждите — смръщени.

ГЛАВА 10

ВЕЧЕРЯ С МИКРООРГАНИЗМИ

Просторната стая, в която се настаниха, беше обзаведена с наистина спартанска простота: квадратно легло, гардероб от светло дърво, застлана с покривка масичка с допотопен радиограмофон, също толкова допотопна етажерка, два различни стола, тюлени перденца, ваза със сухи цветя и абажур с три крушки — стъклата бяха оформени като лаленца. Всичко това допринасяше за някак музейна атмосфера — като от седемдесетте, че даже и от шейсетте години на двайсети век. В общия стил не се вписваше единствено голямото, съвсем съвременно легло.

Банята беше отвън. Освен стаята им и банята на етажата имаше още три помещения — или поне още три врати. Две от тях бяха на задръстени с вехтории килери. Третата беше заключена. Бондар погледна през ключалката и видя само ъгъла на някакво бюро и крайчеца на библиотека. Най-вероятно това беше кабинетът на Виноградски. Ако се съдеше по общата площ на къщата, кабинетът или беше много голям, или през него се влизаше в друга стая.

Докато Бондар оглеждаше етажата и после си оправяше багажа, Вера успя да се изкъпе и влезе в стаята, увила главата си в мека хавлиена кърпа. Беше с вече познатата на Бондар фланелка, която ѝ стигаше до средата на бедрата. Изпрана, но не и изгладена, тя напомни на Бондар за всичко, което бе правил с Вера само преди ден. Той се намръщи и отиде в банята — взе си толкова студен душ, че чак го заболя глава: но пък от същата тая глава веднага се изпариха всички възможни фантазии.

Когато се върна в стаята, Вера лежеше с лице към стената, завита с единственото одеяло. Бондар се огледа, не видя никъде да е захвърлена фланелка, поподсмихна се, взе от етажерката първата книга, която му попадна, и легна до Вера. На светлината на аплика страниците на книгата бяха жълтеникави и се виждаше, че са грапави.

От тях го лъхна нещо полузабравено — като детството му. Буквите — дебели и черни — се редяха в думи, редове, абзаци...

Действието се развиваше на някакъв пуст плаж, озарен от залеза в кървавочервено. В продължение на три страници героят се любуваше на самотна девойка с бял бански костюм, а после тръгна към нея, като решително стъпваше по пясъка. Бондар — ред след ред и крачка след крачка — го следваше неотстъпно.

„Тя го погледна и вдигна стиснатото си юмруче към устата си. Каза нещо, но той не разбра какво. А после чу зад гърба си тих възпитан глас:

— Не мърдай, ако ти е мил животът.

Той се обърна рязко, приведе се, ръката му вече посягаше към скалпела, скрит в банските му. Две дула на автоматични пистолети, досуц две неподвижни сребристи очи, се бяха вперили насмешливо в него.

Той бавно се изправи, отпусна ръце покрай бедрата си и с тихо изсъскване изпусна задържания си досега дъх. Двете професионално каменни като на статуи физиономии му казаха дори повече, отколкото двете сребристи пистолетни зеници. На тези лица не можеше да се прочете нито напрежение, нито вълнение. Полуусмивките им изразяваха спокойствие и удовлетворение. В очите нямаше дори намек за омраза — бяха съвсем равнодушни. Тези очи не виждаха нищо ново. Тези хора бяха убийци, професионални убийци...“

Бондар — вече се унасяше — реши, че човек, който носи остри предмети в непосредствена близост до жизненоважните си органи, не би се изплашил кой знае колко от някакви си автоматични пистолети. След това се опита да си представи банския, в който можеш да скриеш скалпел — и скалпела, който можеш да скриеш в бански. Не успя съвсем.

Събуди се с главоболие и подпухнали очи. Часовникът показваше 19:30 естонско време. Бондар сръга Вера, каза ѝ да се облича, избърсна се, изми си зъбите и навлече гадното сако. Изобщо не

му се ядеше, не му се гледаше и чорлавият Виноградски. При мисълта за Ингрид обаче изпита известна възбуда — като ловно куче, надушило следа. Прекалено подозрителна беше появата ѝ в Пярну веднага след като ученият беше напомнил на света за главното си откритие.

— И кротко на масата — предупреди партньорката си, която тъкмо се занимаваше с бойната си разкраска. — Мисля, че Ингрид ще се опита да направи скандал.

— Тая русолява кучка? — Окоето на Вера се беше втренчило в огледалцето, но въпреки това успя да се ококори възмутено. — Защо пък ще вдига скандал?

— Ако е дошла с цел да го свали тоя дядко, всяка съперница би ѝ попречила. — Бондар угаси цигарата си в пепелника. — Можеш да дадеш на професора да разбере, че си падаш по него, обаче много внимателно. И изобщо — мълчи си. Аз ще ги работя.

— Не се и съмнявам. Особено оная кучка с прасешките миглички.

— Най-обикновени са си й миглите. Черни.

— Да бе! — изпръхтя Вера. — Темето ѝ е русо, корените също — чиста блондинка си е. Без едно черно косъмче. Обаче с лунички навсякъде — да не говорим за раменете и гърдите.

— Ти пък откъде знаеш, че има и на гърдите? — учуди се Бондар.

— А, изобщо нямам намерение да обсъждам циците на русолявата ти кучка — отсече Вера. — Хайде да ходим да ядем. Умирам от глад.

В стаята с камината съпрузите Спицини бяха посрещнати от сервираната вече маса и Ингрид, която се суетеше около нея, запасала престилка на каренца. Усмихна им се интригуващо и им обеща да ги запознае с традиционната естонска кухня, която според нея се състояла от „най-обикновени селски гозби, но затова пък много хранителни“.

— Отморихте ли? — палаво се осведоми Виноградски, след като се появи с допотопна кабинетна пижама с шнурчета. Миришеше на одеколон и нафталин.

— Да, благодаря — отвърна Бондар с усмивка.

— Малко ми беше студено — оплака се Вера. — Нали разбирате, обикновено спя гола. Съвсем.

— Е, днес палим огньовете всякакви. Няма да ви е студено повече, обещавам. — Виноградски решително тръсна коса и раменете на пижамата му тутакси се покриха с пряспа бели люспички.

Ингрид сви неодобрително устни и се оттегли към кухнята. Върна се с поднос и нареди на овалната маса чинии супа. Като поддържаха неангажиращ разговор, всички дружно грабнаха лъжиците. Супата не беше вкусна — поне според Бондар. В нея имаше какво ли не — и булгур, и овесени ядки, и картофи, и грах, дори топчета от тесто. Нямахме само сол и пипер, поради което всичко останало беше адски безвкусно.

— Харесва ли ви? — попита Виноградски.

— Трябват й малко подправки — отвърна Вера и се насили да вдигне поредната лъжица към устата си.

— Сложете си кастмед — каза Ингрид и посочи с очи една сосиера, пълна с подозрително бяла кашица.

— Какво е това?

— Сметанов сос. Задължителен е в естонската кухня.

Бондар рискува да си сложи — и веднага съжали. Супата освен че се размъти, стана и гадно кисела. Положението се спасяваше единствено от тъмната бира „Сааре“, произвеждана, според Виноградски, най-вече и изключително само на остров Саарема.

— Това е националната естонска напитка — заяви той. — Утре-вдругиден ще ви почерпя и с медена бира, естонците много я обичат.

— Хм, медена бира — замечтано каза Вера. — Много добре звучи. И е вкусна, нали?

— Като всеки продукт на ферментация, в която участват пилорити. — Виноградски се усмихна доволно.

— Какво е това пилорити? Някакъв вид мед ли?

— Вид микроби. Винаги съм се чудил по какъв начин пилоритът, след като е толкова трудно да се изолира в изкуствена хранителна среда, присъства във водата, а дори може би и в почвата. — Виноградски сръбна лъжица супа и замислено поклати глава. — За да се приближим поне малко до отговора на този въпрос, трябва да си спомним за една особеност на пилорита, а именно за уникалното

генетично разнообразие на този микроб, дължащо се на географската нееднородност на щамовете и...

— Като казахте география — побърза да се намеси Бондар. — Не ви ли влече родината? Откога не сте ходили в Русия?

— Русия ме отхвърли като чуждо тяло — заяви Виноградски с патос. — Няма пророк в отечеството му — вярно си е. И затова си избрах нова родина.

— Не ви ли омръзва това малко градче? — попита Вера направо, което очевидно подразни домакина. — Да изкараш един месец отпуск в Пярну — това го разбирам. Обаче да се погребеш жив в тая скука... — Поклати глава. — На ваше място аз направо щях да се побъркам.

Ингрид се притече на помощ на Виноградски, който насмалко да се задави със супата.

— Първо, Сергей Николаевич има изключително богат вътрешен живот и умът му е винаги зает. Второ — и погледна Вера предизвикателно, — скоро заминаваме за Щатите.

— Говорите руски идеално — каза ѝ Бондар.

— Естонски също — похвали се Ингрид. — Ако искате да научите естонски, трябва първо да се заемете с гласните. „А“ се произнася като „я“. „О“ е почти като „йо“. А „у“ се произнася ето така... — Ингрид издаде устни като за целувка, съвсем не въздушна.

— Кажете нещо на естонски — помоли Бондар.

— Хеад исту, харра Спитсиин — каза Ингрид и му се усмихна. — Ма армастан Еести.

Каза го мелодично и протяжно. Бондар — отбеляза си, че всички ударения са на първата сричка — вдигна заинтригувано вежди.

— Какво казахте?

— Пожелах ви приятен апетит, господин Спицин, и казах, че обичам... — Ингрид се усмихна лъчезарно на Вера, — че обичам Естония.

Бондар си отбеляза и че годеницата на професора е истинска полиглотка. Вера обаче като че ли си направи някакви други изводи, защото тропна лъжицата си на масата малко прекалено силно. След което се обърна към Виноградски:

— Разкажете ни нещо интересно. — И награди Ингрид с отмъстителен поглед. — Вие сте учен, знаете толкова много интересни неща...

— Хм, познанията ми са, така да се каже, малко специфични — смутено отвърна Виноградски. — Но пък без тях не можем да постигнем цялостната картина на света. Защото светът, видите ли, е населен не толкова с видими същества, колкото с микроорганизми, които са милиони... милиарди пъти повече от хората. Да вземем бактериите например. — Виноградски събра пръсти, все едно показва щипка сол. — Въпреки че са храна за най-простите организми, понякога те самите стават жертви на бактериите. Класически пример е симбиотичното равновесие между водните амеби и легионелите, когато бактериите се явяват и ендосимбионти, но не облигатни, а факултативни...

— Мисля, че темата е неподходяща — намеси се Ингрид, докато събираше чиниите от супата. — Това едва ли е интересно на младата дама...

— Не ѝ е интересно ли? — Виноградски изгледа Вера смаяно. — Ами че нали и тя, като всеки човек, е просто ходеща вселена за безбройни бактерии! Не помня кой е казал, че човекът бил цар на вселената и нямал достойни съперници. Да бе, цар на вселената, на природата — как не! — Виноградски се разсмя мекфистофелски. — Тази сентенция може да си я пишат в учебниците за децата и никой да не я подлага на съмнение. Микробиолозите обаче се придържаме към друга гледна точка. Понеже човекът си има достойни врагове и съперници — и то много страшни, понеже с тях не можеш да се сразиш очи в очи. Те не се виждат с просто око, можем да ги видим единствено под микроскопа.

— Бактериите ли? — малко уплашено попита Вера.

— Това е „сър“ — каза Ингрид, появила се с нов поднос. — Вид ферментирала извара. А това е пушена пъстърва „суитсукала“... това е кървавица... свински крачета с грах...

— Много е вкусно — искрено каза Бондар, след като опита кървавицата, която тук, в Естония, се наричаше „веревьорст“. — Мисля, че вече разбирам защо държите да живеете в Естония, Сергей Николаевич. Чудесна кухня, чудесен дом. Всъщност да — за какво ви е да се връщате в Русия. Виж, на ваше място не бих заминал за Щатите. Защо са ви? И по-важното — за какво им трябва вие?

Виноградски го изгледа така, все едно е изтърсил възможно най-голямата идиотщина, и каза:

— Точно на Щатите им трябва. Работата ми е от огромен научен интерес. Все пак съм микробиолог, а специалистите в тази област са високо ценени по цял свят. Бактериологията е една от най-модерните науки.

— Уф! Вируси, микроби... — Вера размърда рамене, все едно я бяха полазили мравки. — Ами сибирската язва? Направо се разтрепервам! Нима хората продължават да измислят бактериологично оръжие и да го използват?

„Браво, моето момиче“, похвали я Бондар наум, докато гледаше с очакване Виноградски.

Професорът не закъсня да превключи на любимата си тема.

— Че как иначе! — възкликна и се ококори. — Как така няма да използваме бактериологичното оръжие, след като е ефективно?! Бомбите и куршумите поразяват само определени обекти на даден конкретен участък и ранените оздравяват и се връщат в строя. Виж, бактериите... — Виноградски чак премлясна. — Те се предават от човек на човек, разпространяват се и нанасят непоправими вреди. Нещо повече — като проникват в човешкия организъм, бактериите довеждат до изключително висок процент на смъртност. След бактериологично поражение оцеляват малцина, наистина малцина. С това оръжие може да се унищожи цялото човечество. Да — това е абсолютното оръжие!

— И вие можете да го създадете? — прошепна Вера.

— Глупости! — Виноградски се намръщи. — За такива изследвания трябва специална лаборатория. Времето на самотните учени отдавна е в миналото. Днешната наука се прави от колективи от професионалисти.

— А ако ви предложат да оглавите такъв колектив? — попита Бондар.

— Вече...

— Сергей Николаевич иска да каже, че вече е късно — намеси се Ингрид и стисна годеника си за ръката, все едно искаше да я откъсне. — Мога да ви предложа кафе, но пък кафе преди лягане...

И избута стола си, и стана. Виноградски послушно я последва и се усмихна извинително.

— Ингрид много се грижи за здравето ми. Иска да съм бодър и жизнен в Америка.

— Разбира се, мили. — Ингрид се зае да отупва раменете и гърба на любимия си. — Все пак отиваме на сватбено пътешествие и искам да е също толкова щастливо, колкото на милите ни гости. — В усмивката, с която дари Бондар и Вера, се четеше почти нескрита подигравка.

Оставаше им единствено да станат от масата и да пожелаят на домакините лека нощ. Домакините им отвърнаха със същото. Дали от това следваше, че нощта ще е лека?

ГЛАВА 11

БРЮНЕТКИТЕ ИГРАЯТ ПЪРВИ И ПЕЧЕЛЯТ

Щом влязоха в стаята, Вера си смъкна роклята и изсъска:

— Не издържам! Тая русата курва само се мазни, а всъщност иска да ни удуши! А дъртият пръч? Не се вижда, че е взел-дал, а иска да унищожи всичко живо на света.

— Е, тук бъркаш — възрази Бондар. — Бактериите също са живи. А пък Сергей Николаевич явно ги обича много повече от хората.

— Нали чу, че ще ходи в Щатите! Представяш ли си какво ще стане, ако наистина му дадат лаборатория, а? Ами че те ще отровят всички с най-обикновена чешмяна вода!

— Първо, не всички, а само хората второ качество, такива като мене и тебе — спокойно отвърна Бондар. — Второ, Щатите са далече, а ние сме тук. Трето — недей да крещиш, може да ни подслушват.

— Мислиш ли? — Вера се сепна.

— Почти съм сигурен.

— Защо?

— Спомни си как се усмихна Ингрид, като спомена за „щастливото“ ни сватбено пътешествие. — Бондар закима унило. — Ако ни е чула, преди да слезем за вечеря, значи е наясно, че не сме никакви младоженци.

— Хм, не бих казала — заяви Вера, докато си смъкваше чорапогащника. — После, нейното мнение изобщо няма значение. Важното е професорът да не заподозре нищо. А за това си има начини...

И с тези думи тръгна да излезе, за да отиде в банята, но Бондар я хвана и ѝ прошепна в ухото:

— Утре оставаш с Виноградски. Само двамата. И го убеждаваш, че Русия е за предпочитане пред Америка. Още повече с мацка като тебе.

— Няма проблем да го омагьосам — отвърна Вера също така тихо. — Обаче няма да лягам с тоя бактериофаг, сериозно ти казвам.

Ръката на Бондар се плъзна по рамото ѝ, после я стисна за врата. Силно.

— Ще направиш каквото трябва — студено каза той. — Нямаме право да изтървем професора — нито на Запад, нито никъде.

— Ама от главата му се сипе пърхот... — Вера изохка.

— От главата му се сипят идеи — и тези идеи ги искат враговете ни.

— Ами пръснете му главата и да се свършва!

— Това — в краен случай — каза Бондар и пусна врата ѝ. — Ако не стане с добро. Идеите на Виноградски може да са от полза за родината.

Вера си заразтрива врата и попита недоверчиво:

— Че каква е разликата дали ние ще пуснем бактериите в чешмите, или американците?

— Много си тъпа. За нас това е просто предпазна мярка. Има си такова понятие в логистиката. Ако нямахме ракети, отдавна да са ни гръмнали с атомната бомба. Същото е с всички оръжия.

— Като оная поговорка — въздъхна Вера. — Ела зло, че без тебе по-зло.

— Така се получава — съгласи се Бондар.

— Ох, знаеш ли колко ви мразя това мъжете! Че и на патриоти ще ми се правите!

И излезе, за да отиде в банята. Бондар — след като изпрати с поглед стройното ѝ тяло, прерязано на три от черните ивички на сутиена и бикините ѝ — се съблече и легна, като предвидливо сложи на нощното шкафче цигарите и запалката си.

Не му се пушеше обаче. Изобщо. Искаше му се да слезе долу, да стисне побъркания учен за врата и да го раздруса така, че да му изтръска всичкия пърхот веднъж завинаги — заедно с побелелите кичури. Побелял глупак! Не си ли даваше сметка какво прави? Не му ли беше ясно, че всяка теория води до съответната практика? Или му беше все тая как ще си изкара парите и славата?

Погледът, с който посрещна Вера, беше толкова твърд и непримирим, че тя спря, сякаш се беше блъснала в невидима стена, и възкликна:

— Какво бе? — И инстинктивно прикри гърдите си с ръце.

— Нищо. — Бондар вдигна рамене. — Мисля.

— За какво? — Вера пъргаво се вмъкна под одеялото.

— Защо жените се разкарват голи пред почти непознати мъже.

Угаси лампата, обърна се на лявата страна и стисна очи. Тялото, което се долепи до гърба му, беше влажно и хладно, но и горещо някак. Особено горещ беше кракът, праметнат през бедрото му. А пък в горната си част беше направо парещ.

— Някой не се ли зарече да ме лиши от интимни ласки? — изсумтя той.

— Конспирация — призна Вера. — Понеже нали може да ни подслушват. Трябва да се държим естествено.

По-нататък всичко стана уж въпреки нагласата на Бондар, но не и без неговото участие. Вера му се качи, помогна си с ръце, изохка и се спусна на двайсет и един — двайсет и два сантиметра по-надолу. Тялото ѝ лъщеше в полумрака като статуя от тъмно дърво. След като позволи на Бондар да ѝ се полюбува достатъчно, тя направи няколко пробни кръгови движения с таза си, а после се наведе напред като жокейка и се почна такова надбягване, че той дори чуваше как тракат зъбите ѝ.

Първият ѝ стон го изненада. Помисли си дали не му се е причуло, понеже тъкмо в този момент парещите устни на Вера се занимаваха с ухото му. Продължението обаче се оказа още по-впечатляващо — Вера застана и после закрещя, пронизително и отчаяно. И когато изпълнението най-после приключи, Бондар я свали от себе си, посегна за цигара и каза сърдито:

— Да не си се побъркала? Всички ни чуха.

— Да слушат... — отвърна Вера задъхано. — Нали сме на меден месец.

— Да де, ама човек трябва да има мярка — продължи да мърмори Бондар, докато се мъчеше да улучи върха на цигарата с пламъчето на запалката.

— Добре, следващия път ще мълча като риба.

— Следващия път ще ти метна одеялото на главата.

— Съгласна съм — въздъхна Вера и му взе цигарата. — Дай само да си дръпна, преди да ме умориш от чукане.

— Живей бе — великодушно ѝ позволи Бондар.

— А, не — ако ще се мре, да се мре. Ето ти го следващия път.
Ръката ѝ се плъзна по тялото му, надолу и надолу, и той разбра,
че Вера не се шегува.

ГЛАВА 12

САНТИМЕНТАЛНА РАЗХОДКА

На сутринта, докато си пиеха кафето, Ингрид мълчеше като обидена до дъното на душата си девственица. А когато Бондар попита защо професора го няма, сви устни и каза, че Сергей Николаевич не могъл да заспи чак до сутринта и сега си почивал.

— И аз не можах да се наспя — капризно каза Ингрид и разтърка слепоочията си с връхчетата на пръстите си.

— Аз пък спах като къпана — заяви Вера, примижа и изви гръбнак. Приличаше едновременно и на доволна котка, и на египетска фараонка. В смисъл че и двете са се наслаждавали на нощта и че сега изпитва удоволствието и на двете.

— Лъже — каза Бондар и кимна към нея. — Хремава е, кашля и я боли глава.

— Мене?! — изуми се Вера.

— Тебе, тебе, мила. Така че днес ще пазиш леглото. Сам ще изляза да се полюбувам на пейзажа. Е, ако любезната ни домакиня не благоволи да ми прави компания, разбира се. — Бондар се усмихна на Ингрид и вдигна въпросително вежди.

Тя пък сбърчи своите, помисли, после кимна.

— Всъщност една разходка може и да ме поразведри. Ще съм готова след петнайсет... не, след десет минутки.

— Браво бе! — изсъска Вера, щом Ингрид излезе от кухнята. — Не си губиш времето.

— И ти не си го губи — невъзмутимо отвърна Бондар. — Ще се постарая разходката ни да е възможно по-дълга. А ти направи на професора кафе и го убеди, че много се интересуваш от всички възможни бактерии. Мисля, че това ще го покори.

След което остави Вера да фучи и да съска, наметна си палтото и отиде да запали аудито. Колата беше в ситни капчици дъжд. Вече не валеше, но по небето се носеха сиви, разпокъсани от вятъра облаци. Между тях току се мяркаше бакъреното слънце — човек можеше да го

гледа, без да примижава. И небето, и облаците, и слънцето бяха студени и чужди.

Бондар пусна чистачките да избършат капките от предното стъкло и се намръщи — скърцането им му напомни за нощния концерт, изпълнен от Вера. Май се беше попрестарала. „Голяма работа е тая“ — помисли Бондар, но не го хвана яд на нея. Напротив — идеше му да се захили доволно. Така че се наложи спешно да запали цигара — като стиснеш филтъра със зъби, усмивката не ти личи толкова.

Лявата врата се отвори, Ингрид мълчаливо се плъзна на седалката и почна да дърпа поличката си върху шарените чорапи — трудна, но пък абсолютно безсмислена задача. Беше вдигнала ципа на розовото си якенце чак до брадичката и си беше прибрала косата под яката. Приличаше на гимназистка от американски филм. Пълната противоположност на Вера с нейната предизвикателна чувственост. Е, какво толкова, помисли Бондар, жените обичат контрастите и знаят как да ги използват. И в това няма нищо лошо. Като ти писне от развратници, винаги можеш да потърсиш компанията на невинно ангелче.

— И накъде потегляме? — попита той, докато изкарваше колата от двора.

Отдясно беше градчето — ниски къщички, боядисани в пастелни цветове. Натам водеше тясно шосе, съвсем наскоро асфалтирано и затова почти черно на цвят. Минаваше покрай къщата на Виноградски и се шумуваше в красивите дюни, около които растеше също толкова красив камъш. Право напред имаше водна кула, към която водеше настлан с чакъл път.

— Ще ви покажа едно чудесно местенце — каза Ингрид; акцентът ѝ беше чужд като пейзажа. — Дайте наляво.

Бондар се подчини. Пътят беше пуст, ако не се броеше един самотен велосипедист, с когото се разминаха. Всичко беше тихо, кротко и благопристойно. Бондар автоматично натисна педала на газта и превключи скоростите. Аудиото направо изхвърча във въздуха, после гумите изсвистяха и колата поднесе така, че Ингрид се блъсна в каменното рамо на спътника си.

— Стига с тия номера — настоя тя, докато си оправяше поличката. — Не сте в Русия.

— Именно — изсумтя Бондар.

— Не обичате цивилизацията, така ли? — Ингрид се усмихна разбиращо.

— Зависи кое смятаме за цивилизация.

Пред тях имаше кръстопът и аудито намали. Отляво имаше спретнато подреден парк, отдясно — редки борове, зад които се виждаше морето. Цветът на водата беше като на асфалта, но пък пясъкът беше неправдоподобно бял.

— Това ли е цивилизацията? — попита Бондар и кимна към едно наистина странно съоръжение в парка: пирамида от целофанови ленти, които блестяха на слънцето. На табелата до него пишеше: „*Avant Garde Church Parnu — 2004*“.

— Това е изкуство. — Ингрид вдигна рамене.

— Ама наистина сте като деца. Правите си кули от кубчета, украсявате ги и им се радвате. На кого му е изтрябвало това?

— Това е култура.

— Ха, култура — засмя се Бондар. — Къде сме тръгнали? Да видим естонската Хеопсова пирамида? Или в парка ви има други забележителности? Паметник на балтийската цаца в стил модерн? Статуя на фашистки легионер, който тъпче руски окупатор?

— Никой не обича окупаторите — сухо каза Ингрид.

— И в Америка ли?

— Особено в Америка.

— Кажете го това на иракчаните, афганистанците и сърбите.

— Стига да имам възможност — веднага. — Ингрид не само стисна устни, ами направо ги прехапа. — Дайте сега право напред.

Аудито пое напред. Сред триста метра гладкият асфалт свърши и почнаха дупките. От двете страни на пътя имаше огради от ръждясала бодлива тел. По платното току се мяркаха симпатични животинчета — приличаха на нутрии. Щом видеха колата, се шумугваха под оградата и изчезваха в храсталака. Катерица се покатери светкавично на един бор. Друг представител на местната фауна бяха патиците — излитаха с плющение на крила над тръстиките.

— Какви са тия дебри? — попита Бондар. — Тукашните хищници кръвожадни ли са?

Ингрид трепна и го изгледа подозрително. После каза:

— Тук няма хищници.

— Не може да бъде — възрази Бондар. — В Естония, също като в Гърция, има всичко: лъвове, тигри, вълци, диви кучета динго. Страх ли ви е от дивите кучета динго?

Шегата му беше оценена доста хладно — и то меко казано. Ингрид го изгледа с неприкрита неприязън, кимна към една просека между боровите и каза:

— Още половин километър и стигаме.

И беше права. Когато слезе от колата, Бондар се огледа, зачуден какво ли ще да е това осмо чудо на света, дето ще му го покажат. Плажът беше пуст и унил като пейзаж, нарисуван само с едно-две мацвания на четката. Помътено зелени борове, сивкав хоризонт, оловно море, сив вълнолом, прострял се на почти два километра във водата. На края му имаше фар, излъчващ древност и запустение.

— Ето — каза Ингрид. Вятърът вадеше кичурите изпод яката ѝ и я биеше с тях по страните, все едно не бяха кичури коса, а снопчета суха трева.

— Какво? — попита с недоумение Бондар.

— Вълноломът. Не го ли виждате?

— Вълнолом като вълнолом.

— Сергей Николаевич казва, че са го направили през 1864 година.

— Изглежда доста по-млад — отвърна Бондар.

— Моля?

— Годеникът ви.

— Изобщо не е смешно — сърдито каза Ингрид. — Освен това той е само на шейсет.

— Вълноломът ли?

— Сергей Николаевич. Вие наистина ли сте толкова тъп, или ме ядосвате нарочно?

— Тъп съм си. — Бондар разпери ръце. — Сериозно — тоя запуснат вълнолом не ме впечатлява с нищо.

— Казват, че ако човек отиде до фара и отвори шампанско, ще е щастлив. — Ингрид се опита да приглади косата си, но без никакъв успех. — За по-сигурно трябвало да стъпи на последния камък.

— Доста опасно ми изглежда. Камъните са хлъзгави, пък и като е пил човек...

— Тук е плитко — най-много два-три метра.

— Ама не е до колене — отбеляза Бондар. — Морето имам предвид. Дори за пиян човек. Впрочем, готов съм да рискувам.

— Моля? — не го разбра Ингрид; плюеше машинално кичурите, които все гледаха да ѝ влязат в устата.

— Предлагам да идем да купим шампанско и да призовем щастието си заедно. Едно шише, мисля, ще свърши работа и за двама ни.

— Благодаря, но аз вече съм намерила щастието си. Освен това във фара живеел призрак — Сърдитата рибарка, така казват тукашните хора.

Ингрид бавно тръгна покрай брега. Бондар я последва. Вълните се плискаха в краката им, облизваха следите им в пясъка. Миришеше на сол, на свежест и безкрайни простори. Крясъците на чайките бяха необяснимо тъжни.

— И защо все пак дойдохте в Пярну? — попита Ингрид след кратко мълчание.

— Да си изкараме медения месец — каза Бондар.

— Трябвало е да си потърсите някое по-хубаво място, Женя...

— Защо, Ингрид?

— Преди да дойдете, всичко беше ясно и просто. А сега...

— Какво сега?

— *I am confused* — мина на английски Ингрид. — *I don't know... what to do.*

Което означаваше, че е объркана и не знае какво да прави, но Бондар реши да не ѝ показва, че знае английски. Неизвестно защо си мислеше, че зад този разговор се крие нещо и че трябва да е нащрек.

— Не разбирам естонски — каза той. — Мисля, че ви казах.

— Говорех на английски — тихо отвърна Ингрид.

— И какво казахте?

— *Forget it.* Няма значение. Ох, каква съм глупачка!

Обърнаха се и тръгнаха да се връщат.

— Давайте направо — предложи Бондар.

— Добре, направо. — Ингрид спря, пхна ръце в джобовете си, разкрачи се и наведе глава, така че той да не може да вижда лицето ѝ.

— Май искате да ми кажете нещо.

— Да, искам. Но първо бих искала да чуя какво ще кажете вие.

— Професор Виноградски...

— Какво професор Виноградски?

— Не е ли малко старичък за момиче като вас? — Бондар го каза небрежно, все едно си говореше сам. — И какво ще правите в Пярну? Ще сервирате на наемателите? Ще плетете чорапи да ги продавате на площада на курортистите? Ще напишете „Хиляда и един начин да направиш кървавица“? Ами че така ще пукнете от скука. Виждали ли сте куче, което лае срещу луната? И вие ще почнете да лаеете.

— Защо говорите само за кучета? — сърдито попита Ингрид. — Ту диви, ту лаещи...

— Пардон — каза Бондар. — Дайте да се върнем към скъпия ви Пярну. Естонските селища си приличат като две капки вода: еднакви къщички, площадче, на което по празниците танцуват подпийналите граждани, кметство, поща, полицейски участък. Темите за разговор са вечни: кой петел на чия кокошка се качил, кой кога си заклал прасето, какво е било времето вчера и какво ли ще е утре. Толкова ли ви е интересно — на вашите години имам предвид.

— Нали ви казах, че ще заминем за Щатите — нервно отвърна Ингрид.

— Е, в Щатите ще е по-весело — съгласи се Бондар. — И веднага ще си купите четчица, та да не ви е срам, като ходите на партита.

— Каква четчица?

— Най-обикновена. За дрехи. Няма да четкате професора от прахта с ръка — не е прилично.

— Сергей Николаевич не е чак толкова стар, та да е потънал в прах! — възмути се Ингрид.

— Пардон — повтори Бондар. — Имах предвид пърхота.

— Защо сте толкова гаден?

— За да сте откровена с мен. За пръв път виждам млада сексапилна американка, която си търси любовник в затътената Естония. Малко е подозрително, не мислите ли?

— Хм — процеди Ингрид. — Сам си го търсите.

— Кое? — попита Бондар, малко стреснат от заплашителната интонация на спътничката си. От друга страна, освен тях на брега

нямаше жива душа, а и Ингрид не държеше не само оръжие, а дори фиба или пиличка за нокти.

— Уплашихте се, а? — Тя се подсмихна.

— Няма от какво да се плаша. Просто попитах какво ли си търся.

— Отговори търсите. Откровени. Не е ли така?

— Е, може да се каже — съгласи се Бондар, докато оглеждаше пустата околност.

— Дайте ми ключовете от колата. — Ингрид настойчиво протегна към него шепата си.

— Защо?

— Ще отида за шампанско. Ще го изпием и ще ви кажа всичко. А после ще отидем до края на вълнолома, за да си пожелаем нещо. Една бутилка за двамата, нали така казахте. — Ингрид го погледна в очите. — Имайте предвид, че съм много страхлива. Нерешителна, слабохарактерна, безволева. Без шампанско няма да стане нищо. Шампанското е единственото, което може да ми развърже езика.

— Може да идем заедно — предложи Бондар.

— Не — решително възрази Ингрид. — Искам да имате време да си помислите. В смисъл — дали наистина искате да чуете истината. Защото след като ви я кажа, няма да имате избор. — Тя тайнствено понижи тон. — Ще трябва да ме вземете... Разбирате ли какво имам предвид?

— Вие...

— Шшшт! Дайте ключовете и си запазете останалите въпроси за после. До половин час съм тук. — Ингрид се усмихна тъжно. — Биографията ми може да не е съвсем безупречна, но никога не съм краля коли.

Бондар се престори, че си нагласява палтото, и се увери, че лекият плюсък валтер е там, където трябва — отляво на гърдите му, в тъпия кобур, който му бяха дали в управлението. Рискът беше минимален. Дори змия не би могла да се приближи незабелязана към него. Нямахше да го взривят с управляема ракета, както правят израелците с лидерите на Хамас, нали? Нямахше защо да се опасява и от морски или въздушен десант — за мъничка страна като Естония това би било военна операция.

— На. — Бондар подаде ключовете на Ингрид и я погледна в очите. Сериозно ли беше решила да свали картите си? И какво беше

това — мимолетен женски каприз или обмислено решение?

Очите ѝ бяха светли, прозрачни като ледчета, но не можа да надникне през тях в душата ѝ. Щом взе ключовете, тя се обърна. Бондар вече беше решил, че няма да му каже нито дума на тръгване, но след като направи няколко крачки, тя спря и попита — почти без да обръща глава:

— Как беше: който не пие шампанско, не рискува, нали?

— Обратното — отвърна Бондар.

— Който не рискува, не пие шампанско?

— Да, точно така.

— Ще пием за това, като се върна, нали?

— Естествено.

— *Koike head... Vabandage...*

— Моля? — попита Бондар.

— Казах: всичко хубаво — отвърна Ингрид и тръгна напред. —

На английски: *Good luck..*

— А другата думичка?

— *Sorry...*

Вятърът отвя отговора ѝ нанякъде, но Бондар все пак успя да го чуе. И като остана сам, се замисли за какво все пак му се извиняваше Ингрид. Ако загадъчната годеница на Виноградски мислеше да направи някакво чистосърдечно признание, би трябвало да разчита на благодарност, а не да се извинява. Ако пък тръгването ѝ за шампанско беше само повод да се измъкне, той трябваше да чака капан. Какъв ли можеше да е?

Необходимостта от догадки отпадна с появата на един сребрист джип иззад една дюна. Появи се — и спря: на разстояние, от което не можеха да се разчетат номерата му. Не можеше да се види и колко души има зад тъмните стъкла, да не говорим някога да ги разпознае човек.

Дясната задна врата се отвори и оттам изскочиха...

— Мамка му — изруга Бондар и се огледа за подходящо укритие.

Наоколо обаче, докъдето поглед стигаше, се простираше само безкрайното море и пустият плаж, загладен от вятъра. И над тях небето — но офицерите от ФСС не разчитаха на небето да ги спаси. Тоест — нямаше никакво укритие. Имаше я единствено опасността, която връхлиташе срещу Бондар и която трябваше да посрещне очи в очи.

ГЛАВА 13

НА СЕКСА ВСИЧКИ ВЪЗРАСТИ СА ТЪЙ ПОКОРНИ

Най-тъпо е да чакаш и после да бързаш, реши Вера Савич — обикновено първо действаше и чак после съжаляваше за действията си. Вмъкна се в спалнята — миришеше на застоял старчески дъх — и спря за няколко секунди да огледа похъркващия Виноградски. Сивите му кичури по възглавницата приличаха на парчета паяжина, а зейналата му уста пораждаше непреодолимото желание човек да плювне в нея и да побегне, все едно че е дупката на някакъв кошмарен паяк птицелов.

Отдавна никой не беше пораждал у Вера такава омраза и толкова отвращение. Наистина се отвращаваше от професора — също като от гадните бактерии, на които той беше посветил живота си. Не би се учудила, ако ги види да пъплят по него. В устата му например — като бели червеи в помийна яма.

Потръпна и огледа стаята. Очите ѝ се спряха на кръглото огледалце на скрина отдясно на леглото. Тя протегна ръка, бутна го на пода и отскочи — и затвори вратата още преди да се е пръснало на парчета. С няколко безшумни скока се върна до масата в кухнята и надигна изстиналото отдавна кафе.

— Ингрид! — чу се съкрушеният вопъл на Виноградски от спалнята. — Къде си, Ингрид?

Повика годеницата си още няколко пъти, дори мина на естонски, но Вера не му отговори. Най-после разтревоженият стопанин се измъкна от спалнята — чехлите му шушнеха по пода — и цъфна в кухнята.

— Счупи се — каза вместо „добро утро“.

— Добро утро — каза Вера.

— Спях си — и то падна. — Виноградски ѝ показа едно парче от огледалцето, вероятно най-голямото. — Защо? Трябва все пак да има

някаква причина, нали?

С раираната си пижама и с чехлите приличаше по нещо на дете, което всеки момент ще се разплаче, че си е счупило играчката. Вярно, не най-любимата — този побелял сбръчкан старчок си имаше поинтересни играчки. Универсална отрова например, с която можеше да прати няколко милиона души на оня свят, когато реши.

— Огледалцето ли се е счупило? — попита Вера.

— Да. — Виноградски тъжно поклати глава. — Самичко.

— Лоша поличба, много лоша...

— Сериозно?

— Не знаете ли? Счупено огледало означава смърт в дома.

— Ингрид! — трагично изкрещя Виноградски. — Къде си, Ингрид?

— Излезе на разходка с моя — небрежно каза Вера. — Дайте да си налеем кафе, да запалим и да ревнуваме съвместно.

— Не пия кафе — и не пуша, разбира се.

— Обаче ревнувате, нали? — Вера си придърпа тениската надолу, от което бедрата ѝ се оголиха още повече.

— Стремя се да съм над тези неща. — Виноградски полека приседна; ставите му скърцаха като на ръждясал робот. Изглежда, изобщо не си и помисляше да си измие зъбите или дори поне да си умие лицето. Очевидно смяташе, че и така е неотразим за всички жени.

— И аз не си падам по страдането — каза Вера. — Ревността само те мъчи. Предпочитам сладкото отмъщение.

— Е, още ви е рано да мислите за съпружеска изневяра — увери я Виноградски, сложи парчето от огледалото на масата и внимателно го побутна по-навътре. — Как може да стане това? Загадка, невероятна загадка и тайна.

— Никаква тайна няма. Ингрид веднага си падна по Женя. Така стават тия неща.

— Бум — и на парчета! Самичко!

— Винаги е така — продължи Вера убедено и убедително. — Мислиш си, че те обичат, а пък щом се обърнеш...

Виноградски я изгледа подозрително.

— Изобщо не съм се обръщал. Аз спя по гръб.

— Ясни са ми тия разходки — многозначително каза тя.

— Разходки — м-да... Това време не е за разходки. — Виноградски се обърна към прозореца. Духа, облачно е — май ще вали...

— Да де — съгласи се Вера. — И аз това имам предвид. Кой ще тръгне да се разхожда по плажа в тоя студ? Сигурно са в колата, на задната седалка. И са си пунали парното — и музика. Кеф...

— Толкова спокойно го казвате, че...

— Да не мислите, че съм се омъжила за Женя, защото го обичам? — Тя изпръхтя пренебрежително. — Всичко е сметка в тоя живот. Женя е бизнесменче. Защо да не го прилапам?

— О, времена, о, нрави! — Виноградски тръсна съкрушено глава и поръси покривката с пръхот. — Пък аз си мислех, че сте влюбени и, така да се каже, се любите страстно...

— А, понеже нощес се развихах ли? — Вера се засмя и махна с ръка. — Аз съм си такава, Сергей Николаевич — Женя няма нищо общо с това. — Наведе се към него и продължи доверително и тихо: — За да стигна до оргазъм, ми трябва съвсем мъничко — ама съвсем, сериозно.

— Невероятно! — възхити се Виноградски. — Ами... има ли някаква тайна в тази ваша повишена... хм, възприемчивост? Видите ли, Ингрид е с, как да го кажа, прекалено спокоен темперамент и...

— Няма тайна — скромно отвърна Вера. — Просто съм си такава. Ходих на сексопатолог и той ми каза същото. Случаи като моя били един на милион. Досега не се бил срещал с такъв случай на нимфомания в практиката си — само бил чел за тях. Каза, че било... геронтофилия май. — Вера подбели очи към тавана, уж си спомня думата, макар да я беше научила наизуст още на Лубянка. — Да, геронтофилия. Но не ми каза какво точно означава. Само се засмя и ме заплаши с пръст — ето така.

Виноградски стана — ставите му изпукаха.

— Един момент, един момент. Трябва да се кача в кабинета си...

Когато се върна, зашари с ръце по покривката и заповтаря:

— Така-така-така... Така-така-така...

Нямаше съмнение, че каканиженето му е породено от отварянето на речника на чуждите думи или някоя енциклопедия. Вера едва сдържаше перверзната си усмивка — много добре знаеше какво

означава „геронтофилия“: склонност към полово общуване с възрастни партньори.

В случая — нейната склонност към полов контакт с тоя дърт пръч по пижама, който седеше срещу нея.

— Така-така-така... — продължаваше Виноградски. — Интересно, много интересно... да-да-да...

Ей сега ще ме награби и ще иска поне пет-шест оргазма, помисли си Вера. Е, това вече беше прекалено. Тя си погледна часовника и побърза да смени темата:

— Много се забавиха. Освен и аз да взема да изляза на разходка... Пярну е красив град, нали?

— Прекрасен е! — възкликна Виноградски; изпиваше я с очи. — Но една красива млада жена все пак трябва да спазва някои правила на поведение. Да ви дам ли един-два практически съвета?

— О, разбира се! — с преувеличена радост отвърна Вера.

— Значи така — тук почти всички знаят руски, но все пак има и изключения. Ако се натъкнете на такава ситуация, говорете или на английски, или общувайте с жестове.

— Хм, знам само един-единствен жест. Онзи със средния пръст.

Виноградски се изчерви, разкашля се, после продължи:

— Най-важното е да запомните естонския поздрав: *tere*.

— Тере?

— Да, казвате го почти правилно. Ако не кажете „тере“, ще решат, че сте невъзпитана. Освен това не нарушавайте обществения ред, не си позволявайте никакви екстравагантности — полицаите не ги обичат тия неща. Внимавайте и с поведението. — Виноградски се намръщи, може би си беше спомнил някоя своя издънка. — В Естония например глобяват, ако човек пие на улицата. Дори бира. Така че в Пярну няма да видите да пият на улицата като в Русия. Все пак, ако много ви се пие, а до най-близкия бар е далече — което в Естония само по себе си е почти невероятно, — трябва да сложите шишето или кутийката бира в пликче. Най-обикновено, найлоново.

— Ами ако ми се допуши? — попита Вера. — Да си крия цигарата в шепата ли? Или и за цигарите има специални пликчета?

— Е, вие пък сега... — засмя се Виноградски. — Пушенето не е нарушаване на обществения ред.

— Въпрос само на време.

— Може би, може би. В Естония, като във всяка развита европейска държава...

— Развита? — прекъсна го Вера — Какво им е развитото?

Виноградски се запъна и се окопоти чак след няколко секунди.

— Първо — почна професорът, — развитието се изразява в това, че тук престъпността е на практика изкоренена. В центъра на града ще сте в пълна безопасност дори късно вечерта.

— А през нощта?

— Сега сме март и туристите не са заплашени от нищо нито денем, нито нощем. Престъпленията като цяло са през лятото. — Виноградски поизправи рамене, сякаш това беше негова лична заслуга. — Покрай туристите в Пярну идват джебчии, циганки, които гледат на ръка, и така нататък. Жертвите им са най-вече финландците, които идват тук да пият. И да ви кажа, нарочно ги напиват по баровете, та после да ги ограбят. Истинско свинство!

— Да, не изглежда добре — съгласи се Вера. — Да напиеш човек, за да го обереш после, наистина си е свинство.

— Не-не, имах предвид, че финландците пият като свине — уточни Виноградски.

— Не обичате ли финландците?

— Защо да ги обичам?

— А естонците?

— Като цяло — да. Но те изобщо не се интересуват от работата ми. — Професорът се намръщи. — Нито от защитните механизми на бактериите и токсините им, нито от приспособяването им в хлоридна среда. Невероятно равнодушие!

— Толкова сте умен! — възкликна Вера възхитено. — За пръв път говоря с истински учен. Сигурно сте много богат, нали?

— Ха, богат! — изсумтя Виноградски. — Естонците подражават във всичко на капиталистическите си братя от Финландия. Цените са ужасни! Услугите са три пъти по-скъпи, отколкото в Русия. То не са електромери, не са водомери и газомери — всичко се отчита, за всичко се плаща скъпо и прескъпо. — Виноградски подръпна ухото си и призна: — Писна ми да съм беден и непризнат. Искам да отида в Щатите. Там знаят как да използват ума ми.

Вера проследи с поглед гордия жест, с който професорът пооправи косата си — и облака бял пърхот, който се посипа от нея,

също.

— Русия вече също цени ума — каза тя, след като преглътна, за да не повърне.

— Дълбоко се съмнявам — каза Виноградски. — Русия никога не се е грижила за чадата си. По съветско време три хиляди специалисти над двайсет години се трудиха да направят оръжие от сибирската язва, шапа, чумата, туларемията и разни други болести. Аз бях един от тях. А къде е благодарността, а? Къде е?

„Не ти ли стига, че още не са те разстреляли?“ Вера се направи на заинтригувана, опря брадичка на юмручето си и попита:

— Добре де, щом искате да идете в Щатите, защо още сте тук?

— Защото да се получи американско гражданство е много трудно — обясни Виноградски. — Шансовете ми обаче значително се увеличиха, откакто се събрахме с Ингрид. Тя е моят ангел пазител. В момента ми издейства виза, води преговори с различни американски университети, грижи се за мен, обича ме. Фея — истинска добра фея ми е тя.

„А пък ти си старо злобно джудже, цялото в пърхот!“ — Вера цъкна съчувствено с език и каза:

— Вашата фея има един много съществен недостатък.

— Какъв недостатък?!

— Ами фригидна е. На вашите години е прекалено рано да се отказвате от плътските наслади.

— Но аз не съм се отказал! — побърза да я увери Виноградски. — Колкото до фригидността, грешите — Ингрид нито веднъж не ми е отказала близост, така да се каже.

— Рибите също никога не отказват близост, нищо, че са студенокръвни. — Вера се подсмихна. — Хвърлят си хайвера и чакат мъжките да минат да го оплодят.

— Е, да сравнявате годеницата ми със студенокръвна риба...

— С какво да я сравня, с амеба ли?

Виноградски прихна, но веднага се овладя и каза строго:

— Стига вече. Не желая да обсъждам недостатъците на годеницата си.

— Ами моите? — попита Вера с възможно най-порочната си физиономия. — Моите не желаете ли?

— Не... — Адамовата ябълка на Виноградски подскочи трескаво. — Не разбирам какво искате да кажете.

— Съпругът ми чака да му се обадят всеки момент от Лондон — вдъхновено излъга Вера. — Ще завърти общ бизнес с някакви англичани. Ако стане, ще е в Лондон поне месец, така ми каза. Което значи, че ще се върна в Москва сама. Ще дойдете ли с мен?

— Ами Ингрид? — развълнува се Виноградски. — Ами годежът ми? Заминаването за Щатите?

— Никой няма да разбере нищо... — Вера превключи на страстен шепот. — Ингрид ще ви оформя документите. Казвате й, че трябва да си вземете от Москва някакви важни ръкописи... или епруветки с микроби, ваша работа — не знам какво...

— Микробите не се отглеждат в епруветки. Микробите...

— О, няма значение! Ще съм сама — не разбирате ли?! Ръцете ви... — Вера погледна обсипаните му с петна ръце, с набъбнали вени и подути от артрит стави. — Ръцете ви могат да гаят хубаво...

— За да се уверите, не е необходимо да заминаваме толкова далече. — Виноградски хвана пръстите й.

Тя ги издърпа толкова бързо, все едно щеше да ги погълне питон.

— Не-не, тук няма да се получи нищо.

— Но защо? — Възклицанието му повече приличаше на страстно мучене.

— Не мога да прикривам чувствата си и съпругът ми веднага ще забележи — каза Вера и стана. — Но ако приемете предложението ми, няма да съжалявате. Пътя, жилището — поемам всичко. Освен това — тя се поколеба, но реши да изиграе още една фалшива карта — освен това татко е изтъкнат специалист в микробиологията, ще можете да си поговорите за условията на работа в Русия.

— Но такава наука няма! — възкликна изненадано Виноградски.

— Микробиология имах предвид — поправи се Вера. — Номиниран е за Нобелова награда.

— Спицин, Спицин... Хм, Спицин? Странно. Не съм чувал за такъв бактериолог.

— Спицина съм по мъж — опита да се отърве Вера от конфузната ситуация. — Моминското ми име е друго.

— Какво по-точно? — попита Виноградски, очевидно вдъхновен от откриващите се пред кариерата му перспективи.

— О, няма да ви кажа всичките си тайни! Иначе какво ще ми остане за Москва?

— Москва, хм... Трябва да си помисля...

— Мислете по-бързо! — каза Вера, докато тръгваше към вратата.
— Не ме измъчвайте, Сергей Николаевич. Във всички неща трябва да има твърдо решение — като в науката.

— Да, да, твърдо, наистина...

Без да каже нито дума повече, Вера излезе и остави Виноградски в положението на Буридановото магаре, което не можело да си избере коя стиска сено да начене първа. Поредното дърто магаре, попаднало във вечния женски капан.

ГЛАВА 14

НА КУЧЕТАТА — КУЧЕШКА СМЪРТ

Докато изскачаха от колата, Скандик беше изпреварил Викинг и сега му водеше с цели пет метра. Широките му гърди цепеха въздуха; беше готов на всичко, за да изпълни заповедта на господаря си. Тя беше равнозначна на божия заповед, а бойните му инстинкти удвояваха решителността му. Скандик беше безстрашен, беше безмилостен и свиреп като самия дявол. Същото се отнасяше и за Викинг, който го следваше като устремена сянка.

Приличаха си като две капки вода: изпъкнали овални очи, издължени глави с остри триъгълни уши, зъбати пасти, дълги мускулести шии, вирнати рязани опашки — кучетата от тази порода не махат опашки.

Скандик и Викинг.

С късите си туловища и тънките бързи крака приличаха на гигантски паяци, хукнали по пясъка. Черни, с пясъчножълтеникави хълбоци, кучетата бяха високи по три педи, но сега, литнали над плажа, изглеждаха много по-ниски. Тичаха толкова устремно, че чак се занасяха встрани. Предните им лапи отскачаха максимално напред, задните едва успяваха да опрат в земята, за да ги оттласнат за следващия скок.

Лапите изглеждаха много повече, отколкото всъщност бяха, но си бяха точно осем — за двете.

Плюс осемдесет и четири зъба, лъснали от слюнка — също за двете кучета.

И осемдесет и девет килограма общо тегло.

Никакви паяци не бяха, а две живи управляеми торпили с къса твърда козина. Родени убийци. Доберманите Скандик и Викинг. Викинг и Скандик. Кучета с почти човешко, но наистина ограничено съзнание. Доброто — това е да убиеш всеки, когото посочи господарят ти. Лошото — да изпуснеш онзи, когото ти е заповядано да разкъсаш.

Не си хабяха силите да лаят разярено — нали сами по себе си бяха въплъщение на яростта. А и не мислеха да предупреждават или да плашат човека, застанал на ръба на плажа. Мислеха да му прегризат гърлото.

По различно време и в различни страни доберманите са били наричани с различни имена: и „заредени пистолети“, и „дяволски кучета“, и „черна смърт“. Скандик и Викинг отговаряха на всяко от тези определения. Бяха обучени да са винаги нащрек, подозрителни, агресивни, да мразят до смърт всеки, който не мирише като стопанина им, изглежда различно или издава други звуци. Второто задължително изискване към доберманите беше да са безусловно предани и послушни на боговете си. Само те си играеха с тях, само те ги хранеха и дресираща, и ги потупваха одобрително по гърбовете. Скандик и Викинг просто търпяха присъствието на други хора — нищо повече. И щом чуеха командата, и двамата, без да се колебаят и частица от секундата, се хвърляха срещу врага, за да го задържат или да го разкъсат, ако така им се заповяда.

Днес им беше заповядано да направят точно това. Съзнанието им беше замъглено от неистов възторг. Заслепени от яростта си, те не забелязаха една подробност, която би накарала всяко куче, което не е превърнато от стопанина си в четириног оръжие, да се позамисли.

И последният помиар знае, че страхът си има мирис — рязката миризма на адреналина, който човек отделя, когато е изплашен. Освен това кучетата могат да виждат аурата на хората. И когато е виолетово-оранжева, не нападат, дори се отдръпват — може и без да подвиват опашка, но се разкарват възможно по-надалече. Защото човек, около когото блести такова сияние, е опасен. Защото може да убива също като доберман. Защото да влезеш в досег с аурата му е все едно да се натикаш в пращящ огън.

Нито Скандик, нито Викинг не осъзнаха тези неща. Пред тях имаше враг. Нямаха време да душат и да гледат човека, който така или иначе отстъпваше от тях.

Но пък за сметка на това той успя да се ориентира и да се подготви за отбрана. Отказа се от идеята да извади пистолета — реши, че неизвестните в джипа чакат тъкмо това. Да се поддаде на провокацията? Да се разкрие, докато си спасява кожата? А, не, няма, да ви мине номерът, уважаеми господа. Пред вас не е въоръжен служител

на ФСС, а най-обикновен турист с идиотско дълго палто. Пред вас е уплашеният бизнесмен Спицин — и отстъпва към морето, все едно ледената вода ще спре доберманите.

Спицин може би би разчитал на това — но не и Бондар: той не мислеше да бяга. Посрещна скочилиия върху него Скандик с мощен удар с двете си ръце — отляво надясно и от горе надолу.

Доберманът отлетя встрани, описа дъга във въздуха и плюсна в морето. Устата, готова да впие зъби в гръкляна на жертвата, се нагълта с горчиво-солена вода, водата нахлу и в ноздрите, в ушите и в кървясалите очи. Студената вана не охлади плама на Скандик, но го стресна — дотолкова, че не можа да съобрази къде е, какво да прави сега и — най-важното — къде се е дянал коварният враг.

Докато Скандик цапаше във вълните, Бондар беше атакуван от второто куче — то също полетя към него във въздуха. Точно това беше моментът, когато омразното му палто поне свърши добра работа. Зъбите на кучето се впиха в дебелия плат, но не успяха да го пробият. Бондар сграбчи с две ръце тясната муцуна на добермана, приведе се, надигна се — и го извъртя наопаки. Разперените лапи на Викинг задраха безпомощно небето, вратните му прешлени изпукаха под тежестта на четирийсеткилограмовото му тяло. За миг превърнал се от служебно куче в торба кости, Викинг усети как го тряскат на пясъка — тряс! — и изпита такава ужасна болка, че заскимтя като малко кученце.

И докато все още помръдваше на пясъка и се чудеше защо лапите му отказват да го слушат, дойде редът на вече изкъпалия се Скандик. Бондар не му позволи да изскочи на брега — хвърли се върху него, затисна го с цялата си тежест към дъното и вкопчи пръсти в жилестия му врат. Лапите отчаяно деряха мокрото палто, водата кипна. Бондар приложи всички усилия мъчителната процедура да свърши възможно по-бързо.

Някъде към двайсетата секунда Скандик омекна. Бондар изчака още малко, после се надигна — слушаше някак отстрани как водата се отцежда от дрехите му и шушне във вълните. Доберманът със счупения врат се търкаляше механично от една страна на друга и квичеше на възбог. Без да откъсва очи от джипа с тъмните стъкла, Бондар пристъпи към кучето, издебна подходящ момент и му смаза

гърлото с пета. Джипът бавно потегли, обърна, подрусна се и се скри зад дюната, иззад която беше излязъл.

Бондар погледна мъртвия доберман, бръкна машинално за цигарите си, извади ги — бяха мокри, — смачка ги и ги хвърли на пясъка. Пръстите му все още потрепваха, сърцето му още не се беше успокоило, но мислите му постепенно се подреждаха в логична последователност.

Първо, хората (или човекът) в сребристия джип не се бяха показали. Не се бяха приближили с колата, за да го застрелят. Бяха спрели почти на половин километър и бяха насъскали кучетата. С каква цел? Едва ли бяха смятали, че кучетата ще го убият. Което водеше до две заключения. Неизвестните или бяха искали просто да го уплашат, или пък да го извадят от строя.

Което пък означаваше — мислеше той, докато гледаше смачканата кутия „Монте Карло“ — че Ингрид нарочно се беше разкарала от плажа, за да не попречи на замисъла на тия типове. Тоест — беше му заложила капан. Да, така излизаше. Не току-така се беше усукала около професора и му обещавахе райски живот в Щатите. Някой я беше пратил. Ще рече — Бондар и Вера имаха конкуренти, настроени, за щастие, не прекалено решително. Засега се задоволяваха с половинчати мерки — но какво щеше да последва?

Не беше трудно да разгадае какво ще направи Ингрид. За да остане извън подозрение, тя щеше да се върне на плажа с тъпата бутилка шампанско. И ако я предупредяха по мобилния телефон за неуспешната атака на кучетата, щеше да се престори, че не е станало нищо. Ако пък не я предупредяха, сигурно вече тренираше трагичните ахкания над изпохапания Бондар.

Ставаше студено. Вятърът държеше да се завре в яката му, обикаляше из мокрите ръкави, долепваше ледените крачоли до краката му. За да се постопли, Бондар тръгна покрай брега и замърмори:

— Кого ли да молим за ласка, щом и сами се терзаем... Кой гледа жестоко през маската...

Често се разтоварваше по този начин, да не говорим, че така проверяваше и паметта си. Не че обичаше поезията, но един път му се беше наложило да дебне в засада десет дни — само с една стихосбирка

подръка. И я изчете от кора до кора, а целия следващ месец си я повтаря, докато лежеше в болницата с прострелян дроб. От известна гледна точка съжаляваше, че беше попаднал на стихосбирка вместо на някаква полезна книга. Ако беше разполагал с речник или разговорник, щеше да знае още един език. Понеже стихотворенията нямат никаква практическа стойност. Можеш да си ги повтаряш от тъмно до тъмно, но от това светът не става по-добър.

Вишнегото ауди излезе от боровете и наруши вече досадното му уединение. На Бондар му се искаше колкото се може по-скоро да се вмъкне в топлото купе, но реши да остане на мястото си. Интересно как щеше да реагира Ингрид на трупа на кучето... И изобщо — щеше ли да успее да се направи, че не е станало нищо? Не мислеше да й облекчава задачата. Схватката с доберманите и къпането в ледената вода го бяха изнервили и беше кисел.

— Ах — възкликна Ингрид и притисна шампанското към гърдите си. — Какво е това?

— Кое? — попита Бондар и огледа плажа.

— Кучето! — Тя посочи с пръст. — Това... това куче.

Очите й се стрелнаха към дюните. Бондар й махна да дойде при него.

— Не се плашете. Не хапе. В смисъл — вече.

— Бедното — откликна Ингрид, без да помръдва. — Кой го уби?

— Позволете и аз да задам един въпрос. Традиция ли е в Естония да си насъскаш кучето срещу невинни туристи?

— Никога не сме го правили — успя да отвърне Ингрид.

Щрак! — и мозъкът на Бондар автоматично фиксира това „сме“. Къде се беше дянал Кливланд, Охайо?

— Е, значи полагате началото — каза той, докато бавно се приближаваше към нея. — На една мила естонска традиция имам предвид. Лов на хора, така да се каже.

— О, не може да са ги насъскали нарочно — възрази Ингрид и отстъпи. — Станало е някакво недоразумение. Просто случайност.

Щрак! — Бондар реагира и на „ги“. На пясъка все пак имаше само едно куче — другото беше под вълните.

— Да бе, случайност! — възкликна той и бързо пристъпи към нея. Тя пък също така бързо отстъпи, спъна се в някакъв побелял от сол плавей, тупна по задник на пясъка, облещи се и викна:

— Нищо общо нямам с това! Не бях тук! Какво съм виновна, че някой си е изкарал кучетата на разходка и са се нахвърлили върху вас?

— Изкарал? Не ги ли е просто извел?

— Де да знам! Каква разлика има?

— Има. — Бондар се усмихна сухо. — Огромна разлика. Доберманите ги докараха специално — с кола. Та да могат да изчезнат също така бързо.

Ингрид отмахна един кичур от челото си и поклати глава.

— Уверявам ви, това е просто нещастна случайност. В Пярну всички имат коли, кучета също.

— Приемам. Но защо стопанинът им изобщо не им викна да спрат?

— Сигурно се е уплашил и е избягал — все така бързо обясни Ингрид. — Нали ако ви ухапят, ще го глобят. Дори може да лежи и в затвора.

— Очаква го нещо по-лошо. Среща с мен.

— Ама защо ме гледате така? — почти истерично викна Ингрид. — Аз бях в магазина. Ето ви го шампанското!

Бондар взе шишето и го хвърли небрежно на пясъка. След това се наведе, хвана Ингрид за ръцете и я изправи.

— Ще настинете. Пясъкът е влажен. И студен.

— Господи — възкликна тя, все едно го виждаше чак сега. — Ама вие сте целият мокър! Да се прибираме. Ще ви направя чай, ще се преоблечете, ще ви изсуша дрехите и...

В гласа ѝ звучеше явно облекчение — очевидно беше очаквала два-три заслужени шамара. Бондар обаче се прояви като въплъщение на галантността.

— Ами разходката по вълнолома? И шампанското — като гледам, вече достатъчно се е изстудило.

— Друг път. — Ингрид тръсна сламената си коса. — За днес приключенията ми стигат.

— Но аз чакам откровеност — напомни ѝ Бондар. — Освен това не сме си пожелали нищо. На края на вълнолома. Двамата.

— Не-не. Не днес.

— Добре, утре тогава. Моля ви да ми бъдете гид в Талин.

— Сергей Николаевич ще... — нерешително почна Ингрид, но Бондар забеляза пламъчетата, които блеснаха в очите ѝ.

— Ще кажете, че отивате в американското посолство — посъветва я той. — Това е съвсем естествено.

— Естествено? С почти непознат млад мъж?

— На попечение на професора ще остане очарователната съпруга на споменатия млад мъж — безметежно отвърна Бондар. — Много сваятна жена впрочем.

— Добре, убедихте ме. — Ингрид махна с ръка и се наведе да вземе бутилката.

— Да я счупим за късмет, а? — предложи Бондар.

— Вие да не сте луд?! — Ингрид чак се задъха от възмущение. — Шампанското е скъпо.

— Колко трябва да ви дам?

Ингрид се поколеба — не беше ясно мръщи ли се, или се усмихва криво като скъперничка, изпитала внезапен порив на щедрост.

— Нищо. Обаче плащате обяда в Талин.

— И бензина — увери я Бондар. И си помисли, че го чакат и други непредвидени разходи. На първо място — да купи машинно масло, за да смаже валтера, който се беше измокрил, докато той давеше кучето. Нещо му подсказваше, че по тия курорти няма да мине без стрелба.

ГЛАВА 15

СЕВЕРНА СИЕСТА

— Къде си ходил?! — викна Вера, щом той отвори вратата. — Все едно си се въргялял в канавките, а не си се разхождал из Пярну. Като ревнива жена, просто трябва да ти издера очите! И да я оскубя тая руса...

— Шшш...

Бондар вдигна пръст пред устата си, взе химикалката, с която Вера решаваше някаква кръстословица, и написа на полето на вестника:

„Млък“.

— Отвратителен си — тросна му се Вера.

— Ами не ме гледай тогава.

Бондар се съблече, пусна кобура с пистолета на леглото, събра дрехите си накуп и ги изнесе пред вратата. После влезе и каза:

— Ингрид ще се качи да ги вземе.

— Че откога ти е слугиня тая...

Бондар тикна пръст в думичката, която беше написал на полето: „Млък“. После, без да каже нито дума, си взе джинсите и отиде в банята да се изкъпе. Когато се върна, завари Вера да седи на кревата в същата поза, в която я беше оставил. Беше с черно бельо. Още по-черната ѝ коса лъщеше като шлем. Беше изящна като шахматна царица и много му се искаше да я пипне — но не искаше да ѝ го покаже. Така че попита сухо:

— Защо си в траур?

— Това е най-подходящият тоалет за безутешна вдовица, току-що изгубила съпруга си — предизвикателно отвърна Вера. Сутиенът ѝ се изпъна до такава степен, че Бондар направо чу как пукат конците.

— Доста цветущо изглеждаш за вдовица — каза той. — Значи не си си губила времето.

— Никога не го губя! Професорът значи...

Бондар смръщи вежди и вдигна ръце до ушите си да ѝ покаже, че може да ги подслушват.

— Професорът значи не хапна нищо на закуска — довърши Вера.

И за награда за съобразителността си получи одобрително кимване. След като със същото ѝ даде да разбере, че трябва да продължи в същия дух, Бондар се зае с претърсването на стаята. Първо огледа ключа на лампата, контактите и полилея. „Бръмбари“ нямаше — но пък умрели мухи и папатаци — колкото щеш.

— Ох, тая синтетика — оплака се Вера, бързо смъкна бельото и се мушна под одеялото. — Как пука само! Скучно ми е, мили. Ще ми отделиш ли няколко минутки от скъпоценното си време?

— Ей сега — изсумтя Бондар: вече проверяваше радиограмофона. — Измислих нещо, което много ще ти хареса.

— Сериозно?

— Съвсем. Вземи пътеводителя и ми прочети какво пише за Пярну. Нали обичаш да ми четеш преди лягане, мила?

Вера го изгледа убийствено, но все пак взе брошурата, прелисти я, намери съответната страница и почна да чете монотонно:

— Известният летен курорт Пярну се намира на брега на едноименния залив на 130 километра южно от столицата. Градът се споменава в руските летописи от тринайсети век. След три века става член на Ханзата, а от 1838 година е прочут като „лятната столица на Естония“. Тук освен многото почивни станции и красивите плажове може да се видят архитектурни забележителности като черквата „Света Екатерина“ и „Света Елисавета“ с прекрасния ѝ орган... — Вера вдигна очи и попита с недоумение: — Нейният орган? Какво пък значи това?

— По този въпрос историята мълчи — разсеяно отвърна Бондар — тъкмо оглеждаше евтините репродукции, накачени по стените.

— Ега ти. — Вера тръсна глава и се върна към текста. — Забележително е също така Кметството, Талинската порта, Червената кула, музеят на Лидия Койдула и Чаплиновият художествен център... Коя е тая Койдула? И какво общо има Чаплин?

— Може да му е била жена — предположи Бондар: оглеждаше первазите.

— Нищо не пише за това.

— Може да са се венчали тайно.

— Или пък той я е зарязал.

— Може, може, всичко може... — Бондар опипваше тапетите.

— Като ти мене.

— Какво? Я стига глупости. Чети нататък.

— По-нататък идва най-интересното — заяви Вера с глас като на някоя телевизионна водеща. — Ела да си легнем, че го изпускаш.

— Няма, не бой се — обеща ѝ Бондар. — Давай нататък. Изгарям от нетърпение.

Очите му — бавно обхождаха стаята — се спряха на сухите цветя във вазата. Сухите букети често се използваша за прикритие на микрофони. Бондар внимателно огледа вазата, разочаровано я остави на мястото ѝ и изръмжа:

— Чети де!

Вера въздъхна и продължи:

— На разположение на курортистите са повече от сто хотела, пансиони, мотели и къмпинги както в Пярну, така и в околностите му. — Още една въздишка. — Многобройните уютни сладкарници, барове и ресторанти предлагат не само национална естонска кухня, но и унгарска, мексиканска, гръцка, руска, украинска, италианска и китайска... А бе, няма ли да ме заведеш да хапнем? — заяви Вера и тупна брошурата на нощното шкафче. — Писна ми да седя затворена. Дай да излезем на разходка.

— Естествено — изпъхтя Бондар, докато изследваше цоклите. — Че кой нормален човек ще се лиши от удоволствието да иде в музея на Койдулайнен!

— Койдула — поправи го Вера.

— Да де.

— Не искам на музей, искам на ресторант.

— Значи смятай, че вече сме там — каза Бондар. — Преди да отвориш менюто обаче, предлагам да пийнем по едно. — Не беше открил микрофони нито в мебелите, нито под первазите на прозорците и сега се оглеждаше с недоумение.

— Бих взела един коктейл — каза Вера светски. — В голяма чаша. Три пръста „Гордън Драй“, един пръст водка и половин „Ликлет“. Всичко това се разбива хубаво в шейкър и се слага резенче

лимон. Запомни ли? Такъв коктейл пиеха в един филм, гледах го като малка. И се зарекох непременно да го опитам, като порасна.

— Заведението не изпълнява такива поръчки, госпожо — отсече Бондар, позамисли се за миг и добави: — Водка. Истинският джентълмен никога не пие повече от едно шише преди вечеря, но пък водката трябва да е ледена.

— Да бе, не ми се ще да го гледам този джентълмен след вечеря — изсумтя Вера.

— На, виж го. — Бондар седна на кревата до нея и ѝ тикна под носа недочетения шпионски роман: на корицата беше изтиposан фронт със смокинг и папийонка. Не беше за вярване такъв мухльо да се справи и с една чаша, да не говорим за цяла бутилка. Още по-неправдоподобно изглеждаше отсъствието на подслушващи устройства в стаята.

Бондар се замисли. Ако срещу тях действаха например американците, първата им работа щеше да е да натъпчат стаята с микрофони. ЦРУ нямаше проблеми с техниката. От друга страна, чужди агенти нямаше как да разполагат с обучени добермани в Естония. Доця му се да се плесне по челото, но вместо това показва на Вера с жест да мълчи — тя тъкмо си беше поела дъх да започне някаква тирада и макар че го изгледа обидено, си затвори устата така рязко, че чак зъбите ѝ изтракаха.

На Бондар не му беше до нея. Изчисляваше вероятния противник.

Навремето КГБ беше конструиран по образ и подобие на СССР, така че „Лубянската империя“ се подразделяше на петнайсет републикански подкомитета с твърдо централизирано ръководство. Когато се озоваха на територията на отделили се самостоятелни държави, чекистите получиха в наследство материалната база и кадрите и това стана фундамента на всички новопръкнали се „служби“, „агенции“ и „комитети“.

В някои републики бившият КГБ се превърна в своего рода преторианска гвардия, предана на управляващия клан и бореща се с дисидентството. Други служби се ориентираха директно към работата

рамо до рамо с организираната престъпност; а трети се опитаха да възродят КГБ в умален мащаб.

Основната особеност на всички постсъветски специални служби беше, че всички те в един или друг вид бяха принудени да използват предишните си структури. Дори в Прибалтика, където разузнаването и контраразузнаването се създаваха от нулата, а съкращението КГБ беше равнозначно на най-груба псувня.

Естонците разбираха, че не могат да вземат на работа старите опитни чекисти, защото те бяха предимно руснаци: в прибалтийските управления на Комитета почти нямаше местни жители, понеже на практика всеки имаше в рода си осъждани за борба срещу съветската власт. Така че дори в най-добрите времена съотношението между местни жители и руснаци в КГБ на Естонската ССР беше петдесет на петдесет — и нито един от тези хора по определение не ставаше за служител на прозападния режим. Дори новите структури за сигурност да наемаха ветерани, това бяха само техничари, а младите сътрудници се пращаха на стаж в ЦРУ. В резултат в Прибалтика схемата на работа на контраразузнаването беше принципно различна от тази в СССР. Навремето във всеки по-голям град бе имало сграда на КГБ и служителите ходеха там на работа като най-обикновени чиновници, но сега, след обявяването на независимостта, прибалтийските специални служби се бяха покрили. Легални бяха само ръководителите на местните подразделения на държавна сигурност, а редовите сътрудници действаха под прикритието на всевъзможни фирми, като някои например дори изкупуваха цветни метали.

В такива условия спецслужбите в Прибалтика просто нямаше как да водят самостоятелна работа и затова с желание контактуваха с „приятелските“ чужди разузнавания. Британските служби дори бяха отворили собствено представителство в Талин, оказваха на КаПо (службата за сигурност в Естония) активна помощ при провеждането на контраразузнавателна дейност и до голяма степен определяха приоритетите в работата. През 1997 година в страната бяха отворени и представителства на ФБР и ЦРУ, които също оказваха на „по-малките си естонски братя“ материална и техническа помощ, като покрай това планираха и провеждаха и собствените си операции.

Ролята на спецназ в Естония се изпълняваше от така наречената команда „К“ — на черната ѝ емблема имаше сребърен череп и

кръстосани кости. През 2001 година група от тази команда беше тръгнала по улиците на рускоезичното градче Палдиски — биеха с приклади всички, които не знаеха естонски. Оттогава подобни мероприятия бяха влезли в задължителната програма при обучението на новобранците.

Най-усърдна обаче беше Естония в шпионирането — пращаше все нови и нови агенти на територията на омразната Русия. ФСС периодично издаваше тези неумели прибалтийски джеймсбондовци и дори не ги вкарваше в затвора, а просто ги екстрадираше с отвращение. Един от тези шпиони беше някой си Вилле Сон — съдбата му беше типична за естонските рицари на плаща и кинжала. Този тип навремето беше работил за Талинското управление на КГБ, после се беше разкалял публично в пресата, беше си изгубил работата, бе станал сутеньор, после гробар, пожарникар — и в крайна сметка по заповед на КаПо се беше озовал в Псковска област, където, според собствените му признания, водел „визуално наблюдение на авиационните подразделения“ и събирал „политическа информация“. На практика „шпионството“ му се изразяваше в това да клечи в храсталаците покрай военните летища, да чете псковските вестници и да търси в тях признаци на „имперските амбиции на РСФСР“. За маскировка Вилле Сон се правел, че не клечи в храстите по работа, а по нужда. Бондар бе чул, че войниците, които заловили този супершпионин, го набили с коланите си по голия задник.

След няколко месеца пак в Псков беше арестуван някой си Пьотър Калачов, също естонски гражданин. Хитрецът му с хитрец решил да напие един прапорщик от 76-а гвардейска въздушнодесантна дивизия, като при това настойчиво му задавал провокационни въпроси. Работата свършила с това, че прапорщикът му избил два зъба и го отвел в комендантството.

Щом се случеше нещо подобно, естонската преса надигаше страшен вой, а властите почваха да гонят от Талин руски дипломати. Бондар беше дълбоко убеден, че такива акции служат на една-единствена цел: умишлено и планомерно изостряне на отношенията с Русия. Естония вече беше приета в НАТО и в ЕС и се отплащаше за бонбончетата, които ѝ подхвърляха. Любимото средство на естонските спецслужби бяха гадните провокации. Ако се съдеше по неуспелия спектакъл с доберманите, те вече почваха да си разбират от работата.

А може би произшествието на плажа все пак беше нелепа случайност?

Бондар не можа да стигне до еднозначен отговор, така че откряна вратата, огледа коридора, после легна на своята половина на кревата, сложи ръце под тила си и обяви:

— Мораториумът върху разговорите се отменя.

Вера демонстративно не му отговори — правеше се, че чете.

— Как мина свалката с професора? — попита Бондар и се обърна към нея. — Подготвен ли е вече?

— Утре ще е съвсем готов — процеди Вера. — Особено ако пак излезеш на разходка с оная русолява кучка.

— Идеално. Разбрахме се да мръднем до Талин.

— Много си бил бърз бе!

Бондар си отбеляза жлъчния ѝ тон, но все пак я прегърна и ѝ прошепна в ухото:

— Вярно, бързичък съм. Но ти обещавам, че ще стигнеш финала първа.

ГЛАВА 16

И ХИТЛЕР ТЪЙ МЛАД И КРАСИВ...

Гладко избръснат, с пълни с обменени пари джобове, с почистени и изгладени дрехи, Бондар се чувстваше като истински турист, излязъл на вечерна разходка. Вера го беше хванала под ръка и се притискаше към него като котка. Кожухчето ѝ беше меко и приятно на пипане. Обиците ѝ се поклащаха тържествено и благовъзпитано. От момента, когато бяха оставили колата на паркинга и бяха тръгнали из Пярну пеша, Вера беше измерила с горделив поглед всеки срещнат. За нейно съжаление обаче минувачите бяха малко. Градът сякаш беше измрял. Цареше тишина, благопристойност и скука. Създаваше се впечатлението, че се разхождат в добре поддържани католически гробища.

Скоро стана ясно, че градът е съвсем малък — за двайсетина минути минаха от единия до другия му край, през центъра естествено. След което съпрузите Спицини се обърнаха кръгом и тръгнаха в обратна посока, но вече по друг маршрут. Центърът на Пярну се състоеше от три успоредни улици, които впрочем бяха поразително различни. Все едно бяха застроявани не само през различни столетия, но и през различни епохи. Човек можеше да ги обикаля до изнемога и пак да не намери две къщи, които да си приличат. С изключение на това, че всички бяха чисти и спретнати, че моравските пред тях приличаха на миниатюрни игрища за голф и че на всички прозорци имаше цветя.

Колите по улиците бяха малко. Колкото и да се постара, Бондар не видя нито един сребрист джип. Дори в самия център човек спокойно можеше да си крачи по платното. От време на време покрай съпрузите Спицини минаваха велосипедисти, за чието удобство бяха направени специални алеи и полегати бордюри.

— Мирише на бор — каза Вера, докато вървяха през централния площад. — И не знам защо — на рози. Розите цъфтят ли през март?

— Разбира се — каза Бондар. — Нали си има такъв израз: „цъфнал като мартенска роза“.

— Като майска. Мартенски са котараците.

— И жените.

Продължиха, без да престават да се чудят на липсата на боклуци и рекламни билбордове — в Москва беше тъпкано и с двете. Единствената реклама, която видяха, призоваваше желязците да се настанят в луксозния хотел „*Tervise Paradiis*“ с всички удобства и изглед към морето. Цените бяха безбожни. Както и цените в бутиците, които нямаше как да не привлекат вниманието на Вера. Тя се отби в два-три и излезе с убеждението, че всички естонци са отявлени нацисти.

— Националисти — поправи я Бондар.

— Няма значение. Преструват се, че не разбират руски, представяш ли си!

— Може и да не разбират.

— А, не — пламенно възрази Вера. — Много добре си го разбират.

— Как разбра?

— Ами наругах оня мухльо вътре и той веднага заплаши, че ще викне полиция.

— Щом омагьосаш Виноградски — и си тръгваме — обеща ѝ Бондар.

— В Москва?

— Да де.

— Не искам.

— Виж ти — учуди се Бондар. — Значи Естония все пак ти харесва?

— Не — каза Вера. — Изобщо не ми харесва. Но тук ми е хубаво, разбираш ли?

— Не разбирам.

— Изобщо не очаквах, че ще разбереш. Нали си мъж.

Това твърдение прозвуча по-скоро тъжно, отколкото пренебрежително, но на Бондар изобщо не му беше до нюансите в настроението на дамата му: беше видял афиша на стената на градския музей и беше зяпнал невярващо. На уважаемите посетители се предлагаше изложбата „Естонският легион на СС“, като на картинката

на афиша беше нарисуван храбър хитлерист, затиснал с подкования си ботуш една червена гадина с изплезен раздвоен език. Бондар не хранеше никакви илюзии по отношение на избора от Талин политически курс, но все пак не можеше да повярва, че в наши дни е възможна толкова откровена възхвала на фашизма. Имаше чувството, че не се намира в Естония в началото на двайсет и първи век, а на съвсем друго място и в друго време.

Отначало Вера отказа да влезе, дори запротестира, че не искала да диша прахта на „исторически секънд хенд“, точно така се изрази, но щом прекрачиха прага, млъкна.

Накипрени в есесовски униформи манекени ги посрещнаха със студени презрителни погледи. Един стискаше граната, друг беше готов да ги застреля с шмайзера си. Между тях бе окачен портрет на фюрера с красноречив надпис на естонски, немски и английски: „Хитлер спасителят!“ По стелажите и във витрините бяха наредени каски, кинжали и шмайзери, принадлежали навремето на победените есесовци. А също и наградите им, лични вещи и така нататък.

Уредниците на музея — по това нямаше спор — наистина се бяха постарали. Бяха събрали безброй експонати, за да създадат впечатлението, че фашизмът е бил приет с въодушевление от целия естонски народ. За което например свидетелстваше един плакат с надпис: „22 юни 1941 — пътят към Свободата!“ Още един плакат от същия десен гласеше: „Съпругът ти, синът ти, брат ти се бият за теб в Естонския легион!“ Не по-малко красноречив беше един стар вестник със снимка на Химлер и негова статия, преведена на естонски. Внутрителната колекция снимки на офицери с хитлеристки униформи бе придружена от набор интернационални призови: „Ако познаете на тези снимки някой свой роднина или близък, съобщете името му на музейните служители“.

Бондар изгледа на кръв уредничката — побеляла дъртофелница с лилава коса, — която ги следваше неотстъпно, и изръмжа:

— Тук има грешка.

— Каква грешка? — притесни се тя.

— Списъците на легионерите не трябва да се дават на вас, а да се пращат право в Хага.

Възрастната жена сбърчи устни.

— Ох, младежо, те от години и с Милошевич не могат да се оправят. Не им е до фашагите.

— Вие сте руския, така ли? — Тонът на Бондар омекна.

— Не ми ли личи? — Жената разпери ръце, сякаш му предлагаше да се полюбува на износените ѝ дрехи: прекалено тясно жакетче, провиснала пола и стари охлузени боти.

— Но защо работите тук? — не издържа Вера. — Запалете ги всичките тия отвратителни експонати и се махайте. Не ви ли е срам?

Възрастната жена сведе очи.

— Срам ме е, разбира се. Обаче срам не се яде, моето момиче. Пенсията ми е нищо и никаква, не разбираш ли?

— Значи се продавате за парче хляб?

— Продавам се, продавам се, драга. Вие младите днеска си живеете по други цени, а аз нямам избор. Достатъчно ми е да има какво да сложа на масата.

Вера се изчерви, обърна се и почна да изучава задълбочено някаква листовка с лаконичен, но малко нескопосан текст: „Червеноармейци! Незабавно се явете при немските войници. При неявяване ще бъдете разстреляни съгласно военновременните закони“.

„Естонските легионери са ги разстрелвали“ — помисли Вера; яд я беше не толкова на легионерите, колкото на самата нея — къде беше тръгнала да поучава нещастната измъчена от живота бабка, дето едва свързваше двата края? Да, руската пенсионерка беше принудена да се слага на естонците, за да не умре от глад. Ами самата тя доскоро? Нали и тя се продаваше. Не на естонците, а на турците. Може да не беше за парче хляб, а за дрешки. И макар че я бяха принудили да го прави насила, фактът си беше факт.

Понеже Вера мълчеше, се намеси Бондар.

— След като ще показвате чистата историческа истина — сухо каза той, — защо не направите една паралелна изложба, посветена на другите естонци — които са воювали на другата страна? Доколкото знам, в състава на Червената армия е имало естонски стрелкови корпус. Между другото, той пръв влиза в освободения Талин.

— Не дават — въздъхна старицата.

— Кой?

— Началството, кой друг.

— Добре де, музеят все пак не е частна собственост, та шефовете да си правят каквото си щат.

— Музеят е държавен и се финансира от бюджета — безстрастно го осведоми тя. — Какво да се прави, такава е политическата обстановка. То тая изложба, да ви кажа, нищо не е! По-миналата година вдигнаха в градския парк бронзов паметник на един естонски есесовец, ветеран от Двайсета дивизия на СС. Национален герой, моля ви се. Тонове бронз — и се целеше с шмайзера на изток. На постаментата пишеше: „На всички естонци, паднали за Родината и за свободата на Европа през 1940–1945 година“. — Погледна навъсилия се Бондар и поясни: — Двайсета дивизия е сформирана от естонски доброволци по заповед на Адолф Хитлер и нареждане на райхсфюрера Хайнрих Химлер. Воюва срещу съветските войски през 1944-та край Нарва.

— Но Хитлер и Химлер отдавна са пукнали — каза Бондар. — Заповедите и нарежданията им нямат никаква юридическа сила. Кой е позволил да се вдига паметник на фашистките гадове?

— Вдигнаха го със средства от така наречената Естонска лига на борците за свобода — отговори възрастната жена и се огледа подозрително. — Все хора от тази есесовска дивизия. Напоследък непрекъснато идват в Пярну. Ама непрекъснато!

— Няма ли кой да им плюе във физиономииите?! — възкликна възмутено Бондар. — Нищо че са на по осемдесет години!

— Мълчете, мълчете! — Жената трепна уплашено. — Изобщо не споменавайте за Лигата, докато сте в нашия град. Това са страшни хора.

— Тия изнемощели старчета?

— Не са само те. Зад тях стоят могъщи сили, защитават ги влиятелни хора, тъпчат ги с пари... Имат цяла армия млади нацисти, готови на всичко.

— Направо не ми се вярва — обади се Вера. — Вие да не би случайно да си измисляте нещо? Не видяхме никакъв такъв паметник.

Жената се усмихна тъжно.

— А, махнаха го. Стоя една седмица, после от кметството наредиха да го махнат, та да не се дразнели еврейските туристи. И вместо есесовеца сложиха паметна плоча с надпис: „На падналите за независимостта на Естония по фронтовете на Втората световна война“.

— Виж ти — падналите — подсмихна се Бондар. — Иди разбери кой на коя страна е паднал.

— Прав сте, прав сте, младежо.

— И къде е сега тоя бронзов фашист?

— Кметството го взе на склад и проформа го върна на Лигата...

— Възрастната жена помами Бондар с пръст и когато той се наведе към нея, зашепна бързо-бързо: — Малко след това кметът умря — подпалиха му къщата. И цялото му семейство. Двама служители в кметството пък ги пребиха — уж хулигани. Останаха инвалиди за цял живот. Казвам ви, тия от Лигата са ужасни хора, не се спират пред нищо. Няма да се учудя, ако скоро има военен преврат, подтикнат от тия „ветерани“. Така поне приказват хората. На, вземете. — Жената пак се огледа уплашено, измъкна някакви листчета от джоба на жакета си и мушна едно в ръката на Бондар.

— Какво е това? — попита той, докато гледаше с недоумение некачественото ксерокопие.

— Скрийте го, скрийте го — зашепна жената забързано и все така уплашено. — Тая листовка я разпространяваме сред туристите. Ние де, руснаците. Все пак хората трябва да са наясно какво става в Пярну, нали така.

— Да, трябва — съгласи се Бондар, докато прибираше листовката в задния джоб на панталоните си. — И ще са. Обещавам ви. Бъдете сигурна, че това ще стигне до вниманието на обществото.

— Да, точно така! — възкликна оживено Вера. — С тази история ще се заемат юристите на еф...

И си прехапа езика, като усети колко е крехък лакътят ѝ в сравнение с железните пръсти на Бондар.

— Много се радвам, че се запознахме — каза Бондар на въззрастната жена, сам се изненада от дълбокия си поклон, след което поведе Вера към изхода. Портретът на фюрера на стената чак се килна на една страна — толкова яростен беше погледът, който му хвърли на прощаване капитанът от ФСС. Възрастната жена реши, че това ще да е от ядно затръшнатата врата, но все пак за всеки случай се прекръсти.

ГЛАВА 17

СЪРЦЕ, НЕ ИСКАШ ТИ ПОКОЙ

Изложбата наистина беше много гадна.

— По-добре да ме беше завел на някое сметище, отколкото в тоя шибан музей — тросна се Вера.

— Желанията ви са закон за мен, мадам — отвърна Бондар и я подбутна към едно ресторантче с уютно светещи прозорци. Беше съвсем близо до Талинската порта, единствения оцелял фрагмент от крепостната стена, предпазвала навремето града от нашественици. На табелата беше изрисувано весело прасенце — вероятно си умираше от радост, че ще го заколят и ще го направят на салам.

Ресторантчето беше почти празно — двама взрени в халбите си клиенти и един сервитьор, който едва успя да се пробуди от дрямката си.

— Тере — каза му Вера.

— Хеад охту. — Младият сервитьор се усмихна така, че стана ясно, че казва „добър вечер“ — или може би „добре дошли“.

Щом обаче разбра, че клиентите са руснаци, се закова до масата им като разтревожен лалугер, макар храбро да се постара да запази приветливата си усмивка. И не изпускаше от зора си менюто, сякаш се опасяваше, че ще му го откраднат.

— Какво ще прием? — обърна се Бондар към Вера.

— Не знам — сърдито отвърна тя. — Всичко е написано на естонски, нищо не разбирам.

— Все пак сте в Естония — напомни ѝ сервитьорът и веднага след това се опита да им пробута някакъв си балсам, а може би ликьор: обясни им, че едно шише „*Vana Tallin*“ било направо задължително.

Щом разбра, че чашка от споменатия ликьор е 40 крони, Бондар се спря на тукашната водка „Виру Валге“, като поръча да им донесат и бира „Сааку Кихну“. Изпитваше известно неудобство, докато се мъчеше да каже имената — приличаха му на шамански заклинания.

Въпреки това младежът го разбра много добре и им предложи за мезе специалитета „вере пакъоогид“ или пък галушки „пипаркоок“.

— Какво е това „пакъо... пакъоогид“? — подозрително попита Вера.

— Бухти с кръв — обясни младежът и млясна с наслада.

— Ами тези... пипаркоок?

— Пелмени от рибешки люспи — навъсено предположи Бондар.

— О, не! — Младежът чак май се обиди. — От обикновено брашно са си, ечемично.

— Обикновеното е пшеничено — възрази Вера.

— В Естония няма пшеница — каза високо Бондар и двамата клиенти на другата маса рязко извърнаха глави към тях. Но пък като срещнаха погледа на Бондар, моментално изгубиха всякакъв интерес към него и пак го насочиха към халбите си.

Младежът чакаше — и чак трептеше от изпълнителното го негодувание. „Интересно как би реагирал на твърдението, че в Естония няма крокодили и не растат кокосови палми? Сигурно пак така на нож“ — реши Бондар. Когато най-послед поръчаха, изпита неимоверно облекчение. Както и сервитьорът всъщност — той изскочи от салона почти в тръс. След него се изнизаха и двамата други клиенти — бяха си допили бирите — и стана тихо и скучно. Вера поиска цигара и Бондар ѝ даде и също запали.

— Защо си сам? — попита Вера, след като пусна първото кръгче дим.

— Че с кого да съм? — учуди се Бондар. — Не обичам котки, за куче нямам време, папагалчетата само дрънкат, а рибките си мълчат. — Намръщи се.

— А жена?

— Не познавам жена, която би ме удовлетворила във всички отношения.

— Каква трябва да е според теб?

— Защо питаш?

— Просто така. Интересно ми е.

— Ами... — Бондар сбърчи дълбокомислено чело, — първо, трябва да може да прави сос беарнез също толкова хубаво, колкото се чука.

— Беарнез? — Вера се изхили. — Ти пък откъде знаеш какво е сос беарнез?

— Всъщност не знам — честно.

— Защо го каза тогава?

— Да се направя на по-оригинален.

— Значи соса беарнез го разкарваме — каза Вера, след като изчака сервитьорът също да се разкара: беше донесъл водката. — С думи прости — искаш жена, която хем да ти готви вкусно, хем да е винаги готова за секс. Права ли съм?

— Не съвсем. Трябва и да е красива.

— Я уточни.

„Златиста коса, кафяви очи, прекрасно лице, съвършена фигура“. Мисленият портрет на покойната Наташа беше толкова ясен, че Бондар се намръщи още преди да е гаврътнал водката.

— Като богиня — каза; малко прегракнало.

— Полубогиня не става ли? — язвително попита Вера.

— Не обичам наполовина.

— Тогава бъди така мил да налееш и на мен. Не наполовина обаче. Догоре.

Пиха, после сервитьорът пак дойде и се наведоха над супата. Тази на Бондар се ядеше — някаква риба с картофи, но на Вера ѝ се наложи да се бори с нещо с бира, копър, магданоз и целина.

— И после какво? — попита тя, докато разбъркваше нещото с лъжицата.

— Какво „какво“? Още една супичка?

— Не. Водка и да ми отговориш — заяви Вера. — Какво друго трябва да прави твоята богиня?

— Да не близва и капка, разбира се, да е умна, скромна и така нататък. А бе — стандартният комплект за богиня.

— И ако намериш такава жена, какво, ще се ожениш ли за нея?

— Никога — отвърна Бондар. — Виждаш ли, проблемът е, че вече съм женен.

— И коя е тази щастливка? — Вера се намуси. — Ще ми се да го видя това небесно създание.

— Именно. Небесно създание — именно. Женен съм за призрак. — Лъжицата на Бондар изтрака в чинията. — За да обикна друга, трябва да забравя жена си, а... а не мога и не искам.

— Жена ти... умряла ли е?

— Да. — Цигарата — ухапа я по-силно — трепна.

— Деца имавте ли? — тихо попита Вера; взираше се в недоядената бирена супа.

Щракна запалка. Газта изсвистя покрай стиснатите му устни. И чак след това Бондар каза малко пресипнало:

— Никога не ме питай за това. — Наля си, изпи водката на един дъх и повтори: — Никога.

— А за какво да говоря? За мен ли? — попита тя.

— Може.

Млъкнаха и загледаха как на покривката се появява второто. Бондар пак беше улучил — беше си поръчал свинско със зеле с неблагозвучното име „мулгикапсас“ — но пък миришеше страшно вкусно. И беше вкусно. Вера беше избрала „хернетатрапудер“ — някаква варена мръвка с грахово булгурена кашичка.

Опита „пудера“, намръщи се и каза:

— Знаеш ли, мечтая си за нещо.

— За свинско със зеле? — предположи Бондар. — Да ти поръчам и на тебе?

— Не, сериозно ти говоря.

— Аз също. Много е вкусно, наистина.

Вера си наля водка, изпи я на един дъх, разбърка с отвращение това, което ѝ бяха сервирали, и каза тихо:

— Знаеш ли, преди си мислех, че щастието е да имаш всичко. Да не ти пука от нищо, да си имаш приятелки, богати любовници, дрешки, да ходиш по партита и в чужбина. Но... не е това.

— Ако не бъркам, ти беше завършила педагогика — каза Бондар, без да спира да дъвче. — Върви на село. Ще учиш дечицата на буквичките, ще црпиш дърва, ще переш на реката. Ще се отървеш от всичките си проблеми.

— Не ме прекъсвай! — Вера тропна с юмруче по масата. — Да не мислиш, че само на тебе ти е кофти? Да не мислиш, че другите нямат сърца или че ги болят по-малко? О, още не съм погребала никого от близките си, но ми е гадно, разбираш ли? Писна ми! — Тя пак удари с юмрук по масата и насмалко да си бутне чашата. — Писна ми от тая свобода! Знаеш ли какво искам? Искам някой да ме прегърне и да ми каже: „Моя си и ще си с мен завинаги“. — Тръсна глава. — Не,

не искам това. Лъжа. Искам ти да ме помолиш да съм с тебе. Ти, Женя, ти — никой друг.

Бондар преглътна последната хапка и възпитано се избърса със салфетката. Не гледаше Вера. Изобщо не мислеше да я пуска да се докопа до душата му. Много е сложно — и боли — да си разкриваш сърцето на всяка жена, с която лягаш. Болката не закъсня — прободете го в гърдите като нож.

— Ами добре. — Бондар вдигна рамене. — Рано е да си тръгваш — още не са ни донесли десерта.

И още преди да е свършил, Вера вече беше скочила — насмалко да обърне масата, — изгледа го безмилостно и побягна навън.

— Келнер! — ревна Бондар. — Сметката!

Плащането се проточи, все едно не бяха хапнали двама, ами се теглеше чертата на банкет за двайсет души. След като я тегли и преброи парите, сервитьорът невъзпитано си позволи да напомни, че в Естония било прието да се дава и бакшиш.

— Колко? — попита Бондар.

— Десетина-двайсет крони, вие си преценявате.

— Преценката ми стига до пет. И даже това ти е много.

Бондар му хвърли парите и излезе. Не знаеше всъщност какво точно иска: да види, че Вера го чака, или да се радва, че я няма.

Вече беше съвсем тъмно. По дърветата светеха червени, жълти и зелени гирлянди — с успех заместваха забулените от облаци звезди. Беше и пусто. Бондар тръгна по улицата към паркинга, където бяха оставили аудито. След няколко минути видя Вера, настигна я, хвана я за лакътя и попита малко троснато:

— Какви са тия номера? Тука сме по работа, не сме дошли да си играем игрички. Да не си забравила?

— Не съм — тихо отвърна Вера. — Няма вече.

— Е, добре.

— Не е добре. По-лошо е. Но няма значение. Знам си задачата.

— Извинявай — глухо каза Бондар. — Аз съм виновен. Не трябваше да се... сближаваме де.

Вера рязко се извъртя към него и почти викна:

— Ама много си тъп ти бе! Нищо не разбираш — и не искаш да разбереш! На това близост ли му викаш, а? Аз те обичам бе, идиот с идиот!

И понечи да побегне в тъмното, но Бондар я хвана, прегърна я и я притисна към себе си.

— Не исках да те обидя, честно. Дори ми харесваш. Наистина. Хайде да отложим изясняването на отношенията, става ли?

Тя го погледна недоверчиво.

— Сериозно? Харесвам ти?

— Казах „дори“ — отсече Бондар. — Не му е мястото тук и сега да си приказваме за тия неща.

Вера наведе глава и загледа велурените си ботушки с такова внимание, все едно щеше да ги купува. После вдигна очи и се усмихна през сълзи.

— Знаеш ли, четох една книга, не помня как се казваше. И значи накрая двамата са в един хотел. И тя му казва, че го обича, а той обръща гръб и гледа през прозореца. И там, зад стъклото, има врабчета — чикчирикат си и го гледат. Искат да разберат дали хората могат да си дават щастие един на друг.

— И? — попита Бондар. — Разбраха ли?

— Не знам. Мъжът значи си казва: „Ще броя до сто. Ако не си тръгне, ще я прегърна. Ако почне да се облича, изобщо няма да се обърна“.

— Хм. И после?

— После — край. — Вера вдигна рамене. — Авторът не казва. Но точно това е най-интересното.

Бондар запали цигара, присви очи от лютивия дим и измърмори:

— Мога да ти кажа какво става после. Той не стига до сто, понеже тя го вика. И са заедно два дни, след което разбират, че не си е струвало. Така става в тоя живот. С много редки изключения.

— Аз съм изключение — твърдо каза Вера.

Бондар я изгледа, без да каже нищо, после я целуна в устата.

Тя не отвърна на целувката му, дори напротив — дръпна се. Но очите ѝ сияеха от щастие. Хвана го за лакътя и го поведе към колата.

— Да се прибираме — каза след секунда. — Ако изобщо те интересува, Женя, за последен път, като ме целуваха така, бях още

ученичка — и те лъжа, разбира се. Разбираш ли какво искам да ти кажа?

— Не — честно си призна Бондар. — Но пък щеше да е странно, ако разбирах, нали? Понеже съм мъж.

— Точно затова ти казвам да се прибираме... — Вера го дръпна за ръкава. — За да се уверя, че казваш истината.

ГЛАВА 18

ТАЙНИ В МРАКА

Бондар лежеше и се взираше в мрака. Чакаше всички да заспят. Както винаги в подобни случаи да не заспи му помагаха стиховете, които услужливо му предлагаше паметта му.

*Падат звездите в ръжта и зората в небето
изсичат,
и чертаят бразда след бразда след бразда.
Не, не вярвай в лъжата на мрака,
плюй на смъртта във очите
и повярвай в искрата в душата — във своята звезда.*

Бондар малко унило си помисли, че не усеща в душата си никаква искра, но пък мрак — колкото щеш. Зад прозореца нямаше никакви звезди, само ръждясалата крива месечина разпаряше от време на време небесната завеса, та за миг да надникне през облаците и пак да се скрие в тъмния въртоп. Вера спеше толкова нацупена, все едно сънуваше, че пак е тръгнала да гали Бондар, а той я е отблъснал и й е казал да кротува. Тиктакането на часовника само подчертаваше нощната тишина.

Стиховете, които идваха неканени в главата му, изобщо не му помагаха да се отърве от неясната тревога, която го беше обзела. Тревога, предизвикана от прочетената преди лягане листовка, която му беше дала възрастната жена в музея. Редовете й се бяха впили в мозъка му като трън. Трън, който не можеш да измъкнеш.

Листовката гласеше:

Хора, бдете! Кафявата чума пак плъзва по света!

От 1991 година, откакто Естония стана независима държава, бившите есесовци правят ежегодни сбирцища и шествия на ветераните от СС.

Също като в Рига, това става с позволенията на официалната власт.

Също като в Рига, в тези мероприятия участват представители на същата тази власт и дори поздравяват бившите войници и офицери от СС със съответните годишнини. Много от участниците в тези мероприятия са наградени с хитлеристки железни кръстове. Съвсем заслужено, впрочем.

През 1942 година по заповед на Адолф Хитлер е създаден Естонският легион на СС — през януари 1944 година той става известен като 20-а дивизия на СС. Повечето „бойни“ действия на така наречените легионери са на територията на Русия — край Ленинград, в Новгородска и Псковска области. Там легионерите опожаряват селата в районите, където се води партизанска борба, бесят борците от съпротивата, грабят или провеждат така наречената „мобилизация на ресурси“ за фашистката армия. Изнасилват девойките, след което ги режат с циркуляра, който специално за тази цел карат в обоза си — наричат го Малката Мари. Дотогава тези са-дисти вече са участвали в еврейските погроми. На 25 октомври 1941 година например бригаденфюрер Щаленберг докладва, че унищожаването на евреите в Прибалтика се провежда от полицията и доброволни отряди, и го нарича „самопречистване“. Към доклада е приложен Отчет за броя ликвидирани и карта, на която са отбелязани масовите гробове. До януари 1942 цялото еврейско население на Естония е унищожено.

Хитлеристите използват естонските фашисти, за да реализират решенията на т.нар. Ванзейски протокол (проект за ликвидирането на 11 милиона евреи в заграбените от фашистите територии). На естонска земя са създадени 140 лагера на смъртта, в които са натикани затворници от много европейски страни. Част от тези

лагери са само за евреи, но има и „интернационални“. Естонските фашисти успяват да „модернизират“ процедурата за получаване на „икономическа изгода“ от унищожаването на затворниците. В Освиенцим специалните команди вадят златните коронки на труповете и свалят венчалните пръстени от пръстите им — но естонските „рационализатори“ вадят златните зъби на живи хора с клещи, преди да ги изправят за разстрел.

Нито един от тези садисти не е осъден. Напротив. Всяка година в Деня на независимостта на Република Естония министърът на отбраната награждава бившите есесовски легионери с ордени и медали. Съвсем открито, на държавно равнище, се изказва благодарност и се признават „заслугите“ на хора, служили във въоръжени формирования под командването на Хайнрих Химлер. И тези хора са си направили свърталище в древния епископски замък в Каапсалу — този паметник на националната култура. С разрешението на властите, разбира се.

Освен това отскоро бившите есесовци започнаха да посещават воинските части и да провеждат „възпитателна“ работа със сроднослужещите и с офицерите. Организирах се в така наречената Естонска лига на борците за свобода — която всъщност планира да завземе властта в републиката. Рускоезичното население вече е нарочено за унищожаване и насилствено прогонване от страната от тези изроди.

Естонските фашисти искат да се изкарат благородни борци за „свободата на нацията“. Но думата „свобода“ не може да стои редом със свастиката и с двете ужасни букви SS.

Ясно е, че обединилите се в Лигата грохнали ветерани не са заплаха, а жалка картинка. Помислете си обаче с чия кръв са изцапани ръцете на тези палачи. Да не говорим, че побелелите им коси, треперещите им ръце и изкуствените им зъби са отлична маскировка за днешните мръсници, които се крият зад прегърбените им фигури.

Тези старци са изкарани на сцената, та Евросъюзът да гледа на истерията им през пръсти. Онова обаче, което става зад кулисите, си остава тайна — но е ужасно, наистина ужасно.

Естонските националисти и неофашисти са коварни. Взеха си поука от латвийския скандал, когато основната вина за опита за реабилитиране на СС падна върху Рига, и действат много по-хитро. Не се подвеждайте за истинските цели на така наречената Лига на борците за свобода. Направете всичко възможно, за да пресечем попълзновенията на тези изроди още в зародиш.

No pasaran!

Бондар се закле наум, че веднага щом се върне в Москва, ще напише докладна за положението в Пярну, тихичко стана и без да пали лампата, си obu джинсите и си намъкна пуловера — от дебела черна вълна. Взе внимателно обувките си, измъкна се от стаята и възможно най-безшумно слезе по скърцащата стълба. По принцип никой не можеше да му забрани да се разхожда посред нощ, но пък не искаше да се обяснява нито с професор Виноградски, нито с така наречената му годеница.

На първия етаж цареше същата тишина като на втория. Бондар отвори вратата и взе ключовете от кукичката на касата — не му се щеше да обикаля отвън до сутринта, ако стопаните намислят да проверят дали са заключили.

Прибра ключовете в джоба си, тихичко затвори — бравата щракна — и излезе. Хладният вятър близна лицето му като куче любимия си стопанин. Бондар вдиша с наслада чистия въздух и бавно тръгна през двора. Искаше да разбере дали къщата се наблюдава. Каповците може и да не бяха сложили подслушвателни устройства, но това не означаваше, че не са поставили външно наблюдение. Методите на специалните служби са еднакви по целия свят — било в Естония, било в Африка. Начините да разбереш дали те следят също не са кой знае колко оригинални.

Стигна до ъгъла на къщата и чу приглушени гласове. Мъж и жена. Приклезна зад стария фолксваген на Виноградски, мина

приведен четири крачки и внимателно надникна. В сянката на къщата стояха двама. Мъжът беше с тъмни дрехи и почти се сливаше с мрака. Жената обаче се виждаше съвсем ясно. Беше Ингрид — и беше излязла на тайната среща с дълга до глезените бяла нощница. От една страна, това облекло беше прекалено лесно забележимо за нощни разходки. От друга — прекалено леко за март.

Може би точно по тази причина разговорът беше съвсем кратък. Двамата си шепнеха на естонски и Бондар не можа да разбере нищо, но си личеше, че не присъства на любовна среща. Нямаше прегръдки, нямаше целувки. Щом Ингрид свърши да говори, мъжът ѝ каза две-три думи, след което прескочи ниската каменна ограда и изчезна. Ингрид се плъзна към вратата като привидение и влезе. Годеникът ѝ най-вероятно спеше дълбоко. Бондар не би се учудил, ако му е дала приспивателно.

За да не се натъкне на неизвестния зад оградата, Бондар остана зад колата десетина минути. Страшно му се пушеше, но няма сигурен начин да се издадеш в мрака от това да запалиш цигара, за да дръпнеш поне два-три пъти, пък било то и в шепи. Бондар нетърпеливо поглеждаше стрелките на часовника си и се опитваше да си припомни околността. Сътрудниците на естонската служба за сигурност — за по-просто каповците — би трябвало да контролират и трите подхода към къщата, за да не позволят Виноградски да бъде изведен незабелязано. Което означаваше, че наблюдателният пост е разположен някъде близо до кръстовището — на стотина метра от къщата.

Най-вероятно тайнственият събеседник на Ингрид вече беше стигнал до приятелчетата си. И сега — максимум щяха да са трима — седеше с тях в някоя спряла на банкета кола. Къде обаче бяха базирани? Отляво, по пътя към морето, нямаше никакви къщи. Градът беше отясно, но пък до него беше прекалено далече. Бондар си представи водонапорната кула, до която се стигаше право по тесен черен път. Да, ако му възложеха да наблюдава жилището на Виноградски, щеше да си разположи щаба и наблюдателния пункт там. Или поне на пътя.

Погледна си часовника, прескочи оградата, но не тръгна по пътя, а покрай него. Очите му вече бяха свикнали с тъмнината, така че вървеше съвсем тихо. След около половин километър видя стъклено

павилионче с надписи на естонски, немски и английски. На паркинга пред него беше спрял двуетажен автобус. Огромните му прозорци светеха.

Бондар се промъкна по-близо и видя зад предното стъкло две флагчета — едното беше американското знаме, а другото, синьо, с кръг петолъчки, на Европейския съюз. Пред отворената врата на автобуса стояха трима младежи по анцузи. Пушеха и си приказваха — на украински — и очевидно не им беше студено. Не беше проблем да се разбере защо: от отворената врата се носеше аромат на кафе и коняк. Което отговаряше и на въпроса защо не са на бара в павилиончето — имаха си всичко, което им трябваше.

След малко младежите се качиха в автобуса, вратата му се затвори със съскане и пътниците останаха в своя мъничък свят: и онези, които дремеха на седалките, и онези, които сънено гледаха телевизорите с поредния безкраен холивудски екшън, и тримата младежи, които бяха изпушили по цигара и сега сядаха при спътниците си. Синьо-черно-белият автобус потегли тежко, но бързо набра скорост и по черния асфалт се замяркаха квадратчетата светлина от прозорците му.

Други коли не се виждаха. Бондар претича през шосето, заобиколи в широка дъга и тръгна да се връща. Пуловерът не го пазеше кой знае колко от студа и той затича, но после спря, за да не се натъкне на засада.

Засадата беше точно там, където беше предполагал: до черния път, на стотина метра от кръстовището. Бяха завили колата с брезент и тя почти се сливаше с храсталака. Ако се съдеше по големината и формата, беше джип. Дали пък не беше онзи, сребристият, от който бяха насъскали доберманите?

Бондар направи още няколко крачки и спря. Можеше да стои неподвижно часове наред — и отдавна се беше научил как и да клечи така, че да не го заболят краката. Да не говорим, че имаше на разположение хиляди стихове, с които да подслади чакането. Порови се в архивите на паметта си и измъкна части от „Писмо от рая“ — репортаж от отвъдното в известен смисъл.

„Ето, всички се редят — подиграваше се поетът, — щот е много интересно. Раят вече не е ад и се влиза много лесно“. По-нататък не го помнеше точно, но пък си спомни момента, където раят става най-обикновен пазар. Можеше дори да го каже на глас, вярно, но не пред представителки на слабия пол:

*Ябълките — на корем,
чак да се продрискаш,
но череши хич — съвсем,
даже да поискаш.*

Бондар успя да убие с подобни строфи четирийсет-петдесет минути, но онези в колата изобщо не искаха да се покажат. Зад предното стъкло — не беше завито с брезента — изобщо не светна цигара, да не говорим за запалка. Никой не слезе дори да се изпикае. Както и да го гледаш — трябваше да поразузнае.

— Освен да си поискам черешки — прошепна Бондар, легна по корем на мократа земя и запълзя.

И съжали, че не си беше взел пистолета. Понеже ако някой следеше от джипа, нямаше как да не го забележи. И въпреки това не се отказа от онова, което беше намислил. Предупреден — значи въоръжен.

Стигна до обекта на любопитството си и внимателно повдигна брезента — не какъв да е брезент, а военен, камуфлажен. Колата наистина беше сребриста и наистина беше онзи джип. Бондар долепи ухо до студения метал, усмихна се удовлетворено и запълзя назад. Идиотите в джипа бяха решили да си пуснат поп музика. Много лошо — не се прави засада така. Поезията си е друго — стига да не рецитираш на глас, разбира се.

Обратният път мина без произшествия. Бондар вече се надигаше да се прекатери през оградата, когато някой зад него изсумтя и се хвърли на гърба му.

Една ръка го стисна за гърлото, другата — за долната челюст: и я дръпна нагоре. Непознатият искаше да му счупи врата. Бондар посегна зад главата си с дясната си ръка, напипа тила на нападателя, пръстите му се вмъкнаха под скиорската шапка и стиснаха коса — може би

просто влажна, но по-вероятно мазна. Другата му ръка се вкопчи в ухо — при тази хватка беше лявото.

Рязко се наведе и праметна непознатия през гърба си. Чу как далакът му изпуква. Нападателят му понечи да се надигне и дори отвори уста да каже нещо — или да повика помощ, — но Бондар го изрита в адамовата ябълка и той само изхърка и се плъосна по задник. Не се виждаше да има оръжие — нито хладно, нито огнестрелно. Шапката — с цепки за очите — скриваше цялото му лице.

Вместо да му я смъкне или просто да го довърши, Бондар спешно се преобрази в бизнесмена Спицин, отстъпи и възкликна достатъчно високо:

— Помощ! Полиция!

Не можа да докара съвсем треперлив глас, но явно беше достатъчно убедителен, защото непознатият, който допреди миг беше искал да му счупи врата, скочи като ужилен и побягна — първо на четири крака, после и на два.

Вероятно беше същият, който си беше шушукал с Ингрид, но Бондар реши да не го гони, за да провери догадката си. Нощните преследвания не се връзваха с имиджа му на младоженец. От друга страна, никой не можеше да забрани на младоженеца Спицин да си извади цигарите и да запали, така че Бондар го направи.

Дръпна дълбоко и се огледа в тъмното, макар да беше сигурен, че точно сега няма да има нови атаки. Най-вероятно се беше сблъскал с един от агентите, наблюдаващи къщата. Дали непознатият беше знаел кой е? Нямахше отговор на този въпрос. От друга страна — вече биеше вторият звънец. Кога щеше да прозвучи третият и завесата да се вдигне? И какъв щеше да е спектакълът?

Чукна фаса с пръст и той очерта рубинена дъга и изсъска в една локва. Бизнесменът Спицин непохватно се прехвърли през оградата. Капитан Бондар безшумно стъпи в двора и също така безшумно влезе в къщата. Интуицията му подсказваше, че утрешният ден ще е решаващ. За кого обаче?

Реши да не чака отговор свихе, съблече се и легна до кротко похъркващата Вера. Заспа толкова бързо, че дори не успя да се обърне към нея, както беше намислил.

ГЛАВА 19

ЧЕ КОЯ Е СТОНКА НЕ ОБИЧА СКОРОСТТА?

Бондар стана рано и излезе да потича. Ръмеше. Сребристия джип го нямаше, но пък малко под водната кула беше спряла друга кола и до нея бяха клекнали двама — със смъкнати гащи. Щом видяха Бондар, побързаха да се качат и колата отпраши. Най-вероятно дори не бяха успели да си дообършат задниците. Бондар си представи недоволните им физиономии, позасмя се и реши да се връща.

Прибра се ходом — не искаше да доизмъчва и без това измъчените си от никотина дробове. Но и не мислеше да отказва цигарите.

Преди закуска проведе подробен инструктаж с Вера и ѝ нареди да е максимално предпазлива. Дотук поне каповците не бяха предприели нищо опасно, но един дявол знае какво можеше да намислят, особено сега, след среднощния сблъсък. Вера механично кимаше, докато го слушаше, после каза:

— Обаче внимавай в Талин, Женя.

— Не мисля, че ще има някаква опасност — отвърна Бондар. — Поне докато стигнем там.

— И аз — увери го Вера. — Обаче там... По очите ти ще позная дали си я чукал тая русата. Много внимавай.

Въпреки това страшно предупреждение закуската, според протоколния език, мина в топла дружеска обстановка. Вера и Ингрид, все едно се бяха наговорили, не се дърлеха, а се усмихваха мило и си говореха за някакви техни си, женски неща. Професорът пък се възползва от това, че не го прекъсват, и разказа на Бондар за плановете си да разработи нова методика за изследване на антигенните качества на бактериите, вирусите, клетките и така нататък.

— О, чудесно — одобри Бондар. — Ще е истинска революция в биологията.

— Ама моля ви се, моля ви се! — смутено възрази Виноградски. — Първият в тази област е Ерлих — тъкмо той разработва така наречената теория за страничните вериги и показва механизма на образуването на антитела по отношение на други вещества с екзо- и ендогенен произход.

— Голям учен — каза Бондар. — Наскоро го предложиха за награда, нали? Май го гледах по телевизията.

— Какво-какво? — слиса се Виноградски. — Каква награда?

— О, не помня. Държавна, мисля.

— Но Паул Ерлих е умрял!

— Е, може би съм гледал репортаж за живота и откритията му.

— Мъртъв е от почти сто години — добави Виноградски.

— Лека му пръст. Но все пак е извадил късмет — поне не е видял упадъка на съвременната микробиология.

Тази иначе доста тъпа забележка излезе сполучлива, поне за целите на Бондар.

— Грешите, наистина грешите, Евгений Николаевич — пламенно възрази Виноградски и се ококори като кукумявка. — Микробиологията преживява небивал разцвет. В момента целият свят е стресиран и в това няма нищо чудно. Човечеството навлиза в окончателната фаза на еволюцията си, в Третата световна война. — Професорът прегърна Ингрид и като дирижираше с лъжичката, с която допреди малко беше ял кисело мляко, продължи: — Днес специалистите като мен са наистина много търсени. Съединените щати например не желят средства да наемат хора, които могат да създадат ефективното бактериологично оръжие на новата ера. С помощта на това оръжие човечеството ще се отърве от две трети от мързеливците, които пречат на прогреса.

На Бондар — беше затворил за миг очи — му се стори, че тази тирада завършва с безумния кикот на хиена. Но когато ги отвори, видя подсмивващия се Виноградски — много доволен и от себе си, и от ролята си в човешката история.

— Благодаря, много вкусно беше — каза Бондар и стана от масата. Беше съгласен с мнението на професора, че Третата световна война вече е започнала и дори се вихри, но мислеше не само да оцелее в тази война, но и да е победител в нея. — Да ви кажа, оптимизмът ви е наистина заразителен, Сергей Николаевич. — Усмихна се на

професора. — Много ми беше приятно да си поприказваме, но с ваше позволение вече трябва да тръгвам. Заедно с добрата ви фея, както много сполучливо я наричате.

— Милиция! — развика се Виноградски и се разсмя. — Отвличат ми годеницата!

— Ще се постарая да не сте съвсем самотен, професоре — разсмя се и Вера, Ингрид обаче се намръщи, все едно ѝ бяха ударили шамар.

— Идвам след минутка — каза тя и забърза към спалнята. Професорът набързо пожела на Бондар лек път и заситни след нея.

Сбогуването с Вера продължи колкото за една кратка целувка, а след това Бондар излезе на площадката и заоглежда околността. Основното му внимание беше съсредоточено върху водната кула — там блесна нещо като оптичен мерник.

— Кой живее там? — попита той Ингрид, щом тя излезе.

— Че кой ще живее във водна кула? — учуди се тя.

Резултатите от този простичък тест го удовлетвориха. Едно съвременно градско момиче, че и американка при това, едва ли можеше да направи разлика между водонапорна кула, пожарникарска такава и елеватор. Ингрид явно не беше наивката, за каквата се представяше. Съмненията му по този въпрос всъщност бяха изчезнали още вчера, впрочем.

Докато се качваха в колата, мълчаха леко отчуждено. След минута аудито набра скорост и полетя към Пярну. Бондар не се учуди, че нямат опашка — приятелчетата на Ингрид знаеха къде отиват и можеха да се включат на всеки етап по маршрута. Дали щяха да пробват елементарна катастрофа обаче, или щяха да измислят нещо по-оригинално?

— Защо само се мръщите и гледате в огледалото? — попита Ингрид.

— Страх ме е да не ни нападнат — честно отвърна Бондар.

— Кой?

— Поклонниците ви. Днес сте наистина неотразима.

Ингрид — беше сменила поличката и чорапите с джинси — се разсмя облекчено.

Аудито заобиколи града и излезе на шосето за столицата, което по нищо не отстъпваше на прочутите немски аутобани. Асфалтът беше толкова гладък, че нямаше не само дупки, но дори и локвичка. Бондар тъкмо вдигаше сто и двацет, когато Ингрид — беше пребледняла — възкликна:

— Намалете или слизам. Не съм камикадзе все пак.

Бондар се подчини безропотно. Не заради каприза на Ингрид — тя все пак също имаше интерес да пътуват до столицата, в това нямаше никакво съмнение. Но над шосето витаеше незримият дух на естонската пътна полиция с костенурските ѝ навици и с тъпата ѝ носорожка подозрителност. Срещата със служителите ѝ плашеше Бондар много повече от възможните провокации на каповците. Той намали до разрешените сто километра в час и хвърли поглед към спътничката си.

— Винаги съм си мислил, че американците обичат скоростта — също като руснаците.

— Във вените ми тече естонска кръв — напомни му Ингрид. — Всички ние, с корени от Прибалтика, сме предпазливи.

— И бавни — добави Бондар.

— Боже господи, писнало ми е от тези стереотипи. От къде на къде пък да сме бавни?

— Мога да го потвърдя с факти.

— Ами хайде де.

— Населението на Естония например — каза Бондар. — В началото на двацети век е било милион и сто хиляди. Сега сте малко повече. Как бихте обяснили толкова нисък ръст на раждаемостта?

— О, с безброй причини — нервно отвърна Ингрид.

— Но главната все пак е една.

— И коя по-точно?

— Ами нали естонците казват, че Коледа била по-хубава от секса, понеже идвала по-често. И раждаемостта съответно пада.

— Глупости!

— Защо, да не би сексът и Коледа да са с еднаква честота? — подсмихна се Бондар.

Ингрид не каза нищо, гледаше право напред. Излезе от трансa си чак когато аудито изпревари един автобус и се размина на косъм с колата в насрещното платно — и заяви:

— Имате много изкривена представа за темперамента на естонците. Те изобщо не приличат на току-що излезли от анабиоза космонавти. А пък естонките... са много по-сексуални от рускините.

— За пръв път го чувам това. — Бондар се усмихна недоверчиво. Караше колата и пушеше с еднаква небрежност.

— Защо, какво изобщо сте чували за естонките? Какви си ги представяте?

— Какво има да си представям, след като най-добрата представителка на нордическата ви раса ми е до дясното коляно?

Това за коляното май не се хареса много на Ингрид, понеже тя се поотдръпна, но после все пак каза:

— Ще се наложи да ви разочаровам. Външността ми не е на типична естонка. Щом стигнем в Талин, се поогледайте. Ще видите много повече брюнетки, отколкото блондинки.

— Е, хващам се на бас — каза Бондар, — че повечето са боядисани. Колкото до ориентацията към катраненочерни коси, тя си има елементарно обяснение. Доколкото успях да забележа, след седем вечерта животът в Естония замира. Всъщност да де — какво да правят жените, след като магазините затворят? Познахте — да гледат телевизия.

— Не съм казала нищо — сърдито възрази Ингрид.

— Но си го помислихте. — Бондар ѝ се усмихна. — А какво показват по телевизията? Пак познахте — латиноамерикански сериали. А пък в тях, както знаем много добре, героините са все с катранени коси.

— Много просто изкарвате всичко.

— Че какво му е сложното, щом става въпрос за жени?

— Между другото, смята се, че сме загадъчни.

— Насекомите също са загадъчни, но само за онези, които нищо не отбират от тях — сухо отбеляза Бондар и започна двойно изпреварване.

— А вие отбирате, така ли? — Ингрид го погледна изучаващо.

— От насекомите?

— От жените.

— Ей сега ще видим...

Бондар натисна спирачките и рязко спря на банкетата. Искаше да провери доколко е важно за Ингрид да си доиграе играта докрай.

Понеже не се беше съгласила да пътува с него за тоя дето духа, нали. И не за да я черпи един обяд. Всъщност държеше се с него почти студено. Защо тогава се преструваше? И до каква степен беше готова да отстъпи на натиска му и да се прави, че е съгласна?

Щом я прегърна, очите ѝ станаха студено тъжни, все едно се беше убедила в някакъв неприятен факт. Бондар разбираше, че не ѝ е до ласки — да не говорим за толкова любимия на всички американци секс на задната седалка. Така че реши да се разгорещи.

Устните ѝ бяха ледени, а тялото — от мрамор. Той си спомни някакъв стар филм, в който един младеж галеше една статуя на жена в пуст парк — посред зима. Сега беше в почти същата ситуация. Ингрид не се дърпаше, не бягаше от целувките му, но устните ѝ бяха здраво стиснати, да не говорим за зъбите — те направо щяха да се счупят от стискане. Когато разкопча жълтото копче на джинсите ѝ и дръпна ципа, тя само измърмори протестиращо, но изобщо не направи опит да спре ръката му. Бондар се възползва от това, след което се поотдръпна и я погледна в очите — въпреки очакваното те бяха съвсем студени и изобщо незабулени от влага.

— Сега доволен ли сте? — попита тя.

— Не — призна си честно Бондар. — Очаквах ответна страст.

— От къде на къде?

— Спомних си разходката ни край морето. Като че ли искахте да направите някакво признание. Е, сега е най-подходящият момент.

— Не сте ме разбрали. — Ингрид поклати глава. — Никакво признание. Просто исках да ви предупредя, че близостта между двама ни е невъзможна.

— Защо? — учуди се Бондар; лявата му ръка все така си стоеше на най-топлото ѝ местенце.

— По чисто физиологически причини.

— Само не ми казвайте, че сте равнодушна към представителите на противоположния пол. Защото как ще ми обясните тогава интереса си към Сергей Николаевич?

— Привлича ме интелектът му, кръгзорът му и ерудицията му — рязко каза Ингрид. — Като мъж ми е безразличен.

— А аз? — палаво попита Бондар и размърда средния пръст на лявата си ръка.

— Вие също — отговори Ингрид абсолютно невъзмутимо. — Аз наистина съм лесбийка и изобщо не ме интересува дали ми вярвате, или не. Запазете енергията за жена си.

— Тогава защо тръгнахте с мен?

— Вие настояхте. Впрочем, ако съм ви разочаровала чак толкова, в Талин лесно ще си намерите някоя по-сговорчива. — Бледите устни на Ингрид се извиха в язвителна усмивка. — Дори ще ви кажа една фразичка, която ще ви помогне: „Ма армастан синд, мину калликe“. Повтаряйте я на избраницата си дотогава, докато не ви се отдаде.

— А, не, благодаря — изсумтя Бондар. — Вече се убедих, че естонките по-лесно ще се съгласят да ми подарят снимката на дядо си, който е бил в „горските братя“, отколкото да ме дарят с взаимност.

— Защо непрекъснато забравяте, че съм американка, а не естонка?

Космите под ръката на Бондар бяха неочаквано меки, редки и дълги — можеше да ги намотае на пръстите си. Той потисна това малко непристойно желание и въздъхна отчаяно:

— Американки, естонки — то пък голямата разлика! Като не бутате — не бутате. И къде съм тръгнал за Талин, а? Да гледам музеи ли? — Дясната му ръка завъртя ключа на колата. — Изобщо не ме интересуват музеите ви. Прибираме се.

— Ама как така?! — възкликна Ингрид.

— Просто така — прибираме се — студено каза Бондар и измъкна ръката си от джинсите ѝ.

— Не-не, чакайте — бързо каза Ингрид и поизви гръб, за да си вдигне ципа. — Аз съм жена все пак, а ние, жените, както се пее в онази ария, сме винаги лекомислени. Току-виж на връщане... Стига да сте достатъчно нежен и...

— Винаги съм нежен — увери я Бондар.

Лявата му ръка беше съвсем суха, но преди да хване волана, той измъкна някакъв парцал изпод седалката, демонстративно я избърса и също толкова демонстративно изхвърли парцала през прозореца.

Аудито вдигна облак прах, излезе от банкетата и се понесе към Талин. Ингрид се облегна на седалката и въздъхна облекчено.

ГЛАВА 20

ТАЛИН — ГРАД НА КОНТРАСТИ

Стигнаха Талин без преmeidия и Бондар без особено желание се приготви да изпълнява ролята на турист. Ингрид още от самото начало хвана бика за рогата: веднага щом спряха на паркинга, слезе от колата и посочи една далечна кула, забила се в увисналия тумбак на облаците.

— Това е прочутото талинско кметство. Наистина трябва да го видите. Ще отидем пеша, през Стария град.

— Защо не с колата? — унило попита Бондар: вече беше успял да прецени, че разходката ще е доста дълга.

— Цената за паркиране в центъра е много по-голяма — обясни Ингрид. — Тук плащаме десет крони. По-нататък е три пъти по-скъпо.

— Какво, само платени паркинги ли има?

— Около Стария град — да. В него не може да се влиза с коли. Глобата за паркиране на непозволено място е трийсет долара.

Мисълта, че ще трябва да прави отчет за отпуснатите му пари, сломи съпротивата на Бондар, така че той плати за парченцето асфалт, на което бе спрял аудито, и тръгна с Ингрид.

Колкото повече се приближаваха към центъра, толкова повече се очертаваше обликът на средновековието, разкрасен с шарени билбордове и ярки реклами. Реставрираните стръмни покриви, покрити с нови розови керемиди, изглеждаха нелепо, кацнали върху тъмните, оцвъкани от безброй поколения гълъби камъни. Все едно грохнал старец да си нахлупи бейзболна шапка, като при това обърне козирката ѝ назад.

— На колко години е Талин? — попита Бондар, докато крачеше по калдъръма.

— Трудно е да се каже — отвърна Ингрид. — Отначало се е казвал Коливан, после — Ревел. Бил е от две части — Долни и Горни град — Горни град е бил на хълма Тоомпеа. Двата града враждували и били разделени със стени. — Ингрид кимна към крепостната стена. — На хълма живеели благородниците, а долу — занаятчии и търговци.

Между другото, сега вървим по най-късия път между двете части на Стария град — Пик Ялг.

— Пик... какво?

— Преведено означава Дългия крак.

— Тебе би трябвало да те изберат за символ на тази улица — каза Бондар. — Защо си ги обула тия джинси? С поличка си много по-ефектна.

— Виж какво друго съм обула.

— Видях — каза Бондар и си отбеляза, че тя най-после минава на „ти“. — Маратонки. И какво?

— А сега погледни тоя калдъръм и дупките между камъните. Да тръгна тук на високи токчета? Всички ще пукнат от смях. — Спря и потърка калдъръма с крак. — Вярно, времето е загладило камъните, но да минеш с кола оттук е все едно да те натикат в бетонобъркачка. Можеш да си прехапеш езика.

— Вярно си е — съгласи се Бондар.

— Сериозно ти говоря. Навремето файтонджиите се надбягвали по тази улица. И някои наистина стигали до финиша без езици.

— Голям кеф за кучетата и котките.

— Моля?

— Ами сигурно са тичали зад тях и са си похапвали пресен език — обясни Бондар.

— Много тъпо. — Ингрид се намуси.

Докато се мусеше и мълчеше, Бондар също така мълчаливо се любуваше на градския пейзаж. Вниманието му беше привлечено от малка оранжева табела, на която схематично беше изобразен процесът как се краде дамска чанта. След малко му направи впечатление, че колкото по-нагоре по Тоомпеа се изкачват, толкова по-чести стават тези табелки. Надписите бяха на естонски, но смисълът им беше ясен и без превод. Също както и на текстовете на безбройните табели: „*Massazhi salong*“, „*Sexy diskoteeka Terminaator*“, „*Striptease*“ и „*Erootika tsenter*“.

— Да, виждам, че Естония се е приобщила към световната култура и се е пропила с духа на западната цивилизация — заключи Бондар. — Само бардаци.

— И ти можеш да се приобщиш — хладно отвърна Ингрид. — За петдесет крони на час.

— Не плащам за тия неща. А и нали се разбрахме да ми пуснеш на връщане?

— Пошло и грубо. И освен това — защо ми говориш на „ти“.

— Ти почна първа — безметежно я осведоми Бондар. — Какво ще кажеш вече да си тръгваме, а?

— Само за това мислиш! — намуси се Ингрид. — Непрекъснато се подиграваш, че Западът бил бездуховен, обаче си абсолютно равнодушен към архитектурните паметници. — Хвана го под ръка и почти го повлече към една черква, от която се носеха унили звуци на орган. — Ела да ти покажа прочутия храм Пюхавяйму. На седемстотин години е!

— А, не, докато не ми преведеш името му, не стъпвам там — засмя се Бондар. — Много подозрително звучи.

— Означава Храмът на Светия Дух — каза Ингрид. — Виждаш ли камбаната на стената? На нея пише: „Отмервам еднакво време за всички — за слугата и слугинята, за господина и госпожата, и никой не може да ме укори“.

Влязоха тихо вътре и се огледаха. Стените на храма бяха украсени с фрески, а под тях имаше дървена ламперия с резбовани изображения на светци. Десетки хора — като че ли съвсем оглушали от гръмогласния орган — седяха на пейките. Повечето държаха на коленете си разтворени книжки, гледаха ги съсредоточено и мърдаха устни.

— Хубаво е, нали? — прошепна Ингрид.

— Много мило паство — одобри Бондар. — Много прилежно. Учат се да сричат по букварчетата ли?

— Не богохулствай! — изсъска Ингрид. — Органи имам предвид!

— Да ти кажа, виждал съм пияни акордеонисти — същото е, само басовете са повечко. Нито мелодия, нито ритъм.

— Той импровизира.

— Нали това казах — нито мелодия, нито ритъм — упорито повтори Бондар, с което си спечели унищожителните погледи на всички околни, които можеха да го чуят.

Следващата им спирка беше на една къса уличка — петдесетина крачки, не повече. Казваше се Сайа Кяйк — Кифлената уличка, но изобщо не миришеше на кифли, понеже и от двете страни имаше само

магазинчета за сувенири. Ингрид реши да потърси подарък за Виноградски — всички продавачи се надпреварваха да им предлагат какви ли не джунджурийки — и в резултат Бондар се сдоби с някакъв идиотски ключодържател с русалка, а Ингрид — с гердан от уж кехлибар.

— Не съм убеден, че професорът ще го носи — отбеляза Бондар.

— Значи ще се наложи да го нося аз — отвърна Ингрид: за пръв път проявяваше чувство за хумор.

Минаха под една арка и излязоха на площад, обсаден отвсякъде от пластмасови масички и столове. Половината клиенти, които седяха на тях, пиеха кафе, а другата половина пиеше бира от чаши със столчета. Фасадите на сградите приличаха на декори от някакъв исторически филм и на фона им клиентите с модерните си дрехи изглеждаха неуместно. По калдъръма се разхождаха дебели като кокошки гълъби. Беше пълно със западни туристи, които снимаха всичко това и се смееха доволно. Беше топло, чисто и тъпо.

— Какво ще кажеш? — почти с трепет попита Ингрид.

— Такива площадчета има във всяко европейско градче. — Бондар вдигна рамене. — Все едно ги клонират. И в Австрия, и в Швейцария, и във Финландия даже.

— Но кметство като талинското няма никъде!

Имаше предвид една свъсена каменна сграда с тесни вертикални прозорци. Приличаше на огромен склад с островръх керемиден покрив. До сградата беше долепена кула, висока и тънка като заводски комин и до половината покрита със скеле и полиетиленови платна, а най-долу — от ограда, облепена с еднакви плакати, на които беше нарисувана руска каска, пробита от куршум. На всяка каска беше кацнал орел, гордо разперил криле.

— Какво пише? — попита Бондар: гледаше написаното на латиница на плакатите.

— Никой не е забравен, нищо не е забравено — преведе Ингрид.

— Хм, така си е. Никой и нищо.

— Защо се ядосваш тогава?

— Ако питаха мен, още сега щях да я бутна тая ограда. С танкове.

— Ама и вие руснаците сте едни... Най-обикновена ограда, какво ти пречи? След един месец има празненства за шестстотната

годишнина на кметството и сега го реставрират. Писаха, че от тавана били свалили двеста кубика боклук.

— Обаче има още доста, като гледам — изсумтя Бондар; идеше му да се изплюе на пометения плочник. — Дай да ходим да обядваме.

— Да, и аз огладнях. Но после ще дойдем пак, нали?

— Защо?

— Искам да вляза в кметството.

— Нали каза, че го ремонтирали?

— Само отвън. Вътре пускат — питах по телефона.

— Е, ако си достатъчно нежна...

— Винаги съм нежна — върна му го Ингрид и се усмихна малко насила. — Видя ли, вече започваме да се цитираме един друг. Което значи, че почти сме стигнали до разбиране. Много внимавай, понеже може да ме изгубиш и да съжаляваш. Много да съжаляваш.

Зачуден какво ли е намислила Ингрид, Бондар послушно я последва. Минаха под поредната арка и спряха пред някакво ресторантче — казваше се „Олде Отто“ и на витрината имаше дребно старче от папиемаше.

Следващите трийсет минути прекараха в съсредоточен избор на ястия от менюто и в дружното поглъщане на същите. Обядът струваше на Бондар почти сто и петдесет крони, но би задоволил и най-големия лакомник.

Изпиха три литра бира — различна: с канела, с мед, билкова — билковата приличаше на сироп за кашлица. Изядоха по едно огромно парче свинско печено плюс картофи по селски, ще рече — забъркани с пържен лук и сурово яйце. Накрая минаха към плато пирожки, пълнени с дроб, ориз, ябълки, боровинки и още нещо, което не се поддаваше на определение. С тях вече минаха на ликьор и кафе, понеже наистина нямаха място за още бира. Ингрид разказа историята за селянката, която забъркала в кафето на един гостенин брашно, та да е „по-гъстичко“.

— И оттогава — каза тя — всички естонци го пиели така чак до средата на двайсети век. Но не обичат да им го припомнят.

— Много интересно — каза Бондар и внимателно огледа утайката в чашата си. — Ти впрочем пила ли си такава гадост? И

харесва ли ти?

— Знаеш, че съм американка.

— И как ти се казва американският бойфренд?

— Нямам бойфренд — сопна се Ингрид. — Нали ти казах. Не обичам мъжете. Всичките сте мръсници.

— Че защо? — учуди се Бондар.

— Защото мислите само за себе си и само ни използвате — жените имам предвид.

Нямаше проблеми с ролята на лесбийка. Впрочем всяка жена може до безкрайност да разправя за униженията, които е понесла от мъжете. Особено ако е подпийнала. Бондар ѝ наля пак. Ликьорът като че ли не я отпускаше, а я правеше все по-агресивна. Кое не беше лошо всъщност. Като се разгорещи, човек казва доста неща, които иначе би премълчал.

— Като кажеш „мъже“, ти пламват очите — отбеляза Бондар.

— От злоба — върна му го Ингрид.

— Да бе, от злоба! Нали те видях с оня тип нощес. Направо му се беше увесила на врата.

— Не е вярно! Изобщо не сме се докосвали!

— Ами какво правехте в тъмното, а? И какво ще каже Сергей Николаевич, като разбере?

Това я притесни. Тя се изчерви и не каза нищо. Виждаше се, че не иска Бондар да я мисли за мръсница, но и че не може да каже истината.

Той побърза да усили натиска:

— Вярно, че да се чукаш прав си е доста възбуждащо, но пък чак пред хора...

— Не сме се чукали — възрази Ингрид, но възражението ѝ не беше прието.

— Добре, мога да разбера, че мамиш попрестарелия си годеник... но защо ще ме лъжеш и мен? — Бондар запали цигара, дръпна и примига с едното око като че ли от пушека. — Твърдиш, че всички мъже били мръсници. Добре, съгласен съм. Ами жените какви са тогава? И в частност ти?

Нападките му явно постигаха целта си. За миг изглеждаше, че Ингрид ще лисне ликьора си в лицето му — но се сдържа. Здравият разум победи емоциите.

— Много скоро ще разбереш всичко — обеща Ингрид. — Обещавам.

— Искам истината сега — натърти Бондар.

— На връщане.

— А, не! Давай да допиваме и да си ходим тогава. Край на екскурзията.

— Ами кметството? Нали щяхме да се качим на кулата...

— Пикал съм ви и на кулата, и на кметството — изръмжа Бондар.

— Нали обеща... — Очите на Ингрид се напълниха със сълзи.

— Казвай тогава истината, веднага.

— Сега мога да ти кажа само едно: не съм американка и изобщо не съм стъпвала в Щатите.

— Това го разбрах и без тебе. Давай нататък.

— Не мога. Юхан ще ме убие.

— Кой е пък тоя Юхан?

— Брат ми — тихо каза Ингрид. Много нещастно.

— Значи с него се срещна нощес, така ли? — сети се Бондар.

— Да.

— А той защо ме нападна?

— Защото ни пречите — ти и жена ти — прошепна Ингрид и зачегърта покривката с пръст. — Юхан си мисли, че професорът ще хлътне по твоята Вера и тогава — край на плановете ни.

— А те са?

— Не ме питай, моля те.

— Казвай какви са — настойчиво продължи Бондар.

— Къщата — призна неохотно Ингрид.

— Значи бракът е само предлог да станеш съсобственичка на къщата на Виноградски?

— Предлагат ни четирийсет хиляди долара за нея. Това са много пари. Искаме да се изселим във Финландия.

— По дяволите, значи си най-обикновена измамничка! — изруга Бондар и запали нова цигара.

— Не говори така. Не знаеш как се чувствам...

— А как според теб се чувства човек, срещу когото си насъсквате кучетата?

— Никога не сме имали кучета. И кола нямаме. Нямам представа откъде са се взели доберманите. — Ингрид се поокопити и продължи: — Да, оставих те сам на плажа, защото Юхан искаше да те пребие — щеше да се престори на хулиган. Но появата на джипа обърка всичко.

— И жалко — каза Бондар и стана. — С много по-голямо удоволствие щях да извия врата на брат ти, отколкото на кучето. Той поне го заслужава.

Ингрид извади от чантата си кърпичка, заподсмърча и се примоли:

— Не ме проваляй. Знам, че съм много гадна, но ти казах истината. И освен това ти... — вдигна насълзените си очи към него — ти ми харесваш. Подари ми този ден и довечера ще се махна.

— Няма да имаш кой знае колко време да си събереш багажа — сухо я предупреди Бондар.

Остави пари на масата и тръгна към изхода. Подсмърчането зад гърба му беше свидетелство за окончателната капитулация на Ингрид. Ако се осмелеше да каже нещо — край на огледа на кметството. Но тя мълчеше обречено и се влачеше зад Бондар като кученце. Той скръцна със зъби, обърна се, хвана я за ръка и я поведе през площада.

ГЛАВА 21

ОТ ПТИЧИ ПОГЛЕД

Лявото крило на вратата към кулата беше покрито с черен лак, доста полющен от годините. Дясното — от светло дърво — беше свалено от пантите и току-що лакирано. Стълбището нагоре беше черно и неприветливо.

Понеже не се мяркаха нито туристи, нито екскурзоводи, Бондар реши, че изкачването на върха на кулата се отменя, но радостта му се оказа преждевременна: Ингрид му каза да я чака и изчезна нанякъде.

Предоставен на самия себе си, Бондар си бръкна в джобовете и загледа работниците: едни изнасяха от сградата чували с боклук, други внасяха строителни материали, трети монтираха поредното ниво на скелето. Всички изглеждаха ужасно замислени, което обаче не повишаваше коефициента им на полезно действие. С такова темпо биха могли да се трудят например тежководолази или космонавти в открития космос. Като преброи колко движения се падат средно на един работник за една минута, Бондар прецени, че реставрацията на кметството ще отнеме доста години.

Изчезването на Ингрид беше значително по-кратко — тя се появи след двайсетина минути заедно с някакъв жилест мъж на неопределена възраст. Косата му също беше неопределена на цвят — най-точното определение беше „прашна“. Резките му черти изразяваха абсолютно безразличие към всичко наоколо. Ако се съдеше по табелката на гърдите му, жилестият се казваше Юри Куускемаа. Докато отвърщаше на сдържаната му усмивка, Бондар изпита непреодолимо желание да се прозине и ченето му насмалко да изпука.

Ингрид в скоропоговорка съобщи, че това бил единственият наличен екскурзовод — без екскурзовод нямало да ги пуснат да се качат, а пък екскурзоводи всъщност нямало, понеже били в неплатен отпуск заради реставрацията. Която обаче всъщност щяла да почне чак утре, а днес, на подготвителния етап, човек все пак можел да се качи и да погледне града отгоре.

— Провървя ни, нали? — каза Ингрид и погледна Бондар умолително.

— И колко ще ни струва това удоволствие? — попита Бондар; вече беше все по-наясно с невероятните цени в тая държава.

— Билетът за възрастни е трийсет крони — отвърна Юри, като показва удовлетворителни познания по руски и чудовищно произношение. — В момента обаче се явявам частно лице.

— Това не е отговор. — Бондар поклати глава. — Колко искате?

— Двайсет долара за двамата — двеста и дваайсет крони.

— Ние в Талин ли сме все пак, или в Лас Вегас?

— В Талин — съгласи се Юри. — Двеста крони.

Бондар въздъхна, плати му и обикновено така съдържаната Ингрид чак заръкопляска. „Това са то естонците — помисли Бондар. — На какво се радва сега? На това, че ще се качим, или че не се бръкна за пари? Всъщност на нея изобщо няма да ѝ хрумне да си плати сама...“

Юри грижливо прибра парите в портфейла си, отиде до стената на кметството, провря ръце през двете вбити в стената железни халки, увеси глава на гърдите си и каза високо:

— Ето така през средновековието са наказвали занаятчиите, които са лъжели клиентите си — точно тук, на това място.

— И освен тях гидовете кожодери — изсумтя Бондар.

— Не говори така — прошепна Ингрид. — Ние, естонците, сме прочути с чувството си за собствено достойнство.

„И с невероятната си алчност май“ — отвърна Бондар наум.

— Погледнете нагоре, ако обииичате — викна Юри. — Виждате ли ветропоказателя на кулата? Това е Старият Тоомас — символът на нашия град...

Легендата, която им разказа, беше скучна, но пък даде възможност на Бондар да запали цигара, преди да тръгнат да се изкачват.

И така, всяка пролет в средновековен Талин на площада пред Големите морски врата се състезавали най-добрите стрелци с лък в града. Най-точният стрелец, който успявал да улучи мишената — дървен папагал, качен на висок прът — получавал за награда голяма сребърна чаша. Но един път — достопочтените рицари тъкмо се били подредили и изпълвали лъковете си — папагалът внезапно паднал от пръта, пронизан от неизвестна стрела.

Неизвестният стрелец се оказал най-обикновен талински младеж — беднякът Тоомас. Наругали го, както всъщност заслужавал, и го накарали да качи мишената на мястото ѝ. Новината обаче успяла мигом да обиколи целия град и майката на Тоомас се приготвила за най-лошото... За щастие нещата се развили другояче — не наказали младежа, а му предложили да стане градски пазач, което в онези времена било огромна чест за бедняк като него.

Впоследствие Тоомас много пъти проявявал храброст и дори героизъм през Ливонската война и изцяло оправдал оказаното му доверие. А на старини си пуснал дълги мустаци и наистина много заприличал на храбрия воин на кулата на кметството. Оттогава започнали да наричат ветропоказателя Стария Тоомас...

След като свърши с излагането на този естонски трилъър, Юри изгледа неодобрително фаса, който Бондар хвърли на земята, и им предложи да го последват. Бондар въздъхна, възпитано пусна Ингрид да мине първа и се мушна във вратата.

В кулата беше тайнствено и мрачно. Високите стени, иззидани с дялани варовикови блокове, бяха влажни и миришеха на плесен. Светлината, проникваща през готическите прозорци, падаше по витата стълба и повтаряше геометричните ѝ извивки. Бондар вдигна глава и видя надвисналата над тях бездънна пропаст. Боклукът хрущеше под подметките му като кости на плъхове. Нямахше да се учуди, ако от мрака излетяха пълчища кукумявки или прилепи. Обстановката, изглежда, притесняваше Ингрид, защото тя току го поглеждаше, все едно търси защита.

— Страх ли те е? — попита я той и се подсмихна.

— Да — прошепна тя.

— Защо шепнеш?

— Страх ме е, че ще ни чуят.

— Кои?

— Монахините и рицарите... Тук обитават духовете на всички загинали в тази кула... и на онези, които са били зазидани живи в стените ѝ.

— И не само на рицарите и монахините — бодро се обади изкачващият се пред тях Юри, — но и на най-обикновени хора, на

клисарите също, на обикновените пазачи... плюс баба Агата, разбира се.

— Каква баба Агата? — Ингрид се ококори.

— Най-важното привидение — небрежно обясни Юри. — Чорлава бабичка, която обикаля кулата и дрънка с връзка ключове.

— Виждали ли сте я?

— Как да я видя, като е привидение? Никой не я е виждал, но всички знаят, че живее тук.

Желязна логика! Бондар само поклати глава.

След дългото уморително и световъртежно изкачване по витата стълба задъхани спряха на втората наблюдателна площадка. Прозорците — всъщност не прозорци, а арки — започваха от равнището на пода и бяха по-високи от човешки ръст. Отвъд тях се виждаха безбройните разноцветни покриви, кули, кулички и ветропоказатели на Талин. Една направо пробиваше сивото небе.

— Почти сто двайсет и четири метра — каза Юри, след като проследи погледа на Бондар. — Това е черквата Оливесте. Дълго е била най-високата в Европа.

— А ние на каква височина сме? — попита малко притеснено Ингрид. Гледаше да стои по-далечко от прозореца и то едва ли защото през него духаше.

— На трийсетина метра — каза Бондар, като погледна калдъръма долу.

— Двайсет и девет и половина — осведоми ги Юри.

— О, боже! — простена Ингрид.

— Свят ли ти се зави? — попита Бондар.

Тя се усмихна притеснено и изпъшка:

— По-лошо.

— Какво има? — Юри се намръщи. — Призля ли ви?

— Не, но... — Тя се запъна и се изчерви. — Много ми е неудобно, но ще ви помоля да се обърнете.

— Решила си да си играем на криеница ли? — недоверчиво попита Бондар.

— Обърнете се! — почти истерично възкликна тя. — Трябва да си сменя превръзката, и то веднага! Иначе ми отидоха новите джинси!

Мензис, моля ви се! Бондар се подчини с такава скорост, че прешлените му изпукаха. Не го интересуваха точно тези подробности

от женската физиология. Юри също се обърна — изглеждаше така, все едно ще повърне. Зад тях се чу как Ингрид дърпа ципа на чантата си, как рови в нея, след това нещо зашумка.

— Не се обръщайте! — предупреди тя.

— Няма! — отвърнаха двамата в хор.

Стояха до прозореца арка и сезираха в града под тях. Вятърът вееше в лицата им. Ингрид нещо се бавеше и това почна да ги изнервя.

— Виждате ли онази бялата сграда отсреща? — започна Юри явно за да заглуши шумоленето зад тях. — С аптеката на първия етаж. По празниците градските началници пращали слугите на кметството там за кларет. Носели по цели каси...

„Добре че не са носили бали памук за жените им“ — машинално помисли Бондар и в същия миг усети, че полита напред, увисва над площада, все едно е намислил да се гмурне в него.

Блъсването в гърба беше толкова коварно и неочаквано, че дори не успя да посегне към стените на арката. За някаква хилядна част от секундата му се стори, че ще успее да запази равновесие, но Юри го изрита отзад и викна:

— Приятен полет!

Единственото, което успя да направи Бондар, беше да се извърти във въздуха като котка, та поне да падне на крака и да омекоти удара. А в следващия миг краката му удариха дъските на скелето.

Сблъсъкът му изкара дъха — и нямаше време да си поеме нов.

Дъската се огъна и Бондар приклезна — очакваше, че ще го подхвърли нагоре — но тя изведнъж се счупи и той пропадна... на долните дъски на скелето.

Този път падна на една страна и дъските не се счупиха. Онази отгоре обаче му се изтърси на главата. Причерня му и той здраво се вкопчи в скелето. Погледна нагоре. В черната дупка, от която беше изхвърчал, зърна ужасеното лице на Ингрид.

Право пред него зееше друг прозорец арка — на Първата наблюдателна площадка. Тоест — от него до Ингрид имаше поне десет метра.

— Дръж се! — викна тя.

Наистина ценен съвет. Все едно ако не му беше извикала, Бондар щеше да се пусне!

— Оня фалшив екскурзовод избяга ли? — изръмжа Бондар и се изправи на колене.

— Да! И ми открадна и чантата!

Бондар си спомни предупреждаващите оранжеви табелки по пътя към Стария град и не се учуди много. Да не говорим, че нямаше време да се замисля за мотивите на коварния Юри Куускемаа — мозъкът му трескаво работеше върху много по-сложна задача.

Защо, въпреки че имаше опора, продължаваше да пада, макар и много бавно?

Отговорът дойде веднага — прозорецът се отдалечаваше от него по простата причина че падаше самото скеле. Падаше някак тържествено непредотвратимо. И скърцаше и пращеше.

Бондар изрева като звяр и се хвърли към другия край на дъските. Изместването на тежестта люшна скелето към кулата и за миг то застина в неустойчиво равновесие. Бондар се възползва от този спечелен миг и скочи към прозореца.

И в същия този миг скелето под него изчезна — рухна и под Бондар остана пустота и само пустота. Той обаче успешно прелетя над нея и падна по гърди на камъните на наблюдателната площадка. Пръстите му се вкопчиха в една фуга между плочите като стоманени куки.

Далече долу се чу грохотът на скелето, но Бондар изобщо и не помисли да погледне натам. Заслуша се в глухо отекващите крачки — екскурзоводът тичаше презглава надолу по стълбите, — запита се за миг струва ли си изобщо да го преследва — и може ли? — и бавно се надигна.

Не можеше да догони и костенурка — всъщност едва се държеше на крака. Трябваше да положи геройски усилия дори за толкова елементарно нещо като да запали цигара. Организмът му бе изразходвал и последните си сили за изпълнението на акробатическия скок и сега настояваше за пълен покой. Емоциите също бяха изчезнали някъде и бяха отстъпили мястото си на абсолютна апатия и равнодушие. Ингрид дотича и го видя да стои облегнат на стената и да пуши. Дрехите му бяха изцапани, две копчета на палтото му се бяха скъсали. Тя почна да ахка и да му обяснява колко се била изплашила, когато Юри го нападнал, но Бондар само се намръщи и каза:

— Първо, не викай. Второ — вдигни си ципа. Трето — погледни долу и виж скелето да не е премазало някого.

— Работниците избягаха — каза Ингрид, докато си вдигаше ципа. — Гледах отгоре, докато не се убедих, че никой не е пострадал.

— Много пари ли ти открадна? — попита Бондар равнодушно.

— Почти хиляда евро... Трябва да повикаме полиция.

— Никаква полиция. Сега ме хващаш под ръка, слизаме и се махаме оттук възможно най-незабелязано. Със скелето да си се оправят сами — не са го направили като хората и паднало, голяма работа. — Бондар загаси фаса в каменната стена. — Случва се.

— Но парите ми...

— Ако се обърнеш към полицията, ще изгубиш много повече. Като законопослушен гражданин, ще съм длъжен да съобщя на властите за престъпните ви планове — имам предвид теб и брат ти — по отношение на професор Виноградски.

— Няма да го направиш! — възкликна Ингрид.

— Права си, няма — съгласи се Бондар. — Защото ти ще си държиш езичето зад зъбките. Ако видим долу полиция, си траеш. Нищо не знаем, никой не ни е нападал. Ясно?

— Не прекаляваш ли със заповедите?

— Още не съм почнал. В момента нареждам да не си отваряш устата, докато не ти разреша. Трябва да помисля.

И без да обръща внимание на пухтящата от възмущение Ингрид, Бондар се отупа от прахоляка и заслиза надолу.

ГЛАВА 22

ОТ КАКВО ЛИ СА НАПРАВЕНИ ЖЕНИТЕ?

По обратния път във вишневого ауди цареше мълчание. Намръщената Ингрид не откъсваше поглед от асфалтовата лента на шосето и като че ли беше изпаднала в транс. Чак когато Бондар спря да зареди, отбеляза, че си било чиста разсипия да налива от най-скъпия бензин. Репликата ѝ остана без отговор — Бондар не беше готов за диалог. Три покушения срещу живота му за по-малко от две денонощия, неизвестните в сребристия джип и профашистката атмосфера в Пярну го бяха направили наистина необщителен. А седящата до него мошеничка предизвикваше в гърдите му единствено студена омраза.

Ингрид може и да нямаше нищо общо с доберманите, но пък точно тя го беше отвела на пустия бряг, та брат ѝ да го пребие. Каповците го бяха изпреварили — и беше последвало нощното нападение. Ами ако Юхан беше решил вместо юмруци да използва нож? После, къде беше гаранцията, че Ингрид и брат ѝ няма да направят още един такъв опит? Дали не беше по-добре да я изхвърли от колата още сега, преди с Юхан да измислят някой нов номер? Не, като разбереше, че годеницата му е изчезнала, професор Виноградски щеше да се обади в полицията и това щеше да означава край на задачата на Бондар.

Без да вади цигарата от устата си, той каза:

— Искам до довечера да изчезнеш. Измисли си някаква причина, и то веднага щом се приберем. Иначе ще нощуваш в най-близкия полицейски участък.

— Успокой се — отвърна Ингрид с глас, безцветен като пролетния естонски пейзаж от двете страни на шосето. — Вече измислих всичко. Ще кажа, че спешно трябва да замина за Щатите, за да оформя документите. Сергей Николаевич ще се върже. Толкова е наивен...

— Почти като мен — подметна Бондар, без изобщо да си прави труда да обръща глава към нея.

— Ти не си наивен — каза Ингрид. — Ти си непрекъснато нащрек, живееш така, все едно воюваш. Мисля, че изобщо не си човекът, за когото се представяш.

— Аз пък мисля, че се опитваш да ме преметнеш. По-добре недей. — Бондар изплю фаса през прозореца. — След двацет минути пристигаме. Имаш три часа да си събереш багажа и да обясниш на Виноградски защо заминаваш. Точно в осем ще сляза долу да провера доколко сериозно си възприела ултиматума ми.

— Не ми вярваш ли? — кисело попита Ингрид.

— Меко казано.

Всъщност Бондар не се съмняваше, че Ингрид ще изчезне от хоризонта. В нейното положение щеше да е глупаво да тръгва с рогата напред. Вярно, само в случай, ако наистина не беше забъркана в инцидента в кметството. Понеже версията за най-банален грабеж с опит за убийство беше прекалено неправдоподобна.

— Я ми кажи — попита Бондар, докато гледаше пътните табели, за да не пропусне отбивката — ти откъде го намери тоя педал Юри Куускемаа?

— Казаха ми, че на входа на кметството винаги имало екскурзоводи частници — отвърна Ингрид. — Другите искаха по петдесет долара, така че наех него.

Бондар очакваше приблизително такъв отговор. Каповците си разбираха от работата. Бяха наясно със скъперничеството на сънародниците си и го бяха използвали. Добре поне, че Ингрид не беше настояла да се качат на камбанарията на оная черква, Оливесте ли се казваше — полетът от сто двацет и не знам колко си метра нямаше да му остави никакъв шанс. От друга страна, в кулата на кметството нямаше други туристи, което облекчаваше задачата на убийците. От трета — спонтанен ли беше опитът за убийство, или всичко беше предварително замислено?

Бондар се надяваше, че след минута-две ще си изясни този въпрос. И щом видя на хоризонта покривите на Пярну, отби на банкета, изключи двигателя и каза:

— Сваляй гащите.

— И наричаш това нежност? — възмутено възкликна Ингрид.

— Наричам го необходима предпазна мярка — невъзмутимо отвърна Бондар.

— Ама не мога да...

— Че защо?

— Знаеш защо.

— Нищо не знам.

— В мензис съм — трагично заяви Ингрид. — Но пък ако си чак толкова наточен, мога да... — Предпочете да завърши изречението с красноречив жест: сви пръсти и направи няколко бързи движения пред устата си.

— Да ми посвириш на саксофон? — Бондар го каза съвсем сериозно. — Не си падам по джаза.

— Какъв джаз!? — Ингрид като че ли се обърка. — Не се ли сецаш какво ти казвам?

— Май се сецам. — Каза го заплашително. — Страх те е да се събуеш, защото изобщо нямаш никаква превръзка. Номерът беше да ме накараш да се обърна, та оня да ме бутне от площадката.

— Идиот! Той ми открадна хиляда евро. Юхан ще ме подуе от бой. Защо си толкова жесток... и тъп! Ти изобщо не си човек!

— Възможно е — съгласи се Бондар. — Следователно нямаш проблем. Смъквай джинсите и ми докажи, че подозренията ми са неоснователни.

— Щом толкова държиш... — Ингрид се надигна над седалката и се изпъна назад. — На, гледай! Не те лъжа!

Само един бегъл поглед му беше достатъчен, за да се убеди, че наистина е така.

— Загацвай се и да тръгваме — изръмжа Бондар. — Колкото до минета, дете ми го обеща, отлагаме го за неопределено време.

— Мръсник — изхлипа Ингрид. — И откъде ми се взе на главата...

— Спокойно, скоро ще се разделим — обеща Бондар и потегли.

Когато се прибраха, Виноградски усети, че нещо не е наред, и почна да разпитва годеницата си какво е станало. Тя отвърна, че нямало нищо и че трябвало бързо да отиде до банята. Докато излизаше от стаята, си погледна часовника и Бондар се поотпусна. Нямаше търпение да изслуша отчета на Вера за свършената работа, но се позадържа долу, че да не изглежда невъзпитан. И чак след като

изслуша поредната хвалебствена ода за бактериите, живеещи в хлорна среда, се направи, че се е сепнал:

— А защо съпругата ми не дойде да ме посрещне? Излязла ли е?

— Още преди обяд си влезе в стаята и не се е показвала — отвърна Виноградски; пролича, че не одобрява поведението на гостенката си.

— Да не сте се скарали нещо? — разтревожено попита Бондар.

— Ама моля ви, как може! — Професорът размаха ръце като огромен вентилатор. — Просто Верочка е малко неразположена...

— Защо, какво ѝ е?

— Е, не знаете ли кога се казва, че жените са неразположени? — Ингрид ехидно се усмихна от вратата.

Бондар се понамръщи, качи се на втория етаж и бутна вратата. Беше заключена.

— Вера? — Нито звук. — Вера!

Чу тътрещи се стъпки, все едно към вратата идваше грохнала бабичка. Ключът се превъртя два пъти. Когато Бондар отвори и влезе, Вера, с гръб към него, вече беше до леглото и рухна на него по очи. Беше с любимото си черно бельо, но кой знае защо, с ботуши. Бондар погледна мръсните им подметки и попита:

— Излизала ли си?

— Дишах чист въздух — отвърна тя. Гласът ѝ беше безжизнен.

— Какво е станало?

— Нищо особено.

На масичката имаше празно шише от ликьор и пълен с фасове пепелник. Бондар ги изгледа сърдито, пристъпи към Вера, хвана я през кръста, извърна я рязко към себе си и после пак я тръшна на леглото.

В първия миг му се стори, че се е намазала с подхранваща маска от малини или ягоди, но после изръмжа ядосано. Челото, бузите и брадичката ѝ бяха жестоко охлузени, дори изподрани. Създаваше се впечатлението, че е паднала по очи на асфалта, като е карала колело, и се е влякла по него, при това дълго. Вече не ѝ течеше кръв, но подутините и синините щяха да останат с дни.

— Как стана? — попита Бондар и уморено седна до нея. — И защо си се напила като...

— Нищо не съм пила — отвърна Вера; езикът изобщо не я слушаше. — Я намери още едно шише. Да прием за печалния край на

провалената ни любов. Понеже не можеш да ме обикнеш, нали, Женя? Особено пък такава...

— Жените ме дразнят само в три състояния — студено отвърна Бондар. — Когато са в мензис, когато реват и когато са пияни.

— До мензиса ми има още много време — заяви Вера. — Вече си се наплаках самичка и...

— И се напи самичка.

Бондар се съблече до кръста, вдигна Вера на рамо и я отнесе в банята, където я подложи на насилствени водни процедури. И той се измокри целият, докато я натискаше под студения душ. Отначало тя протестираше бурно, но към края се укроти и само тракаше със зъби и трепереше. Водата, която се стичаше по лицето ѝ, беше възрозова. Бондар ѝ тикна в ръцете една кърпа, върна се в стаята, седна и запали цигара.

Не знаеше какво да правят сега. Идеята Вера да свали професора се проваляше — с тази физиономия можеше единствено да го уплаши, особено ако почне да му се усмихва. Самият Бондар пък изобщо не се надяваше да пробуди у Виноградски някакви патриотични чувства. Оставаше последното средство. Изпитано. Сигурно. Радикално.

Бондар извади валтера от багажа, вкара патрон в цевта, сложи предпазителя и пак прибра оръжието. Първо Ингрид трябваше да си замине. Може и да не беше от най-добрите представителки на нежната половина на човечеството, но все пак не заслужаваше смърт, поне още не. Колкото до професора...

Бондар въздъхна малко тъжно, което изобщо не пасваше нито на външността му, нито на дългогодишния му опит на оперативен сътрудник в централния апарат на ФСС. Убийствата бяха неотделима част от професията му. Вярно, не му доставяха никакво удоволствие и дори ги мразеше и когато му възлагаха да ликвидира някого, се стараеше да го направи по възможно най-простия от известните му начини и бързо да забрави всичко. Присъдата трябва да се изпълни и изпълнителят ѝ трябва да се отнася към това със спокойствието на патологоанатом, така го бяха учили. Душевните терзания единствено пречат на работата и могат да доведат до нервен срив и дори лудост.

И все пак предстоящото ликвидиране на възрастния професор притесняваше Бондар. Не че бактериологът не заслужаваше да умре — той несъмнено беше заплаха за човечеството. Докато се мъчеше да убеди сам себе си в това, Бондар си напомни, че през последните десетилетия учени като Виноградски са създали над двайсет вируса и почти сто вида болестотворни микроби, довеждащи до стопроцентова смърт. Въпреки подписания през 1972 година договор за неразпространение на биологично оръжие десетки научноизследователски институти по целия свят продължаваха да усъвършенстват военните биотехнологии и превръщаха възбудителите на чума, холера, едра шарка и ебола в идеално оръжие за масово поразяване. Почти елементарен — и евтин — начин, между другото. Да отгледаш смъртоносна култура можеш дори в домашни условия, стига да разполагаш със специални познания. А още по-просто е смъртоносната болест да се разпространи. Болестотворните щамове не са придиричиви. Най-често всичко, което им трябва, за да се размножават, е постоянна температура и подходяща хранителна среда, обикновен желатин например. А пък ако почнеха да се размножават и в хлорираната чешмяна вода — ужас!

„За да не стане това, Виноградски трябва да умре“ — заключи Бондар.

„Без оръжие, жалък, с поръсени с пърхот рамене — включи се вътрешният му глас. — Жив човек. И едно помръдване с показалеца — и край, няма го. Няма и никакви угризения на съвестта, нали?“

„Да, по дяволите, да!“

„Какво чакаш тогава? Стани и натисни спусъка. Лесна работа. И няма да ти се развали нито сънят, нито апетитът“.

„И без теб знам какво да правя!“

„Леле, колко сме независими, колко сме самостоятелни! Да не си дошъл в Естония по своя воля, а? Все пак май други взимат решенията вместо теб“.

На това нямаше какво да възрази. Бондар тръсна глава, за да се отърве от слуховата халюцинация. За някои неща вътрешният му глас беше прав, за други грешеше. Професорът наистина щеше да умре — въпреки че беше побелял, ерудиран и възпитан. Убедеността в правилността на това обаче не помагаше на Бондар да се отърве от тягостното чувство, което го обземаше всеки път, когато се усещаше не

човек, а само оръжие, спусък, винтче в огромния механизъм на ФСС, пешка в разигравана от други партия. Изобщо не му беше приятно да се чувства така.

Също както и да гледа обезобразената Вера.

Тя влезе, отпусна се безсилно на един стол, обгърна се с ръце и главата ѝ клюмна. Мокрите ѝ кичури скриваха лицето ѝ и потрепваха.

— Измръзна ли? — попита Бондар и се ядоса на самия себе си, че не може да вложи в тона си дори капчица топлина. — Смени си бельото, мокро е.

— Нищо ми няма — тихо отвърна Вера и зъбите ѝ изтракаха.

— Стига де, ще ти мине като на куче.

— Да де, то на кучките им минава лесно. — Вера вдигна глава. Не беше съвсем ясно това по лицето ли само вода ли е, или има и сълзи, но тя реши да си признае. — Извинявай, че плача. Не трябваше да ме пъхаш под душа.

— Е, малко дъждец не пречи. Нали после изгрява слънце — усмихна се Бондар и си помисли, че е много, ама много тъп.

— Ха, слънце! — Вера въздъхна измъчено. — Никакво слънце няма да изгрее. Защото съм лоша. Виж ме само — уж изтрезнях, и до мензиса ми има още много време, а рева като последна идиотка и не мога да спра. Не можеш да ме гледаш, нали? Нали мразиш жените да плачат.

— Забравих да направя едно важно уточнение.

— Какво? — В очите ѝ пламна поне някаква надеждица.

Можеше ли Бондар да излъже очакванията ѝ?

— Говорех за жените изобщо, не конкретно за теб — каза той и запали нова цигара. — Ти не си ми чужда, така че не предизвикваш у мен раздразнение, а съчувствие. Обаче само не ми подсмърчай! — подвижна рязко, понеже видя, че думите му май ще отприщят нов порой сълзи. — Искам да знам какво е станало. Хайде казвай!

И Вера побърза да си избърше очите и започна.

ГЛАВА 23

ТАРАЛЕЖОВИ РЪКАВИЦИ

Перспективата да прекара целия ден сама с професора я потискаше, но не колкото мислите за съвместната екскурзия на Бондар и Ингрид. Представяше си ги щастливи, как се смеят неизвестно на какво и, разбира се, как се любят — в колата, в някоя горичка, в някаква хотелска стая в Талин. Безкрайните връщания към тази тема я доведоха дотам, че в съня ѝ многократно се повтаряше все същото, но с такива фантастични подробности, че тя просто не издържаше и се хвърляше върху естонката да ѝ издере очите, да ѝ прегризе гърлото...

Яростните схватки със съперницата ѝ почваха къде ли не, но всеки път свършваха в спалнята на професор Виноградски, като самият професор и Бондар се явяваха ръкопляскащата публика. Ингрид, кой знае защо, беше с булчинска рокля и щом впиеше зъби в гърлото на естонката и усетеше вкуса на кръвта ѝ, Вера се будеше — сърцето ѝ блъскаше в гърдите, все едно току-що се е спасила от удавяне в безкрайно дълбок вир. И тя обръщаше глава и гледаше профила на Бондар, ясно очертан дори в предутринния здрач. Мисълта, че може да се събуди и да види на съседната възглавница нечий друг профил, я ужасяваше. На достатъчно профили се беше нагледала в живота си. Така че Вера Савич стискаше очи и се молеше на Всевишния Бондар да остане в живота ѝ — въпреки че не вярваше нито в бога, нито във вълшебната сила на молитвите. Опитът я беше научил да не вярва в такива неща. Горчивият ѝ опит.

А пък навремето целият смисъл на съществуването ѝ се свеждаше до една-единствена цел: мъжете да я харесват — всички мъже. Точно този хипертрофиран женски екхибиционизъм я качи на пиедестала на конкурса „Мис Краснодар-2000“. Тогава това ѝ изглеждаше трамплин за скок във висините. И Вера скочи. След което, както става, падна — и не само на земята, ами в дълбока пропаст, дори не пропаст, а помийна яма.

— Заформя се една работа — каза ѝ веднъж Ела, за приятелките си Елка, която участваше в същия конкурс, но отпадна на предпоследния етап. — Може да не съм кралица на красотата като някои, обаче си хванах един чичко — страхотен е. Знам, че си мечтаеш за звездна кариера, разбира се, обаче трябва и да се живее, нали? Тоест — предлагат ни лека работа за добри пари. Хиляда и петстотин долара седмично, без да правим нищо. Навита ли си?

След което Елка обясни, че от двете с Вера се искало само едно — да са красавици, а те си бяха красавици все пак. Приятелят ѝ Миша, чичко Миша тоест, имал туристическа фирма и щял да ги прати в Турция, за да работят като придружителки на ВИП персони: да ги посрещат на летището, да ги настаняват в хотелите, да ги водят по екскурзии. Плахите опасения на Вера бяха разсеяни само с няколко думи.

Опасно ли? Че нали чичко Миша ѝ бил предложил ръката и сърцето си — нима щял да направи нещо лошо на бъдещата си съпруга?

Не знаели турски? За какво им бил турски, след като клиентите на фирмата били най-вече руски милионери!

„Знаем по малко английски и това е съвсем достатъчно — уверено говореше Елка. — Покрай работата ще научим и турски, и всичко каквото трябва. Договорът е за един месец, после можем да го продължим, ако искаме. Ако речем — изкарваме по шест бона и си се прибираме. Ако искаме, ще си го продължаваме месец за месец — ще решим на място. Твоите родители скоро ще видят какво значи пенсионерски глад — моите едва изкарват от пенсия до пенсия. Няма какво да му мислим, да ти кажа. Бон и половина е минималната заплата — за максималната направо не смея и да мисля. — Елка се изкикоти. — Освен това излизаме в чужбина безплатно, ще живеем в скъпи хотели. Никаква проституция — гарантирам ти го. Фирмата е много стабилна“.

На другия ден седнаха в един скъп ресторант с любовника на Елка, за да обсъдят подробностите по предстоящото заминаване. Чичко Миша беше представителен, галантен и щедър. Увери ги, че за двете места, които им предлага, има десетки кандидатки, но че го прави заради Елка и за най-добрата ѝ толкова красива и умна

приятелка. Вера беше поласкана. Зави ѝ се свят — и от шампанското, и от светлите перспективи.

След една седмица чичко Миша ги откара на летището, даде им два еднакви плика, щипна поощрително Елка по бузата и каза:

— Това са всички необходими документи: билетите, договорите — всичко. Няма да има никакви проблеми дори на митницата — ние сме солидна фирма. И недейте да се преуморявате от работа — ходете на разходки, почивайте си, забавлявайте се, бонбончета... — Намигна им и добави: — Шоколадови бонбончета. С две думи — приятен път и приятно прекарване. Ако има нещо, Елка ми знае номера на мобилния телефон — винаги можете да се свържете с мен.

След което каза, че в Анталия щял да ги посрещне Азис — турчин, но знаел руски идеално; щял да държи табела с надпис „Топ-Ескорт“. Щял да ги откара в Кемер, да ги настави в хубав хотел, да им даде пари, да им помогне с пазаруването на дрехи и така нататък — и изобщо, да ги въведе в работата.

Азис наистина знаеше руски и държеше споменатата табелка. Обаче не ги откара в Кемер, а в някакви планини, в малка двуетажна вила.

— Тука ще живеете — каза, без да обръща внимание на възмутените им възклицания.

— Но къде са туристите? — възкликна Елка. — Нали щяхме да живеем в луксозен курорт? И парите — за дрехи и така нататък?

— Има време — отвърна Азис и се ухили. — И дрешки ще ви дадем, и туристите ще дойдат.

— Безброй туристи — чу се друг глас.

Вера се обърна, видя още двама турци — хилеха се също като Азис — и побягна. Но как се бяга на високи токчета? Настигнаха я, удариха ѝ два шамара и я попитаха заплашително:

— Ти за какво си дошла тук ма? Да работиш или да се правиш на много честна?

— Да работя — отвърна Вера; трепереше цялата в косматите лапи на турците. — В Кемер!

— За тебе тука е Кемер.

— Значи си тръгвам.

— Без пари, без билет за връщане?

— Ще отида в полицията — заплаши тя.

— И ние можем да те откараме там, крадла с крадла — каза Азис. — Ти открадна от уважаемите ми приятели златен часовник, пари и кредитни карти. Всички сме свидетели. Ще те тикнат в затвора — а знаеш ли какво значи турски затвор?

— Ще се обадя на Миша! — Елка се разплака. — Ще му разкажа какви сте...

Отговорът дойде незабавно:

— Давай, обаждай се. Нали Миша ви праща на нас. Това му е бизнесът. И ние си имаме бизнес. Ако не сте послушни, ще ядете бой, имайте го предвид.

Най-страшното не беше, че наистина от време на време ги биеха — дори след като се примириха с участието си. Най-страшното беше, че побойте не бяха нищо в сравнение с издевателствата и мъченията, на които ги подлагаха: бяха ги превърнали в робини.

След този толкова печален опит Вера беше непоколебимо убедена, че всички мъже са мръсници, и се държеше с оглед на това си убеждение. Днес обаче това ѝ кредо беше претърпяло известни промени и сега тя би казала така: „Всички мъже са мръсници... освен един“.

И този един беше отпразил на сто километра заедно с една белезникава естонка, от която можеше да се очаква всичко! Така че не бе чудно, че Вера беше страшно изнервена. Просто няма смисъл да описваме какво се надигна в душата ѝ, когато Виноградски я хвана нежно за лакътя и ѝ предложи да пийнат като за начало чай и да си поговорят за живота.

Ръката му беше потна, все едно той вече се надяваше да види безбройните оргазми на Вера, причинени само от докосването му.

— Ах, Сергей Николаевич — възкликна тя. — Не ме пипайте! Не ви разкрих тайната си, за да се възползвате от слабостта ми.

— Да, разбирам. — Виноградски закима; изпиваше я с очи. — Но обмислих предложението и реших, че...

— Какво?

— Елате в трапезарията да поседнем и да поприказваме.

Седнаха на масата — остатъците от закуската не бяха вдигнати — и Виноградски заговори развълнувано като гимназистче на първата

си среща:

— Трябва да ме разберете, Вера. — Гласът му ту звучеше глухо, ту внезапно преминаваше в юношески фалцет. — Има едно понятие: съвместимост. Неочакваната ви покана ме накара да се замисля: дали сме готови за толкова отговорна и рискована крачка? Ами помислете си: зарязвам си годеницата, идвам при вас в Москва, късам си нервите, съсипвам си здравето, харча пари в крайна сметка...

— Пътуването — прекъсна го Вера — е за моя сметка, нали ви казах.

— Да де — кимна той, все едно това си беше в реда на нещата. — Но пък аз вече не съм млад и не мога да си позволя да действам слепешката. Ами ако ви разочаровам? Или, хм, стане обратното — вие, така да се каже, да не сте в състояние да отговаряте на, хм, очакванията ми?

„Ах, дърт мръсник такъв! — помисли си Вера с весела злоба. — За пари ще ми мислиш, а? Всеки дъртак на твое място вече да е получил инфаркт от радост, а ти си вдигаш цената! Похотлива маймуна такава!“

— Споменахте, че сте стигнали до някакво решение — напомни Вера, без да вдига поглед. — Какво по-точно? Между другото, Женя съвсем скоро заминава и трябва да знам мога ли да разчитам на вас.

— Но аз искам да се уверя в същото! — Виноградски се оживи. — Нали все пак първо трябва да видя за какво става въпрос.

Намекът беше толкова недвусмислен, че нямаше къде повече, но Вера все пак реши да се престори, че не го разбира.

— Между другото — каза тя, — вчера се обадох на татко. Той ви помни. Каза, че много ще се радва, ако такъв изтъкнат специалист като вас почне работа в неговия институт като шеф на лаборатория.

— Татко ви? — повтори професорът. — А, да, Спицин, Спицин... Микробиолог, така ли?

— Един от най-добрите в Русия. — Вера понижи глас.

— Изобщо не съм чувал за него! — някак съкрушено възкликна професорът.

— Защото оглавява секретен институт.

— Кой по-точно?

— Казах ви — секретен — вече съвсем прошепна Вера. — Доколкото знам, е пряко свързан с бактериологичното оръжие. Но аз

съм далече от тия неща, нали разбирате.

— И много лошо — строго отсече Виноградски. — Ако ние, хората, изчезнем от лицето на света, и то неподозирано бързо, причината няма да е ядреното, а бактериологичното оръжие. Не ви ли е интересно от какво може да умрете?

— Изобщо.

— Не говорете глупости! С този проблем отдавна се занимават най-добрите умове на човечеството, а вие ще ми казвате, че изобщо не се интересувате от него! Срамота! — Възмущението на професора беше толкова силно, че той чак стана и почна да обикаля овалната маса. — Първото в историята на световната литература упоменаване на терористичен акт с прилагането на бактериологично оръжие впрочем е на Хърбърт Уелс. Уелс е фантаст, но много негови предсказания се сбъдват или скоро ще се сбъднат. — Виноградски спря зад Вера и заговори още по-разпалено: — В историята на Уелс един терорист анархист открадва от лабораторията азиатска холера, за да зарази цял Лондон. Вярно, впоследствие се изяснява, че микробът е съвсем друг, и единствената вреда, която предизвиква, са сините петна по лицата на жертвите. — Пренебрежителен смях. — Оттогава... оттогава науката е толкова напреднала... о!

— О! — писна и Вера, понеже пръстите на професора заопипваха гърдите ѝ.

— Да — о! Изобщо не можете да си представите!

— Ама разказвайте, разказвайте, много е интересно!

— Мисля... мисля, че има и по-интересни неща.

— Какви? — Вера си представи как върху ѝ се сипе пърхот и трепна.

— Геронтофилията например — изпъхтя Виноградски; навиваше зърната на гърдите ѝ: едното по часовниковата стрелка, другото — обратно на нея.

— Не-не, доразкажете ми първо за биологичното оръжие. Не може така — да ми разпалите интереса и да спрете на най-интересното място!

— А, още не сме стигнали до най-интересното място... — почна Виноградски.

И изохка и не довърши. Понеже Вера скочи от стола и уж пътьом го блъсна с лакът. Ако се беше забавила още секунда, ръката на

професора щеше да се озове между краката ѝ. Страшно ѝ се искаше да го фрасне в муцуната, но вместо това се помъчи да се направи на изключително възбудена и задиша тежко.

— Ка... какво правите, Сергей Николаевич! Не ви ли е срам?

— Но нали... доколкото разбрах, вие го искате... — Виноградски се обърка.

— Да, искам го. Но си има граници на приличието и не бива да ги прекрочваме така веднага. — Вера толкова хареса театралната си интонация, че повтори: — Да, точно така — не бива! Трябва първо да се опознаем, поне мъничко.

— Мъничко, хм. — Виноградски погледна часовника на стената. — Наистина ли предпочитате да си говорим, вместо да... — И хвърли поглед към спалнята.

— Не само да си говорим — отвърна Вера многозначително. — Но няма да отречете, че духовната близост между мъжа и жената е също толкова важна като физическата, нали?

— Няма, разбира се.

— Ами говорете тогава! Докато не удовлетворите любопитството на една жена, не можете да удовлетворите и нея. — Вера го заплаши с пръст.

Виноградски изсумтя озадачено, после седна на стола, от който тя беше скочила преди минутка.

— Та докъде бяхме стигнали?

— До бактериологичното оръжие — напомни му Вера и седна на неговия стол.

— И какво по-точно искате да научите?

— Ами например... Например защо никой не го използва, след като е толкова ужасно?

— Хубав въпрос. — Виноградски вирна брадичка. — Наистина, защо въпреки привидната простота на целия си замисъл оръжието никога не е било използвано, във всеки случай на необходимото равнище? Защо?

— Нали точно това ви питам.

— Нека помислим малко.

— Ами хайде — съгласи се Вера.

— Логично обаче.

— Добре, логично.

— И така, имаме поне петдесет високоразвити страни, които разполагат с бактериологично оръжие. Има и стотици и хиляди терористи и така нататък, които по принцип също биха могли да предприемат бактериологична атака. — Виноградски възбудено потри ръце. — Сериозно ви казвам: всеки недообразован специалист може да си отгледа бубонна чума направо в мазето: за това не са необходими никакви супермодерни технологии.

— Но терористите предпочитат бомбите — каза Вера — и не се интересуват от бактериите, ако не се брой сибирската язва май.

— Опитът със сибирската язва стресна не само световната общественост, но и самите терористи — обясни Виноградски. — Те осъзнаха, че по този начин ще насочат срещу себе си цялото отрицателно обществено мнение. Когато гръмваш някоя сграда или влак, всички гледат репортажа по телевизията, докато спокойно си вечерят, и са сигурни, че такова нещо изобщо не може да им се случи. Заплахата от глобална епидемия обаче плаши всички без изключение. В смисъл, когато пратиха пликите със сибирската язва, терористите за пръв път разбраха, че никой не одобрява действията им. — Виноградски съкрушено поклати глава. — Защото терористите винаги имат скрити фенове, които с удоволствие наблюдават хаоса в лагера на врага. Спомнете си световната реакция на събитията от единайсети септември. Много, наистина много хора злорадстваха и си мислеха: така им се пада на американците. Пликите с язвата обаче предизвикаха противоположна реакция.

— Разбирам — замислено каза Вера. — Малко е сложничко да си се представиш в небостъргач, върху който връхлита отвлечен самолет. Лично аз никога няма да се окажа в такава ситуация, сигурна съм. Да получиш обаче писмо по пощата — това е съвсем елементарно.

— Браво, точно така си е — одобри Виноградски. — Веднага напипахте същината на проблема. Ако терористите решат например да отровят водата в даден град, цялото човечество ще се надигне срещу тях — а пък нали главният им коз е тъкмо мълчаливото съчувствие на обикновените еснафи.

— Значи бактериологичното оръжие никога няма да се използва, така ли излиза?

— Точно тук вече грешите. Може да се използва — от могъща държава, която плуе на общественото мнение и не зачита нормите на международното право. Държава, оглавявана от фанатик, обладан от идеята за световно господство.

— Слава богу, Хитлер отдавна е мъртъв.

— Пак грешите.

Вера вдигна вежди.

— Искате да кажете, че е жив?

— Не е задължително днешният Хитлер да се нарича Хитлер — загадъчно отвърна Виноградски.

— Не ви разбирам.

— Няма нищо сложно. Бактериологично оръжие вече е използвано, при това в наистина грандиозен мащаб. На практика е унищожено населението на цял един континент. Само че за това някак си не е прието да се говори. — Виноградски помълча, после продължи: — Докато ние, руснаците, се разкайваме пред целия свят за глада през трийсетте години на двайсети век, за сталинските репресии и ГУЛАГ, другите си мълчат, все едно са безгрешни. Германците например се правят, че изобщо не са вкарали милиони мирни жители в крематориумите. Американците пък се преструват, че са победили индианците в честни битки — с карабини и колтове.

— Защо, не е ли така?

— Против аборигените масово се е прилагало бактериологично оръжие, да-да, не ме гледайте така учудено. Мисионерите обикаляли страната и щедро подарявали на индианците одеяла, взети от хора, умрели от едра шарка. — Виноградски захихика и Вера си помисли, че въпросните мисионери сигурно са се кискали по същия начин. — Индианците били храбри и неподкупни, но нямали имунитет към тази зараза. И измрели почти поголовно. Кажете ми — някой да пречи подобна технология да се приложи и днес?

— Всъщност никой.

— И аз мисля така. И няма да се учудя, ако почнат да се разпространяват наркотици, заразени със смъртоносни бактерии. Или пък ако Армията на спасението започне да раздава на клошарите китайски дрехи, минали през специална обработка. И все пак най-ефикасният начин си остава заразяването на водохранилищата. —

Виноградски закри очите си с ръце и заклати трагично глава. — О, не издържам вече...

— Ами след като това ви тревожи толкова, защо не се откажете от изследванията си, докато не е станало прекалено късно? — попита Вера направо, трогната от искрения му порив.

Между пръстите му се прояви пролука и през нея надникна едно пламнало око.

— Не ме разбрахте — глухо каза Виноградски. — Не издържам на обзелата ме страст. Имам чувството, че не желаете близостта ни. Защо тогава ми приказвахте как сме щели да идем заедно в Москва?

И стана и решително тръгна да обикаля масата, разперил ръце, все едно ще лови кокошка или заек. Вера — като хипнотизирана — също стана и се втренчи в кабинетната пижама на професора: тя изглеждаше като посипана със сода или талк. О, де да беше сода или талк!

— Пие ми се — бързо каза Вера. — Какво ще ми предложите?

— Медена бира — отвърна Виноградски. — Нали ви обещах.

— О, не, бира — не. Нещо по-силно.

— Уви, нямам нищо друго.

— Дайте ми ключовете от таратайката си тогава. — Вера протегна ръка към него.

— Защо пък да е таратайка? — Виноградски чак се обиди. — И защо толкова бързате? Не искам да ме оставяте сам.

— Веднага се връщам. Нали е на един хвърлей място.

— На един — хм, хвърлей... място... Е, добре. Но не ме карайте да чакам много. Направо изгарям от нетърпение.

„Да изгориш на пепел дано, докато се върна“ — прокле го Вера наум.

Но колкото и да се постара да се забави, след четирийсет минути вече се връщаше с фолксвагена на професора. На дясната седалка побълбукваше еднолитровото шише ликьор, по жилите на Вера се разтичаше приятната топлина на един голям коняк от бара до магазина — но настроението ѝ беше ужасно.

Отначало тя дори се зарадва, когато някакъв сребрист джип ѝ препречи пътя. Това ѝ предлагаше поне мъничка отсрочка преди порнографския спектакъл, който ѝ предстоеше да разиграе. Тя спря,

подаде се през прозореца и погледна въпросително двамата мъже, които слязоха от джипа.

— Топър тен — поздрави я единият. — Пътна полиция.

— Никакво нарушение не съм направила! — възмути се Вера.

— Просто формалност. Токументите, ако обичате.

Мъжете — и в думите, и в движенията им имаше нещо роботоподобно — едновременно тръгнаха към фолксвагена, като извадиха вървешком ламинираните си карти.

— Но аз наистина не съм в нарушение, какво искате от мен? — Вера чак сега се сети, че е в чужда кола и че документите ѝ са в къщата на Виноградски.

— Опикнофена проферка. Шофьорската ви книшка, ако обичате — каза единият и ѝ тикна под носа картата си: беше на естонски естествено и Вера не можеше да разбере нищо.

— Кои сте вие? — попита все пак.

— Полиция. Имате ли шофьорска книшка или труги то-кументи, които да потвърждават самоличността ви?

— Не — въздъхна Вера. — Отседнала съм обаче съвсем наблизо, у професор Виноградски. Казвам се Спицина.

— Слезте от колата, госпожо Спицина.

— От къде на къде?

— Шофиране ф нетрезво състояние — безстрастно поясни другият робот. — Без книжка. Ще се обадим на господин Виноградски да изясним случая. Дотогава слезте от колата.

Нямаше как да не се подчини. Слезе и загледа ядосано блюстителите на реда, като ругаеше наум „тъпите естонци“. Техните двама представители — облечени скромно и прилично, но с подозрително зачервени очи — се изместиха така, че Вера се почувства в капан. Единият сложи ръка на рамото ѝ и я побутна подалече от фолксвагена; другият веднага се вмъкна зад гърба ѝ, с което ѝ отрязва пътя да скочи вътре.

— Ами обадете се де! — нервно каза тя. — Какво се туткате?

— Какво се туткаме? — повтори този, който я държеше, но не гледаше нея, а колегата си.

Тя се обърна. Вторият естонец сви рамене. Беше прибрал картата си и сега ръцете му бяха зад гърба му. Позата му беше някак

напрегната. Все едно си сваляше невидими белезници или мачкаше топка глина, или криеше някаква изненада.

Гадна изненада. Опасна.

— Е, ще се обадите ли най-после? — Вера вече беше уплашена, съжаляваше, че не беше опитала да заобиколи джипа покрай канавката.

— Туткаме се значи — изхъмка първият.

— Обижда ни — изсумтя вторият.

— Много лошо.

Вера объркано въртеше глава от единия към другия. Понечи да възрази, но те изобщо не я слушаха. Първият внезапно пусна рамото ѝ, стисна я за лактите и я наведе. А вторият извади ръце иззад гърба си. С лявата стисна Вера за косата, за да не може да мърда. А дясната заплашително се вдигна към лицето ѝ...

Като видя ръкавицата на нея, Вера писна и се задърпа като хваната в мрежа риба — но беше късно.

ГЛАВА 24

ПАЗИ СЕ — ЖЕНИ!

— Защо млъкна? — строго попита Бондар.

— Да не мислиш, че ми е лесно да говоря за това? — възкликна Вера.

Беше страшно да я гледа човек. Колкото повече засъхваха многобройните охлузвания и рани, толкова по-тъмни ставаха. Лицето ѝ с всяка минута все повече заприличваше на ужасна дивашка маска, омацана с кръв. Маска за плашене на злите духове — за хора да не говорим.

— Изглеждам ужасно, нали? — попита тя.

„Както винаги“. За щастие подигравателната фраза така и не се откъсна от езика на Бондар. Едва ли Вера, която имаше основания да се гордее с красотата си и винаги го беше правила, щеше да оцени подобен дебелашки хумор.

— Права си, днес не си първа красавица — изсумтя Бондар, след като така и не се сети за нещо по-безобидно.

— А вчера? — Вера веднага се оживи.

— Комплимент ли си просиш?

— Прося си.

— Първо искам да чуя историята докрай — сухо каза Бондар. — Не обичам прекъсвания за реклами точно по средата.

— Не е средата, това си е почти край — възрази Вера. — Единият тип ме държеше, другият ме обработваше с тая ужасна ръкавица. Не знам с какво беше облепена — с шкурка сигурно. Цялата на остри лъскавички такива... Като зрънца сол. — Тя предпазливо опипа обезобразените си бузи. — А после си се качиха на джипа и изчезнаха. Изобщо не погледнах номера — не ми беше до това. Прибрах се и се заключих. Професорът няколко пъти тропа на вратата, обаче не му отворих. Гледах се в огледалото и виждах как ставам все по-ужасна — нали кръвта се съсирваше. Разбрах, че от гледане полза

няма, и отворих ликьора. — Вера се намръщи и изохка от болка — раните по лицето ѝ веднага ѝ напомниха за себе си.

— С две думи, надцакаха ни — заключи Бондар. — И мен се опитаха да ме поубият в Талин.

— Да те застрелят?!

— Не. Просто ме бутнаха от една трийсетметрова кула.

— Бедничкият! — съвсем искрено ахна Вера.

Бондар се намръщи.

— Няма нищо — нали не успяха. Лошото е, че конкуренцията неутрализира тебе. С тая физиономия няма да съблазниш и последния клошар, да не говорим за професора.

— Това ли ти е комплиментът, дето ми го обеща?

— Не. Това е фактът.

Бондар млъкна и заобмисля ситуацията. Изобщо не се съмняваше, че сребристият джип, препречил пътя на Вера, е на естонските служби за сигурност. Между другото, защо ли наблюдението на кръстовището беше свалено — на връщане от Талин там нямаше никого, но това му направи впечатление чак сега. Нима каповците се бяха удовлетворили само с това да изкарат от строя Вера? Все пак той беше цял и невредим — защо ще махат поста? Странно наистина.

— Я ми кажи — попита Бондар, — тия типове веднага ли те заговориха на руски, или първо на естонски?

— На руски — отвърна Вера. — Сто на сто знаеха, че не съм тукашна: първи ме заговориха, на руски.

— Ясно...

Бондар пак млъкна. За да проведат тази операция, каповците трябваше да са знаели предварително, че Вера отива в магазина. Бяха я пуснали до Пярну и я бяха спрели чак на връщане — и значи бяха знаели, че ще се върне бързо. Което означаваше, че разговорът ѝ с Виноградски е бил подслушван. Тоест че в къщата все пак има микрофони, само че не на втория, а на първия етаж. С тяхна помощ каповците бяха разбрали за разгарящата се страст на професора към Вера и бяха направили хода си — обезобразена по този начин, тя вече изобщо не ставаше за ролята на примамка. Ако пък и Бондар не се беше върнал от Талин, целите на естонските служби щяха да са постигнати. Но...

Но не беше станало, както го бяха замислили, и те нямаше начин да не разбират последиците от пропуска си. Сто на сто бяха отчели вероятната реакция на руския си противник. Защото какво му оставаше, след като не можеше вече да разчита на чара на партньорката си? Не беше нужно да се мисли прекалено много, отговорът беше съвсем простицък: Бондар възможно по-бързо трябваше или да отвлече Виноградски, или да го ликвидира. Нямаше начин естонците да не са наясно с това, така че сега сигурно полагаха всички усилия руснаците да не ги изпреварят. Най-вероятно окончателният удар щеше да бъде нанесен тази нощ, ако не и още вечерта. С други думи — оставаха само часове, ако не и броени минути.

Бондар понечи да извади валтера, но се отказа. Първо убеждавай, после принуждавай. Професорът щеше да умре единствено ако откаже да замине за Русия. Вариантът за отвлечане беше изключен — все пак трябваше да се мине границата, а и естонците знаеха какво може да стане и в никакъв случай нямаше да пуснат някакъв си дори само дрогиран или мъртвопийан старец. Извод: той трябваше да пресече границата доброволно. Оставаше да му се помогне да стигне до правилния извод — по системата на обещанията и заплахите.

Бондар стана, навлече си ризата и докато закопчаваше копчетата, каза на Вера:

— Събирай багажа. Скоро тръгваме. Изобщо не се мъчи да се гримираш — няма смисъл. По пътя ще измислим някакво обяснение.

— Можем да излъжем, че съм пробвала да карам ролери — предложи тя.

— Добра идея.

— Ще се бавиш ли?

— Ще изпратя Ингрид, ще си побъбря със Сергей Николаевич и идвам — отговори Бондар.

— Така значи? — На Вера май й стана приятно. — Прибалтийската ни пеперудка е решила да отлети?

— Няма избор.

— Ще ми се да й кажа някои нещица за сбогом...

— Изобщо не си го мисли това — отсече Бондар. — Събери багажа и стой тук. Че ако те види Виноградски, току-виж го треснал инфаркт. Смили се над старческото му сърце.

— А ако не приеме нашите условия, ти... — Вера протегна показалец, все едно стреля, и вдигна въпросително вежди.

— Не е твоя работа.

Бондар тихо затвори вратата и слезе до средата на стълбите. Спря и се вслуша. На първия етаж беше тихо, но отнякъде се процеждаше светлина — не от кухнята и не от трапезарията обаче. Той слезе и видя, че свети в спалнята. Провери дали външната врата е заключена, за всеки случай сложи и резето и подвижна:

— Сергей Николаевич?

Но не му отговори Виноградски, а Ингрид:

— Влизай, влизай. Не хапем.

Бондар бутна вратата с крак и се отдръпна към стълбището, готов за всички възможни изненади. Изненадата обаче, която го очакваше в спалнята, изобщо не можеше да е опасна. Ингрид го посрещна по целомъдрена нощница до глезените и с порцеланова чаша в ръка. Сламенорусата ѝ коса беше не само грижливо сресана, но и прибрана зад ушите, което ѝ придаваше съвсем невинен вид. Босоногата Офелия, самотна и тъжна.

— Какво има? — попита Бондар: виждаше само половината спалня. — Къде е Сергей Николаевич?

— Спи — спокойно отвърна Ингрид. — Да го будя ли?

— Нали щеше да заминаваш?

— Щях.

— И какво правиш тук? — Бондар направи крачка напред, за да огледа спалнята по-добре.

— Засега пия чай от лайка. — Ингрид вдигна чашата към лицето му. — Много е полезен. Особено в моето положение. Успокоява.

Бондар прекрачи прага. Професорът, завит с одеяло до брадичката, лежеше откъм стената и блажено спинкаше, дългата му коса беше разпиляна по възглавницата. Широкото легло с никелирани рамки на таблите изглеждаше още по-древно и от него. Лицето на Сергей Николаевич беше някак... умиротворено.

— Като гледам — каза Бондар, — не си дала на годеника си само чай от лайкучка, но и още нещо.

— Приспивателно — призна си Ингрид. — Сега и с топ не можеш го събуди.

— И защо?

— Да си нямаме разправии на прощаване.

— Тоест да не му кажеш нищо и да се измъкнеш по терлици?

— Много си досетлив. — Ингрид наведе нос над чашата.

Бондар продължи да оглежда — нещо в спалнята го караше да е нащрек. Най-вероятно никой не го дебнеше от засада, но за всеки случай той отвори гардероба, после клекна и провери и под леглото. Ингрид се изсмя издевателски:

— Съперник ли търсиш? Няма смисъл. Сами сме, без свидетели — очи в очи.

„Но пък с уши в стените“ — помисли Бондар. Време беше да приключва този спектакъл. Да разкара тая мошеничка, да се качи да си вземе пистолета, да пусне силна музика, да стреля през възглавницата... Да буди натъпкания с приспивателни професор хем нямаше смисъл, хем така беше по-безопасно. Е, в крайна сметка професорът дори нямаше да осъзнае, че от обятията на Морфей се е качил директно на лодката на Харон.

— Какво се замисли толкова? — попита Ингрид и почеса с единия си бос крак с другия.

— Че утре вечер си тръгваме — каза Бондар специално за фиксиращите ставащото микрофони. — Нищо не излезе от тоя меден месец. Естония изобщо не е райско кътче за младоженци, както ми обясняваха в туристическото бюро.

— Да, ние не обичаме окупаторите, дори бившите.

— Че къде виждаш окупатори?

— Тук са — каза тя и най-спокойно сръбна от чая. — Пред мен. Поне един във всеки случай.

Бондар не каза нищо не защото нямаше какво да възрази на това нелепо обвинение. Просто внезапно разбра какво всъщност го тревожи в уютната спалня на професор Виноградски.

Миризмата на бензин.

Защо? Откъде? В чая от лайка не се слага бензин, нали?

— Обличай се — нареди Бондар; интуицията му подсказваше, че става нещо гадно. — Трябва да тръгваш.

— Имам още половин час — възрази Ингрид. — Багажът ми е готов. Имаме предостатъчно време да доведем запознанството си до логичния му край. — Усмихна се подканващо. — До хъркащия ми така наречен годеник ще е наистина възбуждащо. Екстрийм.

В по-различна ситуация Бондар не би отказал да види тръпките на страстта на лицето на тази високомерна мръсница, но сега не му беше до това.

— Екстриймът е секс с жена в мензис — каза той и се намръщи малко отвратно. — Хайде да го даваме без крайности.

Ингрид си допи чая, остави чашата и каза насмешливо:

— И мъжете имат мензис. Ей тука. — И се почука с пръст по челото. — Включително героите, които воюват с беззащитни жени.

„Защо е толкова самоуверена? — Бондар застана нащрек. — Няма оръжие, стои наред стаята с тая прозрачна нощница, а се държи така, все едно е абсолютно неуязвима. Какво става всъщност? И защо толкова мирише на бензин?“

След като не установи нищо подозрително нито във външността на Ингрид, нито в поведението ѝ, Бондар хвърли поглед към спящия професор. Той все така спеше като пън, без изобщо да му пука, че годеницата му се кани да му сложи направо трофейни рога.

Ингрид разчете погледа му и тихо се засмя:

— Господи, не му обръщай внимание на тоя дъртак. — Пръстите ѝ занাগъваха нощницата нагоре. — Бъди малко по-решителен и няма да съжаляваш. Дай да се изчукаме за сбогом. — Нощницата вече беше над коленете ѝ. — Не можеш да си представиш дори как чаках този момент.

— Млъкни! — процеди Бондар; мъчеше се да не я гледа. — Обличай се и изчезвай. Ще те изчакам отвън.

— Не бързай. Излъгах те, че съм в мензис.

— Нали ти видях кървавата превръзка.

— Да де. — Ингрид вдигаше нощницата си все по-нагоре. — Обаче си я бях приготвила предварително. Кръвта беше котешка.

— Какво?! — Бондар се намръщи.

— Застрелях една котка. Не ми ли вярваш? — Ингрид скромно сведе очи.

Ако не беше вдигнатата много над коленете ѝ нощница, човек можеше да я вземе за Дездемона, която си казва молитвата преди

лягане.

— А трябва. Виж!

И с лявата си ръка рязко дръпна нощницата нагоре. Беше без бельо, ако не се броеше един самотен жартиер, зает може би от гардероба на майката на професор Виноградски. Който обаче нямаше нищо общо с кокетството. Понеже в него беше затъкнат малък браунинг, лъскав и плосък като табакера.

Още преди Бондар да успее да се облеци, пистолетът — с предварително сложен заглушител — вече беше в дясната ръка на Ингрид.

— Дойде време да се запознаем по-отблизо — изсъска тя.

ГЛАВА 25

ФЛИРТ НА РЪБА

Като видят насочено право в корема им оръжие, хората реагират различно. Едни се вцепеняват и не могат да обелят и дума. Други ги обзема паника, разтреперват се и правят всичко възможно и невъзможно, за да си спасят живота. Трети остават наглед невъзмутими — и мислят как да оцелеят в създалата се ситуация. Бондар беше именно от тази малобройна категория хора, хора, свикнали да гледат смъртта в очите. Когато Ингрид насочи браунинга към него, той дори не трепна. Само каза:

— Махни го това.

— А, не! — Тя поклати глава и продължи да се цели в него: мъничко над пъпа.

— Нямам предвид пистолета, а онова, което ми показваш изпод нощницата — каза Бондар. — Да не съм ти гинеколог? Тъпо е.

— Защо, притеснява ли те?

— Да. Особено коленете и бедрата. Много си кльоцава. Приличаш на оскубана чапла.

Нощницата изшумоли и се спусна надолу. Ингрид — беше побеляла от ярост — пак изсъска:

— Още една такава шегичка и ще ти пробия червата. Знаеш ли как се мре с пълен корем?

— Виждал съм — отвърна Бондар, докато преценяваше разстоянието до въоръжената си противничка. — Но досега не съм мрял — нито с пълен, нито с празен корем.

— Ще ти се наложи!

— Ти всъщност как си с мерника?

Дулото на браунинга лекичко помръдна, чу се металически пукот и една вазичка на полицата на камината се пръсна на парчета. В следващата секунда Бондар отново беше под прицел. Вече нямаше никакви съмнения, че ръката на Ингрид е твърда и че патроните в пистолета са истински. При това положение трите метра и половина,

които деляха Бондар от естонката, бяха на практика непреодолимо разстояние.

— Винаги улучвам, можеш да не се съмняваш — похвали се Ингрид.

— И обичаш да трепеш котки. — Бондар кимна разбиращо.

— Всъщност нахални котараци като теб.

— Да не си в някоя фирма за кожени палта?

— Не. Работя в службите за сигурност. Не ти знам званието, но аз лично съм капитан.

— На кораб?

— Казах ти: от службите за сигурност! — отсече Ингрид. — КаПо.

— Капо ли? — направи се на идиот Бондар. — Да не би да играем на карти?

Печелеше време, за да може да вземе правилното решение: да се хвърли върху естонката или да продължи да дрънка глупости. Вторият вариант май беше за предпочитане. Нямаше начин Ингрид да не допусне някоя грешка. Жените са си жени въпреки званията — и въпреки разликата в окосмяването горе и долу.

— Не се прави на по-тъп, отколкото си — нервно подвикна Ингрид. — Много добре знаеш за какво ти говоря.

— Нямам представа. — Бондар смръщи чело, после възкликна доволно: — А, сетих се. Капо са отрядите, помагали на Хитлер през Втората световна. Ти си от тях, така ли? Хм, странно. Не ми изглеждаш много над трийсетака.

— Стига си дрънкал. Седни на пода.

— Не, благодаря.

Бум! Куршумът се заби в пода на сантиметър от обувката на Бондар.

— Сядай!

Той вдигна рамене и се подчини. Първата му задача беше да приспи бдителността на естонката. Нямаше никакви съмнения, че тя е изключително опасна. И освен че стреляше като снайперист, беше и смела и дяволски находчива. Вълчица в овча кожа — много добре се беше прикривала! Не му беше приятно да признае поражението си дори пред себе си, но фактите си бяха факти: Ингрид го беше преметнала, и то на няколко пъти. Най го беше яд, че се беше хванал

на номера с превръзката — като последен идиот. Това го нервираше почти колкото и насоченият срещу него пистолет и неудобната поза на пода.

— Протегни си краката — нареди Ингрид и с удоволствие вдиша миризмата на барут, изпълнила спалнята. — Не сгъвай колене.

— Какво всъщност искаш? — сърдито попита Бондар. — Ако е секс, изобщо не се надявай. Не я знам позата седнал.

— Аз знам по-добра. И отдавна си мечтая да я изпробвам на практика.

— Каква, я кажи?

Въпросът му остана без отговор. Ингрид посегна към скрина, извади белезници и небрежно му ги подхвърли.

— Сложи си ги. Бързо.

— Не знам как — отвърна той. — Ти ми ги сложи.

— Не ме лъжи — презрително каза тя. — Всички от спецслужбите знаят как се слагат белезници.

— Да не си се побъркала? — Бондар не мислеше да се предава. — Какви спецслужби? Аз съм най-обикновен курортист.

— Да бе, курортист, който преспокойно убива две служебни кучета и оцелява при падане от трийсет метра. — Ингрид се разсмя неестествено. — И съвсем лесно се отървава от внезапно нападение изотзад. Не ме баламосвай, Женя. Няма да се хвана на измишльотините ти.

— Добре де, ако съм арестуван, къде е заповедта за задържане? — възкликна Бондар протестиращо; продължаваше да се прави на света вода ненапита. — Що за произвол?! Настоявам за адвокат — и незабавно ме свържете с руския консул!

— За да стигнеш до консула и адвоката, първо трябва да оцелееш тази нощ — убедително каза Ингрид. — Така че прави каквото ти се казва и изобщо не помисляй за съпротива. И може да извадиш шанс да отървеш кожата. Щракни сега едната гривна на дясната си китка, иначе ще се наложи да те обезвреждам с куршум.

Бондар вдигна белезниците от пода и те унило изтракаха в ръката му. Той ги повъртя пред очите си, та да покаже, че не му е ясно какво се прави с тях. Всъщност всички във ФСС не само бяха наясно как се слагат белезници, както беше казала Ингрид, но и как се свалят.

Така че Бондар се подчини на заповедта.

Докато слагаше гривната на китката си, Бондар я извъртя така, че да може да достига ключалката с пръсти. Конструкцията на белезниците беше от модерните — самозатягащи се. С такива белезници е по-добре да не правиш резки движения, та зъбците им да не ти раздерат месото до кости. Вярно, отстрани имаше мъничко копченце, което ги застопоряваше в дадено положение, но Бондар не го натисна, понеже ако го направеше, това щеше да му попречи при отключването им.

Ако се съдеше по изражението на Ингрид, тя, също като цялата доблестна руска милиция и не по-малко доблестната естонска полиция, изобщо не беше наясно с тези подробности.

— Щракни я — нареди тя.

Бондар се подчини, поклати съкрушено глава и каза:

— Значи играеш заедно с ония типове от джипа, така ли? Как не се сетих навреме...

— Защото това мъжете сте прекалено самонадеяни и тъпи. — Ингрид се усмихна с превъзходство. — Нито една жена нямаше да повярва в измислиците за разкаялата се мошеничка. Освен това ти нищо не разбираш от недвижими имоти. Тая съборетина, която Виноградски гордо нарича родово имение и така нататък, не струва и десет хиляди долара. Ако беше направил две-три справки, веднага щеше да го разбереш.

— Хитра твар си ти — изпъшка Бондар.

— Естествено. Нали съм жена, при това красива. Красивите жени просто трябва да са хитри и коварни. Именно благодарение на това винаги постигат целите си.

— И твоята цел е?

— Ей сега ще разбереш. Легни на кревата и щракни другата гривна за таблата.

— Що за идиотщини?! — избухна Бондар.

— Напротив. Държа да доведа запознанството ни до логичния му край. Ти насмалко не ме насили, сега е моят ред. — Ингрид властно махна с браунинга. — Закопчай се веднага. Нищо страшно няма, не бой се. Просто ще си затвориш очите и ще си получиш удоволствието.

Нали точно така ни съветвате вие, мъжете, преди да почнете да ни изнасилвате!

— И колко пъти си се вслушвала в този съвет?

— Млък! — викна истерично Ингрид и буквално се разтрепери от яд. — Прави каквото ти казвам! Броя до три!... Едно!

Бондар — допреди секунда все пак мислеше да рискува — пак се отказа от мисълта да се хвърли върху въоръжената си противничка. Първо, хич не му се щеше да умре в краката на тази нахална самоуверена кучка. Второ, безумната ѝ идея да попалува с пленника си му предлагаше несъмнени предимства. Знаеше, че ще се справи с Ингрид и само с лявата си ръка, стига да може да я спипа.

— Две! — Викът изплющя като бич.

Бондар стана и изписа на лицето си възможно най-глупашката усмивка. Искаше Ингрид да си помисли, че и той няма нищо против едно яко чукане.

— Три! — Показалецът ѝ на спусъка забележимо се напрегна.

Преди да легне до професора, Бондар понатисна със задник кревата, за да види дали ще може да го отмести. Резултатът не беше обнадеждаващ. Креватът беше ужасно тежък и стабилен. Но нямаше време за още опити — поредният куршум се заби в стената, като почти забърса косата на темето му, така че Бондар щракна другата гривна за таблата, легна и помоли:

— Хайде стига вече гърмя, Ингрид. Пречи ми на ерекцията.

Тя отпусна оръжието и каза:

— Знам какво ще ти я оправи. Вгледай се внимателно в новия си съсед. Нищо ли не забелязваш?

Бондар — полазиха го студени тръпки — се взря в професор Виноградски. Профилът му беше прекалено неподвижен и носът прекалено заострен, за да е на жив човек. Той отметна одеялото и найлошите му опасения се потвърдиха. „Приспивателното“, което Ингрид беше дала на професора, беше оставило под лявото зърно на гърдите му характерна дупка с вече почернели ръбове.

Кръв нямаше. Куршумът или беше заседнал в трупа, или пък кръвта беше изтекла през изходната рана и беше попила в матрака. Нямаше смисъл да си блъска ума върху тази загадка. Мислите на Бондар бяха заети с един много по-важен за него въпрос — след колко

време и той ще се обзаведе с точно същата дупка. Според преценката му не беше много. Всъщност време почти не му оставаше.

— Защо го уби? — попита Бондар, все едно това имаше някакво значение.

— Беше руснак — отвърна студено Ингрид.

— И това е смъртен грях според теб, така ли?

— Бих го нарекла смъртоносна грешка. Но не съжалявай за него. На него всъщност му провървя. Може би в момента на смъртта си е сънувал Москва, където толкова искаше да отиде. — Ингрид се засмя — наистина много неприятен смях, понеже присвитите ѝ очи все така излъчваха злоба. — Точно така ми каза: „Прости, но се влюбих в друга и заминавам с нея за Русия“. Пръч с пръч! Не си вижда белите коси...

— И ти го уби поради уязвеното си самолюбие?

Ако се съдеше по това как потрепна бузата ѝ, предположението му беше вярно, но тя не си призна.

— Имах си заповеди. Не съм садистка, не съм фанатичка. — Преди да продължи тирадата си, ѝ се наложи да спре потрепването на бузата си с дулото на браунинга. — Просто изпълнявам дълга си.

— Искам да стана героиня на великата Естонска република — каза Бондар.

— Не се подигравай. Наистина ще получи награда. Плених те лично, сама. Наблюдателните постове са свалени. Успях да убедя командването, че ще се оправя и без помощ.

— За пръв път виждам жена, на която да ѝ харесва да е палач.

Ингрид махна пренебрежително с браунинга.

— Не можех иначе. Ако не бях ликвидирала професора, той вече щеше да си стяга багажа. Твоята напориста партньорка постигна онова, което искаше — дъртакът направо нямаше търпение да я вкара в леглото.

— И затова я обезобразихте?

— Трябваше да я убием тая нахална курва!... Впрочем — Ингрид се усмихна сладко, — има време и за това.

— Пуснете я — навъсено каза Бондар. — Тя няма нищо общо с цялата тая работа.

— Да не мислиш, че ще ти повярвам? Дълбоко грешиш. Нещо повече: така ѝ направи мечешка услуга. Понеже щом ти е толкова

скъпа, че да се застъпваш за нея, ще я убия с най-голямо удоволствие. Дори можеш да я повикаш, ако държиш да умре пред очите ти.

— По-добре убий мен. Със секс. — Въпреки идиотската си усмивка беше стиснал зъби. Ролята и репликите на герой от евтин холивудски трилър го вбесяваха. Беше унижително да флиртува с Ингрид точно по този начин.

Но се налагаше да прави жертви, за да подмами естонката по-близо.

Тя обаче само се изсмя.

— Млъкни, тъпако! Никога вече няма да правиш секс — нито с мен, нито с твоята курва, нито с никоя. Ще умреш на този креват.

Каза го така, че нямаше начин да не ѝ повярва. Бондар изскърца със зъби. По-добре щеше да е да го бяха разкъсали доbermanите, а не такава позорна смърт. Да умре от ръката на някаква си злобна женска по нощница! До истинския труп на някакво почти непознато старче! Бондар — вече се надяваше само на чудо — се втренчи в тавана и равнодушно попита:

— Какъв смисъл да ме убиваш, ако съм руски шпионин? Закарай ме при шефовете си и ще те направят майор предсрочно.

— Шефовете наистина възнамеряваха да те заловят, да те разпитат и да те изправят пред съда — призна Ингрид. — Но аз имам други планове за теб. Ще умреш при оказване на съпротива.

— Каква съпротива? — Бондар изразително раздруса белезниците и те издрънчаха.

— Това е официалната причина.

— А неофициалната?

— Ти на няколко пъти ме обиди, непрекъснато натякваше, че руснаците превъзхождат естонците, а мъжете — жените.

— Най-обикновен шеговит разговор — изсумтя Бондар; съжеляваше за ненужната си откровеност. — Чак пък да ме убиеш за това...

— Търпях издевателствата ти до момента, в който избърса ръката, с която ме пипа... с онзи мръсен парцал. И когато демонстративно го изхвърли през прозореца, се захлех да ти го върна за всичко... — Ингрид преглътна слюнките си. — Още тогава си подписа смъртната присъда, сам. А преди малко си навлече и

допълнителни мъчения. Не биваше да ме наричаш оскубана кокошка, Женя, не биваше, наистина.

— Казах всъщност, че си чапла — възрази Бондар.

Ингрид рязко пристъпи напред, все едно искаше да го удуши с голи ръце. Слюнките около устата ѝ приличаха на пяна.

— Мислиш се за много умен, така ли? Защо тогава се хвана в капана ми? Ти ще умреш, не разбираш ли? Онова, което не успяха да направят мъжете, ще го направя аз, Ингрид Пълдмяе!

— Еба си именцето! — Бондар се разкикоти.

Тя беше на ръба на нервен припадък и точно на това разчиташе той. Надяваше се да я ядоса, да я вбеси до такава степен, че да допусне грешка. Ако просто го застреляше — е, какво да се прави, така му било писано: минута по-рано, минута по-късно, какво значение има? Но Ингрид беше жена, при това очевидно неуравновесена. Може би щеше да изгуби самообладание, да се приближи още малко и тогава той щеше да успее да я достигне с крак. Трябваше да я изрита с всичка сила, без никаква жалост, все едно не е млада и красива жена, а бясно куче или плъх.

— Твоето име да не е по-добро, Женя Спицин? — парира разгорещено Ингрид. — Сто на сто се казваш иначе всъщност, но това изобщо не ме интересува. Мразя всички руснаци, без изключение.

— Ами вземи си отхапи езика тогава — предложи Бондар. — Нещо много добре говориш руски.

— Това ми е от баща ми — но и него го мразя също като всички други руснаци. Пияница, простак, нищожество! Всичките сте такива.

— Стреляй тогава. Един изстрел — ѝ един гаден руснак по-малко.

— Няма да е интересно — изсъска Ингрид и пак вдигна пистолета. — Няма да ти се размине толкова лесно. Първо ще те накажа за всичките унижения, които ми се наложи да изтърпя. И ти ще умираш, а аз ще те гледам и ще се смея... Ето така: ха-ха-ха!

— Все едно кряка гъска — отбеляза Бондар.

По разкривеното лице на естонката премина следващият тик.

— Скоро ще ми запееш друга песен, храбрецо...

Ингрид се обърна, отвори гардероба и извади малка пластмасова туба. „Ето значи откъде е тая миризма на бензин“ — каза си Бондар, докато я гледаше какво прави. Следващото, което извади естонката,

беше някакво кашонче, пълно с папки — вероятно в тях бяха бележките на покойния професор.

— Мислиш да изгориш тая гадост ли? — попита Бондар. — Браво. На твое място щях да направя същото.

— Не се обаждай — подметна Ингрид през рамо. — Ръкописите ще ги взема с мен. И без тях тук има много неща за горене. — Отиде в другия край на стаята, сложи пистолета на перваза на прозореца, взе оставената там запалка, щракна я и многозначително каза: — Нали знаеш какво правят лисиците, като попаднат в капан? Прегризват си лапите, за да си спасят живота. Опитай и ти — може пък да успееш. Вярно, времето ти е съвсем мъничко — само докато се облека.

Бондар инстинктивно се хвърли към нея, но ужасната болка в китката го дръпна обратно. Да, той беше в капан, но не беше диво животно, а най-обикновен човек.

Човек, който щеше да изгори жив.

ГЛАВА 26

СЪС ЗЪБИ И НОКТИ

Ако се вярва на техническото описание, белезниците гарантирано издържат усилие до сто и петдесет килограма, след което всичко зависи от това какво е заваряването на брънките — студено или горещо. На пръв поглед за един здрав мъж не би трябвало да е проблем да ги скъса, но се опитайте да вдигнете с една ръка огнеупорна каса, закачена за голата ви китка, и ще се убедите, че за такъв подвиг е необходимо нещо повече от груба мъжка сила. Човек трябва да е или луд, или превъзбуден от алкохол или наркотици, за да опита такъв фокус, а Бондар си беше с ума и трезвен, така че му се налагаше да потърси друг изход.

Ингрид го изгледа с насмешка и отиде до стола, където бяха метнати дрехите ѝ.

Вече без да се крие, Бондар натисна копченцето на белезниците и почна трескаво да върти ръка, за да я измъкне от желязната гривна.

— Е, как е? — осведоми се Ингрид, докато си обуваше бикините.

— Мразя бежовото бельо — изпъшка Бондар.

Гривната упорито не искаше да се изхлузи. Запъна се в основата на палеца и не помръдваше, като стар венчален пръстен, който си носил десетки години. Със сапун може би щеше да стане, но нямаше смисъл да моли Ингрид да му направи тази последна услуга — да му донесе сапун от банята. Налагаше се да се справя със свои сили. Бондар тъкмо се канеше да опита с плюнка, когато ситуацията внезапно се промени.

Вратата се отметна и в спалнята се втурна Вера, разярена като фурия, намъкнала, кой знае защо, черно дантелено бельо. Хвърли за миг поглед към Бондар на кревата, после скочи срещу естонката. Ако се беше забавила дори с частица от секундата или пък беше подранила пак с толкова, Ингрид сто на сто щеше да успее да сграбчи браунинга. Но точно в тази частица тя стоеше на десния си крак и беше вдигнала левия, за да обеуе най-интимната част от тоалета си. И в това

положение на неустойчиво равновесие успя единствено да вдигне глава и да изгледа Вера кръвнишки, което, разбира се, не можеше да спре нападателката ѝ.

— Мръсница! — изкрещя Вера и блъсна естонката с всичка сила.

Ингрид падна и се омота в бялата си нощница — на Бондар му заприлича на огромна пеперуда с откъснато крило.

— Пистолетът е на перваза! — викна той и насмалко да се задави със слюнката, която вече бе събрал в устата си.

За да не губи време, Вера се опита да прескочи естонката — много ефектно, но за жалост неуспешно изпълнение, защото Ингрид я сграбчи за глезена, в резултат на което Вера се просна на пода. Надигна се на лакти, изрита с другия си крак и улучи противничката си в носа.

Ингрид писна и инстинктивно се хвана за лицето, при което я пусна. Вера се надигна и протегна ръка към пистолета. И тъкмо когато пръстите ѝ стиснаха дръжката, Ингрид ѝ скочи изотзад.

Письците на затъркалялите се по пода противнички биха уплашили дори биещи се котки. А когато стихнаха — двете млъкнаха едновременно, — Бондар чу как в ушите му пици тишината. Млъкнаха едновременно, защото Вера замахна с глава назад и улучи Ингрид в лицето. Заслепена от болката, естонката пак отпусна хватката си.

— Ставай! — изкрещя Бондар, убеден, че партньорката му не е толкова опитна в ръкопашния бой като един офицер от службите за сигурност.

Вера веднага се подчини и скочи на крака, преди естонката да успее да ѝ попречи. Щом видя, че плячката ѝ е само парче от сутиена на Вера, Ингрид се просна по гръб — нещо съвсем неочаквано както за Бондар, така и за партньорката му. Ако естонката се беше опитала да нападне, Вера автоматично щеше да я простреля. Но тя лежеше на пода, все едно признаваше поражението си.

И едва когато сви крака и коленете ѝ опряха до гърдите, стана ясно, че е рано да се мисли за победа.

Крясъкът, който придружи удара на събраните пети, беше почти на ултразвукова честота.

Ингрид се беше прицелила в лакътя на противничката си — и улучи. Ръката на Вера се отметна към тавана и тя изпусна пистолета.

За миг Ингрид застина в тази поза — опряна на раменете и тила си, с вирнати високо крака. Ако не беше набралата се на корема ѝ нощница, щеше да прилича на юноша, който се занимава с йога.

Но не, това не беше йогистка асана. Не беше и някакъв специален удар от източните бойни изкуства. Ингрид просто се беше доверила на първобитния си инстинкт — и той не я беше подвел.

Вера ахна ужасено. Не вярваше на очите си.

Пистолетът излетя от ръката ѝ, описа къса дъга във въздуха и удари прозореца. Вера машинално отскочи от пръсналите се парчета — това я спаси от следващия удар на босите крака на естонката — и изрита къщните си пантофи. Ингрид пъргаво се изправи — изобщо не възнамеряваше да се предава или да се спасява с бягство. Дори без браунинга, който бе изчезнал някъде навън в нощта, естонката представляваше сериозна опасност.

— Удари я със стола! — викна Бондар. Нямахше нищо, което да може да използва като импровизиран шперц, и все така беше прикован към леглото. Можеше само да наблюдава схватката — от изхода ѝ зависеше не само животът на Вера, но и неговият.

Партньорката му обаче пак не беше достатъчно пъргава: Ингрид реагира на вика му първа, изпревари Вера и изрита стола толкова силно, че той падна на средата на стаята. Двете започнаха да обикалят около него — картина едновременно и живописна, и сюрреалистична. Едната белокожа, руса, кльоцава, с дълга бяла нощница. Другата — нейна пълна противоположност: мургава, с твърда черна коса.

Изподраното лице на Вера и скъсаният ѝ сутиен, който се полюшваше на едното ѝ рамо, ѝ придаваха войнствен и дори кръвожаден вид, но Бондар подозираше, че е на края на силите си след днешните мъчения и бутилката ликьор. Беше по-висока и по-едра от противничката си, но се движеше някак по-тромаво. Ингрид, на свой ред, сякаш тепърва загряваше. Движенията ѝ станаха като на котка, под нежната кожа на ръцете ѝ се изпънаха мускули, пръстите ѝ се свиха хищно, сякаш предвкушаше удоволствието, с което ще забие нокти в руската си съперница.

Въпреки че през счупения прозорец повяваше хладен ветреца, в стаята беше душно — прекалено много аромати, и на пот, и на

парфюми и дезодоранти, се бяха струпали тук. Но по-силен от всичко беше мирисът на омразата, обзела двете млади жени.

— Първо ще ти извадя очите — изсъска Ингрид, за да сломи духа на противничката си. — После ще ти отхапя носа. Няма да те убия, изобщо не се надявай. Ще те оставя да живееш сляпа и уродлива грозница.

— Ти пък си си грозница и така — парира Вера.

— Май днеска не си се поглеждала в огледалото, мръсно!

— Не е твоя работа. На тебе пък огледало изобщо не ти трябва — твоята зурла не може да стане по-хубава с никаква козметика.

При тези думи естонката така се намръщи, че лицето ѝ наистина заприлича на животинско. Ингрид изруга, хвана деколтето на нощницата си, дръпна и я скъса. Не беше класическият жест на балтийски матрос, който си къса фланелката, преди да се хвърли в своя последен и решителен бой — скъсаната нощница позволяваше на Ингрид да ритва по-удобно, а тя знаеше как да ритва и обичаше да ритва. Вера не разбра веднага защо противничката ѝ си раздира нощницата и се изсмя презрително:

— Лесбийка с лесбийка луничава! Да не мислиш, че ще ме впечатлиш с дръгливото си телце?

— Питай любовника си — ехидно отвърна Ингрид. — Защо е заключен за кревата, а? Попитай го де, не се срамувай. Току-виж ти казал. Обаче никога няма да ти прости, че ни попречи да го изчукам!

— Затваряй си устата, мръсно!

— А, яд те е!

— Млъквай!

— Е, истината боли...

Бондар си мислеше, че първия удар ще го нанесе Ингрид, но сбърка. В атака се хвърли вбесената Вера, с голи гърди като амазонка и с лице като на индианец, изровил томахащата на войната. Прескочи прекатурения стол и заудря естонката с юмруци, но не постигна почти нищо — така се бият малките момиченца, като при това стискат очи от страх тях да не ги фраснат в носа.

И все пак десният юмрук на Вера успя да пробие защитата на Ингрид, улучи я по ухото, тя залитна и падна на едно коляно.

— На ти! — Вера я удари с левия по главата. — На ти! — Още един десен се стовари в слепоочието на естонката.

— Дръпни се! — викна Бондар.

Той поне беше наясно, че естонката, макар и на четири крака, само се преструва на победена: виждаше как святкат очите ѝ изпод русите ѝ кичури.

— Спокойно, ще я оправя тая мръсница! — увери го Вера, задъхана не само от умора, но и от изпълващата я гордост.

И се пригответи да довърши Ингрид — изправи се над нея със стиснати юмруци. Лъсналите ѝ от пот гърди се надигаха и спадаха, включени сякаш към невидима мощна помпа.

Контраатаката на Ингрид — удар с глава в корема — изненада Вера, тя размаха ръце, политна назад и падна на стола — той се строши. Подът се разтресе, разхвърчаха се пречки и парче от облегалката.

Без да позволи на Вера да се опомни, Ингрид се хвърли върху нея. Чу се писък и към Бондар полетя едната от обиците на Вера, цялата в кървави капки.

„По дяволите — мина му през ума, — тая естонска вещица съвсем озверя!“

За кой ли път опита да изблъска кревата, но той не помръдна, все едно беше завинтен за пода. Бондар се наведе, погледна отдолу и видя, че двата крака откъм стената са вързани с тел за тръбите на парното, които минаваха покрай перваза. Да, Ингрид се беше подготвила много грижливо за операцията. Такава предвидливост обаче граничеше с коварната изобретателност на психически болен човек. Измъчен от безсилието си, Бондар вдигна глава и видя, че схватката между двете жени приближава края си.

Ингрид беше възседнала противничката си и вместо да я удря, я дращеше и я хапеше, за да ѝ причини възможно повече болка. Вера пищеше, мъчеше се да се прикрие с ръце, но не можеше да отхвърли Ингрид. Русата вещица пък дереше и хапеше като разярен звяр. Нощницата — вече съвсем на дрипи — се държеше на раменете ѝ като по чудо и приличаше на саван на страшно привидение. Обезумяло привидение. Пред такъв яростен натиск не би устоял и обзет от бяс, да не говорим за млада жена, изобщо необучена да се бие на живот и смърт.

Вера се защитаваше все по-слабо, писъците и охканията ѝ ставаха все по-тихи. Ако Ингрид беше съвсем малко по-хладнокръвна,

победата сигурно щеше да е нейна. Подведе я обаче собствената ѝ омраза. Вместо да повали противничката си в безсъзнание с удар с глава или да почне да я души, обезумялата естонка впи зъби в люшкащата се под очите ѝ гърда...

Острата болка сякаш вля сили на Вера и Бондар изумено загледа как отхвърлената нагоре Ингрид се превъртя във въздуха и падна по гръб на пода. И явно си удари лошо гръбнака или опашката, понеже, докато се надигаше, изпъшка и застана някак на една страна.

Вера не беше в по-добро състояние. Изправи се, залитна напред и насмалко не падна. От лявото ѝ зърно — вече се подуваше — течеше кръв. Вера я избърса с длан и се смръщи от болка. Ужасна гримаса — и на Бондар му се стори, че вижда в очите на естонката първите признаци на надигаща се паника.

Двайсетина секунди двете млади жени стояха една срещу друга — разчорлени, задъхани, потни и мръсни. Температурата в стаята сякаш се покачваше от разгорещеното им дишане. После, без никакъв звук, без никакво предупреждение, двете се хвърлиха една срещу друга.

Ингрид — вече съвсем гола — риташе, за да отблъсне противничката си, но ритниците ѝ бяха слаби и неточни. И въпреки това тактиката на близък бой, която бе избрала Вера, се оказа неправилна: когато двете отново се озоваха на пода, Вера беше отдолу, а Ингрид вече действаше по-предпазливо — затисна противничката си с тяло и бавно започна да свива крака, за да обездвижи отслабващите ѝ ръце с колене. И след няколко секунди успя. За да постигне окончателна победа, ѝ трябваше само няколко пъти да тресне тила на Вера в пода. И очевидно се канеше да направи тъкмо това.

— Ей сега ще отърва света от още една руска курва — изсъска Ингрид.

ГЛАВА 27

ЖИВЕЙ И НЕ ПРЕЧИ НА ДРУГИТЕ ДА УМИРАТ

Ако си мислите, че имате малко врагове в тоя живот, това е поправимо. Кажете на крадеца, че е крадец, на мръсника — че е мръсник, на глупака — че е глупак, на подлеца — че е подлец. И веднага ще си спечелите още врагове. Ако пък търсите още по-остри усещания, кажете на някоя курва, че е курва. Може и да ви се размине. Не и обаче в случай че курвата много държи да забрави срамното си минало.

Вера искаше да забрави миналото. И тя беше курва навремето. Спомените я изгаряха като незарастваща рана, като дамга, с която бележат добитъка. Отвън дамгата не личеше — бяха я прогорили в душата ѝ. И болеше сто пъти повече...

Преди да слезе на първия етаж, Вера дълго седя в мрака, опряла чело в стъклото на прозореца, без да гледа навън — то и без това не можеше да види нищо. Само тук-там по някоя звезда, далечни светлини, короните на близките дървета... Скучен пейзаж, няма никакъв смисъл да му се любоваш — и Вера не му се любоваше. Просто се наслаждаваше на усещането от студеното стъкло до пламналото си лице. Щом стъклото се постоплеше, тя лекичко изместваше глава и продължаваше сляпо да се взира в нощния мрак. Какво друго да прави всъщност?

Багажът беше готов, оставаше само да се облече, да се качат в колата и да тръгнат на югоизток, докато Бондар не каже: „Хайде, слизай“. А после? Вера не знаеше. Дори не ѝ се мислеше за после. Страх я беше да си представи живота си без човека, с когото я беше свързала съдбата. Не, не без човека. Без мъжа. Истински мъж, колкото и банално да звучи. Нямало истински мъже ли? Беше се оказало, че има. За късмет — или за беля.

Онзи, когото беше срещнала, се казваше Бондар, Женя Бондар. И какво му беше толкова особеното, че да не ѝ излиза от ума нито денем, нито нощем? Ако я попитаха, Вера щеше да отговори съвсем простиичко: „Нищо особено няма в него“.

И щеше да се позамисли и да добави: „Всичко в него е особено“.

Нямаше друг начин да изрази какво е всъщност отношението ѝ към Бондар.

Той беше като всички — и в същото време съвсем различен. Понякога мълчеше, понякога говореше. Ту беше груб, ту нежен. Ту сърдит, ту весел. Мързелив — и неуморим. Как да определиш характера му? А може би цялата работа беше във външността?

Хм, външността... Нея наистина си я биваше. Бондар беше висок, строен, широкоплещест, трийсетинагодишен. С изпъкнал бял белег през брадичката. С правилни черти, дори красив, може да се каже. Очите... неясно какви на цвят. Отначало Вера си беше помислила, че са почти черни, но после той си свали контактните лещи и лицето му се озари от неочаквана светлина. Очите му всъщност се оказаха сини, но понякога придобиваха онзи сивкав оттенък, който в белетристиката се нарича стоманен. И когато го придобиваха, ставаха почти жестоки.

Отначало дори малко я беше страх от него, но когато веднъж видя колко весело може да се смее, пропъди всичките си страхове. По-добре беше все пак да е заедно с опасен мъж, отколкото с някой безобиден смешльо или жлъчен мърморко, който крие истинските си чувства. Поне Вера мислеше така. И освен това мислеше, че мъж, който може да я накара да изпита физическо влечение само като чуе гласа му, ѝ е пратен от бога...

„Или от дявола, което не променя нещата“ — каза някой в главата ѝ.

Неизвестно защо ѝ се стори, че гласът е на Бондар. Спомни си, че казват, че жената обичала с ушите, и се усмихна горчиво. Да, с ушите. Но и с устните, с очите, с ръцете, с тялото и душата — с всичко, до дъното на естеството си.

Никога не беше обичала така — да се отдаде на мъж докрай, до пълна самозабрава и изнемога. С някои ѝ ставаше хубаво. Повечето обаче предизвикваха у нея или отвращение, или студено презрение. В това отношение Бондар се бе оказал извън всякакви сравнения. Най-

после Вера беше разбрала колко много може да означава да живееш с човек, когото обичаш.

Обичаш...

Притисна изподраното си лице до студеното стъкло и затвори очи. Чудесно беше да си представи, че това не е стъклото, а са ръцете на Бондар, но знаеше, че не е вярно. Също както като малка се захласваше по приказките за прекрасните принцове, които спасяват красавиците от змейовете. Принцовете, които се появяват от нищото, пак си отиват в нищото — това беше проблемът.

Днес са тук, утре ги няма, всичко се скапва и за пореден път се убеждаваш, че реалността и приказките са съвсем различни категории и съществуват в различни измерения. Че мечтите и реалността не могат да се съберат. Че паралелните светове не се пресичат в безкрайността. Че героите, способни на подвизи, не се интересуват от такива дреболии като да се омъжат за влюбените в тях девойки. Че просто ги спасяват от някоя беда или дори само им помагат да си запалят спрялата наред шосето кола — а после изчезват в незнайна посока.

Така щеше да направи и Бондар. Щеше да ѝ лепне една целувка на челото за сбогом, дай махне с ръка на прощаване — и чао. Никакви молби и увещавания нямаше да помогнат. Всичко щеше да свърши също толкова бързо, както беше започнало. Край на филма. Край на мечтите. Край на любовта...

Идиотка с идиотка, каза си Вера и избърса очите си с пръст — беше се разплакала. Защо си се разциврила за поредния мъж, с когото си легнала? В крайна сметка той си е професионален контраразузнавач и просто си върши работата. А част от работата му е жените да го харесват, за да му се доверяват. Важна част от работата му, също както е важно да може и да стреля. Защото той всъщност е убиец, професионален убиец. И може би точно сега най-хладнокръвно се цели в сърцето на Виноградски — за да изпълни дълга си.

Че какво му е толкова необикновеното? Храбър бил, силен, безмилостен — за това му плащат заплатата, повишават го в звание, награждават го. От къде на къде ще го е грижа за партньорката, която му е натресло началството? То си е като брак по сметка — не го искаш,

но се възползваш. Да, Бондар беше преспал с Вера, но нима това го задължаваше с нещо? И защо при това положение тя трябваше да го възприема като своя принц, да му се обяснява в любов, да се унижава, да го моли за вниманието му като кученце, което очаква да му подхвърлят нещо?

— Да, защо? — попита Вера високо и рязко се обърна към кревата, все едно Бондар лежеше там и слушаше мисления ѝ монолог. — Защото те обичам, мръсник такъв — отговори не толкова на себе си, колкото на излезлия от стаята Бондар.

Предната нощ той бе спал до нея. После се измъкна по неотложните си шпионски задачи, но призори се върна и Вера го изчака да заспи — и му се любуваше до насита, на него, човека, който я сгръбваше дори само с присъствието си. Той изобщо не реагира на погледа ѝ, проснал се беше по корем и спеше спокойно. Дясната му ръка беше под възглавницата и галеше дръжката на пистолета — той, разбира се, му беше по-мил от всички жени на света. Лунната светлина влизаше през пердетата и заличаваше границите между действителност и сън. Вера се надигна, наведе се над Бондар; вдишваше мъжката му миризма, изгаряше от желание да го докосне, да прокара длан по мускулестия му гръб. Измисляше десетки фрази, които да му каже, но не му ги каза — легна по гръб, втренчи се в тавана и ухапа устни.

Никакви, дори най-добре подбраните, най-красивите думи не можеха да променят действителността. Човекът, в когото се беше влюбила, беше щатен служител на ФСС, а пък самата тя, Вера Савич, дори не беше съвсем доброволна осведомителка на същата тази служба. Беше проститутка с мръсно минало — и Бондар го знаеше много добре. Нима можеше да я обикне? А и как изобщо можеше тя да си мечтае за любов след всичко, което бяха направили с нея? Докато беше сексробиня в турския бардак, ѝ бяха отнели най-важното — самоуважението, гордостта, достойнството. Бяха я превърнали в животно, да, точно така — в животно. Тя вече не беше човек — иначе защо бяха всичките мръсни думи, с които я наричаха?

Турчинът Азис им изнасяше цели лекции на тази тема.

Задачата на рускините в този живот е да са подлоги, така казваше. И питаше защо в турските публични домове не работят полякини и францужойки. И обясняваше — защото са горделиви и

гордостта им ако е долар, покорността им не струва и цент. Така че не стават за проститутки. Рускините били различни, така казваше. И освен това; „Ние, турците, изобщо не ви уважаваме, но много ви обичаме. Защото сте красиви, евтини и вечно съгласни“.

Да сте виждали туркиня проститутка, питаше ги. Точно така, не сте. И няма да видите. Нашите жени са целомъдрени. Нашите жени са грижливи майки и верни съпруги. Никога няма да сложат развратно бельо или къса пола, няма да позират голи за лъскавите списания. Няма да влязат в някой ресторант с първия срещнат за едното ядене. Те спазват традициите и изпълняват предназначението си — да се покоряват на мъжете си, да раждат деца и да се грижат за семейното огнище. И затова ги уважаваме. Пазим ги, глезим ги, обичаме ги. А вие, рускините, не заслужавате такова отношение. Вие само се правите, че това, с което се занимавате, ви е гадно — а всъщност ви харесва. Родени сте за това. Проститутки сте по природа. Вече два милиона по цял свят. Само в Турция работят поне сто хиляди руски проститутки.

Ще кажете — виновна е бедността, гладът, безработицата, така ли? Я вижте иракчанките и афганистанките, те живеят при много по-тежки условия. Да не би да отиват в публичните домове да лягат с американските войници? Не — живеят според божиите закони и умират по волята на Аллах, но не продават телата си.

Присмивате се и се подигравате, че жените в Изтока били угнетени, но един турчин никога няма да зареже жена си. Ние имаме съвсем различно отношение към брака. Туркинята няма защо да работи — мъжът ѝ я издържа. А вие? Вас ви чукат всички наред и после плюят отгоре ви — и с право. Защото сами сте направили мъжете си такива, че да ви презират. Не ви харесва как се отнасят с вас турците, така ли? Ами че руснаците да не би да се отнасят по-добре към вас, а? По-лошо се отнасят дори — и тъкмо вие самите им го позволявате. А след като не ви уважават те, вашите си мъже, защо да ви уважават чужденците?

Тези теоретични разсъждения свършваха с практически занятия, които потвърждаваха чутите вече обидни истини. Караха я да „работи“ — унижаваха я всъщност — без почивка. Превърнаха я в пачавра в буквалния смисъл на думата — само дето краката не си бършеха в нея. И нито за миг не ѝ позволяваха да забрави колко е отвратителна, долна,

евтина. Мъжете идваха и си тръгваха, идваха, лягаха и си тръгваха. И това безумие продължи месеци. Вера едва се сдържаше да не повърне, стискаше очи, хапеше устните си до кръв и лежеше като мумия — и се мъчеше да не слуша пъхтенето на клиентите, да не вдишва вонята на немитите им тела, да не гледа похотливите им физиономии, да не усеща докосването на косматите им лапи с черно под жълтеникавите нокти.

Дори след като излезе от този ад, не можеше да забрави преживения кошмар. И дори когато се любеше по своя воля с някого, без да иска, си спомняше как ѝ се искаше да умре под поредното потно туловище — и изживяваше всичко отново. С Бондар беше различно. Тя все едно се прероди... но за какво? За да умре пак, като си остане за пред хората жива, красива и жизнена?

Не! Това беше невъзможно!

Изобщо не забеляза кога се е изправила. Пътешествието назад във времето я беше накарало да изпита с особена острота страха от бъдещата раздяла. Нима можеше да си позволи да изпусне щастието си? Нима можеше да седи, без да прави нищо, след като Бондар всеки момент щеше да изчезне от живота ѝ?

Между другото, той защо се бавеше толкова? Какво нравеше? Шепнеше нежно на ушенцето на оная русолявата естонска, за да я подмами на своя страна? Виж, в тия номера го биваше. Току-виж до сутринта я вербувал и ѝ цъфнат прегърнати! За нея очевидно вече не му пукаше — нали от нея не зависеше вече нищо. Някаква си бивша проститутка с изподрана физиономия — за какво му е изтрябвала?

— О, трябва ти! — прошепна Вера и тръгна към вратата. — Защото никоя няма да те обикне така, както те обичам аз, глупчо!

Без да губи време да се облича, тя тихичко слезе по стълбите. Пристъпи към очертаната от светъл правоъгълник врата на спалнята. Долепи ухо до пролуката и се вслуша в гласовете вътре. И я обля студена пот. Опасенията ѝ се потвърждаваха! Бондар и Ингрид си гукаха като гълъбчета, преди очевидно да си легнат. Доколкото можа да разбере, естонката още се събличаше и питаше Бондар как изглежда. Той пък ѝ каза, че не понасял бежово бельо, но от това на Вера не ѝ стана по-хубаво. И тя не издържа и блъсна вратата...

И от онова, което видя, изгуби и ума, и дума. Бондар се беше изтегнал на кревата, дясната му ръка беше окована за таблата. Професорът лежеше до него, но изобщо не реагираше на ставащото. Вера нямаше време да се чуди дали Виноградски спи, или вече изстива. Виждаше единствено омразната естонка, замръзнала на един крак като чапла. Русолявата мръсница си смъкваше бикините! Е, как да го изтърпи това?

— Мръсница! — кресна Вера.

Изобщо не се усети как се нахвърля върху безсрамната си съперничка, за да я разкъса на парчета. И чак когато Бондар ѝ викна, че пистолетът е на перваза, се сети, че сцената, на която беше станала свидетелка, изобщо не е любовна. И след още две-три секунди разбра и че битката ще е на живот и смърт.

Отначало се надяваше, че лесно ще победи кльощавата Ингрид. После обаче и силите, и волята ѝ за победа свършиха. Насинена, изподрана и изпохапана, Вера се озова затисната по гръб от естонката.

„Край“ — мина ѝ през ума. Струваше ѝ се, че всичко това не става с нея, а с някой друг. Някак много отдалече, все едно гледаше от висока планина, почувства как силните пръсти на естонката стискат ушите ѝ. Ингрид вече беше раздрала едното ѝ ухо, когато ѝ беше откъснала обичаята, но Вера не изпитваше никаква болка. Беше толкова уморена, че бе готова да умре тутакси, стига мъките ѝ да свършат. Беше вцепенена като гълъбица, стисната от ноктите на ястреб. Вера обаче не мислеше нито за гълъбици, нито за ястреби. Беше забравила дори за Бондар. Беше ѝ все едно.

Ингрид я дръпна за ушите, вдигна главата ѝ и изсъска в лицето ѝ:

— Ей сега ще отърва света от още една руска курва!

Какво?! Руска курва?! Курва?!

В мозъка на Вера избухна взрив — и то изобщо не защото треснаха тила ѝ в пода. Не, това си беше озарение — ярко и съвсем ясно. Ако позволеше да я убият, нямаше да има нищо повече. Нито радости, нито огорчения, нито любов, нито омраза. Нямаше да каже на Бондар думите, които толкова искаше да му каже. Нямаше да се сбогува с него и нямаше да намери друг. Нямаше да роди деца, нямаше да ги кърми, нямаше да ги заведе в училище на първия им учебен ден и нямаше да ги посрещне след абитуриентската им вечер. А най-страшното беше, че така и щеше да си умре като проститутка, като

най-обикновена руска проститутка, за която никой няма да пророни и сълза.

Да умре... Вече умираше...

Бух! Новият удар изкънтя в главата ѝ като погребална камбана.

— Нееее! — изхърка Вера. Краката ѝ се вдигнаха сякаш самички и се сключиха около врата на Ингрид. — Курва, така ли?! — Напрегна се и преобърна противничката си по гръб; сама се зачуди на неочаквания прилив на сили. — Жива съм! И ще живея! — Едната ѝ ръка напипа една от остриите пречки на счупения стол и я стисна като кама. — Вие ще умрете, фашисти мюсюлмански!

Изобщо не би могла да обясни какво ли пък трябва да означава това нелепо словосъчетание. Беше си просто вопъл на душата, глупав, но пък за сметка на това съвсем искрен. Протест срещу азиатските бардаци, в които насила държаха десетки хиляди нейни излъгани съотечественички ли беше? Или срещу войнстващия национализъм, с който ѝ се беше наложило да се сблъска в тази малка държавица на брега на Балтийско море? Вера не знаеше. Но чувстваше. Чувстваше го с цялото си същество, с клетките си, с гените си.

— На ти!

Разцепената пречка се заби в гърлото на Ингрид като дамаска стомана и Вера изкрещя, все едно бяха ранили смъртоносно самата нея. Стисна очи и бързо се отдръпна от прободената си противничка. Изобщо не искаше да я гледа как се гърчи. Яростта ѝ се стопи, смени се с ужас, от който ѝ се доповръща.

Нищо страшно няма, помисли Ингрид. Само очите ми са замъглени. Щом погледът ѝ се прояснесе, щеше да види къде е тая курва, приятелката на Бондар, и да я убие. Нямахте да е сложно. Лесно щеше да е дори. Просто първо трябваше да извади тая треска, дето ѝ се беше забила в шията. Сигурно заради нея ѝ се бяха насълзили очите и отпаднаше така. А и май не можеше да изпъшка дори. Много гадна треска! А и тая гадна руска курва, която ѝ я беше забила в гърлото...

Естонката изхърка, стисна с две ръце полираната пречка и силно я дръпна.

Беше като да отвориш шампанско. Кръвта бликна като фонтан от прободената артерия. Ингрид напразно се опита да я спре с ръка.

А после вече отпуснатата ѝ ръка глухо тупна на пода. Щом чу тупването, Вера отвори очи — и веднага съжали, че го е направила. От

лявата страна на естонката се разширяваше гъста червена локва — и всеки път, щом Ингрид вдигнеше ръка и пак я отпуснеше безсилно, се чуваше отвратителен плясък. Това сякаш продължи цяла вечност. Най-после, когато Ингрид замря, Вера запълзя към вратата. Хлипаше, почти виеше.

До прозореца ѝ се наложи да спре, за да повърне; после се надигна да глътне чист въздух. Свести я обаче гласът на Бондар — дойде някъде иззад нея.

— Изправи се и вдишай и издишай дълбоко през носа. Три пъти. Не я гледай.

— Жения? — изхлипа Вера. — Какво направих, Жения? Какво да правя сега?!

— Казах ти вече. — Гласът на Бондар беше твърд. — Вдишваш и издишваш три пъти, после си разтъркай ушите. Помага.

— Но аз я убих! Убих човек!

— Уби враг.

— Не искам да живея повече!

— А да умреш? — студено попита Бондар.

— Да! Искам да умра! — заяви Вера и успя да си поеме дъх.

— Е, щом искаш — мри. Обаче първо ми помогни. Отиди до ей онова кашонче и намери някой кламер.

— Кламер ли? Какъв кламер?

— Най-обикновен. Канцеларски.

Каза го толкова спокойно и делнично, че Вера просто нямаше как да не се подчини. Като се мъчеше да не гледа към средата на стаята, където се беше проснала мъртвата Ингрид, тя отиде до кашона, бръкна, свали един кламер от някакви листове и го занесе на Бондар.

— Избърши се — каза той. — Лицето имам предвид.

— С какво? — попита Вера. Пак ѝ се догади, понеже видя мъртвия Виноградски.

— С чаршафа например. Или с нощничката на гостоприемната ни стопанка. — Бондар видя, че Вера всеки момент ще припадне, и добави успокоително: — Добре де, миенето и бърсането после. Има и по-важни неща. Ела да ми помогнеш.

— Да ти помогна? — тъпо повтори Вера. Гласът ѝ беше унесен, все едно говореше насън.

— Да отключи белезниците — твърдо заяви Бондар. Искаше възможно по-бързо да я извади от ступора. И сам можеше да отключи гривната, но пък трябваше да намери някаква задача на Вера, за да не му припадне.

— Добре — каза тя все така като сомнамбул. — Къде е ключът?

— Не ни трябва ключ. Белезниците се отключват по-лесно и от автомобилни ключалки.

Зад гърба на Вера се разнесе подозрителен съсък и тя подскочи и се обърна. Ингрид все така лежеше неподвижно наред стаята — устата ѝ обаче, която допреди секунди беше разкривена в неопишуема гримаса, сега беше зейнала и се виждаше черната дупка на гърлото.

— Тя... тя мърда — прошепна Вера и посочи естонката с пръст.

— Няма нищо — каза Бондар. — Просто остатъците въздух излизат от трахеята. Или пък спазъм на вратните или лицевите мускули. Няма проблеми.

— Толкова спокойно го казваш...

— Не спокойно, а с дълбоко удовлетворение. Врагът е мъртъв. Ние сме живи. Задачата е изпълнена.

— Но те... Ние...

— Ние, разбери го най-после, сме в чужд град в чужда страна. И трябва да се разкараме оттук. Някакви въпроси? Няма. Значи изправи кламера.

— Как така да го изправя?

— Като тел. После го изкривяваш на три милиметра от единия край — под прав ъгъл.

— Прилича на кука за плетене — каза Вера, докато му подаваше изправения и съответно изкривен където трябва кламер. — Мама обича да плете, нищо че още си няма внучета.

— Благодарение на теб ще има и ще доживее до дълбока старост — каза Бондар. — И безброй руски майки също няма да умрат от отровена с бактерии вода. Така че горе главата, момиче. Няма да подвиваш опашка.

— Мисля, вече забеляза, че нямам опашка. — Вера се усмихна насила.

— Ще имаш, ще имаш. Като се омъжиш, ще станеш такава змия, че веднага ще ти порасне, ще видиш.

— А ти няма ли да видиш?

— Не се разсейвай! — Бондар се намръщи. — Време е да изчезваме. Вкарай сега кламера в ей тая дупчица и го завърти по часовниковата стрелка. Обаче бавно и много внимателно.

— Като ключ ли?

— Горедолу. Обаче съвсем лекичко. Иначе може да прищрака и гривната да ме стегне още повече.

— И тогава?

— Тогава ли?... Е, тогава ще му мислим тогава.

— Дано да мога — въздъхна Вера и се наведе над ръката му.

— Досега можеш всичко.

Вера не каза нищо. Нямахме смисъл. Все пак всичко на този свят зависи от конкретните неща, а не от глупавите мечти, нали така.

ГЛАВА 28

ОТ ТРЪН, ТА НА ГЛОГ

Щом се качиха горе, първата работа на Бондар беше да пъхне пистолета в колана си, а втората — да запали цигара, въпреки че като на страстен пушач му се щеше да размени реда на тези две простички действия. После, след като се увери, че багажът е събран, пъхна документите на съпрузите Спицини в джоба на панталона си, взе чантите и каза на Вера:

— Обличай се и да тръгваме. Аз ще се позабавя малко в спалнята на домакините ни. Ти се качваш на колата, палиш мотора и ме чакаш.

— Ама трябва да си взема душ! — възрази тя. — И да се пооправя.

— Стига с тия глупости! — кипна Бондар. — Нямаме време, не разбираш ли?

— Разбирам — отвърна Вера. — Много добре разбирам. Обаче изгубихме много повече време заради сбогуването ти с госпожица Ингрид, не съм ли права?

Права беше. Така че Бондар пак вдигна чантите и мълчаливо заслиза по стълбите. Вера бързо се обу, наметна си палтото и го последва — каза, че първо щяла да запали колата, после щяла да се оправя в банята. Бондар реши да се примири, нямаше изход. След като Вера го беше спасила от аутодафето, което му беше подготвила Ингрид, не можеше да ѝ се противопостави. Да не говорим, че беше проявила изключителна храброст и следователно си бе заслужила не само уважението му, но и благодарността му. Просто нямаше как да ѝ забрани да вземе поне душ.

— Много ти благодаря — насили се да каже Бондар, докато отключваше външната врата.

— Няма за какво — бързо отвърна Вера.

— Недей да ми се правиш на скромна.

— Е, виж, това хич не го мога. Къде си виждал скромни проститутки?

— Изобщо не виждам никакви проститутки тука — изръмжа Бондар, докато я пускаше да мине през вратата. — И хайде стига сме дрънкали глупости. Палиш колата, отваряш дворната врата и бързо горе. Да си готова за десет минутки. Ще ти стигнат ли?

— Ще свърша даже по-бързо — отвърна Вера. Радостта ѝ си пролича дори под ужасно изподраното ѝ лице.

— Значи чакам.

Щом Вера излезе, Бондар пусна чантите и се върна в спалнята, която се беше превърнала в последен приют за професор Виноградски и коварната му годеница. Взе приготвената от Ингрид туба и внимателно започна да полива с бензин кревата, пода и мебелите. Всички следи щяха да бъдат унищожени. Естонската полиция нямаше да разполага с улики, с чиято помощ да обвини семейство Спицини в каквото и да било престъпление. Наследниците на професора, стига да имаше такива, щяха да получат във владение не дом, а пепелище.

Бондар стигна до кашончето с папките на Виноградски и за миг спря и се заслуша в стърженето на стартера отвън. По принцип нямаше да е лошо да отнесе ръкописите на професора в Русия и да ги предаде на съответните специалисти. Но в душата си беше против това решение. Не мислеше, че бактериологичното оръжие може да залегне в основата на военната мощ на родината му. Прекалено подло средство беше, за да го използваш дори срещу най-големия си враг.

Да унищожаваш умишлено мирно население — това могат да го направят само изроди. Онези, които използват такава тактика, сами са обречени да изчезнат. Сенките на японците по асфалта на Хирошима и Нагасаки ще надживеят нацията, хвърлила атомните бомби върху Япония. Изгорените с напалм виетнамски селца ще останат в историята дори след като човечеството забрави за сриналите се небостъргачи на Световния търговски център. А комините на концлагерите ще крещят към небесата и след като камък върху камък не остане от всичките фашистки светини по земята...

Някакво шумолене зад вратата го накара да замръзне с тубата в ръка — бензинът продължи да се лее върху записките на микробиолога. А в следващия момент на прага се появи мъж с широк черен шлифер. По някакъв начин напомняше на есесовски моторист от филмите за войната — липсваха му само ботушите, немската каска, кръглите очила и овалната емблема на гърдите. Обаче автомат си

имаше — едновременен немски шмайзер. Пък и шлиферът му беше със старовремска кройка.

Бондар видя всичко това за част от секундата и взе единственото правилно решение, което му подсказаха защитните му рефлексии — хвърли вече почти изпразнената туба по непознатия. По този начин хем си освобождаваше ръцете, хем печелеше време за да измъкне валтера от колана си.

Противникът му обаче беше нащрек — автоматът блъвна къс откос миг преди тубата да се стовари върху главата му. Бондар — чу как стенното огледало се пръска зад гърба му — стреля три пъти.

Стреля от долу нагоре, като задържаше оръжието си. Първият куршум улучи непознатия в корема, като вкара в него и едно копче от шлифера, вторият се впи в центъра на гърдите му, третият проби тубата и отнесе половината от долната му челюст.

Бондар обаче можеше само да се досеща за това, понеже така и не видя самите рани — бензиновите пари се взривиха и пръснаха тубата.

Автоматчикът — главата му лумна в огън — се олюля, блъсна се в касата на вратата и падна дори без да изрита за последно — вероятно беше мъртъв още преди да се свлече на пода. Кръвта му засъска в пламъците и завоня отвратително. Огънят плъзна по вадичките бензин по дъските като пипалата на странен огнен октопод.

Отвън се чу сподавен вик. Вера!

Вместо да прескочи трупа и да се натъкне на евентуална засада в коридора, Бондар грабна едното нощно шкафче, вдигна го и го хвърли във вече счупения от пистолета на Ингрид прозорец. Последва го с валтера си в ръка, претърколи се и се огледа за възможни противници.

Дворът беше празен. Само монотонното ръмжене на двигателя на аудито нарушаваше тишината. И изведнъж друг двигател, много по-мощен, изрева оттатък отворената врата на двора. Бондар скочи и хукна натам. Но беше закъснял. Един тъмен микробус — приличаше на гигантски ковчег — бързо се отдалечаваше към морето. Да стреля по гумите от вече сто и петдесет метра беше безсмислено, а не можеше да рискува да стреля по прозорците. В микробуса беше отвлечената Вера — той изобщо не се съмняваше в това.

Кой я беше отвлякъл — и защо?

Без да спира да си задава тези въпроси, Бондар се обърна и влезе в двора. Беше светло. Зад прозорците на спалнята на Виноградски бушуваха пукащи пламъци и жадно поглъщаха всичко.

Бондар — дори не помисли да вземе багажа — скочи в аудито. В чантите нямаше нищо ценно — в смисъл, по-ценно от времето, което с всяка секунда изтичаше. Майната им на чантите! Бондар машинално посегна към документите в джоба си, после стисна волана и даде газ. Гумите изсвириха, аудито насмалко не забърса бетонната колона на вратата и изхвърча на пътя. Бондар зави наляво и се взря напред да види габаритите на микробуса.

Откъде се беше взел пък той? И дали беше на каповците, или Вера беше отвлечена от други играчи? Службите за сигурност едва ли щяха да действат толкова дилетантски. Пък и Ингрид беше казала, че колегите ѝ временно са извън играта и чакат да им докладва за успешния край на операцията.

Бондар караше уверено — много добре помнеше пътя, нали беше минал по него с Ингрид. След дюните и камъша беше кръстопътят. Вляво беше паркът с асфалтовата алея. Вдясно — боровете и зад тях брегът, където асфалтът свършваше. Дали онези в микробуса щяха да рискуват да карат без път? Едва ли. Все пак бяха с микробус, не с джип...

Не със сребристия джип на КаПо...

Заслушан в ръмженето на двигателя, Бондар пак се запита кои ли са новите му врагове. Пред очите му изникна дългият широк шлифер на мъжа, който беше нахълтал в спалнята. Много интересни одежди. Особено като се имаше предвид и приложеният към тях автомат. Като че ли беше съвсем истински немски МП-40, както го наричаха специалистите, а за обикновените хора — шмайзер, легендарното оръжие на фашистите. Доколкото беше известно на Бондар, това оръжие с 32 патрона беше добро само в близък бой, понеже имаше силен откат и куршумите се пръскаха във ветрило. Но това бяха подробности. Много по-важно беше откъде се е взело самото това оръжие точно тук и сега.

Дали пък нападението не беше работа на днешните поклонници на фашизма? Да, възможно беше, съвсем възможно. В ума на Бондар изплува посещението в музея на Пярну, изложбата, посветена на „героите от СС“, листовката, която му беше дала възрастната жена.

Май си я беше пъхнал в задния джоб. Свали дясната си ръка от волана и провери — да, там беше. Не, нямаше да я чете сега. Нито имаше достатъчно светлина, нито време. Освен това много добре си спомняше как се наричаха тукашните нацисти — бяха се обединили в така наречената Естонска лига на борците за свобода и замисляха да вземат властта. И не ги ръководеха старците ветерани, каквото и да се приказваше.

— Крушата от корена по-далече не пада — измърмори Бондар и погледна скоростомера. Караше със 120. — Хм, всичките круши до една — гнили.

Като все така държеше волана с една ръка, той свали лещите от очите си и ги метна през прозореца — вече нямаше да му трябват. Но пък непомътеният поглед — щеше. И твърдата ръка. Стиснала пистолета.

Фашистите са си фашисти — дипломацията, моралът и правото не означават нищо за тях. Единственият ефективен начин да се пребориш с тези гадове е оловото.

Шосето беше право и гладко и Бондар влезе в пустия парк с висока скорост. Фаровете пробиваха в нощта тунел, дълъг почти километър. Засега микробуса го нямаше в дъното на тунела, но Бондар имаше чувството, че всеки момент ще види светлинните на габаритите му. Дори му се струваше, че в светлината на фаровете на аудито се въртят облачета прах, още неслегнала се зад колата на похитителите на Вера.

Вера... Тя не беше виновна за нищо, но Бондар все пак го беше яд на нея, въпреки че би трябвало на първо място да укорява себе си — нали я беше оставил да излезе сама. И освен това трябваше да го е яд на полковник Роднин, който му я беше натресъл за партньорка. Че коя жена става за мъжка работа?

Ех, Вера, Вера! Бондар въздъхна. Как така беше успяла да се натика право в ръцете на тия типове, когато уж всичко вече беше наред! Още утре съпрузите Спицини щяха да докладват за успешно изпълнената задача — но едно мъничко недоглеждане беше объркало всичко. И сега, вместо спокойно да си пътуват към къщи, Бондар трябваше да преследва някакъв автомобил призрак в нощта. Идиотска ситуация. Но защо им трябваше Вера на похитителите? Да не би да бяха решили да искат за нея откуп, все едно е някоя красавица от

комиксите? А може би така наречените „борци за свобода“ се надяваха да изкопчат от нея някакви важни сведения?

По дяволите! Ако почнеха да я измъчват, Вера щеше да каже всичко — дори това, което изобщо не знае. Ако не я измъкнеше, можеше да даде на естонците такива показания, че да станат повод за огромен шпионски скандал. И никой нямаше да си спомни, че убитият Виноградски е планирал да създаде универсално бактериологично оръжие. Масмедиите щяха да премълчат и факта, че професорът е застрелян от естонка, а не от кръвожадните руски младоженци. Да, средствата за масова информация щяха да направят от цялата тази история вледеняващ сърцето трилъер, който щеше да подтикне средния данъкоплатец да потръпне и да си отвори портфейла, та да финансира западните спецслужби. Извод? Изводът беше един. Вера трябваше да мълчи. Ако не успееше да я спаси, трябваше да...

Бондар изруга и пропъди тази мисъл — толкова правилна, толкова неизбежна, толкова логична мисъл. Но не успя да я пропъди съвсем, тя си остана в ума му и настояваше, че друг изход няма. Жал ли му беше за момичето? Разбира се. Но пък тя работеше за ФСС и знаеше какви са рисковете. Дългът преди всичко. Бондар щеше да направи всичко възможно да догони микробуса и да ликвидира похитителите на Вера, но ако се окажеха прекалено много, щеше да застреля нея. Да. Щеше да направи каквото трябва — и после щеше да се върне в родината си сам и да си заповяда да забрави за случилото се. Логично, нали?

Той бавно поклати глава и устните му отрониха:

— Майната й на такава логика! Връщаме се двамата.

Насмалко щеше да пропусне отклонението и направи толкова остър завой, все едно пилотираше пикиращ бомбардировач. Пак даде газ, изключи дългите светлини и видя напред буса — катереше се по отсрещния склон. Разстояние — около три километра. Бондар не се съмняваше, че това е същият микробус, така че намали скоростта и сложи валтера на дясната седалка, та да му е подръка.

Гонитбата приближаваше края си. И започваше много по-сложна и опасна игра. Залогът в тази игра беше живот — животът на всички участници в нея.

Вера не можеше да види хората в малкия виолетов микробус мерцедес, но пък ги чуваше много добре. Говореха на естонски. Говореха всъщност двама, шофьорът мълчеше. Значи бяха трима — прекалено много за една безпомощна млада жена.

Всъщност похитителите ѝ бяха с един повече — просто ръководителят на операцията мълчеше и навъсено гледаше право напред.

Ръководителят на операцията беше невзрачен възраст трийсет и пет годишен тип. Казваше се Калмер. Дори самият той не си харесваше нито снимките, нито отражението си в огледалото. И името си не харесваше. Бившата му спътничка в живота беше руския и често му казваше „Калмар“, като понякога, особено когато се караха, добавяше „главоного мекотело“. Е, тя отдавна беше изчезнала от хоризонта, но обидата си беше останала. И Калмер мразеше не само бившата си съпруга, но и всичките ѝ съотечественици и съотечественички. Още по-докачлив стана, когато го изхвърлиха от Талинската търговска гимназия за побой над ученици — всъщност оттогава съвсем се озлоби.

Шофьорът, до когото седеше, беше всъщност весел и доста общителен. И с удоволствие би си побъбрил с братята Лаахт, които пазеха пленничката. Но командирът не обичаше празните дрънканици, така че Петер си мълчеше, съсредоточен върху карането на буса.

Дядото на същия този Петер, разтропан вестникар, убеден социалдемократ и политически остроумник, през трийсет и девета се беше изнесъл от Естония — в Дания ли, в Исландия ли, не беше ясно, и си беше живуркал там на спокойствие чак до края на войната. За което впоследствие можеше да е само благодарен — иначе веднага щяха да го пратят в лагерите във Воркута.

Дядото на Петер обаче не беше само социалдемократ, но и човек с богата фантазия. Така че разказваше на внук си съвсем различен вариант на похожденията си. В смисъл той, дядото (тогава още млад красавец с изгледи за добро бъдеще), не искал нито да служи в Червената армия, нито да го тикнат зад бодливата тел на сталинските лагери, така че избягал в горите и храбро се сражавал с руските окупатори с огромен риск за живота си.

Измислиците на стареца, вдъхновени от кана подир кана отлежало касисово вино, хвърлиха здраво семе в душата на младия

Петер и когато попорасна, той разбра, че също иска да брани родината си с оръжие в ръце. И му предоставиха тази възможност — преди година го приеха в Естонската лига на борците за свобода. Оттогава недокосваната му от бръснач брадичка, която приятелите му сравняваха с п...ата на девственица, не му изглеждаше чак толкова безволева.

На задните седалки бяха яките едроглави братя Лаахт. Братя — но изобщо не си приличаха. Кръглата като пита кашкавал физиономия на сивоокия Пееп беше със същия жълтеникав цвят, докато също толкова кръглоликият Яак беше червенобузест като бебенце посред зима и с кафяви очи.

По-големият брат, Пееп, беше набит и широкоплещест като героя Леннук от древния епос „Калевипоег“ — и точно така го наричаха съучениците му преди години, а Яак беше върлинест и слаб. Но въпреки че не беше силен и храбър като викинг, той си имаше друга дарба — рядкото умение да види смешното там, където всички други, включително Пееп, не виждаха нищо смешно.

Умираще си от кеф да обяснява, че руснаците били твърдоглави, понеже вечно настъпвали мотиките и имали мазоли по челата; че тъпите финландци не можели да различат кехлибар от котешко лайно; че гълъбите всъщност били изродени кокошки. Все в тоя дух, непрекъснато. И най-важното — околните наистина се смееха на шегите му.

Вера не разбираше естонски, така че бе лишена от възможността да оцени блестящото остроумие на Лаахт-младши. Всъщност дори не можеше да го види, както не можеше да види и другите, които я откарваха неизвестно къде и неизвестно защо.

Удариха я по главата, щом отвори вратата на двора, и я натикаха в буса. Бързо закопчаха горните копчета на коженото ѝ палто, после го обърнаха на обратно и го вдигнаха чак до раменете ѝ, увиха главата ѝ с пешовете и ги овързаха с тел. Така че сега тя беше като в чувал. Кои бяха тези хора си оставаше пълна загадка.

Вера се опита да подаде ръце навън, но не успя — телта беше омотана няколко пъти и я бяха пристегнали над главата ѝ.

За да не се задуши, похитителите ѝ бяха срязали палтото на две-три места, но през тях не се виждаше нищо. Вера можа да установи само едно — че е на пода на някаква кола, вероятно микробус, и че от

двете ѝ страни седят двама младежи — говореха си на естонски — и че тези двамата могат да направят с нея всичко, каквото си поискат.

Почти не се надяваше на чудодейно избавление — още докато я овързваха, чу откъм къщата изстрели. Дали бяха убили Бондар? И ако не — защо той не преследваше микробуса? Гласовете на похитителите ѝ обаче бяха съвсем спокойни. Което означаваше, че никой не ги преследва. И освен това означаваше, че тя може да се надява единствено на собствените си сили. А сили почти не ѝ бяха останали.

Мазолести пръсти опипаха голия ѝ корем и тя се стегна. Пръстите я пощипнаха, после се преместиха надолу и дръпнаха ластика на бикините ѝ. Онзи, който я опипваше, каза нещо на другия и двамата се разсмяха весело. Щракна запалка — на два пъти, — замириша на западни цигари. После запалката щракна още веднъж — съвсем близо до корема на Вера. Смехът, който последва, ѝ се стори зловещ. Вера си представи как я изнасилват, а после я подпалват и хвърлят обгорелия ѝ труп в морето.

Всъщност братята Лаахт не замисляха нищо подобно. Просто веселякът Яак сравняваше пленничката със свиня, която търпеливо чака да ѝ теглят ножа и да я направят на салам. Пееп пък подхвана шегата и каза, че свинете първо се пърлят, за да се махне четината, като покрай другото си спомни колко апетитно мирише опушената на слама сланина и тъжно заяви, че е страшно изгладнял.

— По-добре подуши колко хубаво мирише морето — каза му Яак и подаде нос през отворения прозорец на микробуса.

— Да, хубаво мирише — съгласи се Пееп.

— Нали навремето съчиних онова стихотворение...

— Какво стихотворение?

— Стига де, нали ти го казах: „Край Раймераху морский аромат...“ Казах ти го цялото. Да не си забравил?

— Ааа... да, да... Каза ми го.

— Морето не мирише нито по-лошо, нито по-добре от сланината — дълбокомислено каза Яак. — Мирише различно... другояче.

— Да — потвърди брат му също толкова дълбокомислено. — Морето мирише на море.

— И си е море — само дето вече не ловят селда.

Това толкова неочаквано твърдение накара Пееп дълго да обмисля отговора си. Накрая той се попрокашля и каза:

— Да, така е. Рибарите вече не излизат в морето.

— Жалко, нали?

— Но пък вече сме в Европейския съюз. Нали четеш какво пишат за нас във вестниците — как гордо се рее в небето синьо-черно-белият ни флаг на традиционно морска държава!

— Рее се той... — Як въздъхна замечтано. — Ама августовската селда беше най-тлъстичката, нали?

С това твърдение явно нямаше как да не се съгласи човек и Пееп се съгласи:

— Да, беше.

— И като я опушат — няма по-сладка рибка.

— Прав си, прав си.

— Помниш ли дядо като беше опушил за рождения си ден? Ама към нищо друго не посегнах — само селда ядох.

— Е, то кога беше...

— Беше, ама беше вкусно, нали?

— Миналото си е минало.

— Тъй де. Ама селдата наистина беше страшно вкусна.

— Да — съгласи се Пееп. — Страшно вкусна беше.

— И на баба на погребението пак опушвахме. — Як като че ли се пооживи. — Ама не беше толкова вкусна. Помниш ли?

— Помня, разбира се, как да не помня!

— И на помена някои си бяха бърсали ръцете в покривките, та после не можахме да ги оперем.

— Руснаци ще да са били — изсумтя Пееп и подритна пленничката. — Много са мръсни. А бе — свине!

— Да де — каза Як. — Обаче и друго се сетих: много беше хубава пушената селда на погребението на братовчеда Кихла Юви.

— А бедния Айно никой няма да го погребее...

При споменаването на бойния им другар, застрелян при операцията, по-малкият Лаахт унило сведе глава. Той трябваше да прикрива Айно, който нахлу в къщата, но като чу, че отвътре стрелят, се уплаши и избяга. Твърдеше, че имало най-малко трима въоръжени противници. След като го изслуша, Калмер се съгласи, че не е било разумно да се влиза в схватка.

„Но ако истината по някакъв начин излезе наяве, мен ще ме погребат без помен“ — помисли Як.

Тревогата му се усили, когато седящият отпред Калмер каза високо:

— Ей, братята! Виждам в огледалото фарове. Някой ни следи, и то упорито. Дали не е аудито, я проверете?

Як и Пееп синхронно извъртяха глави и наистина видяха през задното стъкло две светещи точки. Впечатлението беше, че ги преследва вълк. За похитителите това беше наистина изненада — нали хитрият Калмер беше наредил на шофьора да заобиколи отдалече, за да прикрие следите. Как така ги бяха проследили и вече ги догонваха? Сто на сто преследвачът им имаше животински усет.

Як си спомни страшната легенда за върколака, който обитавал тукашните места, и почна да я разказва, но Калмер му каза да млъкне и попита:

— Та колко руснаци имало в къщата, казваш?

— Трима — бързо отвърна Як. — Може би даже четирима.

— Вече ни настигат! — трагично се обади Пееп, който беше залепил нос за прозореца.

— Сигурен ли си, че са те?

— Че кой друг ще тръгне да ни преследва?

— Намали до сто — нареди Калмер на Петер. — А вие, безделници — това се отнасяше до смълчалите се братя Лаахт, — се пригответе да пуснете бодливата гвардия.

Як и Пееп се поободриха — много добре знаеха какви предпазни мерки прилага командирът им в подобни случаи, — позасмяха се и се наведоха над сандъка, в който държаха така наречената „бодлива гвардия“.

Калмер не откъсваше поглед от огледалото, в което се отразяваха неумолимо приближаващите се фарове. Бяха вече само на километър, но командирът на отряда беше спокоен и даже заповяда на Петер да намали до осемдесет километра в час. Минаха покрай табела, която гласеше, че скоро ще излязат на главния път.

— Отвори задната врата! — викна Калмер.

Братята веднага изпълниха заповедта и в микробуса нахлу свеж въздух.

Преди кръстовището мерцедесът намали до петдесет. Светлината на фаровете на преследващата ги кола ставаше все по-ярка. Никой от

естонците не се съмняваше, че ги гони червеното ауди, но само Як беше почти сигурен, че в него има само един преследвач.

— Действайте! — Калмер разсече въздуха с ръка.

Братята обърнаха сандъка и изсипаха съдържанието му на пътя. По асфалта затропаха и весело се затъркаляха десетки малки метални „таралежчета“.

— Стоп! — изкомандва Калмер веднага щом завиха.

Петер рязко спря.

— Изключи светлините!

Светлините изгаснаха.

— Всички да си вземат оръжието — малко нервно напомни Калмер. — И да не забравиш новата ни играчка, Пееп. Тъкмо сега му е времето да я изпробваме... След мен!

И пръв изскочи от микробуса. Тримата му подчинени го последваха. Приведени, четиримата затичаха към ниските храсти покрай шосето. В светлината на фаровете на аудито то изглеждаше като позлатено. Камъчетата в асфалта блестяха като диаманти.

Аудито летеше към завоя и огласяше черната пустота с воя на двигателя си.

Бондар не беше готов за такова коварство. Обзет от ловна страст, той чакаше момента, когато ще се приближи достатъчно до мерцедеса, за да може да стреля. Да стреля точно — изобщо не възнамеряваше да гърми слепешката в мрака. В пълнителя на валтера бяха останали тринайсет патрона от шестнайсетте, които побираше, и всеки трябваше да се използва по предназначение.

Тринайсет? Хм, кобно число.

Бондар изплю през прозореца хвърлящия искри фас и пак се взря напред. Опасяваше се, че микробусът ще се опита да завие в някоя отбивка, и когато габаритите пред него внезапно изчезнаха, инстинктивно намали. Видя табелата и се приготви да завие — но не знаеше накъде: габаритите не се виждаха нито вдясно, нито вляво.

Къде изчезна?

Когато видя на осветения от фаровете асфалт черните неща, караше с осемдесет.

Плодове, паднали от някой камион на завоя? Просто боклук? Парчета кал, нападали от гуми?

Предположенията, които трескаво прехвърчаха през ума му, се оказаха погрешни. Макар че дори да се беше сетил какви са тия неща на пътя, пак нямаше да може да реагира навреме.

Острите шипове, заварени за най-различни по форма и големина стоманени пластини, разпориха двете предни гуми. Аудито трепна, поднесе и изстърга по асфалта. Бондар натисна газта и стисна волана по-здраво, за да спре плъзгането вляво, но не успя — в същия миг остана и без задни гуми.

Парчетата гума зашляпаха по асфалта като мокри парцали. Аудито поднесе към канавката с пронизително скърцане.

Като огромен пирон по ламарина, бррр!

Бондар пусна волана и блъсна вратата с една ръка — в другата държеше пистолета, понеже вече знаеше какво ще последва.

Засада! Пръснали са шипове по шосето, изгасили са светлините и сега ме причакват! Как можах да се на...

Скочи в мрака възможно по-далече от аудито и за секунда изгуби ориентация — летеше като катапултиран пилот.

... хендря така!

Падна в тревата и се затъркаля, без да знае къде е горе, къде е долу, звездите ли вижда, или искри пред очите си...

Не видя как аудито се надигна на десните колелета, удари се в мантинелата, излетя във въздуха и се срина до шосето — чу само трясъка на ламарините и стъклата.

После се обърна натам. Седеше на влажната земя и гледаше как колелетата на преобърнатото ауди продължават да се въртят. Беше толкова тихо, че ушите му пищяха.

Да не би да беше оглушал? Не, не беше — чуваше съскането на колелетата. И като че ли стъпки... и тихи гласове... и прищракване на затвори...

Огледа се в предутринния мрак и видя силуета на микробуса на главния път — и неясните фигури, които се прокрадваха към преобърналото се ауди.

„Обаче не съм там, където ме търсите“ — каза им Бондар и запълзя към шосето. Цялото тяло го болеше, все едно го бяха пребили с тояги, а после го бяха замеряли с павета — но поне го слушаше.

Следователно все още можеше да се надява на победа. Защото нали надеждата умира последна. Заедно с онзи, който се надява. Бондар обаче не мислеше да умира. Глупаво е да се предадеш, докато имаш патрони, а показалецът ти е способен да натиска спусъка. По-добре е да умират враговете.

Изпълзя до асфалта и видя десетките шипове. Нещо подобно бяха прилагали „горските братя“ в партизанската си война срещу Червената армия. Бондар изхъмка — противниците му наистина се бяха подготвили сериозно.

Всъщност се бяха подготвили много по-сериозно, отколкото предполагаше.

Братята Лаахт бяха намерили старата противотанкова пушка „Дегтярьов“ с комплект бронебойни патрони на едно място, където германците се бяха били с руснаците, и си я отнесоха вкъщи. ПТРД, както се наричаше това оръжие съкратено, беше мощна и проста за употреба. Състоеше се от тръби с различен диаметър: външна — с раменен приклад, и вътрешна — с механизма на спусъка. Затворът беше отгоре.

— Уау! — възхити се Яак и вдигна пушката до рамото си.

— Ръшън систем винаги се е отличавала с простота и сигурност — малко неохотно призна Пееп. — Виж, в това са наистина майстори. Оръжията им не се повреждат и което е още по-важно, не ръждясват.

Нямаше спор — находката им беше в идеално състояние. Вярно, имаше ръжда все пак, но съвсем малко, така че бързо я свалиха; естествено разглобиха оръжието и го смазаха — за шомпол използваша едно дълго арматурно желязо. И когато я сглобиха пак, ПТРД си беше като нова и блестеше под слънчевите лъчи.

— Уау! — повтори Яак: беше голям фен на холивудските екшъни. Представи си как обикаля из гората с това чудовищно нещо и реши, че Рамбо изобщо не преде пред него. С противотанкова пушка можеше да порази всичко и навсякъде, даже ако някой се е скрил зад някое дебело дърво. Вярно, куршумите не пробивали бронята на немския „Тигър“, както му обясни брат му, и затова руснаците се целели в амбразурата. Триплексът обаче изобщо не бил преграда и

след като останел без глава, механик водачът нямало как да управлява танка, нали така.

Докато попиваше теорията, Яак беше във възторг. Но когато се стигна до практиката, насмалко да напълни гащите — не си призна дори на брат си обаче. В това всъщност нямаше нищо чудно — рожбата на Деггяръов от десетилетия внушаваше ужас не само на врага, но и на самите стрелци. За неопитните пък изобщо да не говорим.

Братята пак отидоха в гората, на същото място, където бяха намерили пушката, за да я изпробват. Понеже нямаша доверие на оптичния мерник, който неизвестно защо беше вляво от цевта, Пееп реши сам да се заеме с прицелването, като използва за целта най-обикновен конец. Конецът току увисваше и непрекъснато се късаше, но младежът беше упорит и най-после направи каквото беше замислил. Нагласи пушката по конца, каза на брат си да му подаде патрон и се вгледа в целта — един бор на петдесетина метра пред тях.

Пееп лежеше по корем на килима от борови иглички, опрял приклада — най-обикновена заварена планка — в рамото си. Да стреля без отдавна изгнилото дървено ложе беше неудобно, но Пееп беше намотал парцали, а на планката, която се падаше точно под бузата му, подложи сгънатото си яке. И сега се мереше право в целта. И я улучи — при това с такъв грохот, че всички врани на километър от тях се разхвърчаха.

Братята си мислеха, че борът ще се строши на две, но той си остана прав. И когато отидоха до него, видяха, че двайсетсантиметровият ствол е пробит — и че четиринайсетмилиметровият куршум е направил цяла просека в храсталака зад дървото.

— Уау! — за трети път възкликна Яак. И той искаше да изпробва това страховито оръжие, което му приличаше на уголемен уинчестър от някой уестърн. Пееп му предложи да стреля прав — каза, че пушката не ритала чак толкова силно. И доверчивият Яак го послуша. Вдигна ПТРД-то и стреля дори без да прикладва, като истински каубой.

След което се озова по задник и само по чудо не го оцапа. Изхвърлената гилза изгори бузата му и на нея веднага се вдигна мехур,

а пък червата насмалко да му излязат от задника — но Яак прояви твърд нордически характер и повтори упражнението.

Откатът при следващите изстрели беше значително по-слаб — най-вероятно дулото се беше прочистило. По-малкият брат Лаахт обаче просто изхаби три патрона, без да улучи и едно борче. Така че оттогава Пееп не му даваше да стреля — заяви, че няма смисъл да се хаят боеприпасите и че ако се наложи, ще стреля той, точният Пееп, а не некадърният Яак. И днес вече най-после се налагаше да се стреля. За пръв път в истински бой! Отговорността се беше изписала на кръглата физиономия на Пееп — лицето му все така приличаше на пита кашкавал, но позастарял и на пори.

Също толкова напрегнати и съсредоточени бяха и лицата на другарите му, също заклели се да загинат за свободата на Естония. Никой впрочем не бързаше да загива и четиримата така и не хукнаха към обърналата се кола. Не беше ясно колко души има вътре и какво замислят. И въпреки това четиримата не можеха да клечат в храстите до безкрайност.

— Действайте — изсъска Калмер. — След малко ще се съмне.

— Явол.

Пееп, без да щади шлифера и коленете си, пъргаво зае позиция за стрелба от легнало положение. Яак залегна до него, готов да му подаде патрона. Взираше се в неподвижното ауди. Колелата се очертаваха ясно на фона на изсветляващото небе, но купето се сливаше с тъмната земя. Не можеше да се разбере какво става вътре.

— Гръмни я, Лаахт — възбудено прошепна Калмер, докато клякаше до подчинените си. — Цели резервоара. Изпържи ги тия руснаци.

— Може и да не улуча — призна си честно Пееп, охлаби белия си шал и го смъкна. — Много е далече.

— И е тъмно — напомни Яак и се размърда нервно. От носа му висеше мътна капка, но той не я забелязваше.

— Тогава й стреляй в прозорците — предложи войнственият шофьор Петер. — Прозорците гръмни, пич.

— Да — каза Калмер, който обичаше последната дума да е винаги негова. — Точно това щях да кажа. Цели вратите и няма да пропуснеш.

— Явол — отвърна Пееп и намести шала по-удобно под бузата си. — Айн момент...

Замря и затаи дъх. Яак побърза да си запуши ушите — и го направи навреме.

Буммм! Светът се разтресе заедно с мозъците и на четиримата. Затворът отхвърча назад и изхвърли вонящата на кордит гилза.

— Аааа, мъдърфъкър! — викна Яак и стръвно си избърса носа с ръкав.

Пееп тръсна глава. Грохотът на ПТРД беше толкова убийствен, че човек просто не можеше да свикне с него. Имаше чувството, че от носа и ушите му излиза пушек.

Почти оглушалият Калмер откри, че вече не е клекнал, ами седнал по задник. Престори се, че така просто му е по-удобно, и се вторачи в аудито. В едната врата зееше дупка колкото чиния и от нея излизаше пушек, но онези вътре не издаваха присъствието си с нищо.

Да не би да бяха безплътни призраци?

— Огън! — изкомандва Калмер. — Гръмни ги още веднъж.

— Патрон — каза Пееп и протегна ръка.

— На. — Яак му подаде следващия патрон и си помисли, че с него всъщност можеш да убиеш човек и без да го застрелваш — просто го фраскаш по главата като с камък.

Буммм!

Мозъците им пак се разтресоха. Аудито се люшна и се сдоби с нова пробойна — но пак никой не излезе навън.

— А бе те са пукнали бе — сети се Петер. — Счупили са си вратовете до един още одеде.

— Иди да провериш — нареди Калмер. — Напред! Ние ще те прикриваме.

— Да бе, ще ме прикривате. А кой ще кара буса, ако ме гръмнат?

Яак, който вече беше отворил уста да се подиграе на шофьора, че е страхливец, я затвори и залегна още по-ниско, но не успя да потъне в земята, така че командирът го видя без никакви проблеми и каза:

— Значи отиват братя Лаахт.

— Мога да стрелям пак — каза Пееп. — Дори два пъти. Имаме достатъчно патрони.

— Не е необходимо — отрязва го Калмер. — И без това ни чука на сто километра. Напред, безделници! Стига сте се крили зад

гърбовете на старшите си другари.

— Да, време е да се изявите на дело — обади се Петер. — В истински бой.

Пееп му пожела наум да се задави с някоя пушена змиорка, взе си автомата и стана. Яак направи съвсем същото, но по някакъв загадъчен начин успя да изостане на три крачки зад брат си, въпреки че допреди миг бе лежал рамо до рамо с него. Двамата тръгнаха напред толкова сковано, сякаш бяха с пранги.

„Ей сега ще ги убият — разбра Калмер. — Докато с Петер сме на земята, сме в относителна безопасност, но ако станем, ще убият и нас“.

Братята Лаахт продължаваха предпазливо да се приближават към червеното ауди с шмайзерите в ръце. Другарите им ги наблюдаваха като омагьосани. Внезапно Яак се обърна и подвикна пискливо:

— Не искам!

И след миг, който се разтегна до безкрайност като дъвка, залепнала за подметка, стана онова, от което се страхуваше Калмер — и което знаеше, че ще стане.

Изстрелът беше внезапен и съвсем не откъм обърнатото ауди. Калмер не видя блясъка от дулото, но стреляха някъде откъм кръстовището. Като в кошмарен сън Калмер видя как Пееп се олюля, а после стисна шмайзера и започна да полива всичко пред себе си с куршуми.

Отговорът на безкрайния сякаш откос беше още един самотен изстрел и Яак изкрещя и падна на колене. Полумракът беше попречил на стрелеца да го порази смъртоносно и той, също като брат си, започна да стреля където му дойде.

Вероятно би трябвало да прикрият братята Лаахт с ответен огън, но Калмер не можеше да се насили да надигне глава от земята. „Яков и Пееп ще се справят и сами — самоубеждаваше се той. — Не им трябва помощ. Ще се справят, ще се справят. Врагът е само един, а те са двама — и са въоръжени с шмайзери“.

И извика:

— Смело, момчета!

И те наистина се държаха смело. Гърмяха с шмайзерите, все едно патроните им са неизчерпаеми, но на този свят няма чудеса и след секунди патроните свършиха и стрелбата секна. Оглушителната

тишина, която заля мрака, бе нарушена от два сухи pistolетни изстрела, произведени през кратък интервал.

Първи падна Пееп — падна така, сякаш играеше футбол и го бяха подсекли изотзад. Яак, който все още бе коленичил, падна втори. Тялото му се изви назад и той замръзна в нещо като поза мост, много нелепа и неудобна наистина, но не направи никакъв опит да я промени.

„Край“ — мина през ума на Калмер.

А после чу ръмженето на микробуса, огледа се стреснато и като не видя наблизко Петер, хукна презглава към мерцедеса — крещеше и псуваше, и приклякваше при всеки изстрел. Не беше спортен тип и никога не беше спортувал всъщност, но разви такава скорост, че въздухът направо свистеше в ушите му.

Трите изстрела не можаха да го поразят и Калмер се отърва невредим, ако не се броят съдраните крачоли и охлузените колене — това стана, когато се вкопчи в микробуса и той го повлече по асфалта. За щастие задната врата беше останала отворена.

Първото, което направи Калмер, когато най-после успя да се покатери вътре и да си поеме дъх, беше откъснато да мине направо през корема на пленничката. Все пак мразеше руснаците от дън душа — и особено сега, когато един от тях насмалко не го беше убил. Някои съотечественици на Калмер обаче също си бяха за мразене и шофьорът Петер много скоро се убеди в това — получи юмрук в ченето. Беше само първият за тази дълга сутрин — продължението следваше.

След като огледа автоматите на убитите и особено зарязаната противотанкова пушка, Бондар окончателно се убеди, че си има работа с военизирана организация, при това настроена наистина решително. Това можеше да е само Лигата на борците за свобода — мъничката Естония със само един милион население едва ли можеше да си позволи съществуването на две фашистки партии едновременно. Стигаше ѝ и една.

Но колко нейни бойци щяха да се изправят срещу Бондар?

Нямаше представа. Беше сигурен само в едно: че разполага само с шест патрона и че няма по кого да стреля. Похитителите на Вера бяха изчезнали в неизвестна посока. Как и къде да ги търси, още повече без транспорт?

Погледна потрошеното ауди и поклати глава. Нищо не ставаше от него. Виолетовият микробус беше отпрашил вляво по шосето, но това не означаваше нищо — похитителите можеха да завият навсякъде и да отидат където си искат.

Къде — това беше въпросът.

Погледът му се спря на близката пътна табела: *HAAPSALOO — 23 КМ*. Табелата беше точно на кръстовището. Бялата стрелка сочеше наляво, все едно му предлагаше незабавно да последва изчезналия натам микробус. Чак до градчето Каапсалу някъде на северозапад.

— Каапсалу, Каапсалу — измърмори Бондар и смръщи чело.

— Много тъпо име, обаче откъде го знам?... Аха!

Бръкна в задния джоб на панталона си, измъкна листовката от музея, разгъна я и зачете:

Хора, бдете! Кафявата чума...

Не, не беше това!

Естонският легион... 20 дивизия на СС... Нито един... не е осъден...

Не беше и това.

... в древния епископски замък в Каапсалу...

Това беше!!!

— Каапсалу! — възкликна Бондар и забърза към аудито.

Вече беше пет сутринта и от отминалата нощ бяха останали само спомени във вид на сенки, които чернееха под храстите и дърветата. Пееха птици, небето изсветляваше. Съвсем скоро по шосето щяха да се появят първите коли. Не биваше да остане да стърчи на бойното поле. Не биваше да оставя и подарък на полицията — в смисъл, трябваше да

направи нещо с аудито и със стотиците си пръстови отпечатьци по него.

Вмъкна се в потрошената кола, извади цигарите си от жабката, взе и някакви парцали, плюс пътна карта на Естония. Веднага лапна една цигара — пушеше му се, та му се плачеше — но не я запали. Парцалите станаха на фитил за резервоара. Преди да запали цигарата, Бондар поднесе пламъчето към фитила и после бързо закрачи покрай пътя на север. Не взе оръжията на убитите — бяха останали без патрони, а пък ПТРД беше прекалено тежка за крос през пресечена местност.

Взривът го застигна, когато беше на стотина метра от главното шосе. Като бегач, чул изстрела на сигналния пистолет, Бондар затича към боровата гора на километър и половина напред. Счупи личния си рекорд, но когато се мушна под дърветата, наистина се беше задъхал. Трябваше да си почине, преди да продължи. За да не губи време, отвори атласа и зачете.

„КААПСАЛУ (101 км от Талин). Романтично градче на западното крайбрежие на Естония. Население — 12,5 хиляди.

Каапсалу е основан през XIII век. За величието му в миналото свидетелства епископският замък, издигнат на издаващ се далече в морето нос. Цели няколко века Каапсалу е епископско седалище и наистина влиятелен град. Гостите на града могат да се насладят на живописната панорама от горната площадка на 38-метровата стражева кула на епископския замък. Самият замък е порутен, но все още се помни легендата за призрачната Бяла дама.

Красивата природа, прекрасният въздух, тишината на боровите гори и топлият залив, живописно опасан от тръстики, привличат в Каапсалу много курортисти. Никъде другаде слънцето не изгрява толкова красиво, колкото над Каапсалу“.

И така, до града на красиво изгряващото слънце имаше малко повече от двайсет километра. И там, на издаващия се далеч в морето

нос, се извисяваше порутеният замък, където си бяха свили гнездо фашистите от Лигата. В този замък трябваше да се влезе — но първо трябваше да стигне до него. Кое то можеше да стане най-лесно с кола...

Докато си мислеше тези неща, Бондар вече тичаше през гората, без да изпуска от поглед шосето. Не мислеше да стопира — беше опасно: все пак всеки водач още отдалече щеше да види пушека на догарящото ауди, а да те спрат на стоп след такова нещо... Първо, никой нямаше да го качи — но вероятно пък всеки щеше да се обади в полицията. Какво да прави? Да стигне до Каапсалу пеша щеше да му отнеме поне три часа — а през това време Вера вече щеше да е изцедена и изстискана.

Видя изхода от тази затруднителна ситуация след около триста метра. Тъкмо мислеше да спре да си почине, но реши да мине една долчинка и да спре чак тогава. И извади късмет — видя през боровете нещо яркочервено. Пое си дъх и тръгна натам.

Яркочервеното се оказа кабината на камион волво, спрял на специалното уширение на шосето — шофьорът тъкмо слизаше. Бондар се скри зад един бор на трийсетина метра от камиона и затаи дъх.

Шофьорът — едър мъж с косматото шкембе, подаващо се изпод фланелката му — скочи на земята, разкърши рамене, изсекна се, затананика си нещо и се изправи с лице към предната гума. Някакъв кълвач, млъкнал при появата на камиона, зачука отново, но спря пак, уплашен от не по-малко резкия звук, прозвучал в отговор: шофьорът гръмко се изпърдя, преди да полее колелото.

Бондар автоматично сбърчи нос, макар че беше достатъчно далеко и не усещаше никакъв друг аромат освен на боровете. Изскочи иззад дървото и се запромъква към камиона — съжали, че не може да върви през гората безшумно като индианец. Не искаше да рискува да тича — страх го беше да не го издаде някоя счупена съчка или шумоленето на храстите. Вече беше на половината път до камиона, когато шофьорът се изтръска и вдигна ципа на увисналите си джинси. Бондар дори го чу как си тананика:

— Укс, какс, колми, нели, хомме хилджа, вара ейле...

Не беше кой знае колко мелодично, пък и текстът не говореше нищо на Бондар, така че без да изчака дебелака да довърши, той се хвърли напред.

Шофьорът се обърна и на кръглата му физиономия се изписа такава изненада, все едно вижда от гората да изскача мамут.

— *I am sorry* — изпъшка Бондар, преди да блъсне с глава шофьора малко над шкембето. И докато той падаше, успя да го удари изотдолу с юмрук в челюстта, след което го изрита в главата.

Шофьорът падна, но успя да се вкопчи в крачола му. Бондар се намръщи и го изрита още веднъж — с пета, горе-долу по адамовата ябълка. Този удар сложи последната точка на кратката драма.

Бондар едва успя да отскочи от потока жълтеникава течност, който блъвна от гърлото на дебелака. Покатери се в кабината и завъртя ключа. Четиристотинте коня, образно казано, изцвилиха и дръпнаха напред и многотонният камион полетя на север.

Литналите в небето врани още дълго огласяха околността с гръмкия си грак и изпращаха камиона с алчни погледи. Яркочервената кабина на волвото блестеше под лъчите на изгрялото слънце. Постепенно се смаяваше и се превръщаше в капка кръв, пълзяща по сивата лента на асфалта към хоризонта. Враните съжаляваха, че не могат да стигнат там, където в крайна сметка щеше да спре капката. Враните жадуваха за кръв. Защото колкото и кръв да се пролива на тази земя, на враните все не им стига. Както и на хората впрочем.

ГЛАВА 29

НА ВЪРТЕЛЕЖКАТА

Вера, разбира се, се ядосваше, че не беше посмяла да избяга от проклетия микробус. Но пък отвън се водеше истинска битка и се беше уплашила. Не искаше да я застрелят по погрешка, така че реши да чака края на цялата тази история. Надяваше се, че Бондар ѝ е дошъл на помощ, че ще победи лошите и ще дойде да я спаси, но надеждите ѝ излязоха напразни. Дойде някой от похитителите ѝ и направо я прегази през корема, все едно беше неодушевено предмет.

Отчасти беше прав. Овързана така, тя наистина се чувстваше като неодушевено предмет.

Ако се съдеше по гласовете на естонците, сега те бяха само двама в микробуса, но това по никакъв начин не облекчаваше участието ѝ. Вера почти не се съмняваше, че никога вече няма да види Бондар. И роднините и близките си в Русия също. Капитан Бондар или беше загинал в неравната схватка, или се беше отказал от опитите да отърве партньорката си от похитителите ѝ. Микробусът се носеше бързо, но не чак така, както щеше да лети, ако го преследваха. Този епизод от живота на Вера очевидно се приближаваше към финала си. И очевидно клонеше към това да се превърне в последен. Какво щеше да стане? Неизвестно — но едва ли щеше да е щастливият край, с който свършваха любимите мелодрами на Вера.

Когато спирачките най-после заскърцаха и микробусът спря, спря и сърцето ѝ. По-нататък всичко беше като сън. Извлякоха я навън, смъкнаха палтото от главата ѝ и я бутнаха да седне на някакви студени камъни.

Бяха студени и влажни. И въздухът беше студен. Вера настръхна, задиша често-често и замига пак така — дневната светлина беше прекалено силна след задушния мрак, в който бе минало пътешествието ѝ. Около нея стояха петима или шестима мъже — кой знае защо, не успяваше да ги преброи.

Шефът им без съмнение беше някаква плонка малко над трийсетте. Лицето му беше изпито, пъпчиво и някак синкаво — заприлича ѝ на замразен калмар. Другите му се подчиняваха и но всичко личеше, че са готови да изпълнят всяка заповед на командира си, който, както разбра изумената Вера, наистина май се казваше почти... калмар.

„Камерад Калмер“ — така се обръщаха към него другите. Или просто: „обершарфюрер“.

Това се правеше според едновременната есесовска традиция — да се покаже, че всички членове на СС независимо от званията си са равноправни бойни другари, че низшите чиновци и дори редниците не са презряна сган, а офицерите не са хванали Господ за шлифера. Никакво „хер“, когато се обръщаш към по-старши. И всички си говорят на „ти“.

Вера, разбира се, не се ориентираше в тези тънкости, но веднага усети, че е сред хора, които се стремят във всичко да подражават на фашистите. За това свидетелстваха и шлиферите им, и шмайзерите, и дори начинът, по който се смееха и хващаха ръце зад гърба си. Помисли си дали не е на снимачната площадка на някакъв военен филм, но след малко, когато на молбата ѝ да ѝ върнат палтото ѝ отвърнаха с презрителен ритник в ребрата, си помисли, че този филм май е „Иди и виж“. Беше го гледала като малка — отчасти. Отчасти, защото стискаше очи, когато на екрана почваха да показват какви ли не ужаси.

Но много добре помнеше сцената, в която натикаха една беззащитна руска девойка в камион, пълен с кикотеци се есесовци. А после, когато партизаните я освободиха, стана ясно, че тя съжалева, че не е изгоряла жива заедно със селяните си. Защото това, което бяха правили с нея, не се поддаваше на никакво описание. Докато беше в турския публичен дом, Вера често си спомняше това полудяло момиче от филма — и това ѝ помагаше да оцелее, понеже собствената ѝ участ все пак не беше толкова страшна.

Но сега положението ѝ май не беше по-добро. Естонските фрази ѝ приличаха съвсем на немски. А пък мъжете, застанали около нея, я гледаха съвсем недвусмислено. Вече отваряха второ шише и гласовете им ставаха все по-високи и доволни. Изглежда, поливаха успешната операция. Може би се поздравяваха с победата си и се хвалеха, че са

убили Бондар. Или пък спореха кой пръв ще се възползва от пленничката. Беше още рано сутринта и явно пиеха на гладно, защото се напиваха направо пред очите ѝ. От такива хора можеше да се очаква всичко.

Вера — не се осмеляваше да стане от студения камък — се беше обгърнала с ръце и трепереше. Намираше се на сред двора на някакъв средновековен замък, в който похитителите ѝ очевидно се чувстваха като у дома си. Дворът беше настлан със сиви плочи, между които жълтееше ланшна трева. И беше заобиколен от високи крепостни стени. В центъра стърчеше кръгла кула с тесни прозорчета. На някои все още имаше цветни витражи, но повечето бяха черни и празни като очни кухни на череп. Кръстът над входа на кулата навеждаше на мисълта, че навремето тя е била католически храм.

Имаше и други кули — всичките умалени копия на средната. Освен кулите имаше и няколко почти рухнали постройките — складове или конюшни. Бяха стари, поне на сто години — дървените им покриви бяха изгнили, стените бяха порутени, обрасли с бурени и почти затрупани от купища боклук. Покрай стените на двора стърчаха огризки от колони, поддържали преди много време отдавна срутила се галерия. Да се измъкне оттук човек, ако няма крила, беше наистина невъзможно.

Щом се убеди в това, Вера пак насочи вниманието си към естонците — те вече допиваха трето шише. Веселото им настроение се беше изпарило — нямаше го вече нито смеха, нито шегичките, нито дружеското потупване по раменете. Вера си помисли, че сега сигурно пият за падналите си съратници, отдали живота си в борбата за свобода и независимост. Догадката ѝ беше потвърдена от тържествената реч на Калмер — калмарската му физиономия стана съвсем тъжна, когато в края на словото си той почна да изрежда високо имената на загиналите:

— Айно...

Мъжете отвърнаха на това с ръмжене, което съвсем лесно можеше да се сбърка с кучешко.

— Яак...

Общото ръмжене се усили.

— Пееп...

Ръмженето премина в нестройни възгласи, в които ясно се долавяше закана и жажда за мъст. Сред погледите, които мъжете хвърляха към Вера, нямаше нито един трезвен. Най-пияният обаче като че ли беше Калмер — замери я с празното шише и викна нещо на естонски. Всички възприеха думите му с ентузиазъм. Особено се зарадва един як албинос с червени като на заек очи. Но изражението му не беше заешко, съвсем не — когато се наведе над Вера, за да разгледа отблизо обезобразеното ѝ лице, ѝ заприлича на кръвожаден бултериер. Или на свиреп нерез.

Калмер избута албиноса настрани и застана над нея. Сплете пръсти под пъпа си, разкрачи се широко и заговори на руски:

— Отначало мислехме да ти позволим просто да ни обслужиш, но сега ми дойде по-добра идея...

Точно така се изрази: „да ти позволим“. Направи многозначителна пауза, издаде напред долната си устна и продължи надменно:

— Но ти си прекалено уродлива, за да те използваме на дневна светлина. Така че ще ни доставиш удоволствие по друг начин.

— Изобщо няма да ви доставям удоволствие! — отвърна Вера. И понеже беше ужасно уплашена, гласът ѝ прозвуча високо, дори звънко.

— Ти Зоя Космодемьянская? — саркастично попита албиносът; руският му беше доста по-лош от този на командира им. — Значи аз реже тебе на гръб звезда петолъчевка.

И посегна към окачения на колана му щик, но властният глас на Калмер го спря:

— Млъкни, Гулнар! Уважаемата ни гостенка ще мине и без звезда. Засега първо ще стане и ще ни изпее „Катюша“.

— И ще ни потанцува! — викна някой.

— И ще ни потанцува — съгласи се Калмер.

— Няма — отсече Вера и тръсна глава. Разчорлената ѝ коса почти скри лицето ѝ.

— Мога да те накарам.

— Не можеш!

— Мога, мога... — Калмер се озъби. — Като те повъртим малко, сама ще молиш да ни попееш и да ни потанцуваш.

— Не пея и не танцувам на простаци. — Вера се надяваше, че запасите ѝ от храброст няма да се изчерпят преждевременно.

— Ей сега ще проверим...

И Калмер щракна с пръсти. Подчинените му сграбчиха Вера и я повлякоха към един полуразрушен обор, като по пътя натам успяха да я опипат навсякъде и дори да си споделят впечатленията. Вера само пъшкаше и стискаше зъби. Имаше чувството, че някакъв гигантски октопод я е увил с пипалата си и я влачи към тъмното си леговище.

Вкараха я в обора и я блъснаха на земята.

— Виж — каза спокойно Калмер.

И ѝ посочи нещо като каруца, но с хоризонтално колело, върху което беше закована дълга широка дъска.

— Сещаш ли се какво е това? — включи се червеноокият Гулнар. Елементарността на съоръжението я поуспокои и тя отвърна:

— Естонски вертолет?

— Грешка — каза Калмер. — Най-обикновена въртележка.

— Специално развлечение за скъпа гостенка! — Гулнар се разкикоти.

И без да спира да се смее, рязко завъртя колелото. Вера се зачуди какво ли се канят да ѝ направят. Някакво средновековно мъчение? Да я разпънат на това колело?

— Зоя Космодемьянская ще стане Валентина Терешкова — каза Калмер и се почеса по чатала. — Пригответе я за полет.

— Три... две... едно... старт!

Гулнар я вдигна, все едно беше лека като перце, и я просна по гръб на дъската.

— Спри бе! — викна тя. — Има пирони! Бодат!

— Ние сме ти приготвили други — кожени! — викна някой и всички се разсмяха.

— Боли! — Вера се задърпа, но бързо я вързаха през кръста с широк кожен колан с голяма катарамата.

— Нищо не е това — успокои я Гулнар. — Сега ще видиш какво е болка.

Калмер даде команда и Гулнар завъртя колелото с обраслите си с белезникава свинска четина ръце. Вера се завъртя, все по-бързо и по-бързо.

— Принципът на действие е следният — обясни ѝ Калмер. — Съгласно закона за инерцията центробежната сила нарушава циркулацията на кръвта. Кръвта съответно нахлува в главата и

буквално удавя мозъка. Съответно лицето, което бива въртяно, изпитва болка, а накрая умира.

И тонът му, и начинът му на изложение бяха като на педантичен учител — при това абсолютно невменяем. Той продължи да обяснява нещо, но Вера вече не чуваше гласа му. Небето над главата ѝ се сви до размерите на чадър. Главата ѝ натеза като олово, причерня ѝ. Изви глава и видя мускулестите лапи на Гулнар — блъскаха неуморимо дъската. Все по-бързо и по-бързо. Мутрите на смеещите се естонци се сляха в някакъв дивашки хоровод.

Целият свят се превърна в размит кръг без начало и без край, без горе и долу и Вера стисна очи — уплаши се, че ще изскочат от орбитите и ще потекат по страните ѝ като две топчета слуз. Изгарящата болка, зародила се в темето ѝ, плъзна на кървавочервена вълна по целия ѝ череп. Вера чу собствения си вик — прозвуча ѝ така, все едно беше под вода. На дъното на най-дълбокия вир, който можеше да си представи.

— Спрете! — пищеше тя. — Спретееее!

Колелото се забави постепенно, на тласъци. И дори когато спря, светът продължи да се върти около Вера — средоточието на вселенската болка и отчаяние.

— Е, ще ни изпееш ли „Катюша“? — насмешливо попита Калмер.

— Раасцветали яблони и груууши... — пиански се разкрещяха естонците.

— Защо ме измъчвате? — попита Вера; едва движеше устни. — По-добре ме убийте.

— Кажы „моля“! — заповяда Гулнар.

— Моля...

— На естонски е „палуун“!

— Палун — прошепна Вера.

— А сега ни благодари, че те повозихме на въртележката — подхвана щафетата Калмер.

— Благодаря.

— Не „благодаря“, а...

— Айтах! — викна Гулнар.

— Айтах...

— Сега остава само да ни попееш — милостиво разреши Калмер. — Само че не много високо, понеже другите момчета още спят. И като те чуят как крециш, може да сънуват кошмари, нали така.

Вера се опита да се изплюе, но слюнката потече по брадичката ѝ. Тя облиза устни и изпъшка:

— Не помня думите... Какво прави Катюша?

— Излиза на брега и пее — подсказа ѝ Калмер. — Пее за сивия си...

— Калмар! — кресна Вера. — Пее за един гаден лигав калмар, дето да те е гнус да го пипнеш!

— Гулнар! — разкрещя се Калмер. От синкава физиономията му стана виолетова.

Колелото пак се завъртя и след няколко минути Вера вече запищя без думи — не можеше да издържи. Когато въртележката най-после спря, не виждаше нищо от болка, а устата ѝ беше пълна с жлъч, надигнала се от стомаха ѝ.

Развързаха я и я хвърлиха на грапавите сиви плочи, които се въртяха заедно с нея по часовниковата стрелка. Това, че престанаха да я измъчват и не я биеха, можеше да означава само едно — че най-страшното ще дойде тепърва. Тъпо загледана в нищото, Вера надигна замаяната си глава, за да я разбие в камъните. Но в същия миг...

ГЛАВА 30

ПОЛТЪРГАЙСТ В ЕПИСКОПСКИЯ ЗАМЪК

Утринното слънце не се любува дълго на земята. Повися известно време в небето, после се скри зад сивите облаци, явно недоволно от онова, което виждаше долу. Бондар също не беше във възторг от красотите на естонския пейзаж, но нямаше избор.

Единственото, което му доставяше поне малко удоволствие, беше да кара шведския камион. Волвото беше безотказна машина и всеки, дори някой начинаещ шофьор, щеше да се справи с това двайсеттонно чудовище без никакви проблеми.

Кабината с две легла беше просторна и удобна като капитанска каюта. Трите стъпала (едното сгъваемо) не налагаха на шофьора да изпълнява акробатически номера. Услужливата механика вдигаше седалката на оптималната височина — за това имаше цял комплект копчета и клавиши. Човек можеше да заеме каквато си иска поза — регулирането би задоволило дори йога. След като изпробва клавишите, Бондар погледна малкия дисплей, който показваше температурата отвън, нивото на маслото и разхода на гориво. Камионът беше чудо не само на техниката, но и на електрониката.

Бондар малко се поразстрои, като видя първите къщи на Каапсалу. Не само защото приближаваше раздялата му с чудесното волво, а и защото тук някъде наблизо беше епископският замък, където едва ли го очакваше гостоприемно посрещане. Пак стрелба, пак кръв. Пак смърт — независимо чия, неговата ли, чужда ли. Обзеха го тягостни предчувствия.

Градчето не му направи кой знае какво впечатление. Докато минаваше през него към морето, Бондар не забеляза никаква разлика между Каапсалу и Пярну, а пък за Пярну не хранеше добри спомени. Същите шарени къщички, същите оградки и зелени дворчета, същите човечета на велосипедчета. Страната Лилипутия мина покрай прозорците на волвото толкова бързо, че той дори не успя да си допуши цигарата, която бе запалил на влизане в градчето.

Съвсем лесно намери носа, на който се извисяваше каквото беше останало от епископския замък. Носът свършваше с обрасъл с гора хълм — издаваше се в морето почти километър и всъщност беше достатъчно далече от града. Кое то беше добре — поне никой нямаше да чуе стрелбата, а стрелба несъмнено щеше да има, поне според Бондар. Той изхъмка, хвърли фаса през прозореца и подкара към замъка. Пътят беше идеално гладък и пуст, но когато стигна до завоя към замъка, Бондар спря.

Да тръгне направо беше опасно. Просналото се през низината до върха на хълма шосе идеално се виждаше от прозорците на замъка. Вероятността войнствените му обитатели да не са установили денонощно наблюдение над единствения път към свърталището си беше минимална. От друга страна, едва ли бяха разставили постове в околната гора. То войната не е проста работа — трябва и опит, а откъде можеха да имат опит тия естонски „борци за свобода“?

Преди да излезе от пътя, Бондар погледна в двете огледала за задно виждане, но не видя нищо освен безлюден ландшафт и каросерията на камиона.

„Е, с бога напред“ — каза си, макар да не вярваше в никакъв бог.

Гората погълна волвото с шумолене й пукот. Отначало земята беше равна. Червеният камион пъргаво завиваше между боровете, трите му шестцилиндрови двигателя тихичко боботеха, изпод колелетата изхвърчаше пясък и суха пръст. Бондар въртеше волана като бесен, очите му търсеха полянки и просеки, водещи към хълма.

Не си правеше труда да заобикаля ниските храсти и по-малките криви дръвчета по полегатия склон. Мощният камион с еднаква лекота минаваше през тънките трепетлики и трошеше дебелите нападали борови клони. Понякога гумите приплъзваха на по-стръмните места, особено ако бяха покрити с нападали борови иглички, и волвото поднасяше. Бондар обаче превключваше, колелата захапваха земята с подновена енергия, камионът се люшваше тежко като зубър от Беловежката пуца и продължаваше напред.

Предавателната кутия на волвото беше многостепенна — шест стандартни и „половинки“ между тях, почти като на „КамАЗ“. Съвършената хидравлика обаче позволяваше превключването да става без умопомрачителното стържене и чудовищните вибрации,

характерни за руските камиони. С две думи, имаше доста голяма разлика и на Бондар тази разлика му харесваше.

Склонът ставаше все по-стръмен и неравен, камионът се люшкеше като кораб в бурно море. Храстите ставаха все по-високи, дърветата бяха все по-нагъсто, коварни камъни направо връхлитаха челно. От време на време наклонът ставаше четирийсет и пет градуса и тогава Бондар натискаше педала на газта, стискаше волана и се навеждаше над него, все едно по този начин можеше да облекчи задачата на волвото.

Най-трудното беше на последния етап — когато трябваше да мине през хвойните, за да излезе на шосето възможно най-близо до замъка. Камионът ги газеше, правеше просека през тях, но те се заплитаха и го бавеха, почти го спираха, така че волвото преодоля последните десетина метра като ранен звяр, пробиващ си път през гъсталака. Затова пък, когато излезе на относително чисто пространство, до шосето оставаха само някакви си триста метра.

След двайсет секунди камионът изпълзя на тясната асфалтова лента, която водеше право към замъка. Бондар даде газ и запали цигара — не усещаше вкуса на дима.

Пред него се издигаше сива, зеленикава на места от мъха стена, висока поне четири метра. Над нея стърчеше кръгла кула, виждаха се и покрити с керемиди покриви — приличаха на шапки на великани, приклекли зад манастирската стена. Самата стена се точеше неизвестно докъде вляво и вдясно и потъваше в храсталака и дърветата. На места беше порутена, но си личеше, че навремето надеждно е бранела монасите от плъзналите по цяла Европа разбойници. Времената обаче се бяха променили. Сега тъкмо разбойниците бяха вътре и излизаха да извършват нападенията си под покрива на нощта.

Един от тези разбойници охраняваше входа на замъка — жалък и нелеп в мишосивата униформа на пехотинец от СС. Въпреки автомата си часовоят не беше сериозно препятствие за Бондар. Без все пак да го изпуска от поглед, той преценяващо огледа двукрилата порта, обкована с ръждясали жезла. Изглеждаше внушително. Часовоят пред нея — изобщо не.

— Разкарай се, докато не е станало късно — посъветва го Бондар и изплю фаса през прозореца. — Изчезвай, идиот такъв.

Часовоят не го чу, разбира се.

Младежът, който дремеше на един сандък пред портата, се казваше Лео Мурре. Както беше редно при носене на караулната служба, той беше облечен със сива полева униформа, стегната с колан. На потъмнялата тока беше изобразен вермахтовският орел със свастиката и пишеше „*Gott mit uns*“. На колана би трябвало да виси дълъг немски щик с ебонитови чирени, но Лео предпочиташе вместо него да носи мобилния си телефон — с паднали батерии, впрочем. Не си беше закачил и манерка в калъф от мъхесто сукно, нито пък кожена паласка с патрони; нямаше и шапка — хансовка, така че в облика му нямаше пълна историческа достоверност. Въпреки това Лео си въобразяваше, че прилича на истински защитник на фатерланда.

Не може да се каже, че чак изгаряше от желание да пролее кръвта си в името на общото дело, но пък в Легиона плащаха добре, а за пари и Лео, и другарите му бяха готови да си рискуват живота — поне на думи. Най-запалените от Легиона дори носеха на гърдите си така наречените „жетони на смъртниците“, намерени в горите на скелетите на хитлеристите. Жетоните представляваха овални алуминиеви пластинки — бяха колкото чаени лъжички и перфорирани през средата. От двете страни беше поставен личният номер на боеца. Ако той загинел, пластинката се чупела на две, едната половина си оставала на трупа, а гробарите нанизвали другата на огромна безопасна. Поне така беше чувал Лео — и се възхищаваше на немския ред и акуратност.

„Да, от тях трябва да се учим“ — казваше Калмер и Лео не възразяваше. После и той си закачи такъв личен знак, въпреки че изобщо не бързаше да умира. Целта му беше да изкара пет хилядарки от новите европейски пари и да се прибере вкъщи осигурен за години напред.

Въпреки че за няколкото месеца служба Лео се беше „цивилизовал“, сърцето му все така го теглеше към родното му селце. Там сега беше толкова хубаво, толкова тихо и спокойно. Вече приближаваше пролетта — природата се подготвяше, събираше сили за нов цъфтеж. Лео си помисли за ланшната трева около кейчето — некосена, оплетена и жълтеникава като космите под мишниците на

вдовицата Айна, първата жена в живота му. Тя ме су отдаде в стария навес за мрежи, по-точно той ѝ се отдаде, покори се пред натиска ѝ и ѝ позволи да прави с него всичко, каквото искаше: просто лежеше по гръб, зяпнал блажено дупките в тавана — от тях висяха снопчета тръстика. Накацалите по изкорубеното било на покрива врани поглеждаха накриво боричкащите се под тях хора. Завиждаха, както си мислеше Лео. Защото Айна беше истинска магьосница. Всеки път, щом си спомнеше за нея, му се налагаше да си оправя мъжкото достойнство, което държеше да щръкне и да изскочи от униформените немски гащи.

Да, чудни времена бяха! Айна го яздеше като обезумяла, а около тях съхнеха проснатите по прътовете мрежи. И миризмата — миризмата на риба и на море — изпълваше целия свят. Потната Айна също миришеше на селда, особено когато се отпуснеше по гръб и разкрачена, за да си поеме дъх. Лео сигурно я обичаше, защото не му се щеше да стане и да си тръгне. В паузите между чукането си говореха за какво ли не, после почваха отново...

Изведнъж Лео видя Айна толкова ясно, че членът му изскочи от коженото си калъфче почти наполовина.

Съвсем гола, Айна седеше на някаква стара мрежа с тапи и строго го заплаши с камшик, сплетен от конски косъм. По косата и тялото ѝ лъщяха люспи. „Бягай, момче — каза тя на възбудения Лео. — Бягай, докато не е станало късно“.

Нямаше никаква причина за паника, но Лео наистина се изплаши. Изскочи от навеса и се огледа трескаво. Небето беше лимоненожълто, морето — зеленикаво и приличаше на безбрежна стъклена равнина. Далече на хоризонта обаче се надигаше исполинска вълна, готова да залее не само рибарското селце на Лео, но и целия свят.

До ниския кей чернееше малка лодка. Лео се озова на седалката ѝ и стисна веслата. Нямаше накъде да гребе, но нямаше и накъде да бяга, така че реши все пак да се насочи към вълната.

За негово отчаяние веслата изведнъж се превърнаха във въже на дънна мрежа. И тази невидима мрежа трептеше и се дърпаше. Той задърпа. Беше пълна с риба — и морска, и сладководна: селда, костури и кленове, и змиорки, и дори някакви малки акули — никога не беше

виждал такива акули. И всяка риба му викаше нещо — а нали рибите не можеха да говорят...

— Ох! — възкликна Лео и се събуди. Секунда-две не чуваше нищо освен тупкането на сърцето си и бученето на кръвта в ушите си, после долови ниското боботене на автомобилен двигател. С всеки миг то се усилваше.

Лео стана и видя камиона. Беше червен. Излезе от гората и се насочи право към замъка, летеше по средата на пътя. Беше на двеста метра от портата и Лео не можеше да различи подробности, но веднага видя, че е волво. Преметна автомата си на гърди, застана с гръб към вратата и вдигна предупредително ръка.

Камионът изобщо не помисли да забави.

По гърба на Лео плъзнаха тръпки, обля го студена пот. Да вика за помощ? Да произведе предупредителен изстрел? Инструкциите се изпариха от главата му. Особено след като боботенето на приближаващия се камион стана толкова силно, че заглуши всичко, дори мислите му. Чак асфалтът трепереше под многотонната машина.

Разстоянието между червеното чудовище и Лео намаляваше... оставаха само седемдесет метра...

— Стой! — викна той. — Спри!

Гласът излезе от гърлото му като цвърчене на мишле.

Лео изстена от ужас и вдигна автомата да се прицели. Миг преди показалецът му да натисне спусъка обаче летящият към него камион се люшна вдясно. Лео — със закъснение се впечатли от поразително бързата реакция на шофьора — вече стреляше. Откосът мина вляво от шофьорската кабина, разбира се.

Камионът пак полетя по средата на шосето.

Като омагьосан, Лео стоеше и гледаше как плоскомуцуностата кабина се носи срещу него — камионът вече не ревеше, а издаваше някакво оглушително свистене. И това свистене се усилваше, усилваше се все повече и повече и внезапно напомни на младия естонец за старите филми, където падащите бомби и снаряди свистяха точно по същия начин. „Война?“ — глупаво си помисли той.

В следващия миг вече не можеше да мисли нищо — целият свят изведнъж се оказа запълнен от някакъв исполински червен квадрат.

Лео задавено вдиша мирис на масло и метал — и литна нагоре, право към очите на шофьора. В тях имаше повече съжаление,

отколкото омраза, но имаше и омраза — и от нея дъхът на Лео секна.

А после камионът залепи гърба му за вратата и той чу страхотен грохот, от който и оглуша, и ослепя, и изобщо престана да съществува на този свят.

А предсмъртната му догадка за войната излезе вярна. Тя наистина започваше — стига да може да се каже, че започва нещо, което не е свършвало още от сътворението на света.

Понеслият на кабината си часовия и едното крило на портата камион влетя в тихия манастирски двор като блестяща ракета. По плочника се посипаха дъски, пирони, парчета желязо от обкова на вратата. Микробусът мерцедес отлетя към другия край, като ръсеше по пътя си тасове и стъкла. Със змийски съсък двайсеттонното волво спря.

Бондар изскочи от кабината и стреля два пъти в групата вцепенени мъже, наобиколили Вера. Натискаше спусъка хладнокръвно, все едно беше в стрелбище — избра си за мишени двамата, които правеха най-силно впечатление.

Първият беше онзи дребният, който му се беше изплъзнал в сблъсъка на кръстовището. Той се отметна назад и падна в ръцете на машинално подкрепилите го негови другари.

Следващият, който си получи куршума, беше някакъв белокос здравеняк, който понечи да си вдигне автомата. Бондар го простреля в челото, като мимоходом се позачуди на почти розовите му очи.

И викна:

— Вера! Бързо при мен!

Тримата оцелели естонци вече бягаха, препъваха се в шлиферите си. Бондар не стреля след тях — четири патрона така и така не стигаха за унищожаването на цялата жива сила на противника. „Стига за днес — каза си Бондар. — Време е да слизаме от сцената, колкото по-бързо, толкова по-добре“.

— Вера!!! — кресна той така, че насмалко да си скъса гласните струни. — Бързо тук, мамка ти!!!

Тя с усилие се надигна, опряла длани в земята, коленичи и се хвана за някакво странно съоръжение — нещо като колело с дъска отгоре. Беше гола, ако не се брояха мръсните ѝ бикини. И беше

отпаднала, изподрана още повече, разчорлена — изобщо не приличаше на високомерната красавица, с която го бяха запознали в кабинета на Лубянка. Очите ѝ бяха помътени като след многодневен запой. Тя направи две крачки към волвото, залитна и пак се свлече на четири крака. И изохка нещастно:

— Вие ми се свят...

Само това му липсваше!

Бондар преодоля двайсетте метра, които го отделяха от Вера, за броени секунди, но тези секунди на затишие бяха последните. Антрактът свърши.

Маестро, туш!

Разнесе се грохотът на няколко автомата едновременно — усилен многократно от крепостните стени. Истинска адска какофония. Нещо подобно би могло да се възпроизведе единствено от племе амазонски диваци, които блъскат по тъпаните си, след като са се омаяли с кока. Или от бригада пияни миньори с къртачни пистолети...

Плочникът заизригва във фонтанчета каменна прах под оловната градушка.

Бондар вдигна Вера и скочи заедно с нея зад порутената ограда, останала от колоната на галерията. Примитивната въртележка зад тях се пръсна на хиляди трески. Грохотът на изстрелите не спираше. Лаеха поне седем шмайзера едновременно. Вера напразно се мъчеше да ги заглуши с пронизителните си писъци.

Бондар подаде глава за миг, увери се, че автоматчиците стрелят от прозорците на манастира, и ги остави да изпразнят пълнителите. Откосите стихваха един подир друг — като гласове, неиздържали в общия хор. Куршумите оредяха, накрая пръскаха мазилката на полусрутената стена само тук-там. Бондар изчака моментното затишие и стана да привлече огъня върху себе си.

Та-та-та...

От една бойница на кулата забълва огън — човекът там беше успял пръв да смени пълнителя. Бондар стреля натам, като пренебрегна гърмежите на втория включил се шмайзер — стреля за всеки случай два пъти и с удовлетворение видя как автоматчикът горе пада от бойницата, разперил ръце.

Приклезна зад стената, която пак се разтресе от забиванията на десетки оловни жила. Писъците на Вера се извисиха с почти цяла

октава. Нямахме смисъл да се коси толкова това момиче — засега куршумите не можеха да им направят нищо. Но не можеше да става и дума двамата да стигнат до камиона или да се измъкнат през портата — дворът се покриваше със стрелба отвсякъде. Без Вера Бондар може би щеше да рискува, но сега... Не можеше да я остави в замъка — да не говорим, че беше дошъл, за да я изведе оттук!

— Млъкни де! — каза ѝ той. Никакъв резултат. Бондар пропъзля до нея и я дръпна за краката. — Млъкни най-после!

Вера го чуваше, но съвсем се беше побъркала от страх. Грохотът на автоматните откоси и гърмежите на пистолета, писъкът на куршумите, пукотът на пръскащите се камъни и воят на рикошетите я влудяваха. Дори не подозираше, че животинският писък на фона на адския концерт на стрелбата излиза от собственото ѝ гърло. Щом усети, че я дърпат за краката, зарита и дори се опита да се изправи. Нечии ръце обаче я държаха здраво за глезените... а след това някой се хвърли отгоре ѝ и я затисна.

Внезапно способността ѝ да мисли се върна. Човекът, който я беше затиснал — и затискаше и устата ѝ — беше капитан Бондар. И гласът, който викаше в ухото ѝ, беше неговият.

— Стой мирно, тъпачко — викаше той. — Лежи и не мърдай. — Машинално облиза кръвта от ръката си: Вера го беше ухапала. — Спокойно. Аз съм. Всичко ще се оправи.

— Всичко ще се оправи — автоматично повтори тя. — Ти дойде... Женечка... мили...

— Шшшшшт!

От вратата на кулата започнаха да изскачат хора с автомати в ръце. Мярваха се за миг на стъпалата, после се скриваха зад камиона. Сигурно веднага залягаха — но нямаше да е задълго. Ей сега щеше да последва атака — и никой не можеше да я отбие само с два пистолетни изстрела.

Сега или никога!

— След мен! — изсъска Бондар, дръпна Вера да стане и я повлече към камиона.

— Ще ни убият, ще ни убият! — хлипаше тя, докато залиташе след него.

Бяха вече почти до кабината на волвото. Изведнъж на прозореца ѝ изникна човек с автомат и ококорени от изумление очи. Бондар му

заби един куршум в едното и блъсна Вера към стъпалата на кабината. Поредният противник изскочи иззад каросерията, Бондар повали и него и се метна след Вера.

Вече бяха в кабината... но изведнъж от втория етаж затрещя картечница.

Първият куршум изпищя, отплеснат от гърба на огледалото, следващият украси предното стъкло с огромна паяжина. Но това беше случайност — всъщност картечарят се целеше в двигателя и в гумите.

Волвото тежко приклегна, от радиатора блъвна черен пушек.

— Съпротивата ви е безполезна! — разнесе се неправдоподобно рязък и силен глас. — Имате трийсет секунди да се предадете. — Човекът, който говореше в мегафона, се изкашля: кашлица като автоматен откос. — Камионът е взет на прицел и от гранатомети. Десет секунди вече минаха.

— Какво ще правим? — ахна Вера.

— Ще се самоубием — навъсено отвърна Бондар. — Първо утрепвам теб, после се гръмвам и аз. Навита ли си?

— Петнайсет секунди! — отсече мегафонният глас.

— Давай. Ето, затварям очи... — прошепна Вера.

Ресниците ѝ трепкаха като крилца на умираща пеперуда. Бондар я погледна — и такава нежност прониза сърцето му, че чак му спря дъхът. Тя наистина си мислеше, че ще я застреля, и беше готова за това. Вместо да я погали по косата, Бондар изкомандва:

— Слизай.

— Осем секунди! — тържествено се разнесе над притихналия двор.

— Не искам без теб. — Вера тръсна глава. — Нали щяхме да се убием...

— Шест секунди!...

— Нямам патрони — въздъхна Бондар и бутна вратата да я отвори. Това си беше чистата истина, но дори да му бяха останали патрони, никога нямаше да може да убие партньорката си, още повече че тя беше готова храбро да сподели съдбата му. Предпочиташе физическите мъчения пред мъките на съвестта.

— Три!...

Бондар скочи долу пръв, дръпна и Вера и демонстративно хвърли валтера на плочника. Доста усилия му струваше това обаче — да се

раздели с любимото си оръжие. Все едно да му отрежат дясната ръка.

— Легнете по очи — прогърмя мегафонът. — Ръцете на тила!

Бондар се подчини без никаква вътрешна съпротива. Още повече че не държеше да гледа враговете, които го бяха победили. С лице върху плочите, той само слушаше стъпките им — приближаваха се — и стиснал устни, се радваше, че не са съвсем уверени. Все пак беше поразпердушинил това фашистко войнство. Осем на нула за него. А всичко, на което бяха способни те, беше най-много да докарат резултата до 8:2.

Какво излизаше — сбогом, Вера Савич?

— Обаче добре си прекарахме в Естония, нали? — каза Бондар, та поне малко да поободри хлипащата си партньорка.

Автоматно дуло натисна тила му, още едно се заби под лявата му плешка. Замириса на болница, Бондар се задърпа инстинктивно, но го затиснаха поне няколко души, вдигнаха му ръкава и му забиха във вената игла.

— Срещу какво ме имунизирате? — попита той, след като спря да се дърпа.

Отговорът беше ритник в главата.

— Много ме е страх да ме боцкат — каза той. — Още от мъничък...

Удар с приклад в тила.

Главата му забумтя като камбана. Все още някакви мисли се лутаха в нея, но... Бондар затвори очи и се остави на въздействието на онова, което му бяха инжектирали.

Нека най-после всичко... всичко да свърши... Да свърши побързо...

ГЛАВА 31

БЯЛ ДЕН ДА НЕ ВИДЯ...

Бондар внимателно отвори едното си око и видя високо над себе си сив таван с мъждива крушка под телена мрежа. Отварянето на второто око не донесе в тази унила картина нищо ново — и нищо обнадеждаващо.

Бондар уморено затвори очи. Какво имаше да гледа, след като и без това всичко беше от ясно по-ясно... Четири дебели стени, желязна врата, тесен отдушник на тавана, каменен под. Навремето монашеска килия очевидно. Сега ѝ бяха сложили модерна затворническа врата, бяха вкарали електричество и я бяха превърнали в обикновена килия. С традиционно обзавеждане — независимо в коя част на света се намиращ. Място, за което подсъзнателно помни всеки сътрудник на спецслужбите.

Затвор. Зандан. Каменна тъмница.

„Хванаха те, а?“ — обади се вътрешният му глас.

„А бе я си...“

Едва успя да го изрече — дори наум. Главата му се пръскаше от болка, гърлото му беше пресъхнало, езикът му беше подут като след чудовищно пиянство. Въпреки че черепът му запраця, все едно щеше да се пукне, Бондар се насили да седне и да се огледа по-внимателно. Жизненото му пространство се беше стеснило до мъничък правоъгълник: пет крачки дълъг, две широк. Миришеше на плесен, на пикня и, кой знае защо, на мокро куче. Подът в отсрещния ъгъл беше посипан с натрошени стъкла. На другата стена беше нарисован череп с бретонче като на Хитлер и мустачки, под него имаше неразбираем надпис на естонски. Под черепа беше проснат покрит с жълти петна дюшек.

Бондар се опипа, огледа тялото си и стигна до извода, че май не са го били, докато е бил в безсъзнание. Дрехите си му бяха на него, с изпразнени джобове обаче. Колана и връзките на обувките му ги нямаше — класическа, но безполезна предпазна мярка. Ако искаше да

се обеси, щеше да си направи въже от раздраната си риза. Плановете му обаче бяха други. Във всеки случай плановете за най-близко бъдеще.

Той отиде до вратата, като се подпираше на грубата каменна стена. Вратата, разбира се, беше заключена и изобщо не си струваше и да мисли, че може да се добере до ключалката от отсамната страна. Така че Бондар заблъска с юмрук по студеното желязо и викна:

— Ей, сатрапи!... Тука ли сте?...

Единственият резултат от усилията му беше, че главоболието му стана още по-лошо. Бондар се затътри към дюшека, огледа го с отвращение, опипа го с погнуса и легна на една страна, като сви колене към корема си, за да поукроти негодуващия си пикочен мехур. Гладен беше, жаден беше — но би се изпикал с не по-малко удоволствие. Реши все пак да поизчака час-два и затвори очи.

Бяха му взели часовника, разбира се, но Бондар знаеше как да използва вместо будилник собствения си мозък. Вярно, нямаше представа колко е часът, но това не го притесняваше. Много по-лошо беше да осъзнава собственото си безсилие пред фашистчетата, които го бяха натикали в тази тъмница.

Сънищата отговаряха на настроението му: ту тъпчеше пълчища паяци, ту отново подпалваше къщата на Виноградски, ту бягаше от живата факла Ингрид, която крещеше зад гърба му: „Напикай ме, напикай ме, боли!... Боли ме — напикай ме, моля ти се!...“

— Ей, и тука не може да се отърве човек от тебе — изсумтя Бондар; прецени, че е спал не много повече от половин час.

Пикочният му мехур вече беше колкото баскетболна топка и тежеше съответно така, все едно тази топка я бяха пробили и я бяха напълнили с вода. Бондар пак се затътри до вратата и заудря с юмруци.

Тишина като в спрял танк.

Той въздъхна, отиде в най-отдалечения от дюшека ъгъл и поля стената с всичко, което се беше събрало в огромната топка. За щастие в пода имаше пукнатини и те поежа каквото можаха — но пък петното не можеше да изсъхне толкова бързо и щом отвори вратата, тъмничарите го видяха. А сто на сто и го помиришаха.

Бяха двама. С униформи на Лигата, с войнствено навити ръкави и с немски шмайзери — но си личеше, че не държат да влязат в килията: може би се опасяваха затворникът да не ги нападне.

Онзи отляво беше с челото на Роденовия „Мислител“ и поглед на кроманьонец, измислил как да си направи покрив от каменни плочи, но забравил за откритието си веднага след като покривът е паднал на умната му глава.

Вторият пазач беше млад и си беше пуснал къдрава мека руса брадичка, която още повече подчертаваше липсата на качествена растителност по черепа му. С опънатата си мъртвешки бледа кожа и покрит само тук-там от рехава косица, черепът наистина правеше неприятно впечатление. Бондар веднага лепна на този момък прякората Кошчей Безсмъртни и попита:

— Какво има?

Пазачите се спогледаха, след това едновременно се възряха в тъмното петно в ъгъла на килията.

— Кой ти е позволил да пикаеш? — ядосано попита Кроманьонеца.

— Някой да ми е забранявал? — парира Бондар и се надигна на лакът на дюшека.

— Забранено е да се пикае в помещението! — викна Кошчей. — И да се спори с охраната!

— А бе я се разкарай! — Бондар сви устни. — По-добре донеси някое цукало. Да те таковам в гаулайтера, сополанко със сополанко нордически.

— Млък! — Кроманьонеца тропна с крак. Очевидно имаше проблеми с логиката, понеже пак тропна със същия крак и викна: — Защо пикаеш в килията, а?

— Пикаеше ми се.

— Не можа ли да устискаш?

— Пробвах. — Бондар се прозя. — Тропах, виках, нито един идиот не дойде.

— Ти си идиот. — Кошчей се разтрепери от яд. — Стани, когато разговаряш с подофицер!

— Разкарай се, подофицер.

— Така значи. — Кроманьонеца многозначително прищрака затвора на шмайзера си. — На герой ще ни се правиш?

Личеше, че му се иска да пререже на две руския нахалник с поне десетина куршума, но Кошчей му каза нещо на естонски и Кроманьонеца направи недоволна физиономия и се разкара. Докато го нямаше, другият пазач не откъсваше от пленника нито погледа, нито шмайзера си.

— Бутафорен ли е? — поинтересува се Бондар и кимна към автомата.

— Това е истинско оръжие на доблестния вермахт! — високомерно отговори Кошчей.

— В горите и блатата ли ги събирате?

— Лошо си научил историята ни, тъпако! От четирийсет и първа до четирийсет и четвърта в този замък е бил разположен склад за боеприпаси на армейското съединение „Курландия“.

— Не си прав, че съм научил лошо историята ви — спокойно отвърна Бондар. — Изобщо не съм я учил и не държа да я уча. Също както и историята на Зимбабве или на Уганда например. Колкото до това пушкалце, дете си го насочил срещу мен, то отдавна е ръждясало. Ако опиташ да натиснеш спусъка, най-много да пострадаш ти.

И стана, и направи крачка напред. Кошчей насмалко да припадне. Затресе се като епилептик, неуспешно се опита да напипа спусъка и се развика:

— Стой! Назад! Нито крачка към мен, свиньо!

Щом му стана ясно, че ще последва изстрел, Бондар спря и миролюбиво разпери ръце. Не държеше да го застрелят — просто искаше да покаже на „домакините“ си, че не е изгубил чувството си за собствено достойнство. Всъщност да го докаже не толкова на тях, колкото на себе си. Това беше единствената му опорна точка в момента. Като уважаваше самия себе си, Бондар караше и враговете да го уважават.

Вярно, тяхната цел беше тъкмо обратната. Те искаха на всяка цена да сломят волята му за съпротива. С какво щеше да свърши всичко това? Бондар не можеше да предскаже. Но едно нещо знаеше със сигурност: че „борците за свобода“ ще трябва здравата да се поизпотят, за да спечелят.

Кроманьонеца се върна с кофа, в която беше накиснат някакъв отвратителен парцал.

— Веднага почисти! — викна той, щом остави кофата до тъмното петно в ъгъла и се отдръпна до вратата.

— И защо трябва да ти се подчинявам? — поинтересува се Бондар; гледаше незаинтересовано как парцалът се полюшва в кофата. За негово разочарование естонецът не я беше оставил близо до вратата.

— Защото си арестант, а аз съм ти началник — обясни му Кроманьонеца. — Аз командвам тук.

— Всъщност командвам аз — намеси се Кошчей. — Аз съм по-старши по звание.

— Може ли една молба, приятел? — попита Бондар.

— Обърни се към мен уставно.

— Не знам как е уставно.

— Хер унтершарфюрер.

— Хм — каза Бондар. — Не съм я чувал тая титла. Знаем курфюрст, знаем и... Но както и да е — може ли една цигара, хер унтер?

— Унтершарфюрер! — почти викна Кошчей.

— Да де, шарфюрер — съгласи се Бондар. — В смисъл — курфюрст. Много ми се пуши.

— Дай му една цигара — нареди Кошчей на Кроманьонеца.

Докато Бондар палеше от запалката на Кроманьонеца, командирът на същия бдително го наблюдаваше с пръст на спусъка. Бондар много правилно прецени, че ако реши да предприеме нещо, шарфюрерът няма да пожали и подчинения си, така че запали смирено и дръпна с наслада.

— Отдръпни се! — заповяда Кроманьонеца. — Иди до кофата и стой до нея.

Май бяха по-умни, отколкото бе предполагал Бондар. Докато се чудеше какво да направи сега, той допуши цигарата чак до филтъра, хвърли я на пода, настъпи я, издуха последния пушек и попита кротко:

— Може ли да почвам?

— Почвай — милостиво разреши Кошчей.

— Благодаря, хер... — каза Бондар, — тоест куршар...

И измъкна от кофата парцала и без да си прави труда да го изстиска, го запокити в смаяната мутра на Кроманьонеца. Лиснатата вода от кофата, която полетя след парцала, оплиска и двамата естонци. Самата кофа улучи в челото само Кошчей.

Пазачите инстинктивно се дръпнаха към коридора и натиснаха спусъците и Бондар — вече се беше хвърлил към тях — се просна на пода по средата на килията. Поне двайсет куршума минаха над него: удряха се в отсрещната стена, отскачаха и пищяха в тясното пространство, летяха като разярени оси и само по чудо никой от тримата не беше улучен.

Когато стрелбата спря, Бондар вдигна глава и за свое неудоволствие откри, че броят на противниците му не само не е намалал, но дори е нараснал. На вратата вече стояха трима, а не двама — не ги виждаше ясно в пушека от изстрелите. Бондар кихна и се изправи. Ако искаха да го убият, вече щяха да са го направили, така че нямаше смисъл да им лежи в краката. Очевидно бяха стреляли просто от изненада. За което свидетелстваха и обърканите им гласове. Явно се чудеха какво да правят сега.

— Точно сега е моментът да ме спукате от бой — посъветва ги Бондар и завърши думите си с оглушителна кихавица.

Естонците си говореха на естонския си и явно бяха на друго мнение. Никой от тях очевидно не смееше да пристъпи към дръзкия затворник, който се държеше с предизвикателната непринуденост на тигър в клетка. Никой от тях не беше вдигнал и оръжието си, за да го застреля. Най-вероятно имаха заповед да използват оръжие само в краен случай. Много лошо — защото това означаваше, че ще го мъчат още дълго.

— Сам си го вкара — злорадо му каза Кошчей, когато свършиха да си дрънкат на естонски. — Разля дневната си дажба вода. За друга ще чакаш чак до утре.

— Е, тогава няма и да ям — каза Бондар; знаеше, че в никакъв случай не бива да показва слабост. — Докато не ми донесете вода и някаква кофа да ходя по нужда, обявявам гладна стачка. Докладвайте го на началството си.

— Ей, той е решил да ни плаши бе! — възкликна Кошчей.

Кроманьонеца и третият, който беше цъфнал на вратата на килията, се разсмяха подигравателно, но очите им не бяха весели. Тримата бяха уплашени, личеше си. Бяха притеснени, въпреки че държаха шмайзери.

Така че спряха да се смеят, наругаха Бондар и хлопнаха вратата.

Скърцането на ключалката прозвуча като пресипнал кикот на побъркана бабичка. Така сигурно се смееше злата съдба, когато притиснеше поредната си жертва до стената.

ГЛАВА 32

ВЕРА БЕЗ НАДЕЖДА И ЛЮБОВ

Вера едва успя да преглътне. Гърлото ѝ беше пресъхнало и пареше, въпреки че се беше събудила от студ.

Обърна се на другата страна, сви се на кълбо, затрепери и се втренчи в стената. Не искаше да гледа килията — тя беше още по-кошмарна от дупката, в която я бяха натикали навремето турците. Там поне имаше нормално легло, а не вонящ дюшек. Освен това в Турция я хранеха, даваха ѝ да пие и дори я лекуваха — ако прихване нещо.

„Затова пък тук, в Естония, поне не ме чукат във всички възможни дупки — помисли си. Следващата ѝ мисъл обаче беше доста обезнадеждаваща. — Но ще почнат“.

Нима всичко щеше да почне пак?

Прокара пръсти по едното си бедро и напипа белег — спомен от Турция. Азис обожаваше да наказва робините си със специален бич, направен от опашката на морска котка — тъмносив, с лилав оттенък. Само веднъж я беше ударил с него, но това ѝ беше достатъчно, за да започне да се подчинява. Азис паша не току-така наричаше бича си „укротителя на опърничавите“.

Тукашните ѝ тъмничари сто на сто имаха нещо подобно.

Вера се размърда притеснено — пикаеше ѝ се. Никой не идваше, когато тропаше по вратата, а вече нямаше сили да се сдържа. Що за подла ирония на съдбата — хем да си жадна, хем да ти се пикае! Интересно, помисли си, дали някой някога е умрял не от жажда, а от невъзможността да се изпикае?

Задряма. Събуди я стърженето на резе. Тя с надежда вдигна глава, но видя; че не се отваря вратата, а само прозорчето малко над долната ѝ половина.

— Жадна съм! — прегракнало викна Вера. Гласът ѝ чак я изплаши — все едно изграчи врана.

— Според нас си повече гладна — отвърна ѝ подигравателен глас.

През прозорчето се подаде очукано алуминиево канче, от което се вдигаше пара. Вера бързо стана, пристъпи към вратата и машинално го хвана с две ръце — и изсъска от болка, и го изпусна на пода, понеже се опари. Онзи зад вратата се изсмя:

— Не ти ли харесва менюто?

Вера не отвърна нищо, а коленичи и почна да лочи разлялото се на студения бетон ядене. Дори изскърцването на вратата не я спря и тя продължи да ближе пода, докато силен ритник в ребрата не я повали.

Над нея се извисяваше плешив младеж с брадичка, която повече приличаше не на мъжка брада, а на полово окосмяване. Пълните му устни се бяха извили в презрителна гримаса.

— Свиня — каза той отвратно.

— Ти си свиня — отвърна автоматично Вера.

И върху нея се посипа град от удари. Пазачът беше с тежки армейски обувки и Вера се сви на кълбо, за да опази корема и гърдите си. Скоро вече не изпитваше болка; под стиснатите ѝ клепачи се завъртяха пурпурни кръгове — губеше съзнание.

Когато се свести, я болеше всичко; но пък май нямаше нищо счупено. Все така лежеше на пода, по който бяха останали само няколко засъхнали петна каша. Вера бавно запълзя към дюшека. Жаждата я измъчваше дори повече от болката, а желанието да се изпикае беше направо непоносимо. Но тя не клекна да го направи. Не от страх, че ще я накажат. Просто не искаше да се превърне в животно. Кой знае защо, ѝ се струваше много важно да запази поне подобие на човешкия си облик.

Следващия път, когато отвори прозорчето, Вера не хвана канчето с голи ръце — предвидливо си беше събула бикините.

Напразна предпазна мярка! Щом подуши вмирисаната риба в канчето, Вера го блъсна обратно. В следващия миг ѝ подадоха канче с вряла вода — и го пуснаха в краката ѝ. Тя го блъсна с ръка, та водата да не я попари. Когато плешивият пазач отвори и влезе, Вера вече клечеше и лочеше водата от студения под, без нито да вижда, нито да чува нещо.

— Спри! — Той натисна задника ѝ с дебелия си подметка. — Стани!

Вера се поколеба, после се надигна и несъзнателно зае позата, канонизирана от Адолф Хитлер и съпартийците му.

Ноздрите на плешивия се разшириха и заприличаха на дупките на торни бръмбари.

— Мирно! — ревна той.

Вера пак послушно изпълни заповедта. Вече беше толкова обезобразена и отчаяна, че изобщо не се чувстваше жена. Всичките ѝ сили бяха съсредоточени само върху едно — да остане просто човек.

— Ти нямаш нито чест, нито гордост — започна да ѝ се кара плешивият. — Държиш се като някое животно!

И това да ѝ го каже човекът, който я измъчваше с глад и жажда?! Човекът, който я пребиваше, като се възползваше от това, че е безнаказан? Който се гавреше с нея като господар с робиня?! „Впрочем той изобщо не е човек“ — унило помисли Вера.

— Ти садист ли си? — уморено попита тя.

Невероятно, но факт — ноздрите на плешивия успяха да се разширят още повече.

— Просто те уча на ред — заяви той.

Вера изобщо не се интересуваше от високопарните му разсъждения.

— Щом не си садист — каза тя, — заведи ме до тоалетната.

— Не си заслужила — отсеке плешивият.

— Тогава ще се изпикая тук, в килията.

— Тогава ще те накажем.

Вратата се хлопна.

Без да му мисли много, Вера клекна над мокрото петно от разляната вода — надяваше се, че никой няма да разбере какво прави. Но грешеше — наблюдаваха я през шпионката и още щом почна, вратата пак се отвори, блъсна я и в килията нахълтаха вече двама: плешивият и някакъв с чело на неандерталец. Повалиха я на пода с ритници. В края на екзекуцията все пак се беше облекчила, но пък тялото ѝ беше цялото в нови синини — е, тя отдавна вече не ги броеше.

След малко тропнаха до нея кофа и хвърлиха до кофата парцал.

— Почисти — заповяда плешивият.

Но когато Вера се наведе над кофата, и двамата, кой знае защо, се отдръпнаха. Вера изобщо не се замисли защо ли се държат така странно, а просто бързо топна лице в кофата и започна да лочи. Водата вонеше на хлор, беше отвратителна — но тя все пак успя да отпие пет-шест глътки, преди да я дръпнат грубо и да я повалят по гръб.

— Жадна си, а? Ей сега ще ти дадем да пиеш...

Плешивият я хвана за краката, вдигна ги и ги стисна под мишниците си. Другият пък затисна ръцете ѝ с колене, като същевременно обездвижи и главата ѝ. И започна да излива кофата в устата ѝ — бавно, без да спира, без да ѝ позволява да си поеме дъх. Отначало тя гълтеше доброволно, дори се радваше на това, че пие, но много скоро почна да се дави. Нямаше начин да си затвори устата — ако го направеше, водата влизаше в ноздрите ѝ.

Така че като плюеше, кашляше и се давеше, Вера пи, докато на мъчителите ѝ не им омръзна да се забавляват по този начин. Пуснаха я и тя се просна на пода като удавница. Виждаше над себе си пазачите размазани и разкривени, все едно ги гледаше от дъното на някой вир. Гласовете им ехтяха глухо, почти не се разбираше какво казват, но тя все пак разбра — искаха да им благодари, че са ѝ дали да пие.

— Айтах — изпъшка Вера, като си спомни наставленията на Калмер. Не можеше да се бори повече. Искаше да умре. — Айтах — разрида се тя. — Айтах, мръсници, айтах, айтах...

Сълзите ѝ бяха безкрайни. И нищо чудно: бяха я налели, бяха я натъпкали докрай с вода. И не ѝ беше останало никакво място за гордост. Освен може би само някъде около сърцето, съвсем мъничко.

Вратата изскърца и Вера се сви в очакване на поредния побой. Последната локва, която беше направила, още не беше изсъхнала и доказваше, че тя пак е нарушила реда в затвора. Въпреки очакванията ѝ обаче този път на я биха. Хвърлиха ѝ някакви стари дрехи, дадоха ѝ две минути да ги облече и после я поведоха нанякъде по дългия коридор.

Широките мъжки панталони и карираната риза висяха на нея като на плашило, прокъсаните маратонки се изхлузваха от краката ѝ, но това изобщо не я притесняваше. Вече беше свикнала да е плашило. Беше свикнала и да я бият. Всичките ѝ опити да запази достойнството

си се бяха оказали напразни. „Голяма работа — равнодушно помисли тя. — Бездруго няма кой да оцени старанията ми“.

Вкараха я в някаква дълга тясна стая. Таванът беше толкова невероятно висок, че тя не се сдържа да не погледне с опасение нагоре. И чак после погледна мъжа, който седеше зад едно най-обикновено бюро с гръб към прозореца.

Беше естонец, петдесетинагодишен, як и набит, с червендалесто лице и четинеста светла коса. На квадратната му брадичка имаше малка трапчинка. Широките му рамене изпъваха черната есесовска униформа със сребърни ширити. Без да предложи на Вера да седне, той сухо се представи:

— Щурмшарфюрер Рейн Вайдеман. Ще се обръщаш към мен със званието ми. Господин щурмшарфюрер. Ясно ли ти е?

— Да — отвърна Вера.

— Лошо. Повтори както трябва.

— Да, господин щурмшарфюрер.

— Така е по-добре. Име и фамилия?

— Вера Спицина.

— Не лъжи, няма смисъл. — Вайдеман се намръщи. — Ще ти напомня, че ти и така нареченият ти съпруг сте обвиняеми за смъртта на десетки естонски граждани и в шпионаж. За което се полага смъртна присъда.

— Не е вярно! — възкликна Вера. — Никого не съм убила!

— Склонен съм да ти повярвам. Само след чистосърдечни признания обаче. — Вайдеман се облегна и столът жално изскърца. — Кой всъщност е човекът, който се крие под името Евгений Николаевич Спицин? С каква цел отидохте в Пярну?

И без да доизслуша заучените отговори на пленничката си, Вайдеман махна пренебрежително с ръка.

— Лъжеш. Ако продължиш да лъжеш, само ще си влошиш положението.

— Няма накъде повече — изсумтя Вера.

— Грещиш. Ние можем да сме много жестоки с враговете. — Тънките му устни се разтегнаха в усмивка. — Но сме готови да покажем добро отношение към онези, които се разкаят и минат на наша страна. Гладна си, нали? Искаш ли да хапнеш нещо?

— Не — излъга Вера.

— Жалко — с преувеличено съжаление въздъхна Вайдеман. — Аз например съм голям лакомник. Естония е истински рай за гастрономите, ако не знаеш. През 1501-ва година този замък бил посетен от достопочтения епископ Николаус Ротендорп. Той и свитата му за два дни опустошили складовете на кротките монаси... — Вайдеман — гледаше как пленничката му преглъща — млясна и продължи: — О, в онези времена хората са разбирали от ядене! Останали са записи за менюто на епископа. Ето например какво е похапнал първия ден. — Вайдеман скръсти ръце на гърдите си и се вторачи замечтано в тавана. — На закуска му поднасят кокошка с шафран в конопено масло, зеленчуци с мед и солена съомга с оцет и лук. На обяд — треска в масло със стафиди и зелена салата и селда, задушена в солена вода. На вечеря епископът си хапва печен калкан, фаршировани яйца, пушена змиорка и свинско руло... Е, дойде ли ти апетитът?

— Стига глупости — отвърна Вера, като насмалко да се задави с потеклите ѝ слюнки.

— Храбро момиче си ти. — Вайдеман кимна одобрително. — Обаче така или иначе ще измъкнем от устенцата ти всичко, което знаеш. Все пак си човек, а не робот. И като всеки човек от плът и кръв изпитваш страх и болка. Освен това имаш език и не е чак толкова трудно да го развържем.

— Нямам какво да кажа.

— Сериозно? — весело се учуди Вайдеман. — Известно ли ти е, че жените, попаднали в ръцете на инквизицията, са били готови да признаят, че са вещици, и да ги качат на кладата, стига да не ги измъчват повече? В този замък, впрочем, още е запазена килията за мъчения, в която много скоро ще се убедиш. — Вайдеман стана, излезе иззад бюрото и хвана Вера за брадичката, за да не може да отклони поглед от очите му. — Ще направим една много поучителна екскурзия — каза ѝ мило. — И ще научиш, че не е имало никакви испански ботуши, нажежени клещи, бодливи бичове и така нататък. Инквизицията е прилагала само три мъчения, утвърдени от католическата църква. Мъчението с вода, което са опитали с теб така непохватно, е първото. Леко си се отървала. Когато те подхванат истински специалисти...

Стомахът ѝ се сви, все едно пропадаше в бездънна пропаст. Чуваше думите на облечения в хитлеристка униформа естонец сякаш от безкрайно далече. Най-подробно и с очевидно удоволствие той ѝ разказа за мъчението с въже — връзвали ръцете на обвиняемите зад гърба, след което ги вдигали със специален скрипец, като палача ту опъвал, ту отпускарал въжето. Което довеждало не само до изкълчване и изваждане на раменните стави, но и до ожулване и одиране на кожата на китките. След което, както весело обясни Вайдeman, започвало мъчението с огън: намазвали ходилата на нещастниците с мас или масло и ги окачвали над мангал с пламтящи въглени.

— Обожавам барбекю — призна Вайдeman, пусна пленничката си и се обърна към прозореца. — За пръв път с барбекю ме гостиха нашите приятели американците. Много мили момчета!

— Нищо не знам — отчаяно възкликна Вера.

— Щом казваш. — Вайдeman равнодушно вдигна рамене. — Но това няма да те отърве от мъченията, предупреждавам те. Като ми повториш всичките тия глупости, след като ти изтръгнат ноктите с клещи, счупят ти пръстите, полеят те с врящо масло и ти избодат очите, може и да ти повярвам. Като за начало ще те свалят в килията за мъчения. Но имай предвид: точно след десет секунди — Вайдeman си погледна часовника — вече ще е късно... Е, да викам ли конвоя, или почваш да даваш показания?

Вера не искаше да я свалят в килията за мъчения — и не попадна там. Не мина и час и пак беше в килията си. За награда ѝ дадоха рибена супа и елдена каша. Храната беше съвсем безсолна. Въпреки че в нея капнаха много горчиво-солени сълзи.

ГЛАВА 33

ПРЕГЛЕД ЗА ВЪШКИ

Бондар се будеше за кратко — и само за да потъне пак в съня; в промеждутъците мислеше — какво друго да прави човек в единична килия все пак?

Мислите му не бяха весели. Да се убеждава, че всичко ще се оправи или че поне ще се размине, ден след ден ставаше все по-трудно. Мислите в затвора никога не са оптимистични.

Какво ставаше с Вера? Какво щеше да стане с него, Бондар? Полковник Роднин сигурно вече не вярваше, че ще ги види пак. Но Бондар беше жив...

Всеки сътрудник на спецслужбите има какво да каже и всеки може да бъде заставен да си каже всичко. Рано или късно пленниците казват истината. Малко по малко, трошици само, но постепенно показанията стават все по-конкретни и подробни. Разкриват се имената на колеги и началници, правят се словесни портрети, казват се адреси, издават се оперативни връзки, осведомители и планове на засекретени операции. Бондар възнамеряваше да се държи до последно, но знаеше, че резултатът е предрешен. От какви обаче сведения се интересуваха тези естонски „борци за свобода“? И защо толкова дълго не бяха почнали да го измъчват?

Брадата му вече не бодеше, дори се закъдряше, мека, копринена на пипане. Следователно беше тук поне от четири дни. Даваха му вода и храна, бяха му дали и кофа. Защо пък чак такива грижи? Нали собственоръчно беше унищожил осмина естонски фашисти — нямаше как да се надява на снизхождение. Защо го глезеха? А може би обикновените изпълнители чакаха да дойде големият началник?

Не се надяваше, че с Вера ще ги сменят за някой чуждестранен шпионин. Задачата им беше не само секретна, но и чисто противозаконна от гледна точка дори на най-хуманния съд на света. Особено като се имаше предвид, че сто на сто щяха да им лепнат ликвидирването на професор Виноградски. Тоест две доживотни

присъди. Така обаче би постановил официалният съд — а официален съд едва ли щеше да има. Най-вероятно щяха да ги гръмнат в някое мазе, дори направо тук, в замъка, като предварително изтръгнат от тях писмени показания.

„По-добре ще е направо да ни убият“ — помисли той и почна граховата каша: това му беше вечерята. Едва дъвчеше и преглъщаше — и му ставаше все по-трудно и по-трудно. Лъжицата също ставаше все по-тежка, все едно беше от олово, а не от алуминий. Бондар със закъснение се сети, че са му сложили в храната нещо гадно, но докато отместа канчето, потъна в мрак, също толкова лепкав, колкото и кашата от грах, която така и не беше доял...

И се събуди на съвсем друго място и по друго време.

Беше в светла стая, приличаше на болнична. Непривично светла и чиста след дните в килията. Размърда се и установи, че лежи на истинско легло и е завит с чисто одеяло. А после обърна глава и видя тримата, които очевидно търпеливо го бяха чакали да се събуди. Въоръжени с автомати, Кроманьонеца и Кошчей се бяха облегли на стената от двете страни на вратата, а на един стол до леглото седеше непознато сивобрадо джудже — приличаше на умалено два пъти копие на Карл Маркс. На пълната прилика пречеха единствено святкащите му кръгли очилца. Щом видя, че Бондар се е събудил, джуджето изхъмка удовлетворено, прибра някаква спринцовка в куфарчето на коленете си и каза:

— Пациентът е в относително добро състояние и в момента не се нуждае повече от услугите ми.

— Къде съм? — попита Бондар; гласът му беше толкова прегракнал, че той не беше сигурен той ли го пита това, или някой друг.

Джуджето го изгледа с насмешка и мълчаливо стана и излезе. Накуцваше с левия крак.

— Ставай — каза Кошчей. — Дрехите ти са на стола.

Бондар седна в леглото, отметна одеялото и видя, че е гол. И освен това изкъпан — миришеше на тоалетен сапун. Прокара ръка по страните си — бяха съвсем гладки. Е, добре го бяха изкъпали и избръснали. Оставаше само да му дадат чисто бельо, преди да го разстрелят.

Чисто бельо впрочем имаше — на споменатия стол. А до него и дрехи: дебел пуловер, джинси и кубинки без връзки.

— Пуши ми се — нахално заяви Бондар, докато се обличаше под бдителния надзор на пазачите си.

— А кафенце да искаш случайно? — подигра му се Кроманьонеца.

— С кафето си направи клизма.

Кроманьонеца се ядоса и вдигна шмайзера да го удари с приклада, но старшият му го спря. По неизвестни причини Кошчей явно държеше пленникът да не бъде наранен. Ще рече — трябваше да го представят на някого чист, избръснат и в опрятен вид. На кого? Защо? Е, това щеше да се изясни съвсем скоро.

— Тръгвай — заповяда Кошчей и посочи с дулото на шмайзера към вратата.

Бондар излезе в широк сводест коридор, настлан с каменни плочи. По стените още имаше черни петна от димелите някога тук факли, но сега осветлението беше съвременно — под тавана досадно съскаха неоновите лампи. Двата пазачи преведоха Бондар покрай няколко врати и го натикаха в някаква стая.

Беше непропорционално висока, дълга и тясна — и свършваше с тесен прозорец с решетка. Стъклото очевидно беше сложено наскоро. Бондар си помисли, че навремето през този прозорец някой е гледал рицари с брони, йезуити с тонзури и разни други средновековни индивиди, разхождащи се из манастирския двор. Виж, персонажът, който седеше зад канцеларското бюро под прозореца, също като него беше от доста по-късна епоха — епохата на великия Райх.

Беше широкоплещест, петдесетинагодишен, с квадратна брадичка, червендалест и с късо подстригана светла коса.

И с черна униформа с нацисткия череп на дясната петлица. На лявата пък се кипреха есесовските руни. Нямаше никакви отличителни знаци на пагоните, но пък за сметка на това имаше лента със свастика над лакътя.

Изглеждаше наистина странно с тази униформа зад светлото талашитено бюро. Ако се съдеше по инвентарния номер отстрани на плота, тази мебел беше свила гнездо в замъка, след като бе напуснала някое учреждение подир разпадането на Съветския съюз.

Без да чака покана, Бондар седна на самотния стол пред бюрото. Пазачите застинаха зад гърба му като истукани.

Мъжът го изгледа студено и на отличен руски попита:

— Как сте, Евгений Николаевич?

„Аха, значи още не знаят трите ми имена“ — помисли Бондар.

— Нормално — отвърна светски на глас. — Е, малко ме боли главата. Поради липса на чист въздух.

Мъжът се усмихна.

— Можем да ви изведем на разходка веднага. Ще ви разстреляме под открито небе — и никога вече няма да ви боли глава.

— Ей, най-последно — възкликна Бондар.

— Искате да умрете? — сякаш се учуди непознатият.

— Поне за мен това е най-лесният изход от тази ситуация. И почти безболезнен, казват.

От последвалия разказ на решилия да е откровен щурмшарфюрер Вайдеман Бондар научи, че основателите на Лигата отдавна били планирали да заловят руски агенти. Да постигнат тази си цел им помогнал един от високите чиновници в естонските служби за сигурност — числял се инкогнито в редовете на „борците за свобода“ и осведомявал съратниците си за всичко, което ставало в къщата на Виноградски. Точно по негова инициатива било свалено наблюдението на гостите в съдбоносната вечер, когато бе загинал професорът. Самонадеяната Ингрид си мислела, че ѝ е оказано доверие, но всъщност ръководителят на операцията бил разчистил пътя на похитителите на Вера.

Заклучението беше наистина неочаквано:

— Та така, капитан Бондар. — Натърти на последните две думи с истинско наслаждение.

Бондар се вцепени. Нямаше смисъл да отрича. Вера беше проговорила и едва ли се беше ограничила само с името и званието му.

— Учудвате ли се? — попита Вайдеман; удължаваше удоволствието си като гастроним, който вкухва любимото си ястие.

Бондар не държеше да гъделичка самолюбието му и отвърна кратко:

— Не.

— Ние знаем много — похвали се Вайдеман; гледаше го внимателно, за да види и най-малката промяна в Изражението му. — Включително предпочитанията ви в секса. Партньорката ви не страда от ненужна скромност.

— Аз също — каза Бондар. — Дайте ми цигара.

— Цигарите са вредни. Лично аз предпочитам добрата и питателна храна.

— И непринудените разговори с приятен събеседник.

— Имате чувство за хумор — Вайдеман се понамръщи, — но ви липсва инстинктът за самосъхранение. Дори не ме попитахте какво искаме от вас.

— Смятайте, че съм попитал — увери го Бондар. — Ако възнамерявате да получите откуп, ви очаква разочарование. Не сме чада на олигарси.

— Ама разбира се, че не сте — каза Вайдеман с насмешка. — Вие сте изчадия на Лубянка.

— Дори да сте прав — отвърна Бондар, — това не ви помага. Русия не плаща на терористи. Дори не преговаря с терористи.

— Ние не сме терористи! Ние сме патриоти. — Вайдеман нервно сплете пръсти. — И двама хванати на местопрестъплението агенти на ФСС ще ни помогнат да постигнем целта си.

— И как по-точно?

— Ще направим видеозапис, на който двамата с Вера откровено ще опишете всичките си злодеяния. И ще кажете, че Русия редовно праща в страната ни шпиони и диверсанти, за да дестабилизира Естония. После ще има няколко подробни интервюта, та никой да не се усъмни, че записът е подправен — и ауфвидерзеен. Пускаме ви.

Бондар поклати глава.

— Бих се съгласил, ако наистина по някакъв начин бях свързан със спецслужбите. Но аз съм най-обикновен бизнесмен, веднага ще си проличи. За Вера пък изобщо да не говорим...

Вайдеман се намръщи.

— Не ми играйте игрички.

— Документите ни са у вас. — Бондар вдигна рамене. — Можете да се уверите сами.

— Вижте, стига с тия увъртания. Дори уменията ви в стрелбата с огнестрелно оръжие са достатъчни да ви идентифицираме като

специалист. Така че недейте да упорствате — няма смисъл. Какво ви пречи да излезете по телевизията и после да си живеете живота?

— Нищо не ми пречи и да откажа и да умра.

— А приятелката ви? Дори да поиска да умре, тя все пак няма цианкалий в яката, нали? Да продължавам ли?

„Не!“ — блесна като мълния в ума на Бондар.

— Разбира се — отвърна той на глас.

— Вие сам не ни оставяте избор — заплашително каза Вайдеман. — Омръзна ни да чакаме. Искаме да проговорите, и то възможно по-скоро. Имате достатъчно развито въображение, нали? Представете си следната картина: няколко грубияни вкарват в тази стая жената, която съвсем доскоро сте държали в обятията си...

— Гола, нали? — поинтересува се Бондар и праметна крак върху крак.

— Естествено — потвърди Вайдеман; лицето му вече не беше просто червендалесто, а пурпурночервено. — Правите се на хладнокръвен, така ли? На безмилостен циник? Е, и ние можем да сме безмилостни с враговете. — И тресна с юмрук по бюрото.

— Продължете, моля — възпитано каза Бондар.

— И значи вкарват Вера... — Вайдеман се облиза. — Тя не знае какво я чака, но е уплашена. Погледът ѝ ви моли за помощ...

— А аз равнодушно се обръщам на другата страна.

— Няма да стане! Ще ви бием препарат, за да не изпаднете в несвяст и да видите всичко, от край до край. — Заплахата беше придружена от змийско показване на език. — Според мен трябва да започнем от най-нежните части на женското тяло, не мислите ли? Да наредя ли да я доведат?

— Не.

— Значи сте съгласен с нашите условия?

— Първо искам цигара — отвърна Бондар: тоест нито „да“, нито „не“.

Напрежението в стаята изведнъж спадна. Вайдеман измъкна отнякъде девствено чист пепелник, сложи го на бюрото и кимна на охраната. Някой от двамата тикна в устата на Бондар едно марлборо и щракна запалка под носа му. Бондар за секунди изсмука тютюна до филтъра и каза:

— Още една?

— Може — благоволи Вайдеман. И когато и втората цигара стигна до филтъра, попита: — И?

— И! — отвърна Бондар, скочи от стола и нанесе на щурмшарфюрера жесток десен прав. На мъжественото лице на Рейн Вайдеман се изписа изражение на детска обида, после изчезна. Не обиденото изражение, а самото лице — Вайдеман рухна заедно със стола, на който седеше, и просто изчезна.

Бондар изобщо не успя да се обърне — прикладът беше по-бърз.

Хвърлиха го в килията с окървавена глава и подут от ритници. Дори да изплюе кръвта от устата си изискваше неимоверни усилия — и болеше, — но той все пак се усмихна. Благодарение на детинското му избухване не бяха натикали Вера в онази стая. Още един спечелен ден. Важното е да не мислиш колко още такива дни ще има.

ГЛАВА 34

ЗА ПОЛЗАТА ОТ ПОЕЗИЯТА

Джуджето с брадата на Карл Маркс скромно се оттегли в ъгъла. Бондар пак беше в кабинета на Рейн Вайдеман, но този път го охраняваха трима. И засега поне не му задаваха въпроси. Всички чакаха търпеливо да почне действието на препарата. Бяха включили камерата предварително, за да заснемат всичко — после щеше да дойде ред на монтажа.

Обективът наблюдаваше безстрастно Бондар, който бе сложен на мястото на щурмшарфюрера, също като него с гръб към прозореца. Нито окованите му глезени, нито автоматите на пазачите, да не говорим за червената точка под рамото му, не влизаха в кадър.

Бондар имаше известна представа каква гадост са му били. ФСС използваше сходни методи. Всички служби знаят какво да вкарат във вените на човек, който не иска да говори.

Открай време са се прилагали различни лекарства, които снемат емоционалната блокада и карат човек да се чувства доволен и да говори, да говори, да говори... Без да млъква. Без да спира. Без да мисли какво казва. Американците използват натриев аминал — всъщност най-обикновено приспивателно — в стриктно преценени дози. Англичаните предпочитат натриевия пентотал, известен повече като анестезиращо средство. При лечение на невроза — или при упойка — тези лекарства се вкарват венозно и предизвикват състояние, подобно на сън. Но ако някой почне да разпитва пациента, който се намира в това състояние, той преспокойно си казва всичко.

Някои специални добавки пък потискат волята и самоконтрола и подтикват хората съвсем свободно да изкажат онова, за което преди инжекцията дори са се бояли да помислят. И ако лекарят не даде на пациента някаква опора вместо рационалното мислене, може да стане така, че приказливостта да се смени с упорито мълчание, обща отпадналост и депресия.

Та преди началото на експеримента Бондар реши да намери своя собствена опора. С други думи, сам да избере темата, по която ще говори, докато му промиват мозъка. Замъгленото съзнание не е способно да контролира мозъка — но това не го тревожеше. Важното беше да насочи трескавия стремеж да приказва безспир в нужното му направление.

— Как сте? — мило попита джуджето; седеше до главата му.

— Пак сте — измърмори Бондар, направи пауза и добави: —
Вие.

Не искаше да вижда никого, отпаднаше все повече, искаше да го оставят на мира. Но всеки път, щом затвореше очи, джуджето му вдигаше клепачите и настойчиво го питаше нещо.

— Време е да поговорим — чу Бондар някъде от много далече. И отвърна:

— Няма за какво да спорим.

— Сериозно? Вие работите във ФСС, нали?

— Това не ви засяга. Ох, боли!

Розова мъгла обгръщаше стаята. В мъглата се люшкаха човешки сенки — най-ясната сянка беше на джуджето. Тя имаше лице, за разлика от другите. А лицето имаше уста. И тази уста все се отваряше и казваше нещо.

— Погледнете ме.

— Приятелю, аз болен съм, да, много болен — оплака се Бондар.

Джуджето се изкиска:

— Естествено.

— Горя от треска, цял съм в пот...

— Чудесно, чудесно.

— И зле ми е...

— Просто недейте да си затваряте очите — каза джуджето. —
Вие искате да си говорите с мен, много искате... Говорете. Разкрийте ми душата си. Веднага ще ви олекне.

Бондар облиза напуканите си устни и каза глухо:

— И на душата ще олекне в миг...

— Не спирайте, продължавайте. Кажете ми истинското си име, званието си, длъжността си.

— Евгений Николаевич Спицин, бизнесмен.

— Не можете да ме лъжете. Трябва да кажете истината. Кой сте вие?

— Евгений Николаевич Бондар... бизнесмен.

— Гледайте камерата. Хайде пак...

— Спицин... Капитан Спицин. От оперативния отдел.

— Представете се уставно — настояваше джуджето. — Ще ви помогна. Вие сте оперативен работник, инспектор в контраразузнавателното управление на Федералната служба за сигурност на Русия. Повторете.

Бондар послушно повтори — и се стресна прекалено късно. Стресна го и му помогна да се съсредоточи една от думичките — Русия. Той се вкопчи в нея като удавник за сламка и задекламира:

— Русия в ум се не побира...

— Какво?! — възкликна Вайдеман, който стоеше зад джуджето.

— И ето я Русия отрезвяла — продължи Бондар — пак вие към звездите посред нощ...

— Стига с тези лирически отклонения. Просто обяснете кой сте и защо сте отишли в Пярну.

Мъглата около Бондар побеля, после се превърна в огромна страница. И на тази страница беше изписано послание, много важно за него послание. Бавно, буква по буква, Бондар прочете:

*А пък звездите гледат равнодушно,
не ги интересуваши никак ти,
на тях не им е гадно, нито душно,
не ги е срам от мисли и мечти.*

— Спри го — настоя гласът на Вайдеман.

— Не — възрази гласът на джуджето. — Тогава ще изключи съвсем.

Говореха си на естонски, но по някакъв загадъчен начин Бондар разбираше какво си казват.

— Не му позволявай да продължава с тия идиотски стихчета! — кипна Вайдеман.

— Правя всичко възможно — заоправдава се джуджето.

— Значи не го правиш както трябва!

— Пациентът умишлено се е програмирал да отговаря в мерена реч!

— Ами разпрограмирай го!

— Какво ще ни кажете за професор Виноградски? — попита джуджето.

Бондар реагира моментално — с още две четиристишия.

— Спри! — кресна Вайдеман.

— Не викайте, само не викайте — засъска джуджето. — Пациентът може да изпадне в ступор...

— А какво, да слушам тия идиотщини ли?!

Докато двамата се препираха, Бондар изреди още няколко стиха, след което главата му тупна на бюрото и той потъна в толкова дълбок сън, че от него не можаха да го изкарат нито крясъците, които последваха, нито дори жестокият бой, който му нанесе.

За три дни кабинетът на щурмшарфюрер Рейн Вайдеман изобщо не се беше променил, но сега Бондар го гледаше с нови очи. За пръв път от три дни не го бяха натъпкали с психотропни препарати. Многобройните опити да изтръгнат от него съществени признания бяха претърпели крах, така че днес Вайдеман явно беше решил да смени тактиката.

Какво щеше да опита? Бондар — седеше на стола с оковани ръце и крака — не можеше да предвиди следващия му ход. Промиването на мозъка води до неизбежно затъпяване и до почти пълна незаинтересованост от собствената ти съдба. Прилича по нещо на жесток махмурлук, когато си отвратен от живота. За пръв път от години на Бондар дори не му се пушеше, а това беше тревожен симптом. Насилената му усмивка изобщо не отговаряше на истинското му състояние — тъкмо затова той се мъчеше да се усмихва. Все едно блъфираше на покер, без да има дори двойка.

Интересно, но Вайдеман също почна с тъп блъф.

— Заснехме предостатъчно материал, който ви компрометира — каза той; гледаше Бондар право в очите, за да види реакцията му. — Но сте ми симпатичен и затова съм готов да ви дам още един шанс. Никакви инжекции, никакви мъчения. Само кратка изповед и свършваме. Наясно сте, че няма смисъл да отричате. При всички

положения кадрите с признанията ви ще бъдат монтирани по подходящия начин и ще ги пратим на всички заинтересовани телевизионни компании. — Вайдеман дори си позволи да му намигне уж приятелски. — Съвсем скоро ще станете телевизионна звезда, капитане.

— Стига с тия глупости, щурманфюрершар. — Бондар се намръщи. — Нищо не сте изкопчили от мен.

— Добре, да допуснем. Но ще ви накарам да си кажете всичко.

— И как?

— Не се ли сещате? — Вайдеман вдигна подигравателно вежди. — Странно. Би трябвало да имате богат житейски опит, поне според думите на Вера. Тя ни каза, че имате белези от горене с цигара по слабините. Кой ви е измъчвал?

— Не помня. — Раменете на Бондар се вдигнаха, после се отпуснаха. — Отдавна беше.

— Именно. Отдавна. Оттогава е минало много време, нали? Вече не сте пламенен новак. И не сте толкова непреклонен както навремето, нали? — Вайдеман се разсмя. — О, зениците ви се свиха! Страх ви е, нали?

— Разбира се — призна Бондар.

— Ами тогава направете доброволно онова, което искаме от вас.

— Няма да стане. Точно затова ме е страх.

— Е, ваша си работа. Партньорката ви не само даде показания, но и се съгласи да излезе в пряко предаване.

— Аз не съм мадама — грубо каза Бондар.

Вайдеман поклати съкрушено глава.

— Защо правите глупости? Какъв смисъл има да се опъвате, след като така или иначе ще ви накараме да признаете всичко?

— Защото работата ми е да ви обърквам плановете, докато мога.

— Но силите ви свършват.

— Прав сте. И все пак са ми останали повече, отколкото си мислите.

И двамата замълчаха; всеки гледаше чии очи ще трепнат първи.

— Не си губете времето, решил съм вече — каза Бондар. — Какво сте ми приготвили за десерт? Ток в ташаците? Игли под ноктите? Менгемета за пръстите?... Хайде, почвайте.

— Толкова ли бързате?

— Не съм свикнал да отлагам неприятните неща.

— Няма за кога да ги отлагате — каза Вайдеман. — В смисъл — няма да има „по-късно“. Чуйте ме още веднъж, Евгений Николаевич. В тази операция са вложени прекалено много средства и труд — и бяха изгубени прекалено много хора, за да спрем по средата. Готови сме да ви простим всичко. В края на краищата Виноградски е мъртъв и няма как да се възстанови работата му. Но вие можете да сте ни полезен — възползвайте се от това. Не ви мразя. Напротив — искрено ви уважавам. Но трябва да ми помогнете. Направете го, преди да прокълнете часа, когато сте се появили на този свят.

— Днес сте нещо необичайно красноречив — отбеляза Бондар.

— За жалост не толкова красноречив, колкото ми се иска — кисело призна Вайдеман. — Защото не ви убедих, нали?

— Естествено.

— Е, сърдете се на себе си тогава.

Вайдеман стана и разпери ръце — даваше да се разбере, че няма какво повече да добави. На Бондар му се стори, че вижда пред себе си съвсем друг човек. Човек, който може да ти даде да запалиш цигара преди екзекуцията. Жалко, че щурмшарфюрер Рейн Вайдеман не пушеше. В този момент Бондар не би отказал една цигара.

Без да каже нито дума, той стана, готов за неизбежното.

ГЛАВА 35

ДОБРЕ ДОШЛИ НА СТРАШНИЯ СЪД

В централната кула — навремето храм — все още се бяха запазили парцали от атлазена драперия, парчета резбовано дърво покрай стените, олтарът и мраморните колони, които разделяха залата на нефове. На изронените фрески под купола пък имаше сцени от житията на различни светци — всички гледаха страшно, сякаш обвиняваха тъкмо Бондар за запустението на храма.

Охраната го набута в някаква врата зад балкона за хора, минаха по коридор, почти затрупан с прогнили пейки, качиха се по някаква стълба и влязоха в огромна стая, навремето вероятно манастирската библиотека. Миришеше на мишки. Беше сумрачно, понеже половината прозорци бяха заковани с дъски.

Вайдеман седеше с гръб към един от тези прозорци зад непропорционално дълга маса, завита с червена плюшена покривка. От двете му страни стърчаха високите резбовани гърбове на старинни столове — три отляво и три отдясно. Пред всеки стол имаше пластмасова бутилка минерална вода, чаша и пепелник. Освен това на масата имаше химикалки и големи бележници.

— Добро утро, капитане — каза Вайдеман с тон, който не обещавахе нищо добро.

Ако и ръцете, и краката му не бяха оковани и не бяха пазачите с автоматите, Бондар можеше да си помисли, че са го поканили да участва в някаква конференция. Но не му предложиха да седне, а го отведоха до стената срещу масата, където нямаше никакви мебели. Преди да се обърне към масата, Бондар забеляза специфичните дупки по мазилката на стената. Дупки от куршуми. Бяха много, но следи от кръв нямаше. Може би тук правеха имитация на разстрели? А може би просто някой пиян беше стрелял в стената.

— Какъв е този цирк? — недоволено попита той.

— Не се очертава нищо смешно — увери го Вайдеман. — Ще бъдете изправен пред съд. След няколко минути ще дойдат всички

почетни членове на Естонската лига на борците за свобода. До един са грохнали старци, но не искат да се оттеглят, така че понякога се налага да им гъделичкаме самолюбието. Днес държат да си поиграят на трибунал и дойдоха специално от различни краища на страната.

— А къде ми е адвокатът? — насмешливо попита Бондар; наясно беше, че всичко това е глупав фарс.

— Няма да ви трябва адвокат — любезно го увери Вайдеман. — Вие сте руски шпионин, убихте осем члена на Лигата и участието ви е предрешено. Друг въпрос е, ако се бяхте съгласили...

— Вече ви отговорих.

— Именно затова съдът ще е чиста формалност. Ветераните просто искат да видят врага, когото ще осъдят на смърт. Ще гостуват в замъка до утре сутрин и няма да присъстват на екзекуцията. — Нова цинична усмивка изкриви устните му. — Пазят си нервите, вече не са млади.

— Аз може и да ги поизнервя — предупреди го Бондар. — Току-виж някое от тия старчета се гътне от инфаркт, като чуе какво мисля за тях.

— Изключено. Ветераните отказват да реагират на руския език, въпреки че навремето са го знаели идеално. Нещо повече — дори няма да общуват с вас пряко. На заседанието всеки ще каже само една дума: „виновен“ или „невинен“. — Вайдеман почеса гладко избръснатата си брадичка и заключи: — Мисля, че се досещате коя думичка ще кажат. Няма да ми се наложи да ви превеждам.

— Господи, колко главоболия си създавате, за да разстреляте един човек!

— Е, първо, изобщо не се надявайте да ви разстреляме — прекалено е скучно. Второ, главоболията ще са дори повече, отколкото си представяте.

— Значи ми е спукана работата — честно каза Бондар.

— Така си е — потвърди Вайдеман. — Ветераните са съвсем изкукали. По-лесно е да се оправяш с малки деца, честна дума. Решили са, че непременно трябва да ви видят лично — и вие тях. И са избрали наистина малко необичаен начин на екзекуция.

— По-точно?

— О, това е изненада и...

Бондар не чу продължението, понеже се чу немелодичният звън на камбанката над вратата и един след друг влязоха шестимата членове на трибунала на Естонската лига на борците за свобода. Вайдеман скочи и ги поздрави с вдигната ръка. Те му отговориха в същия дух — дотолкова бодро, колкото им позволяваха скованите им от артрит стави. После насядаха на столовете и се втреничиха в изправения срещу тях Бондар. Шестте чифта очи бяха пълни със застаряла омраза.

— И така, капитан Бондар, позволете да ви представя хората, по чиято воля ще умрете — тържествено започна Вайдеман. Личеше, че нарочно говори така, за да засвидетелства на „легионерите“ уважение и почит, каквито всъщност не изпитваше.

Пръв бе назван някой се Аарне Туулик, червясала гъба с бавни и предпазливи като на костенурка движения. Той съвсем лекичко наведе глава, когато чу името си, и така и не я вдигна чак до края на процедурата — пестеше енергия. Съвсем доскоро обаче същият господин Туулик беше имал предостатъчно сили — според думите на Вайдеман в началото на деветдесетте бил организиран серия терористични акции в местата на дислокация на съветските военнослужещи и семействата им. Сега, облечен в старомоден костюм и с бяла найлонова риза, той си беше жив труп. Вайдеман трябваше три пъти да му прошепне нещо на ухото, преди старецът да изхъхри:

— Сона!

— Господин Туулик ви призна за виновен, капитан Бондар — поясни Вайдеман. — Следващият член на трибунала е господин Юри Пуннинг. Когато през 1991-ва година в Талин се провеждаше кампанията за отделяне от СССР, господин Пуннинг организира безредиците около телевизията. В резултат на стълкновенията загинаха четиринайсет естонци, което подтикна народните маси към решителни действия...

Бондар внимателно погледна Пуннинг и си помисли, че е тъкмо такъв човек, който заслужава да го удушиш с голи ръце. Лицето му беше като от филм на ужасите — все едно беше съшито от парчета пергамент; и понеже беше наясно с това, Пуннинг си беше нахлупил шапката, та широката ѝ периферия да скрива уродливостта му поне малко. Ефектът беше противоположен. Дори отнякъде да се появеше Фреди Крюгер, щеше да се почувства истински красавец в сравнение с

Пуннинг. И това чудовище с шапка, което непрекъснато примигваше с мъничките си очички, каза важно:

— Сона!

„Два на нула за тях“ — помисли Бондар и превключи вниманието си на следващия — Маргус Нюганен. Старецът беше юрист и не само беше участвал в написването на Декларацията за независимост на Естония, но беше разработил и доста закони, които автоматично превръщаха руснаците в хора второ качество. До голяма степен именно на усилията на господин Нюганен русите не бяха получили пълноценно гражданство, бяха изгубили правото на адресна регистрация и бяха уволнени от десетки хиляди работни места. Нямаше нищо чудно, че тази престаряла жаба все още се дуеше от гордост, особено когато дойде нейният ред да изквака:

— Сона!

— Председателят на конституционната комисия в парламента на Естония, член на партия „Република“ Урмас Рейнсалу! — провъзгласи Вайдеман с гласа на водещ развлекателно телешоу.

Физиономията на тлъстия господин Рейнсалу приличаше и по цвят, и по форма на чукундур и беше изпъстрена със следите на множество пороци и грехове. Той блесна срещу Бондар с дебелите стъкла на очилата си, натика микрофончето на слуховото си апаратче още по-дълбоко в ухото си и каза с такъв патос, все едно обявяваше края на света:

— Сона!

Елмо Сааревяли държеше на чара си като престарял артист. Беше ударил осемдесетака, но бе облечен с претенции за оригиналност: велурено сако, лекомислено пъстра риза и шалче. Гризеше свирепо с порцелановите си зъби незапалената си лула. Изглеждаше така, все едно малко се притеснява от ролята, която трябва да изиграе, и че току намига на Бондар, за да му вдъхне кураж. Всъщност това си беше най-обикновен нервен тик.

— Кажу „сона“, деденце — подсказа му Бондар и също му намигна.

Дъртакът изгрухтя, насмалко да прехапе лулата и процеди през стиснатите си зъби:

— Сона!!!

Последна беше представена една доста запазена дама към шейсетте, най-младата от почетните членове на Лигата. През войната още си смучела пръстчето, но покойният ѝ татко я взимал на масовите разстрели на евреите и тя очевидно не би възразила пак да участва в сходни мероприятия. Ерна Лауристин поддържаше тесни връзки с антируските организации в чужбина, така че се ползваше с несъмнен авторитет сред присъстващите. Всички я гледаха с уважение, докато тя най-сетне не благоволит да разлепи начервените си устни за едно малко префърцунено:

— Сона.

— Свършихте ли? — обърна се Бондар към Вайдеман.

Той се намръщи укорително.

— Тук се решава съдбата ви, капитане.

— Доколкото разбрах, тя вече е решена.

— Всяка присъда може да се обжалва — многозначително заяви Вайдеман. — Имате право на последна дума.

— Цели пет — поправи го Бондар. Огледа един по един дъртите есесовци и каза високо и ясно:

— Я се ебете в гъза!... Преведете, щурмшарфюрер.

Превод не последва. Да не говорим за бурни и продължителни аплодисменти.

ГЛАВА 36

ДА СЕ УБИЕ НЕ ДА СЕ ПОМИЛВА

Слънце? Откъде пък в тази шибана страна се беше взело слънце?
Но щом отвори очи, видя, че не е слънцето, а многоватова крушка на тавана.

„Ей, така и наркоман ще взема да стана — ядосано помисли Бондар, като видя, че пак се е събудил на непознато място. — Инжекция след инжекция. Да ви таковам в докторите!“

Опита да се надигне, но установи, че е невъзможно — ръцете и краката му бяха пристегнати с широки ремъци към някакъв тезгях. Миришеше на стружки и на нещо горчиво.

Омръзналият му до смърт глас на Вайдеман каза:

— Готови?

Бондар обърна глава към гласа и примига няколко пъти, за да не му пречи толкова ярката светлина.

Вайдеман седеше на покрит с брезент сандък и държеше на коленете си пулт, от който излизаше някакъв кабел. На пулта имаше две копчета — червено и черно. Зад гърба на щурмшарфюрера имаше още сандъци, кислородни бутилки, лопати, мотики, гребла и метли. Стената беше облепена с избелели плакати, от които се звереха чорлави метъли.

— Как е самочувствието, хе-хе, другарю капитан?

Отдясно го лъхна на риба и бира и Бондар обърна глава натам. На метър от тезгяха стоеше Карл Маркс. Очилата му блестяха, брадата му беше гордо вирната. Усмивваше се хищно. Устата му беше пълна с черни зъби.

Бондар, доколкото успя, огледа и допотопния тезгях, на който го бяха вързали. В центъра на обкования с ламарина плот имаше тесен процеп — започваше между разкрачените му стъпала и свършваше някъде под тялото му, като го разделяше условно на две еднакви половини. От процепа се подаваше назъбеният диск на циркуляр. Бондар леко изви глава и видя двете букви от едната му страна — две

главни М, почернели от времето. Дискът беше неподвижен, но ако се завъртеше и тръгнеше към слабините му...

— Какво означава ММ? — прегракнало попита Бондар. — Мерилин Монро?

— Ей сега ще ви обясня — каза Вайдеман.

Тонът му беше дружелюбен, все едно беше дошъл в тази работилница специално за да обяснява. Като се мъчеше да не показва паниката си, Бондар заслуша. Оказа се, че през лятото на 1867 година в Каапсалу дошъл Чайковски, да-да, същият — Пьотър Илич. И посветил на този чудесен естонски град цикъла пиеси за пиано „Спомен за Хапсала“, в който цикъл, впрочем, влизал музикалният етюд „Развалините на един замък“. („Сещате се за кой замък става дума, нали?“ — захихика джуджето.) Също така, докато се разхождал из Каапсалу, Пьотър Илич чул естонската народна песен „Малката Мари“ — вариации по нея можели да се открият във втората част на Шеста симфония.

— И какво? — попита Бондар.

— Буквите „ММ“ нямат нищо общо с Мерилин Монро — търпеливо обясни Вайдеман. — Това е Малката Мари. Така са наричали този циркуляр воините от Двайсета дивизия на СС. Споменава се в листовката, която намерихме в джоба ви.

— Покани ме, покани ме, сладка Мари — разкрещя се джуджето; може би си въобразяваше, че пее — ще разбием с тебе сладка сметана, на мъжа си не казвай и дума дори, само моя бъди, моя малка Мари...

— Много трогателно — каза Бондар. — Но защо на руски?

— В чест на вашия велик композитор, посетил страната ни, уви, не през четирийсет и трета. — Вайдеман любезно се усмихна. — Освен това Малката Мари е обработила толкова руско месо, че просто не е редно да ѝ даваме естонско или немско име, нали?

Бондар съжали, че не е на снимачна площадка, та да заплюе врага във физиономията. Реалността беше различна — устата му беше пресъхнала съвсем.

Колко ли щеше да продължи тази кървава екзекуция? Дали щеше да успее да умре, преди палачите да се насладят на нечовешките му вопли?

Спомни си недочетеното книжле, което беше изгоряло заедно с къщата на Виноградски. Там героят попадеше в подобна ситуация и

решаваше да се самоубие. Със свръхчовешки усилия успяваше да спре дъха си и изпаднаше в несвят — но заедно със загубата на съзнание губеше и волята си. И вроденият рефлекс караше дробовете на героя да заработят. Тъпо — но жалко, че нямаше да се получи така. Бондар никога не беше искал да умре — но сега искаше.

— Надявам се, че трионът ви е ръждясал — каза той.

— Изобщо не е — жизнерадостно отвърна Вайдеман. — Не оставяме Малката Мари твърде дълго без работа. Зрелището е незабравимо, уверявам ви. Виждали ли сте как се разфасова свиня?

— Много поетично сравнение — изхъмка Бондар.

— В душата си съм поет, в работата — практик. Побъркан съм на тема техника. Ей сега ще се убедите.

Руменото охранено лице на щурмшарфюрера засия още по-силно, щом той натисна черното копче на пулта. Между краката на Бондар — те инстинктивно трепнаха — се чу металическо стържене, което скоро премина в равномерно бучене. Когато бученето се смени с шепнещо съскане, Бондар погледна нагоре. Лампата вече не му се струваше толкова ярка. Затова пък тъмнината около нея беше станала непрогледна.

— Е, Евгений Николаевич, дойде моментът на истината. Не размислихте ли за интервюто? Може би ще ви е по-лесно да вземете решение, ако ви кажа, че циркулярът се приближава към топките ви със скорост седем сантиметра в минута?

Бондар стисна зъби още по-силно — с риска да ги строши. Писъкът на бясно въртящия се диск ставаше все по-висок. „Живееш непрекъснато, умираш веднъж — унило помисли Бондар. — Изкуство, на което човек не може да се научи. Всеки умира както може и това изключително рядко става, без да страдаш...“

— Евгений Николаевич. — В гласа на Вайдеман се появиха напрегнати нотки. — На кого му е изтрябвал този безсмислен героизъм?

Бондар затвори очи и каза глухо — едва се сдържаше да не изкрещи:

— На мен.

Циркулярът се приближаваше. Вятърът, който предизвикваше, минаваше дори през дебелия плат на джинсите. Някъде около коленете. Значи оставаха около четири минути.

Двеста и четирийсет секунди... Двеста трийсет и девет... и трийсет и осем... и седем...

Бондар броеше, мъчеше се да се съсредоточи само върху това. Да броиш на обратно беше по-сложно и изискваше повече съсредоточаване, затова той избра тъкмо този начин.

Само да не закрепци...

Три минути до падането в бездънния кладенец на небитието... Сто седемдесет и девет секунди... сто седемдесет и осем... седемдесет и седем...

Вайдeman и джуджето му говореха нещо, убеждаваха го — Бондар не ги слушаше. Оставаше минута... петдесет и девет секунди... петдесет и осем...

Светлината се втичаше през клепачите му като разтопено злато (трийсет и пет, трийсет и четири). В ушите му гърмеше страшната песен на милиарди механични сирени (двайсет и две, дваайсет и едно). Сърцето му едва се побираше в гърдите — толкова се бяха стегнали (единайсет, десет).

Кръвта вече течеше — засега само от прехапаната му устна. Мозъкът му отказваше. Броенето приключваше като цифри, сменящи се през секунда на пурпурночерен фон.

009... 008... 007...

Бондар надигна глава и три пъти удари с всичка сила тила си в ламарината на тезгяха. Третия удар вече не го усети. Цифрите се стопиха, воят на циркуляра спря, светът изчезна.

ГЛАВА 37

САМОУБИЙСТВО С ЛЕТАЛЕН ИЗХОД

Болничната стая изобщо не беше мястото, където Бондар бе мислил, че ще се окаже. Намръщи се от чудовищната болка в главата и изръмжа:

— Дори не можете да убивате като хората, щурмшарфюрер. И това ми било практик, по дяволите!

— Грешка в конструкцията — призна Вайдеман; седеше на ръба на леглото. — За следващия път ще направим нашийник.

— Защо не довършихте екзекуцията?

— Нямаше смисъл да си трошите главата. След секунда щях да изключа циркуляра.

— Защо, какво още искате от мен? — уморено попита Бондар.

— Искам да ви направя изненада. — Вайдеман му намигна.

— Не ми ли стават малко много тия изненади?

— О, не се притеснявайте, очакват ви изключително положителни емоции. — Вайдеман викна нещо на естонски и през отворената врата блъснаха...

— Вера?! — смая се Бондар и седна в леглото.

Тя наведе глава смутено като госпожица на първия си бал, въпреки че мъжете в стаята изобщо не можеха да минат за висше общество, та дори за изискано. Мъжките дрехи скриваха съблазнителните извивки на фигурата ѝ, но пък лицето ѝ се виждаше отлично. Заздравяващите рани блестяха на електрическата светлина като чертички, нанесени с розов лак за нокти.

— Здравсти — каза Бондар. — Поотслабнала си.

Вера се усмихна плахо.

— Да можеше да видиш себе си...

— Има време.

Гласът на Бондар беше спокоен, все едно през времето, когато бе лежал в безсъзнание, лекарите бяха успели да стигнат до душата му и да я ампутират поради ненужност.

Вайдеман като че ли усети нещо, стана и бодро заяви:

— Няма да ви преча, семейство Спицини. Почивайте си. Няма ли да ми благодарите, Евгений Николаевич?

— Не — отрязва Бондар.

— Не се ли радвате?

— Надявате се да се възползвате от радостта ми, така ли?

— Що за непризнателност! — обидено каза Вайдеман и излезе.

Вратата се затвори с оръдеен трясък. Изщрака резе. Бондар се огледа за прозорец, не намери и върна погледа си върху Вера.

— Сядай. — И потупа кревата до себе си. — И горе главата. Какво си такава унила?

— Разказах всичко — бързо заговори Вера. — С всички подробности. И направих и изявление за телевизията. Записаха показанията ми на видео. — Подсмръкна. — Биха ме. Заплашиха, че ще ме измъчват...

— Е, щеше да е странно, ако ти бяха давали шампанско и сладолед, нали?

— Знам, че ме презираш и че изобщо не искаш да ме гледаш... но няма да ме пуснат от тази стая чак до утре.

— Е, тогава направо лягай. Имаме предостатъчно време за приказки.

— Креватът е много тесен — оплака се Вера, докато събуваше панталона. — Като леглата в пионерски лагер.

— Нямаме избор — отвърна Бондар, докато ѝ правеше място до стената. — Ти какво искаш — да е като петзвезден хотел в Кемер ли?

Видя я как трепна, но изобщо не мислеше да я утешава и да ѝ бърше сълзите и сополите. Бяха му я подмушналия, тук и сега, за да отслабят волята му преди новите изпитания. А и ги наблюдаваха — Бондар вече беше видял окото на камерата. Нямаше как да се скрият от нея, но Бондар все пак каза на Вера да изгаси лампата. Първо, така се създаваше илюзия за уединение. Второ, самият той вече бе видял всичко, което искаше да види.

Вера нахлузи маратонките и отиде да щракне ключа. Голотата ѝ бе привличаща както и преди въпреки драскотините, синините и направо изхвъркналите ѝ ребра. Бондар стисна устни. Ако Вера почнеше да го уговаря да приеме условията на Вайдеман, щеше да ѝ извие врата.

Тя загаси и внимателно легна до него. Не помръдваше.

— Само не ми се прави на Спящата красавица — изсумтя той. — Лягай отгоре.

В следващия момент гърдите ѝ меко се притиснаха в неговите.

— Искаш ли ме? — прошепна тя.

— Стига да мога — отвърна тихо Бондар. — Програмата беше доста наситена, нали разбираш.

— Разбирам — въздъхна Вера и полекичка се намести поудобно.

— И разбираш и защо те вкараха тук, нали?

— Естествено. То и какво има за разбиране! Хер щурмшарфюрерът ме инструктира най-подробно.

— И какво трябва да направиш?

— Не се ли сецаш?

— О, сецам се.

— А за това сецаш ли се? — Под ребрата го натисна нещо студено и остро. Ако Вера се беше забавила дори частица от секундата, Бондар щеше да ѝ счупи ръката, но тя бързо прошепна: — Лъжица е. Остра като бръснач. Наточих я на пода, когато спряха да ме наблюдават денонощно. — Устните ѝ гъделичкаха ухото на Бондар. — Вземи я и я скрий.

Той си помисли, че едва ли ще може да си пробие път към свободата с лъжица, та макар и наточена като бръснач, но все пак я взе и незабелязано я пъхна под дюшека. После стана онова, което нямаше как да не стане. Вера изстена приглушено и се опита да се надигне, но Бондар не я пусна — не искаше да доставя удоволствие на анонимните им наблюдатели с прекалено откровени сцени. Завита до кръста, Вера лежеше върху него в цял ръст, но това не му попречи да довърши започнатото.

Тя засъска, напрегна се, тялото ѝ стана твърдо като камък... Но не минаха и десетина минутки и Вера пак омекна, готова да залее Бондар като топло желе, и отпусна глава на рамото му.

Той я плесна по задника.

— Стегни се. Виждаш, че затворът ми пречи. Дай пак...

Искаше Вера да се изтощи и да заспи. По принцип тя не възрази срещу първата част на плана му — а за втората изобщо не се досещаше.

Повторението е майка на знанието. Вера се оказа прилежна ученичка.

Изстена, изохка и пак отпусна глава на рамото на Бондар. Нещата вече започваха да стават наистина еднообразни, но той пак я размърда и ѝ прошепна да действа със същото темпо.

— Не мога повече — изстена тя.

— Да бе, много тежка ти е работата — изръмжа Бондар в ухото ѝ и изплю кичур от косата ѝ. — Давай, давай!

— Нека поне да се обърнем — помоли се тя. — Ти отгоре.

— Без тия фокуси. Дори да размениш местата на събираемите, сборът е същият.

Всъщност не искаше да показва на камерата задника си — самата мисъл, че някой ще се любува на енергичните му движения, му беше отвратителна. В моментите на кулминация, докато се бореше с острото желание да свърши заедно с Вера, той хапеше устна и гледаше строго — а нея я прегръщаше само през одеялото, това му помагаше да се сдържи.

— А, тоя път няма да ми избягаш... — предупреди го Вера.

— Не се разсейвай — изпъшка Бондар; все така не ѝ позволяваше да смени позата.

Този път изпитанието се оказа по-трудно, понеже Вера правеше всичко възможно, за да не го остави безучастен. Накрая и двамата ръмжаха като животни и се хапеха — за други емоции не им бяха останали сили. Бондар изчака Вера да омекне окончателно, отмести я до стената и я зави с одеялото до брадичката.

— Спи сега.

— Искам да ти кажа, че...

— Утре ще ми кажеш — отрязва я Бондар. — Капнах.

Вера измърка нещо неразбрано, въздъхна и заспа още преди да затвори очи.

Нежност, смесена със зверска злоба — това изпитваше Бондар, докато лежеше, стиснал очи. Днес се беше насладил докрай на страстните стонове на Вера, а утре щяха да я накарат да стене от болка — пред него. Това беше непоносимо. Всъщност точно това бе гадният план на щурмшарфюрер Вайдман — използваше Вера, за да го

разколебае. Надяваше се, че змията на съжалението ще се вмъкне в сърцето на измъчения пленник — и беше прав. Змията не само беше свила гнездо в гърдите на Бондар, но дори лекичко го клъвваше — засега само с намеци за истинската болка, която може да му причини.

Жалост. Съчувствие. Привързаност. Чувства, недопустими за сътрудник на спецслужбите. Поддадеш ли им се, вече си техен роб, а не изпълнител на дълга си.

Какво да направи? Да стисне зъби и да гледа как измъчват Вера пред очите му? Да се преструва на равнодушен? Нямахше да се получи — след тази нощ изобщо нямахше да се получи.

Внимателно, за да не събуди Вера, Бондар се обърна към нея. Сега, удовлетворена и отпусната, тя изглеждаше по-млада — не момиченце, разбира се, но не и жена, малтретирана месеци наред в публичен дом. Дали пък наистина не се беше влюбила в него? Не, най-вероятно не. Причината беше, че са изолирани в чужда страна. Бяха преживели заедно какво ли не, бяха се сблизили — и ето ти го резултата.

И сега капитан Бондар, разбира се, беше нейният рицар. В обикновения делничен живот, където щеше да има с кого да го сравнява, всичко щеше да се промени. Вера сама си беше измислила любовта, за да не се чувства самотна и нещастна.

Бондар се загледа в призрачно белеещия таван. Най-правилното беше да удуши Вера със собствените си ръце, веднага, за да не позволи на мръсниците от Лигата да я използват за коз срещу него. Елементарно беше да го направи, както си спеше... но не можеше да го направи. Какъв друг изход имаше? Да направи онова, което искаше от него Вайдеман? Имаше солиден довод за това — Бондар искаше да живее, просто да живее. Или поне да не умре от ужасна смърт. Не е чак толкова много, нали?

В мрака таванът като че ли ставаше все по-бял. И все по-ясно се очертаваше лампата под грозния абажур.

Бондар присви очи. Вайдеман без съмнение беше голям хитрец, но все пак не беше предвидил някои неща. Който търси, ще намери — винаги ще намери. Нали така, господин самозван хер щурмшарфюрер от една отдавна разгромена армия? Не сте се сетили, че лампата е окачена на кука. И за това, че в стаята има шкафче и стол, който може да се сложи на шкафчето, та после да го ритнеш...

Всичко се оказа толкова просто — съвсем просто.

Ръката на Бондар напипа лъжицата с наточената дръжка под дюшека и я измъкна. Без да вади ръце изпод одеялото, той почна работа и доста бързо вече разполагаше с няколко ивици плат, нарязани от чаршафите. Още време мина, докато ги усуче на въжета, върже ги едно за друго и направи примка. Правеше го много внимателно, за да не допусне грешка — все пак имаше само една възможност. Нямахше да му позволят втора.

Пак погледна Вера — гледа я дълго и много втренчено. Дано да не се събудеше преждевременно, за да му попречи. По-добре беше да спи — и да сънува хубави сънища.

Бондар си нахлузи примката предварително и тихо стана, като неволно хвърли поглед към видеокамерата.

И от този момент се задейства бързо и ловко. Облече се. Направи нестабилна пирамида от шкафчето и стола — малко встрани от лампата. Качи се на стола и здраво върза въжето за желязната кука. Полекачка стъпи в празното, като внимаваше да не бутне стола. И се залюля в това празно, в тази пустота — и усети как примката се връзва в беззащитната му кожа.

Това беше.

Не се буди, Вера! Не бива да виждаш това. Ще научиш какво е направил твоят обожаем капитан Бондар, да, ще научиш — но покъсно. Той вече е решил всичко и за двама ви...

Младежите, които Бондар беше кръстил Кроманьонеца и Кошчей, първо, не знаеха, че им са лепнати такива прякори, пък и да ги знаеха, нямаше да знаят какво означават. Кой е тоя Кошчей? И какво е това кроманьонец?

Единият се казваше Оскар — „Ос-ска-ар“, както се произнасяше името му. Другият беше кръстен Ярвет — „Йа-арвет-т“.

Сега двамата седяха пред телевизионния монитор, пиеха бира от кутийки и си говореха за онова, което бяха видели.

— А защо господин Вайдман им позволи да прекарат нощта заедно?

— За да не се самоубие кагебеецът. Вайдман даде на Вера един ден да го уговори да излезе пред телевизията.

— А тя защо не му каза нищо? — учуди се Оскар и си отвори нова бира.

— Мисля, че ще почне сутринта — каза Ярвет. — Нали руснаците имат една поговорка — че утрото е по-мъдро от вечерта.

— Аз пък не мисля, че ще успее. Тоя тип е истински фанатик.

— Всичките чекисти са фанатици. Обаче Вайдeman ще го пречупи, ще видиш.

— Как?

— Ще заповяда да нарежем момичето пред очите му, а пък той я обича, нали? — Ярвет направи зверска физиономия. — На парчета ще я нарежем!

— Ама дали ще можем? — усъмни се Оскар.

— Като съм пиан — режа я, без да ми мигне окото.

— Да бе, ти като се напиеш, две не виждаш.

— Цял литър мога да изпия и пак ми няма нищо, приятел. Виж, покойният Лео хич не държеше на пиене... — Ярвет се разсмя. — Знаеш ли какво направил един път, като се напил?

— Какво?

— А бе щял да излиза за риба, обаче се напил и така и не могъл да отнесе мрежите за змиорки до брега.

— Сериозно?

— Ами да де. Нали ти казвам. И ги разпънал на поляната, честна дума.

— Леле!

— Ама го видели какво прави де. И на сутринта имал богат улов — мръсни чорапи, някаква скъсана шапка, две сушени риби и една умряла котка.

— Пфу!

— Прав си, хубав улов.

Ярвет се разкикоти, Оскар също... И изведнъж погледна монитора и млъкна. Не можеше да каже и дума. Само измуча и засочи екрана с пръст. Инфрачервеният обектив безстрастно фиксираше какво става в стаята на затворниците...

В стаята на затворниците Вера кротко спеше, но Бондар... Бондар висеше от тавана и лекичко се поклащаше.

Беше се обесил!

Двамата пазачи запсуваха, скочиха и хукнаха по коридора. Ярвет праметна ремъка на шмайзера си през рамо и пъхна ключа в ключалката. Оскар — не си беше взел автомата — нетърпеливо подскачаше до него. Държеше да влезе пръв, но Ярвет си спомни, че е старши, и грубо го блъсна назад.

Щом влязоха, Ярвет хвана трупа за краката, надигна го и изпъшка на Оскар:

— Помогни ми де!

Вера — беше се събудила — отвори уста да запищи.

Оскар направи крачка напред и замръзна. Защото мъртвият Бондар внезапно отвори очи, погледна ги и се усмихна така, че Оскар го побиха тръпки.

Вера натика ръка в устата си, за да заглуши писъка си.

Бондар вдигна ръка, срязва с нещо сребристо въжетото от чаршафи, скочи на пода и изръмжа:

— Как сте, дрисльовци?

Хвана за косата падналия на пода от изненада Ярвет, дръпна главата му назад... и Оскар като в кошмар видя как пак блесна онова металното и как от гърлото на колегата му бликва кръв. Капките затупкаха по мръсния под, смесваха се с прахта, превръщаха се в тъмни топченца — приличаха на презрели вишни... Туп-туп-туп...

— И тебе ли да те убия, или да го отложим за малко? — попита Бондар, докато смъкваше от гърдите си парче усукан чаршаф — приличаше на превръзка.

Именно на тази превръзка беше висял от тавана, докато дойдат двамата пазачи. Беше прехвърлил примката не около врата си, а под мишниците и беше придържал горната ѝ част с брадичка. „Ох, ако знаех... — отчаяно помисли Оскар. — Пък и този монитор е толкова малък...“

— Та сега или после? — повтори Бондар по-високо.

Оскар не разбра какво го питат, но все пак се сети, че въпросът е адресиран лично към него, така че изхлипа. Мозъкът му изпращаше трескави сигнали да бяга или да се съпротивлява с всички сили, но шестото чувство му подсказваше, че е по-добре да не прави нито едно от двете.

— Предавам се — каза Оскар и вдигна ръце.

Бондар вдигна автомата на Ярвет и пристъпи към него.

Оскар си помисли, че това е краят. Че ей сега ще умре.

Но руснакът го попита съвсем небрежно:

— Имаш ли цигари?

— И...

Бондар му взе цигарите и запалката, запали, каза на Вера да се облича и погледна замислено Оскар.

— Твоят приятел се хвалеше, че в замъка имало склад с оръжие. Вярно ли е?

— Вя... вя... вярно е.

— Колко души го пазят? — Бондар издуха дима от цигарата право в лицето му.

— Е... един. — Оскар внезапно заговори с такъв чудовищен акцент, че направо сам не се разбираше. Така че за всеки случай вдигна показалец и повтори: — Един.

— Можеш ли да ме заведеш до него така, че да не заподозре нищо?

Оскар заговори вече без да се запъва:

— Разбира се. Днес на пост е Пурман Миризливеца — винаги спи на пост.

— Лъжеш ме — сухо каза Бондар.

— Не лъжа, кълна се. — Оскар се прекръсти, като кой знае защо, почна от пъпа.

— Води ме тогава да се запозная с тоя твой Миризливец...

Оскар се подчини, удивен, че краката не само го държат, ами и го слушат и вървят към склада.

Стигнаха до подземиято на главната кула за рекордно кратко време — минута и двайсет и две секунди. Точно толкова живот беше останал на бедния Пурман от момента, в който Бондар беше проявил интерес към него. Късметлия излезе — умря, без да се събуди. Треперещият Оскар можеше само обречено да чака участта си.

Засега му се размина.

Бондар прибра портфейла на Пурман в джоба си, взе фенерчето му и спокойно каза:

— Хайде, Кроманьонецо, води ни в рудниците на цар Соломон.

Оскар — изобщо нямаше представа защо го наричат така, що е това кроманьонец и кой е тоя цар Соломон — тръгна безропотно по

стълбите. Разтрепераните му крака все така проявяваха изненадваща
пъргавина.

ГЛАВА 38

ГУДБАЙ, ЕСТОНИЯ, О!

ИЗ УСТНИТЕ ПОКАЗАНИЯ НА В. П. САВИЧ

АУДИОКАСЕТА №22007-ЯН

Значи всичко беше от камък, тамошен, прилича на пемза. Огромни камъни, иззидани с хоросан. Истинска крепост, наистина. И една желязна стълба надолу, не знам колко етажа. И по стените жици и лампи в плоски стъкла.

Влизаме и гледаме — оръдие. И до него някаква част, механизъм някакъв. Бондар каза, че било затвор. И че с оръдието можело да се стреля, стига да има с какво да го зареди човек. Обаче не можело с камъни, така каза. И тръгнахме надолу.

На втория подземен етаж имаше легла, столове, маси — всичко здраво. Обаче страшно вонеше. Там бил вещевият склад на немците, така каза Бондар. Били докарали валенки за зимните боеве, обаче побягнали още преди валенките да им потрябват. И те значи изгнили. Много хубави валенки, с дървени подметки. Обаче така смърдяха...

Започнахме да отваряме разни сандъци. Бондар ми показа една кутийка от кафеникав бакелит, в нея имаше нещо, дето с него се обеззаразявала водата. Имаше и телефони с ръчки, манерки, ножове, каски. И едни алуминиеви куфари — с дръжките му там, със закопчалките, всичко както си му е ред. А в тях — слепнали се вече немски вестници и листовки. В листовките пишеше руснаците да се предавали. Паролата да минеш през фронтовата линия била „Щикът в земята!“

И аз си помислих: „Шик в гъза ви, не в земята“, ще ме прощавате.

„Къде е арсеналът“ — попита Бондар нашия естонец и той посочи пода: в смисъл, още по-надолу. „Сигурен ли си?“ — „Да“. — „Заклучено ли е?“ — „Поне доскоро не беше. Елате, ще ви покажа“. — „А, не, момче, ти оставаш тук“.

И му счупи врата, можете ли да си представите?! Застана зад него, хвана го — и му счупи врата. После го сложи на пода, внимателно го сложи. А аз даже не повърнах, можете ли да повярвате? Е, свикнала бях вече. И изобщо не ми беше жал за тия тъпи фашисти след всичко, което ни направиха — ама изобщо.

Значи на третия етаж слязохме вече не трима, а двама. Там не смърдеше, но въздухът беше застоял и влажен. Ами да де — нали стените бяха от камък, без никаква вентилация. Сигурно бяхме поне на петнайсет метра под земята. Та там значи беше складът с боеприпасите. Влизаме — направо да не повярваш: малки стаички, в стаичките стелажи и на тях — артилерийски снаряди. Смазани, лъскави. Бондар почна да ми обяснява кое какво е. Показа ми зарядите в едни специални сандъци, показа ми и сандъците с мините — по шест мини в сандък, и едни такива като чинии с уши — те били станците на полковите минохвъргачки. И всичко това складирано, консервирано като за следваща световна война. Намерихме и разни взривове, тротил, детонатори, бикфордов шнур — стотици неща.

Бондар взе няколко намотки шнур, взе и тротилови шашки и цял куп детонатори. Натика всичко в една мешка и си я метна на рамото. За какво ти е, питам го, а той ме гледа учудено и пита: „Не е ли ясно? Ще го гръмнем това гнезденце“. — „Може би не трябва?“ — „Трябва, Вера, трябва“.

В дъното на склада имаше още една врата, бронирана. Бондар почна да я дърпа, но не можа да я отвори. Тогава омота с шнура болтовете, сложи някакъв

взрив и ме дръпна зад ъгъла. Не гръмна силно, но болтовете все едно ги бяха срязали с ножовка. Бондар изкърти вратата с една щанга и тя падна — насмалко да ми смачка краката.

Отвътре полъхна ветрец и влязохме. Щом става течение, значи има изход, нали така. И го питам капитан Бондар: „Нали така?“ А той ми вика: „Затваряй си устата“. Голям грубиян, ама му бях свикнала. Той какви други неща ми е казвал...

И значи аз чакам, а той минира нещо. След това заопъва шнура по пода — десетина метра. Каза, че било достатъчно, та да имаме време да се измъкнем. „А колко време имаме?“ — питам го. „Петнайсет минути“ — казва. „Ще ни стигнат ли?“ — питам. „Да“ — казва. „Ами ако не успеем?“ Тогава край. Така каза.

Запали шнура и побягнахме по коридора — много дълъг коридор. Като тунел, обаче бетонен, с жици и не се знае накъде води. Бондар ми светеше с фенерчето, обаче аз все се препъвах. От страх. Мислех си, че времето свършва. Пък и той все ме блъскаше да тичам по-бързо. Викам му: „Аз да не съм ти шампионка по надбягване на тъмно?“ А той ми вика: „Не си — казва, — ти си мъртва, ако не тичаш по-бързо. Ако експлозията ни застигне в тая дупка, край. Или ще ни затрупа, или ще ни размаже по стените“.

И аз тичах, разбира се. Беше тихо, страшно, по стените някакви лишеи, обаче иначе сухо, няма нито капка вода. И тъмно като в гробница. Това капитан Бондар го каза: „Тъмно като в гробницата на Тутанкамон“, вика. И добави: „Като в гъз де“.

И значи тичаме ние и тичаме... И изведнъж чувам напред някакъв шум, нещо мърда. „Какво е това?“ — питам. Бондар казва: „Нищо“. — „Ама нали го чувам, нещо тича там“. — „Не обръщай внимание“. И сигурно нямаше и да обърна, обаче фенерчето ги освети. Плъхове. Поне двајсетина. Гадни, дебели. Тичат пред нас и си влачат опашките. Огромни, и опашките им такива голи — и се влачат по земята.

„Бягат от потъващия кораб“ — викна Бондар. „Страх ме е!“ — „Ами стой тук тогава“. — „Ти сериозно ли ще ме изоставиш?“ — „Изобщо без да му мисля“, вика.

И ме бута напред обаче. А пък аз, честно, се запъвах като последна идиотка. Като се обръщаха плъховете, очите им светеха. Червени очи. Много гадни. И Бондар като ме зашлеви по тила — и хукнах напред. Мислех си, че ще трябва да ги настъпвам тия плъхове, обаче те като че ли усетиха нещо и дим да ги няма. Хукнахме подир тях.

След малко — още една врата. И тя заключена. Бондар почна да я минира, а аз успях и да се изпотя, и да изсъхна — за две минутки това. Тя студената пот бързо се изпарява.

И значи капитан Бондар гръмна вратата и като хукнахме... Нямах часовник, обаче с под лъжичката си усещах, че вече няма време. Накрая стигнахме някакъв дот — бункер де. Тунелът ни изведе право там. И тъкмо влизаме — и като гръмна!...

Посипа се мазилка, камъчета... изподраха ми лицето — докога, господи, викам си. Залегнах. И пак като гръмна... Всичко взе да се срива, сандъци разни, греди, пясък. Край, викам си. Бондар ме вдигна, поотупа ме и ме бутна да излизаме.

През гората търчах като сърна. Изобщо не подозирах, че може да съм толкова пъргава. Зад нас пламъци чак до небето, като стена, оранжеви. И пушек, черен, на червени петна. Ужас. Косата ми пука — обгоряха ѝ краищата, на чучело заприличах.

Спряхме да си поемем дъх. Бондар хвърли мешката с взрива в храстите и счупи приклада на автомата в едно дърво. „Край на войната“ — вика, и се смее, моля ви се! Кожа и кости, капнал, мръсен, черен от пушека, очите му зачервени. Все едно горски разбойник, а не офицер от ФСС. „Колко души загинаха там?“ — питам го. „Да не съм им застрахователен агент, та да ги броя — казва. — Колкото трябва, толкова са загинали“.

И пак погледна назад към пожара, а после вдигна глава нагоре, и аз също. А там звезди — безброй. И луната. Все едно са пуснали резенче лимон в катран. Интересно, мисля си, виждат ли ни от космоса, или не ни виждат? Ето ни — седим на земята, две малки човечета, ей го там и пожара, а на звездите изобщо не им пука. Някакви си хора, замък някакъв, градче с идиотско име, някаква си страна на брега на морето... Че и цялата планета — какво ѝ е толкова важното? Най-обикновена топка в космоса. Малко ли планети има? И сигурно на всяка все се взривява по нещо.

Бондар спря да гледа небето — и аз също, естествено. Преди да тръгнем, се полюбувахме на замъка за последно. Той запали със запалката — стори ми се, че пали направо от пламъците на пожара. „В очите ти подскачат червени искри“ — казах му. „И в твоите“ — каза. Един вид, лика-прилика сме си.

Докато стигнем до града, почти се съмна. Зад нас — пламъци, сирени, пожарни, линейки. А ние — мръсни, черни, окъсани... Не само че не можем да минем границата, и такси не можем да вземем. Да не говорим, че не само документи нямахме, но и пари почти никакви — каквото беше взел Бондар от естонците в замъка. Купихме една телефонна карта и той се обади в руското посолство в Талин. Никога няма да забравя номера: 443-014, отпред нула.

Не го чух какво каза, понеже дойде едно момиченце и ме пита: „Лельо, вие рускиня ли сте?“ — „А ти да не си чужденка?“ реших да се пошегувам, нали. И тя ми казва, ама съвсем сериозно: „Ами да. Руснаците живеят в Москва и в разни други руски градове. А ние сме чужденци. Вие от Москва ли сте?“ — „Защо да съм от Москва?“ — „Ами чух ви как си приказвате — казва ми. — Като се приберете, непременно кажете, че в училище не ни дават нито да пишем, нито да четем на руски, даже да си говорим на руски не ни дават. Не е честно“.

И аз така мисля: не е честно. А вие?

Та ако махнем лирическите отклонения, клечахме два часа в едни храсти край пътя, докато не дойде колата с дипломатическите номера. До Талин стигнахме като стрела — за час и нещо. Шофьорът каза на Бондар само две думи, той му отвърна с една — и това беше. Оня млъкна като пън. Ама един такъв лъснат, парфюмиран. И си вързал косата на опашка. Мълчиш, а? Мълчи, мълчи, говедо дипломатическо.

Пред консулството — тъпкано с беемвета и така нататък. И с хора от същия десен. И вътре също де. Гледат ни все едно сме марсианци, само дето не ни ругаят. На един му се изплезих, не издържах — той направо да падне. И той лъскав като оня, дето ни докара до Талин. Не ги обичам тия прекалено чистичките.

А те там всичките такива, до един. Онзи, дето ни прие в една стаичка без прозорци, той пък съвсем. Симпатичен, малко на Хари Потър прилича, обаче физиономията му такава, все едно непрекъснато го е страх да не напълни гащите. Напрегнат, нацупен, чак стъклата на очилата му потни. Записа ни данните и изчезна като магьосник. Чак до вечерта трябваше да чакаме да ни депортират — едно кафе не ни предложиха, все едно ги беше страх да не сме заразни.

„С тебе тука сме като чума̀ви — викам на Бондар. — Никой не ни поглежда“.

А той ме гледа и казва:

„Това си е нормално. Така трябва. Виж, като висшето общество почне да те посреща с отворени обятия, значи нещата са се сговнили“.

„Те и без това се сговниха“.

Нямаше да го кажа, обаче знаете ли, толкова ми беше гадно, че... И ме беше срам. Нали, като ме разпитваха, признах всичко, издадох и капитан Бондар. Вярно, нямаше да тръгна да го уговарям да стане предател, в никакъв случай, макар че кой знае... Страх ме е от мъчения, наистина. Не ставам за героиня. Та това му казах. Че като

се върнем, няма прошка. Нали направиха видеозапис на признанията ми. Пускат го — и край.

„Успокой се де — каза Бондар. — Касетата е изгоряла“.

„Това хубаво — отвърнах, — обаче все едно вече съм предателка“.

А той ми казва: „Ти клепа ли си се?“

„Не“.

„Да си уронвала офицерската си чест?“

„Не съм. — Засмях се. — Само моминската... мъничко“.

„Значи не си тъпчи главата с глупости“ — сопна ми се Бондар. Всъщност по-грубичко се изрази де. „Лайна“ каза, не „глупости“.

„Ама аз не точно родината предадох — казах. — Тебе предадох“.

Той се ухили и вика:

„Ще го преживея. За родината нямаше да ти простя, но колкото за мен — нямаш проблеми“.

И тогава аз се разплаках, а той ме прегърна, ама така, нали разбирате, все едно съм малко дете. И аз рева, а той ме прегръща, рева, а той ме прегръща. Чували ли сте го тоя израз: светли сълзи? Точно такива ми бяха сълзите — светли. И ми олекна. Не само защото се измъкнахме живи от целия този ужас, повярвайте ми. Още сега съм готова да се върна там, стига да съм с капитан Бондар. И ако зависеше от мен, цял живот все ще съм до него, честна дума.

Такъв човек е Бондар.

Женя Бондар.

Издание:

Автор: Сергей Донской

Заглавие: Умри днес и тук

Преводач: Иван Тотоманов

Година на превод: 2006

Език, от който е преведено: руски

Издание: първо

Издател: ИК „Бард“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2006

Тип: роман

Националност: руска

Излязла от печат: 24.07.2006

Редактор: Ани Николова

ISBN: 954-585-713-7

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5086>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.